

UDSATHED FOR VOLD OG ANDRE FORMER FOR KRIMINALITET

**Offerundersøgelserne 2005-2014
med særligt afsnit om vold og reviktimisering**

Af

**Anne-Julie Boesen Pedersen,
Britta Kyvsgaard og Flemming Balvig**

**December 2015
Justitsministeriet * Københavns Universitet
Det Kriminalpræventive Råd * Rigspolitiet**

ISBN 978-87-92760-59-3

ISSN 2245-8425

Indhold

1. OVERSIGT OG SAMMENFATNING	4
2. INDLEDNING	10
2.1 UNDERSØGELSENS DATA OG METODE	10
2.2 OM STATISTISK SIGNIFIKANS	16
2.3 OM REGRESSIONSANALYSER	17
3. TYVERI.....	19
3.1 TYVERI 2005-14	22
3.2 KARAKTERISTIKA VED OFRENE	23
3.3 TYVERIETS GENSTAND OG SKADEVIRKNING.....	25
3.4 ØKONOMISK MØRKETAL FOR TYVERI	28
3.5 INDBRUD I PRIVATE HJEM	30
3.6 FORHOLD DER PÅVIRKER RISIKOEN FOR AT BLIVE UDSAT FOR TYVERI OG INDBRUD	33
3.6.1 <i>Udsathed for tyveri.....</i>	<i>33</i>
3.6.2 <i>Udsathed for indbrud.....</i>	<i>34</i>
4. HÆRVÆRK.....	36
4.1 HÆRVÆRK 2005-14.....	38
4.2 KARAKTERISTIKA VED OFRENE	39
4.3 HÆRVÆRKETS GENSTAND OG SKADEVIRKNING.....	41
4.4 ØKONOMISK MØRKETAL FOR HÆRVÆRK	43
4.5 FORHOLD DER PÅVIRKER RISIKOEN FOR AT BLIVE UDSAT FOR HÆRVÆRK.....	44
5. VOLD.....	46
5.1 VOLD 1995-96 OG 2005-14	50
5.2 KARAKTERISTIKA VED OFRENE	53
5.3 VOLDENS GROVHED OG ALVORLIGHED	57
5.4 VOLDENS ART.....	61
5.5 VOLDENS TIDSMÆSSIGE FORDELING.....	63
5.6 ALKOHOL OG STOFFER.....	65
5.7 NÆRMERE OM POLITIANMELDelse AF VOLD	66
5.8 ÅRSAGER TIL VOLD	69
5.9 HADFORBRYDELSER I FORBINDELSE MED VOLD	70
5.9.1 <i>Hadforbrydelser generelt.....</i>	<i>72</i>
5.10 PARTNERVOLD.....	73
5.10.1 <i>Karakteristika ved ofre for partnervold.....</i>	<i>74</i>
5.10.2 <i>Alvorlighedsgraden af partnervold.....</i>	<i>75</i>
5.10.3 <i>Karakteren af partnervold</i>	<i>78</i>
5.11 REVIKTIMISERING.....	80
5.11.1 <i>Karakteristika ved ofre.....</i>	<i>81</i>
5.11.2 <i>Voldens art.....</i>	<i>82</i>
5.11.3 <i>Grovhed og alvorlighed</i>	<i>83</i>
5.11.4 <i>Voldens tidsmæssige fordeling.....</i>	<i>85</i>
5.12 FORHOLD DER PÅVIRKER RISIKOEN FOR AT BLIVE UDSAT FOR VOLD.....	87
5.12.1 <i>Udsathed for vold på offentlige steder.....</i>	<i>87</i>

5.12.2	<i>Udsathed for vold i private hjem</i>	88
5.12.3	<i>Udsathed for vold på arbejdspladsen, uddannelsesinstitution m.v.</i>	89
5.12.4	<i>Udsathed for vold i det hele taget</i>	90
6.	RØVERI	92
6.1	KARAKTERISTIKA VED OFRENE	95
6.2	RØVERIERNES GROVHED OG ALVORLIGHED	97
6.3	KARAKTERISTIKA VED RØVERIERNE.....	100
6.4	DEN TIDSMÆSSIGE FORDELING AF RØVERIER	101
6.5	ALKOHOL OG STOFFER.....	103
6.6	UDBYTTE	103
6.7	OM POLITIANMELDELSE AF RØVERIERNE.....	105
6.8	FORHOLD DER PÅVIRKER RISIKOEN FOR AT BLIVE UDSAT FOR RØVERI.....	107
7.	TVANGSSAMLEJE	109
7.1	OFRE OG GERNINGSMÆND	111
7.2	GERNINGSSITUATIONEN	113
7.3	TVANGSSAMLEJETS GROVHED OG ALVORLIGHED.....	114
7.4	ANMELDELSE TIL POLITIET	116
7.5	FORHOLD DER PÅVIRKER RISIKOEN FOR AT BLIVE UDSAT FOR TVANGSSAMLEJE.....	117
7.5.1	<i>Udsathed for tvangssamleje</i>	118
7.5.2	<i>Udsathed for tvangssamleje, hvor gerningsmanden er ofret bekendt</i>	119
7.5.3	<i>Udsathed for tvangssamleje, hvor gerningsmanden ikke er ofret bekendt</i>	120
8.	DEN SAMLEDE KRIMINALITETSUDVIKLING	121
8.1	KRIMINALITETSUDVIKLINGEN FREM TIL 1986	121
8.2	KRIMINALITETSUDVIKLINGEN FREM TIL 2014.....	122
8.3	KRIMINALITETEN 2014.....	124
8.3.1	<i>Om sammenhæng til udsathed for internetkriminalitet</i>	126
8.4	FORHOLD DER PÅVIRKER RISIKOEN FOR AT BLIVE UDSAT FOR KRIMINALITET	128
9.	BEFOLKNINGENS ANGST OG BEKYMRING FOR KRIMINALITET	130
9.1	DEMOGRAFI OG ANGST FOR KRIMINALITET 2014	130
9.2	UDSATHED FOR KRIMINALITET OG ANGST FOR KRIMINALITET	131
9.3	UDVIKLINGEN I ANGST FOR KRIMINALITET.....	131
9.4	FORHOLD DER PÅVIRKER RISIKOEN FOR ANGST FOR KRIMINALITET	133
9.5	DEN SAMFUNDSMÆSSIGE BEKYMRING FOR KRIMINALITET.....	134
10.	LITTERATUR	137
11.	SPØRGESKEMA	141
12.	BILAGSTABELLER	160

1. OVERSIGT OG SAMMENFATNING

De første landsdækkende offerundersøgelser af danskernes udsathed for kriminalitet blev gennemført i begyndelsen af 1970-erne. Siden 2005 er der årligt gennemført landsdækkende, repræsentative interviewundersøgelser af 16-74-åriges udsathed for tyveri, hærværk, vold og trusler om vold. Fra 2008 blev disse offerundersøgelser suppleret med spørgsmål om udsathed for røveri og tvangssamleje. Det er disse undersøgelser, der er i centrum i denne rapport, hvor der også – når det er muligt – sammenlignes med tidligere, tilsvarende undersøgelser. Interviewene i 2014 er foretaget jævnt fordelt hen over året.

De overordnede resultater vedrørende de seneste ti års offerundersøgelser kan sammenfattes på følgende måde:

Tyveri

10 pct. af de 16-74-årige angav i 2014 at have været udsat for tyveri inden for det seneste år, hvilket er den lavest registrerede andel tyveriudsatte i offerundersøgelseernes historie, der i Danmark går tilbage til 1972. Andel udsatte i 2014 er signifikant lavere end den samlede andel end i perioden 2005-2013.

Anmeldelsestilbøjeligheden for tyveri, der har været nogenlunde konstant i mange år, hænger nøje sammen med værdien af det stjålne.

Undersøgelsen viser, at risikoen for at blive udsat for tyveri er forøget for mænd, for unge eller yngre personer, for selvstændig erhvervsdrivende, for bosatte i bykommuner, for personer med anden herkomst end dansk, for dem, der hyppigt er hjemmefra om aftenen, for dem, der ofte går ud for at more sig, for dem, der ejer flere forbrugsgoder, og for dem, der er indehaver af butik eller virksomhed. Pensionister, faglærte arbejdere og personer, der er gift, har derimod en mindre risiko end andre for at blive udsat for tyveri.

Omfanget af alene indbrudstyveri er behandlet selvstændigt fra og med offerundersøgelsen fra 2012. I 2014 angav 2,8 pct. af danskerne i alderen 16-74 år, at de har været udsat for indbrud i deres private hjem.

Det økonomiske omfang af skader fra indbrud ligger på omtrent 2,3 mia. kr., og ved hvert enkelt indbrud er der i gennemsnit stjålet for omkring 20.000 kr.

Ligesom tilfældet er for tyveri generelt, stiger anmeldelsestilbøjeligheden ved indbrud i takt med værdien af det stjålne.

Risikoen for at blive udsat for indbrud er forøget for personer med en indkomst på 550.000 kr. og derover, for personer i alderen 16-24 år, for gifte og fraskilte m.v. og for dem, der ugentligt går ud for at more sig. Personer med bopæl i yder- og landkommuner har derimod en mindre risiko end andre for at blive udsat for indbrud.

Hærværk

5 pct. angav i 2014 at have været udsat for hærværk inden for det seneste år. Risikoen for at blive udsat for hærværk har i de sidste seks år ligget på nogenlunde samme niveau, der på sin side er signifikant lavere end i de tidligere år.

Anmeldelsestilbøjeligheden vedrørende hærværk i 2014, der svarer til den, der er set i de tidligere år, er blandt andet afhængig af, hvor stort et beløb der er ødelagt for, samt af ofrets køn og alder.

Undersøgelsen viser videre, at risikoen for at blive udsat for hærværk er forøget for mænd, for personer i alderen 16-39 år, for dem med indkomst på 100.000 eller over, for selvstændig erhvervsdrivende og arbejdsløse, for dem, der hyppigt går ud for at more sig, for dem, der ejer flere forbrugsgoder, og for dem, der er indehaver af en butik eller virksomhed. Mindst udsatte er bosatte i yderkommuner efterfulgt af bosatte i land- og mellemkommuner. Pensionister og gifte har ligeledes en mindre risiko for at blive udsat for hærværk.

Vold

Der er over de seneste ti år en tydelig nedadgående tendens i risikoen for at blive udsat for vold, mens der omvendt er en øget tendens til, at flere af ofrene har været udsat for vold mere end én gang i løbet af det seneste år. Det er særligt blandt de unge, at risikoen for at blive udsat for vold er mindsket.

Ved fortolkning af udviklingen skal man især være opmærksom på, at der kan være sket ændringer i, hvad befolkningen oplever og opfatter som vold. Set over et længere tidsforløb er det påvist, at relativt flere af de fysiske overgreb opleves og opfattes som ”vold”.

Det er i langt de fleste tilfælde mænd, der er gerningspersoner.

Fra 1995-96 til perioden siden midten af 0’erne er der sket en stigning i andelen, der udsættes for vold på arbejds- eller uddannelsessted. Andelen, der udsættes for værtshusvold, er i samme periode blevet mindre, mens andelen, der udsættes for vold på gaden, er steget. I øvrigt er der ikke sket store forandringer fra midten af 1990’erne til i dag med hensyn til arten af gerningssted.

Flere af indikatorerne på voldens grovhed viser fluktuationer, men ikke entydige udviklingstendenser, i perioden 2005-14. Dog synes ofrets egen opfattelse af hændelsens

alvorlighed i 2013-14 at adskille sig fra de tidligere år, idet en mindre andel af ofrene oplevede den vold, de var udsat for, som meget alvorlig. Tilsvarende ses i 2013-14 en lavere i andelen af ofre, som vurderer voldsepisoden som en kriminel handling.

Anmeldelsestilbøjeligheden for vold har varieret inden for de seneste ti år uden en entydig udviklingstendens. Set over et længere tidsforløb er anmeldelsestilbøjeligheden steget.

Omtrent hvert tiende offer for vold angiver, at forbrydelsen mod dem helt sikkert eller måske var betinget af racisme, mens omtrent halvt så mange angiver, at volden mod dem helt sikkert eller måske skyldtes homo- eller transfobi.

Specielt om partnervold

Af det samlede antal voldsofre angiver omtrent hvert tyvende, at volden er begået af en nuværende eller tidligere partner, og det er i ni ud af ti tilfælde kvinder, der har været udsat herfor.

Partnervolden er karakteriseret ved, at den oftere fører til skader, at den opfattes voldsommere, og at reviktimiseringsandelen er større end for de øvrige voldsofre.

Specielt om reviktimisering for vold

I offerundersøgelsen for 2014 indgår et afsnit om reviktimisering for vold. Der findes ikke nogen signifikante forskelle mellem ofre, der har været udsat henholdsvis en og flere gange for vold, for så vidt angår alder, køn, etnisk herkomst og bopælskommune. Andelen af fraskilte m.v. uden børn er større blandt de reviktimiserede ofre. Ikke overraskende kender en større andel af de reviktimiserede ofre gerningspersonen. De enkelte voldshandlinger opfattes af de reviktimiserede ofre for vold som mindre alvorlig, anmeldes sjældnere, og der er mindre hyppigt alkohol eller andre stoffer involveret. Desuden forekommer denne type vold oftere i eget hjem eller på arbejdspladsen, og med hensyn til gerningstidspunktet forekommer volden relativt ofte i hverdage og i dagtimer.

Hvem udsættes for vold?

En analyse vedrørende den generelle risiko for at blive udsat for vold viser, at yngre mænd, personer, der hyppigt er ude om aftenen, og arbejdsløse har en større risiko herfor end andre. Modsat er risikoen mindre for pensionister, gifte og folk med høj indkomst. Der er desuden gennemført tre analyser med henblik på at anskueliggøre, hvilke forhold der hænger sammen med risikoen for forskellige former for vold: Vold på offentlige steder, vold i private hjem og vold på arbejdspladsen. Disse analyser tegner lidt forskellige profiler af personer, der har en øget risiko for at blive udsat for vold. Yngre, mænd, arbejdsløse og personer, der hyppigt går ud om aftenen, har større risiko end andre for at blive udsat for vold på et offentligt tilgængeligt sted, mens pensionister, personer med meget høj indkomst og gifte har en mindre risiko. Unge personer, ugifte, personer der relativt sjældent går ud for at møde sig, arbejdsløse samt personer med anden herkomst

end dansk har en forøget risiko for at blive udsat for vold i private hjem. Risikoen for vold på arbejdspladsen er – næppe overraskende – større for personer i arbejde, for relativt unge, for kvinder og for personer med mellemindekøbst. Risikoen for at blive udsat for vold på arbejdspladsen er desuden højere for personer med bopæl i land- og mellemkommuner end for andre.

Røveri

Knap 1 pct. angiver at have været udsat for røveri i 2014, hvilket svarer til niveauet de seneste år. Meget tyder dog på, at en del af de adspurgte opfatter røveribegrebet ret bredt og også angiver trick- og tasketyverier som røverier.

I langt de fleste af de hændelser, som ofrene opfatter som røveri, er ofret alene blevet truet, idet 91 pct. af røveriofrene angiver, at de hverken er blevet slået eller sparket i forbindelse med røveriet. Mere end fire ud af fem betragter det, de har været udsat for, som en kriminel hændelse, mens det kun er en mindre del af ofrene, der synes, at røveriepisoden har påvirket dem og deres liv på markant vis.

Mere end tre fjerdedele af de offerrapporterede røverier anmeldes til politiet af enten ofret selv eller af en anden. Anmeldelsestilbøjeligheden har en klar og stærk sammenhæng med det økonomiske tab ved røveriet.

Undersøgelsen viser videre, at risikoen for at blive udsat for røveri – eller det, den adspurgte opfatter som røveri – forøges, hvis man er ung, hvis man er af anden etnisk herkomst end dansk, hvis man hyppigt går ud for at more sig, og hvis man er indehaver af en butik eller virksomhed. Gifte og personer med bopæl i en yder- eller landkommune har derimod en mindre risiko for at blive udsat for røveri.

Tvangssamleje

Andelen af de udspurgte kvinder, der angiver, at de har været udsat for tvangssamleje eller forsøg herpå inden for de seneste 5 år, var i 2014 1,4 pct., hvilket er større end den gennemsnitlige andel i den undersøgte periode. Det seneste år drejer det sig om 0,39 pct. I gennemsnit for alle årene svarer det til ca. 4.200 kvinder pr. år. Med sikkerhedsintervaller på 95 pct. er der tale om mellem 3.400 og 5.000 ofre for tvangssamleje pr. år. I cirka halvdelen af tilfældene drejer det sig om forsøg på tvangssamleje.

Ved fortolkning af udviklingen skal man især være opmærksom på, at der kan være sket ændringer i, hvad kvinderne oplever og opfatter som tvangssamleje. Set over et længere tidsforløb er det påvist, at relativt flere af de seksuelle overgreb opleves og opfattes som voldtægt.

Ofrene for tvangssamleje er gennemgående meget unge, idet knap tre femtedele er under 25 år. Cirka to tredjedele af tvangssamlejerne er foregået i en privat bolig, mens en sjettedel er foregået udendørs på et offentligt tilgængeligt sted.

Knap fire ud af ti gerningsmænd er en nuværende eller tidligere partner, hvilket kan være med til at forklare den lave anmeldelsesprocent, idet kun omkring hvert fjerde tvangssamleje er anmeldt til politiet. 45 pct. af dem, der ikke anmelder, begrundet det med, at de ikke syntes, der var grund til det, at de ikke anså hændelsen for at være kriminel, at de ikke troede, det ville hjælpe noget, eller at de ikke havde lyst til at anmelde det.

Der er gennemført tre analyser for at anskueliggøre, hvilke forhold der påvirker risikoen for at blive udsat for tvangssamleje. Der er tale om en analyse af den generelle udsathed for tvangssamleje, udsathed for tvangssamleje af en kendt gerningsmand og udsathed for tvangssamleje af en ukendt gerningsmand. Alle analyser viser, at ung alder og arbejdsløshed øger risikoen for at blive udsat for tvangssamleje, mens gifte kvinder har en mindre risiko herfor. For tilfælde med en kendt gerningsperson ses yderligere, at det at være bosat i en yder- eller mellemkommune øger risikoen, mens det at være af anden herkomst end dansk mindsker risikoen. Foruden de ovenfor nævnte forhold mindsker det at være bosat i en landkommune risikoen for udsathed for tvangssamleje med ukendt gerningsperson.

Samlet kriminalitet (tyveri, hærværk og/eller vold)

I 2014 var i alt 14 pct. udsat for enten vold, tyveri og/eller hærværk, hvilket er det lavest målte niveau de seneste 10 år.

Undersøgelsen viser videre, at risikoen for at blive udsat for kriminalitet er forøget for mænd, for unge eller yngre, for dem med højere indkomster, for studerende og selvstændig erhvervsdrivende, for dem, der man hyppigt går ud om aftenen, herunder for at more sig, for dem, der ejer flere forbrugsgoder, og for dem, der er indehaver af en butik eller virksomhed. Personer med bopæl i yder-, land-, og mellemkommuner har en mindre risiko for at blive udsat end personer med bopæl i bykommuner. Pensionister, faglærte og gifte personer har ligeledes en reduceret risiko for at blive udsat for kriminalitet.

Angst og bekymring for kriminalitet

I 2014 var det 12 pct., der angav, at de næsten hele tiden eller ofte tænker på risikoen for at blive udsat for selv at blive udsat for kriminalitet, hvilket ikke afviger fra perioden som helhed.

I øvrigt viser undersøgelsen, at angst for kriminalitet i særlig grad hænger sammen med, om personen har været udsat for kriminalitet, og med køn, idet kvinder er mere angste end mænd. Personer i alderen 25-39 år er mindre angste end dem i andre aldersgrupper,. Det samme gælder personer bosat i yderkommuner, personer med en højere indkomst og personer, der ofte er ude om aftenen. Modsat er det at være arbejdsløs, pensionist, fag- eller ufaglært, studerende eller selvstændig forbundet med en øget ængstelighed for kriminalitet, hvilket også gælder for personer af anden herkomst end dansk og personer bosat i en mellemkommune.

Opsummerende tal

I tabelform kan de vigtigste tal for udsathed for kriminalitet i den aktuelt gennemførte undersøgelse sammenlignet med tidligere tilsvarende undersøgelser sammenfattes på følgende måde:

Tabel 1.1. Oversigt over udviklingen i danskernes risiko for at blive udsat for kriminalitet, anmeldelsestilbøjelighed og angst for kriminalitet frem til 2014.

	Første sammenlignelige måling foretaget år	Udvikling fra første måling til 2014*	2014
Andel udsat for tyveri, hærværk og/eller vold	1987 (25 %)	–	14 %
Andel udsat for tyveri	1972 (13 %)	0	10 %
Anmeldelsestilbøjelighed for tyveri	1972 (62 %)	0	59 %
Andel udsat for indbrud	2012 (3 %)	0	3 %
Anmeldelsestilbøjelighed for indbrud	2012 (87 %)	0	86 %
Andel udsat for hærværk	1972 (7 %)	0	5 %
Anmeldelsestilbøjelighed for hærværk	1972 (32 %)	+	47 %
Andel udsat for vold	(1971)/1987 (3 %)	–	1 %
Anmeldelsestilbøjelighed for vold	1971 (19 %)	+	42 %
Andel udsat for røveri	2008 (1 %)	0	1 %
Anmeldelsestilbøjelighed for røveri			78 % [^]
Andel kvinder udsat for tvangssamleje eller forsøg herpå inden for de sidste 5 år			1 % [^]
Anmeldelsestilbøjelighed for tvangssamleje			26 % [^]
Angst for kriminalitet	1976 (18 pct.)	–	12 %

* Tegnforklaring: + = signifikant stigning, 0 = uændret, – = signifikant fald.

[^] Tallene er et gennemsnit for 2008-14, idet det årlige antal ofre for røveri og tvangssamlejer er meget lille og dermed relativt usikkert.

2. INDLEDNING

I forlængelse af en handlingsplan fra regeringen vedrørende bekæmpelse af vold (*Bekæmpelse af vold*, 1993) blev der gennemført en voldsofferundersøgelse i 1995 og 1996 (Balvig, 1996; 1998).

Med henblik på fortsat at bidrage til belysning af voldsudviklingen blev der i 2004 taget initiativ til at gentage voldsofferundersøgelsen. Offerundersøgelsen blev samtidig udvidet, så den fra 2005 og frem også inkluderer spørgsmål om udsathed for tyveri, hærværk samt spørgsmål om angst for kriminalitet. Fra og med 2008 er der endvidere månedligt spurgt om udsathed for voldtægt (tvangssamleje) og røveri. Fra og med 2009 indeholder undersøgelsen spørgsmål vedrørende de interviewedes livsstil og økonomiske forhold. Fra og med 2014 inkluderer offerundersøgelsen også oplysninger om de adspurgtes herkomst¹ og bopælskommunens urbaniseringsgrad.²

Offerundersøgelsen er finansieret af Det Kriminalpræventive Råd, Justitsministeriet og Rigspolitiet og er gennemført i et samarbejde med Københavns Universitet.

2.1 Undersøgelsens data og metode

En ikke ubetydelig del af den kriminalitet, der forekommer i samfundet, anmeldes ikke til politiet og kommer heller ikke til politiets kundskab på anden vis. Man kalder denne ikke-politiregistrerede kriminalitet for den skjulte kriminalitet eller kriminalitetens mørkefelt. Gennemførelse af offerundersøgelser er en af de få muligheder, man har for at skønne dels over den faktisk forekommende kriminalitet i samfundet og dels mørketallets størrelse. I offerundersøgelser udspringes befolkningen via papirspørgeskemaer, webbaserede spørgeskemaer, personlige eller telefoniske interviews, om de har været udsat for forskellige former for kriminalitet. I bekræftende fald spørges, om det er blevet anmeldt, eller om politiet har fået nys om forholdet på anden vis; en oplysning som muliggør estimeringer af mørketallet.

Offerundersøgelser kan yde et bidrag til beskrivelse og forståelse af vold og anden kriminalitet i samfundet og mørketallets størrelse, men også kun et bidrag. Der er således en række problemer forbundet med gennemførelse af denne form for undersøgelser. Disse problemer betyder, at oplysningerne bliver forbundet med en vis usikkerhed og en række begrænsninger, som bør tages i betragtning, når tallene fortolkes og forklares. Blandt de vigtigste er:

¹ Ved de oplysninger, der anvendes til regressionsanalyserne, har det været muligt at få koblet herkomstoplysninger i perioden siden 2009.

² Ved de oplysninger, der anvendes til regressionsanalyserne, har det været muligt at få koblet bopælsoplysninger i perioden siden 2009. De fire urbanitetstyper er defineret ud fra 14 indikatorer, som belyser graden af urbanisering, landbrugets betydning, demografisk struktur, erhvervs- og befolkningsudvikling, uddannelsesniveau, kommunens økonomiske grundlag og kommunens placering (center/periferi). Indikatorerne er udarbejdet af Danmarks Jordbrugsforskning.

* Det er befolkningens *oplevelse*, der aflæses. Denne oplevelse er ikke nødvendigvis i overensstemmelse med den juridiske afgrænsning af kriminalitet. Forskellige mennesker har givetvis forskellige opfattelser af, hvad tvangssamleje, røveri eller vold er (jf. f.eks. Balvig, 1978), og disse opfattelser kan ændre sig over tid. Et skub i en skolegård kan i én tidsperiode blive oplevet som drilleri, i en anden som mobning og i en tredje som vold. Konsekvensen heraf er blandt andet, at forskellige måder at spørge og formulere spørgsmålene på udløser forskellige svar og giver forskellige hyppigheder (Balvig, 1995; Kyvsgaard, 2015). Man må derfor være særdeles opmærksom på den anvendte spørgsmålsformulering og på, at konstaterede forskelle mellem selv ensartede gennemførte undersøgelser over tid kan bero på ændrede opfattelser af, hvad vold og andre former for kriminalitet er.

* Det er aldrig hele befolkningen, der udspørges. Der er f.eks. altid en nedre aldersgrænse og ofte også en øvre. Den nedre aldersgrænse betyder typisk, at undersøgelser kun i ringe grad eller slet ikke kommer til at omfatte vold eller anden kriminalitet mod mindre børn.

* Det er alene et mindre udsnit af den del af befolkningen, undersøgelsen omfatter, der udspørges. Det betyder, at tallene er forbundet med stikprøveusikkerhed.

* Nogle af de former for kriminalitet, der spørges om – vold, røveri og tvangssamleje – er relativt sjældne hændelser. Det betyder, at stikprøveudvalget helst skal være meget stort for nærmere at kunne analysere de hændelser, der berettes om. Med stigende udvalgsstørrelse øges imidlertid også omkostningerne og andre praktiske problemer med at gennemføre undersøgelsen, således at det kan være svært at realisere det undersøgelsesmæssigt mest ideelle.

* Der er forskellige måder at finde frem til dem, man vil interviewe, på. Disse måder har hver deres fordele og ulemper. En af mulighederne er et fuldstændigt tilfældigt udvalg (lodtrækningsprincip) baseret på CPR-registret.

* Det lykkes aldrig at få besvarelser fra alle, der er med i det endelige udvalg. Der er nogen, det ikke lykkes at træffe, og andre, der ikke ønsker at deltage. Der er en betydelig risiko for, at de, man ikke får med, udgør et skævt udsnit af alle, og at tallene derfor forvrides i den ene eller den anden retning. Dette kompenseres der dog i hvert fald i nogen grad for ved vægtning af besvarelserne, jf. senere.

* Der er forskellige måder at udspørge på. De fire standardmetoder er det personlige interview, telefoninterviewet, postspørgeskemaet og internetspørgeskemaet. Hver af disse metoder har deres fordele og ulemper, f.eks. med hensyn til svarvillighed og mulige hukommelsesproblemer (se de følgende punkter).

* Der kan være et problem med svarvillighed. Der kan være nogen, der ikke ønsker at berette i et spørgeskema eller over for en interviewer om den kriminalitet, de har været udsat for. Denne svarvillighed kan tænkes at variere med forskellige omstændigheder ved kriminaliteten. F.eks. kan der være grund til at tro, at svarvillighed er et større problem ved kortlægning af partnervold end ved kortlægning af “taskerøverier” udført af fremmede i gademiljøet.

* Der kan være hukommelsesproblemer. Også kriminalitet glemmes i en eller anden udstrækning, igen formentlig afhængig af dens karakter, tid siden hændelsen, og hvem man i øvrigt er m.v. Hukommelsesfaktorens indvirkning på undersøgelsens resultater begrænses ved alene at spørge om hændelser inden for en forholdsvis kort periode forud for interviewet.

* Ved introduktion af en afgrænset tidsperiode, hvori kriminaliteten søges kortlagt, introduceres det såkaldte teleskopingsproblem, dvs. at man ganske vist husker selve hændelsen, men fejllukker tidspunktet. Man taler om fremadteleskopering for de tilfælde, som reelt er sket forud for tidsperioden, og bagudteleskopering for de tilfælde, man ikke beretter om, fordi man fejlagtigt tidsmæssigt placerer dem uden for tidsperioden. Problemet er, at bagudteleskopering og fremadteleskopering ikke nødvendigvis går lige op i sidste ende, hverken antalsmæssigt eller med hensyn til type af hændelse (f.eks. med hensyn til alvorlighed, anmeldelse/ikke-anmeldelse m.v.).

* Der er forskel på ofre (personer) og episoder (handlinger). Mennesker risikerer at blive udsat for kriminalitet mere end én gang inden for den tidsperiode, der spørges til. Offerundersøgelserne er ikke altid velegnede til at udsige noget om alle de episoder, der har fundet sted, idet det forudsætter, at de udspurgte spørges detaljeret om hver hændelse (f.eks. om anmeldelse, ikke-anmeldelse).

* Der kan endelig også opstå fejl i forbindelse med registrering af svar, databehandling m.v.

Den aktuelle offerundersøgelse er gennemført som et led i Danmarks Statistiks omnibusundersøgelser. Omnibusundersøgelser er interviewundersøgelser, hvor man samler flere emner i ét interview.

De personer, der er omfattet af omnibusundersøgelsen, udvælges tilfældigt via Danmarks Statistiks CPR-register, således at de udgør et repræsentativt udsnit af befolkningen på 16-74 år. Danmarks Statistik søger derefter efter personernes telefonnumre, og de personer, som ikke har en telefon, eller som det ikke lykkes at finde et telefonnummer til, kontaktes via brev og anmodes om at oplyse Danmarks Statistik om et eventuelt telefonnummer med henblik på interview.

De månedlige bruttostikprøver er på omkring 1.700 personer. Heraf ekskluderes de, der viser sig at være emigreret eller døde, eller som over for Danmarks Statistik har givet udtryk for, at de ikke ønsker at blive ringet op med henblik på at deltage i undersøgelser, jf. herom senere. Den resterende

del udgør nettostikprøven. Denne er på omkring 1.500 personer hver måned i alle årene, og der er hverken tegn på vækst eller fald i nettostikprøvens størrelse i forhold til bruttostikprøven.

Det betyder, at der i hvert af årene er omkring 18.000 personer, der er blevet anmodet om at deltage i undersøgelsen, jf. tabel 2.1. Sammenlagt drejer det sig om 181.783 personer. Heraf har 114.931 valgt at deltage i undersøgelsen, hvilket giver en svarprocent på 63 pct. Svarprocenterne de enkelte år er ret identiske, dog med en svag faldende tendens de seneste år.

Tabel 2.1. Stikprøvestørrelse, antal gennemførte interview og svarprocent fordelt efter år, 2005-14. Pct.

	Nettostikprøve	Antal interview	Svarprocent
2005	18.238	11.668	64 %
2006	17.996	11.588	64 %
2007	17.796	11.653	65 %
2008	17.947	11.716	65 %
2009	18.268	11.521	63 %
2010	18.442	11.585	63 %
2011	18.185	11.745	65 %
2012	18.251	11.568	63 %
2013	17.750	10.446	59 %
2014	18.910	11.441	61 %
2005-2014	181.783	114.931	63 %

Fra juli 2010 blev det muligt at besvare spørgeskemaet via internettet. Det har omkring en tredjedel af respondenterne gjort, mens de resterende to tredjedele er besvaret via telefoninterviews. Der viser sig at være en skævhed i, hvem der deltager i internetundersøgelserne frem for de telefoniske interviews, men det er overraskende nok de ældre respondenter, der i højere grad udfylder internetspørgeskemaerne, end det er de unge. Denne sammenhæng er statistisk signifikant.

Indførelsen af internetbaseret interviews indebærer imidlertid ikke en systematisk skævhed i svarprocent og bortfald i relation til alder. De unge besvarer nemlig i højere grad end de ældre interviews telefonisk.

Årsagen til, at nogle ikke har deltaget i undersøgelsen, fremgår af tabel 2.2. I en stor del af tilfældene – 29 pct. – skyldes det manglende telefonnummer. Selv om Danmarks Statistik skriftligt henvender sig i de tilfælde, hvor det ikke er muligt at finde et telefonnummer til personen/husstanden via en mekanisk og manuel telefonnummersøgning, så er det kun en mindre del af disse henvendelser, der fører til, at personen kontakter Danmarks Statistik.

Tabel 2.2. Årsager til bortfald, 2005-14.

	Antal	Procent	Procent af hele stikprøven
Manglende telefonnummer	19.178	29 %	11 %
Nægtet at deltage	17.119	26 %	9 %
Ikke truffet	18.435	28 %	10 %
Anden bortfaldsårsag	11.610	17 %	6 %
Uoplyst	510	1 %	0,3 %
I alt	66.852	100 %	37 %

En anden hyppig årsag til ikke at deltage er, at personen ikke har kunnet træffes på det angivne telefonnummer til trods for, at de bliver forsøgt kontaktet helt op til 20 gange. Der er også en del, der har nægtet at deltage i undersøgelsen, nemlig knap en tiendedel af samtlige adspurgte, svarende til godt en fjerdedel af bortfaldet. For den resterende del af bortfaldet er der ikke angivet en specifik årsag til, at interviewet ikke er gennemført.

Danmarks Statistik har udarbejdet en personvægt for hver enkelt interviewet for hermed at tage højde for eventuelle skævheder i materialet. Frem til juli 2007 var vægten baseret på oplysninger om personernes køn, alder, husstandstype, region (3 områder) og boligens art. Den vægtning blev derefter ændret, ikke mindst med henblik på i højere grad at kunne tage højde for det bortfald, der er forårsaget af, at personer kan vælge generelt ikke at deltage i undersøgelser, jf. den såkaldte forskerbeskyttelsesordning. Forskerbeskyttelsen blev indført i 2000 og var i perioden 2000-06 knyttet sammen med flytning, idet man ved at sætte et kryds i en rubrik på flytteanmeldelsesblanketten kunne angive, at man ønskede at være omfattet af denne forskerbeskyttelse. Med virkning fra 1. januar 2007 skal der nu udfyldes en særskilt blanket for at blive omfattet af forskerbeskyttelsen. Væksten i antallet af personer, der er omfattet af forskerbeskyttelse, er mindsket markant som følge af den ændrede praksis.

Forskerbeskyttelsesordningen har medført problemer med hensyn til at kunne udvælge et repræsentativt udsnit af befolkningen, idet lidt over 700.000 danskere, svarende til 13 pct. af befolkningen, pr. 1. januar 2009 havde valgt at få forskerbeskyttelse. For at råde bod på den skævhed, dette indebærer, har Danmarks Statistik som nævnt udarbejdet nye vægte baseret på oplysninger om personernes køn, alder, familietype, uddannelse, socioøkonomisk klassificering, region (5 områder), etnicitet, bolig i etagebyggeri eller ej samt evt. flytning efter indførelse af mulighed for forskerbeskyttelse.

De nye vægte blev indført pr. 1. juli 2007. Som forventet er variationen i personvægtene større med de nye vægte: Mens de tidligere vægte i to tredjedele af tilfældene var på mellem 0,75 og 1,25, altså ganske tæt på tallet 1, drejer det sig om knap halvdelen af tilfældene (46 pct.) med de nye vægte.

Med henblik på at undersøge, hvorvidt denne ændring i vægtningen influerer på sammenligneligheden over årene, er der fra Danmarks Statistik modtaget materiale med både nye og gamle vægte for perioden august 2007 til og med januar 2008, altså data for et halvt år. En sammenligning mellem resultaterne baseret på de to vægte viser meget små og ikke signifikante forskelle, der ydermere ikke peger i en bestemt retning. Dette tyder således på, at indførelsen af de nye vægte ikke påvirker mulighederne for at sammenligne med tidligere offerundersøgelser. Det har derimod medført, at der er blevet en større forskel mellem de vægtede og de uvægtede frekvenser.

Af tabel 2.3 kan man se, hvor mange af de interviewede der har været udsat for de forskellige former for kriminalitet afhængig af, om tallene er vægtede eller ej.

Tabel 2.3. Antal ofre for henholdsvis vold og trusler om vold, trusler om vold, tyveri og hærværk 2005-14 samt røveri og tvangssamleje 2008-14. Vægtede og uvægtede tal.

	2005-14	
	Uvægtet	Vægtet
Vold	1.551	1.851
Trusler om vold	3.300	3.586
Tyveri	6.648	7.020
Hærværk	3.166	3.377
Røveri *	725	816
Tvangssamleje (siden 2008**)	323	420

* Spørgsformuleringen vedrørende udsathed for røveri er ændret i 2014.

** Antal kvinder udsat for tvangssamleje inden for 5 år før interviewet.

Som det ses, er der flere, der har været udsat for de forskellige former for kriminalitet i det vægtede materiale end i det uvægtede. Dette indikerer, at der eksisterer en generel tendens til, at det er vanskeligere at opnå interviews med mennesker, der har været udsat for kriminalitet, end med mennesker, der ikke har været udsat for kriminalitet.

Spørgsmål om udsathed for vold og trusler om vold er indgået i alle interview i alle årene, mens spørgsmål om udsathed for tyveri og hærværk frem til midten af 2010 alene har været omfattet af undersøgelserne i marts og september måned, dog også april måned i 2006 samt i juli og december måned 2009. Fra juli 2010 til december 2013 er der spurgt om udsathed for tyveri og hærværk i alle interviewene. Siden januar 2014 spørges kun hver anden måned ind til udsathed for tyveri og hærværk. Fra og med 2008 indgår yderligere spørgsmål om røveri og tvangssamleje i alle de månedlige interview. Formuleringen af røverispørgsmålet er ændret i 2014 med henblik på at få frasorteret nogle af de hændelser, der næppe angår røveri. Fra 2009 er antallet af baggrundsvariable forøget således, at de også omfatter spørgsmål om indkomst, besiddelse af cykel, bil, båd osv. Herudover indgår spørgsmål om livsstil, idet de interviewede spørges om, hvor ofte de går ud,

mødes med andre mennesker osv. Fra 2012 er der inkluderet nye spørgsmål med henblik på at kunne fastslå omfanget af indbrud.

I 2014 er der desuden koblet oplysninger om respondenternes etniske oprindelse og type af bopælskommune til undersøgelsen. For etnisk oprindelse skelnes mellem, om personen er af dansk oprindelse eller om personen er indvandrer/efterkommer.³ Variablen for bopælskommunetype er indekseret ud fra 14 indikatorer herunder urbaniseringsgrad, landbrugets betydning, demografiske variable, befolkningsudvikling, uddannelsesniveau, økonomiske forhold og geografisk placering. Indekset inddeler kommunerne i fire kommunetyper: Yderkommuner, landkommuner, mellemkommuner og bykommuner (Dalgaard 2006).

2.2 Om statistisk signifikans

For at vurdere, om en forskel i resultater mellem f.eks. offerundersøgelser fra forskellige år må betragtes som et tilfældigt udsving eller som en reel forskel, anvendes sædvanlige tests for statistisk signifikans. Disse indebærer, at der stilles krav om, at sandsynligheden for, at de fundne forskelle beror på tilfældigheder frem for at afspejle reelle forandringer, skal være mindre end 5 pct., før forskellene betragtes som reelle. Hvorvidt dette bliver resultatet af testen, afhænger naturligvis af, hvor stor en forskel der er mellem resultaterne, men det afhænger i høj grad også af antallet af observationer, der ligger til grund for beregningerne. Er der vældig mange observationer, skal forskellen mellem resultaterne ikke være særlig stor for at være statistisk signifikant. Og omvendt forholder det sig, hvis antallet af observationer er ringe.

I den periode, hvor der hver måned blev spurgt om udsathed for tyveri og hærværk, jf. det tidligere, har der således kun skullet små ændringer til i andel udsatte, før ændringen er statistisk signifikant. Det gælder især tyveri, idet det er den form for kriminalitet, flest udsættes for. For forbrydelser som vold, røveri og voldtægt, hvor antallet af ofre er lille, er det straks vanskeligere at påvise signifikante forskelle. Såfremt analyserne ydermere angår en delpopulation, f.eks. alene dem der har været udsat for partnervold/tvangssamleje, bliver det – selv ved meget store forskelle mellem resultater fra forskellige år – næsten umuligt at opnå statistisk signifikans.

Man skal være opmærksom på, at der heri ligger, at graden af statistisk signifikans ikke er identisk med forandringens størrelse. En lille procentvis ændring af et hyppigt forekommende fænomen kan være statistisk signifikant, mens det på samme tid ikke er tilfældet for selv en betragtelig procentvis ændring af et sjældent forekommende fænomen.

³ 7,5 pct. af respondenterne (uvægtet) i undersøgelsen har indvandrerbaggrund, hvilket svarer ganske godt til fordelingen i befolkningen.

I rapporten angives, når resultaterne er statistisk signifikante. Når dette *ikke* er angivet, er de viste forskelle altså ikke med sikkerhed udtryk for reelle forskelle. Såfremt de årlige målinger tyder på konsekvente forandringer, udtrykkes dette i rapporten som en *tendens*, idet der så kan være grund til at antage, at der er tale om reelle forskelle, som blot er baseret på for få observationer til at blive signifikante.

For alle de undersøgte kriminalitetsformer beregnes det årlige antal ofre med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller. Når forskelle mellem årene er statistisk signifikante, vil disse sikkerhedsintervaller *almindeligvis* ikke overlappe, men det *kan* forekomme, hvis forskellen kun lige netop er statistisk signifikant. Om baggrunden herfor henvises til litteratur om statistisk signifikans.

2.3 Om regressionsanalyser

Fra og med februar 2009 omfatter offerundersøgelsen som nævnt spørgsmål om livsstil, personlige forhold som indkomst, erhverv m.v. samt ejerskab af eller rådighed over forskellige goder. Ydermere foreligger der fra og med 2014 som nævnt også oplysninger, der specificerer respondentens herkomst samt bopælskommunens urbaniseringsgrad. Det giver mulighed for at undersøge, om der er en sammenhæng mellem disse forhold og udsathed for de forskellige kriminalitetsformer.

Til brug herfor anvendes *regressionsanalyser*, der gør det muligt at se på ”betydningen” af alle de undersøgte forhold på én gang for herved at konstatere, hvad der reelt er udslagsgivende for udsatheden for de forskellige former for kriminalitet. Sådanne analyser er gennemført på baggrund af data fra februar 2009 til december 2014. De *socioøkonomiske forhold*, der findes oplysninger om, og som indgår i analysen, er beskæftigelse, indkomst, civilstand, og om man ejer mere end én bil, har et sommerhus og/eller en båd/et skib, samt om man ejer en butik eller en virksomhed. De *demografiske variable* – alder, køn, herkomst og bopælskommunens urbaniseringsgrad – indgår også. Herudover er følgende *livsstilsfaktorer* inddraget: Hvor ofte man går ud om aftenen generelt, samt hvor ofte man går ud om aftenen for at more sig og feste. Disse to minder om hinanden, men der er stor forskel på, om man går ud for at gå i teatret eller for at more sig med venner på en bar.

Samtlige variable er blevet analyseret som såkaldt binære variable (variable med to værdier). Eksempelvis er civilstand blevet delt op i tre binære variable – én for hvert udfald – ligesom indkomstvariablen er blevet til fem binære, så der er en for hvert indkomstinterval. I de udførte regressionsanalyser skal hver af de variabelkategorier, der inkluderes i slutmodellen, ses i forhold til de øvrige ekskluderede kategorier inden for samme variabel. Er det eksempelvis alene det laveste indkomstinterval, der indgår i en slutmodel, skal denne kategoris sammenhæng med den pågældende kriminalitetsform ses i forhold til øvrige indkomstintervaller.

Til at afgøre, om en variabel skal inkluderes i den endelige model eller ej (det endelige analyseresultat), beregnes variabelens signifikansniveau, også kaldet p-værdien. Hvis p-værdien er lig med eller under 5 pct., er sammenhængen statistisk signifikant. Dette betyder, at vi med 95 % sikkerhed kan sige, at den sammenhæng, modellen viser, ikke er tilfældig.

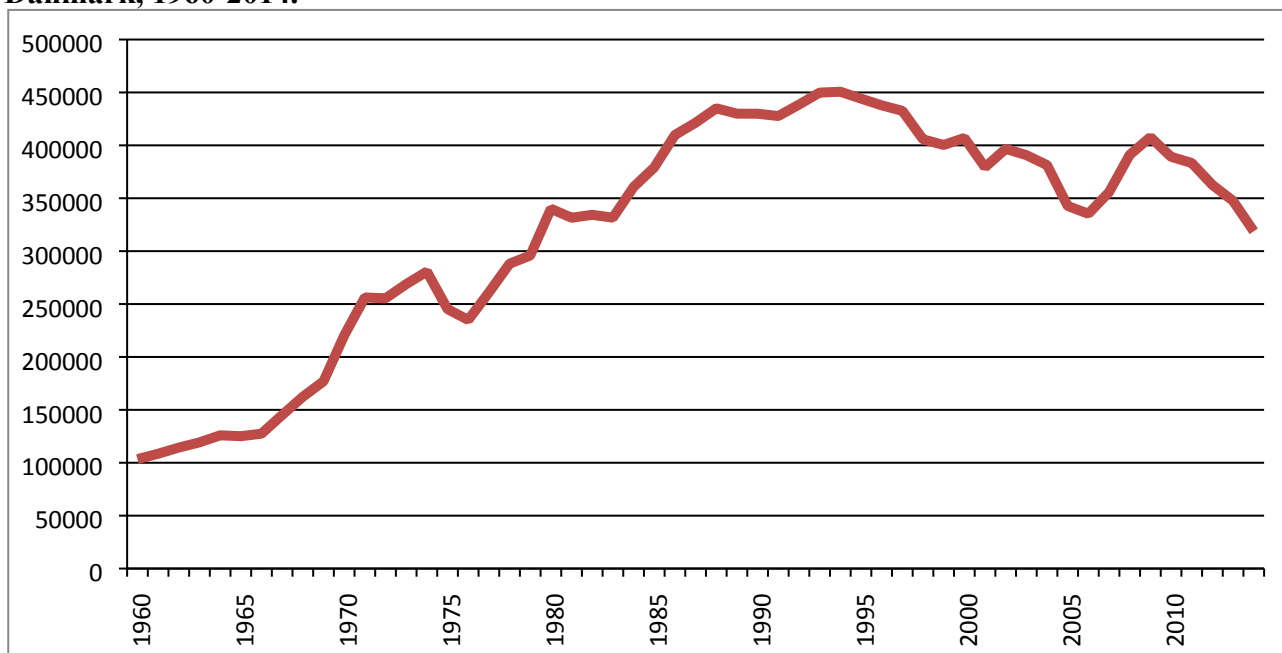
I regressionsanalyserne er der anvendt *baglæns modelsøgning*, hvilket betyder, at de insignifikante variable er blevet udeladt fra de fortsatte analyser én ad gangen startende med den mest insignifikante, indtil der kun er signifikante variable tilbage.

Når det drejer sig om, hvilken retning en sammenhæng har, anvendes variabelenes *odds ratio*-værdi (OR) i modellerne. Hvis OR-værdien for en variabel er lig 1,0, så hverken øges eller mindskes sandsynligheden for at blive udsat for den pågældende form for kriminalitet til sammenligning med de øvrige variable i samme kategori. Hvis den derimod er signifikant over 1,0, er der tale om en øget sandsynlighed, mens denne er mindsket, hvis OR-værdien er signifikant under 1,0. Hvis OR er enten 0,5 eller 2,0, betyder det, at sandsynligheden for at blive udsat for den pågældende form for kriminalitet er henholdsvis halveret eller fordoblet.

3. TYVERI

Talmæssigt er det tyverierne, der betyder mest i kriminalstatistikken i Danmark. Omkring otte ud af ti politiregistrerede straffelovsovertrædelser drejer sig om tyveri.

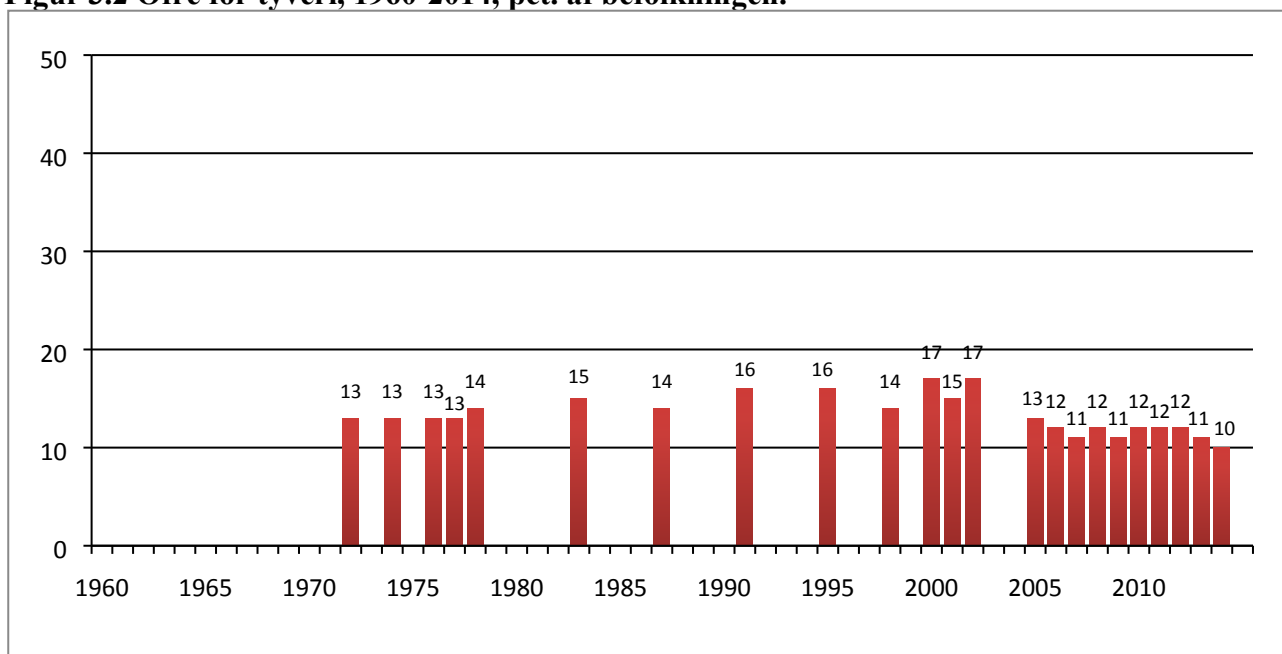
Figur 3.1. Tyverier der ved anmeldelse eller på anden måde er kommet til politiets kundskab i Danmark, 1960-2014.

Antallet af politiregistrerede tyverier begyndte at stige i 1960'erne og nåede et toppunkt i slutningen af 1980'erne. Fra slutningen af 1980'erne til midt i 1990'erne stagnerede antallet af anmeldte tyverier, og fra omkring 1995 og den følgende halve snes år skete der et fald, jf. figur 3.1 I 2007 vendte udviklingen igen, og antallet af anmeldte tyverier steg. Siden 2010 er antallet af anmeldte tyverier på ny faldet.

For hovedparten af periodens vedkommende er befolkningens udsathed for tyveri parallel med udviklingen i de politianmeldte tyverier, jf. figur 3.2. Den første undersøgelse af, hvor stor en del af befolkningen der har været udsat for tyveri inden for de seneste 12 måneder forud for interviewtidspunktet, blev foretaget i 1972. Undersøgelsen viste, at det drejede sig om 13 pct., altså et sted mellem hver syvende og hver ottende dansker. Procentandelen, der har været udsat for tyveri, steg herefter frem til årtusindeskiftet, hvorefter der er sket et fald, som er afløst af stagnation.

Figur 3.2 Ofre for tyveri, 1960-2014, pct. af befolkningen.

Den stigningstendens, offerundersøgelserne viser vedrørende tyveri i hovedparten af den sidste fjerdedel af 1900-tallet, er langt svagere og varer ved i længere tid, end tilfældet er for de politianmeldte tyverier. Helt eller delvist kan denne forskel bero på, at der er sket ændringer i, hvor mange gange de enkelte ofre har været udsat. I samsvar hermed viser det sig, at det gennemsnitlige antal gange, de enkelte ofre har været udsat, steg fra 1970'erne til 1980'erne (fra et niveau omkring 1,2-1,4 til et niveau omkring 1,6-1,7). I undersøgelserne fra 2005-13 er niveauet 1,4-1,7. At der fra 1970'erne og frem til i hvert fald engang i 1980'erne har været tale om en stigning i befolkningens udsathed for tyveri, bekræftes endvidere af fire indbyrdes sammenlignelige tyveriofferundersøgelser foretaget af AIM (Balvig & Høigård, 1988, s. 140). På grund af forskellige spørgeperioder m.v. er disse undersøgelser ikke sammenlignelige med den serie undersøgelser, der er omfattet af figur 3.2 og indgår derfor ikke heri. AIM fandt i sine fire undersøgelser, foretaget i årene 1976, 1980, 1982 og 1984, følgende procenter for, hvor mange der havde været udsat for tyveri: 7, 11, 13 og 11. To undersøgelser foretaget af Observa i henholdsvis 1979 og 1984 viste en stigning fra 6 til 8 pct. med hensyn til, hvor mange der inden for de sidste 12 måneder forud for interviewtidspunktet havde lidt skade som følge af forbrydelser begået mod person/ejendom (tyveri, lomme-/tasketyveri, hærværk, bedrageri m.v.) (Observa og Morgenavisen Jyllandsposten, 30. april 1979 og 13. maj 1984).

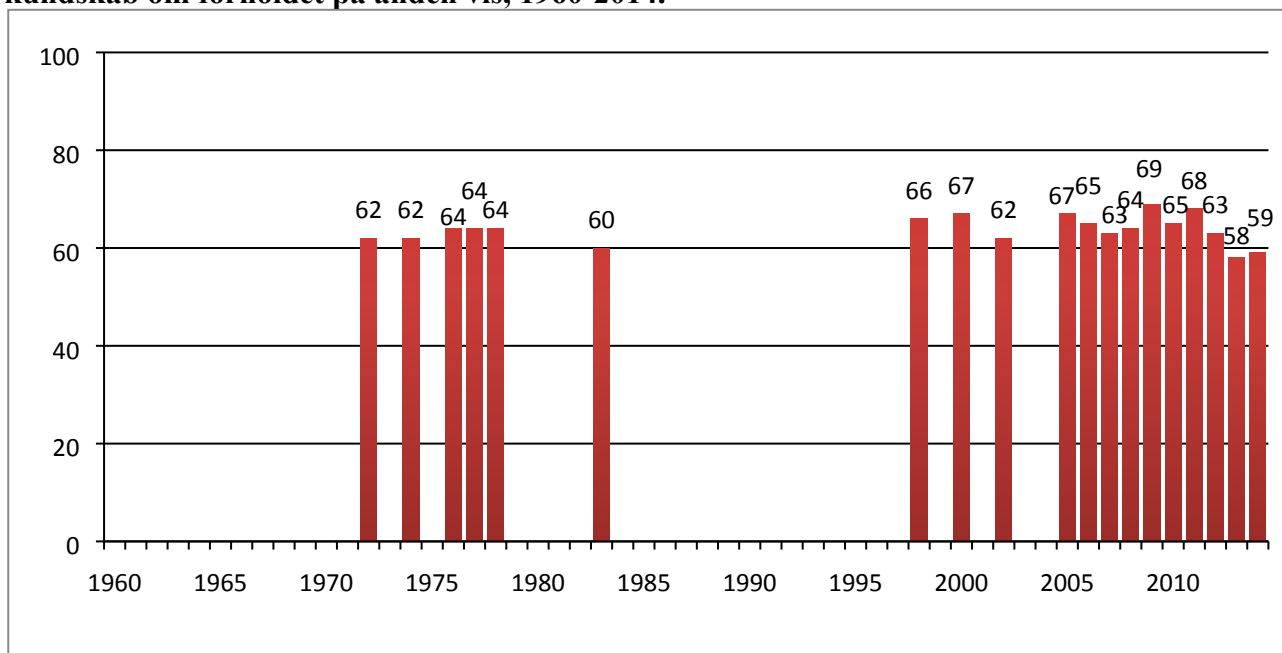
Den senere opbremsning i udviklingen fremgår af to offerundersøgelser foretaget i henholdsvis 1988 og 1993 af Vilstrup Markedsanalyse. Her er det belyst, hvorvidt de interviewede har været udsat for forskellige former for tyveri inden for de seneste to år forud for interviewtidspunktet. For cykel- og knallerTTYverier viser offerprocenterne sig at være henholdsvis 14 og 11, for biltyveri 3 og

2, for tasketyveri el.lign. 5 og 3, for tyveri fra bil 7 og 4, for indbrud i bolig 5 og 5 og for indbrud i sommerhus el.lign. 2 og 3 (Vilstrup og Politiken, 18. december 1988 og 23. januar 1994).

Det mest bemærkelsesværdige er, at den stigning, der er sket i de politianmeldte tyverier fra 2006 til 2009 – en stigning på 18 pct. – ikke genfindes i, hvor mange der udsættes for tyveri. Det er for hvert af årene 11-12 pct. Noget af forklaringen på denne diskrepans er muligvis den vækst i anmeldelsestilbøjeligheden, der har været i 2009, jf. figur 3.3.

Selv om hovedtendenserne fra 1972 til 2014 grundlæggende synes at være de samme for antallet af politiregistrerede tyverier som for befolkningens faktiske udsathed for tyveri, havner stigningen i politiregistrerede tyverier dog på et klart højere niveau. Udover den fremhævede stigning i ”offerrecidivet”, kan denne forskel have sin baggrund i, at befolkningstallet i samme tidsrum er øget med ca. ti pct. Der er muligvis også sket en forskydning mellem tyverier mod private og ikke-private ofre. Forskellen kan derimod kun i begrænset omfang forklares med ændringer i anmeldelsestilbøjeligheden, idet denne set over hele perioden er forholdsvis uforandret, jf. figur 3.3. Dog skal bemærkes, at mens anmeldelsesprocenten i 2005-14 alene angår andelen af ofre, der anmeldte sidste gang, de blev udsat for tyveri (inden for det seneste år), så vedrører anmeldelsesprocenten for 1972, om man har anmeldt tyveri mindst én gang (inden for det seneste år). Den reelle procentforskel mellem disse målinger er som følge heraf nogle få procentpoint større end den viste.

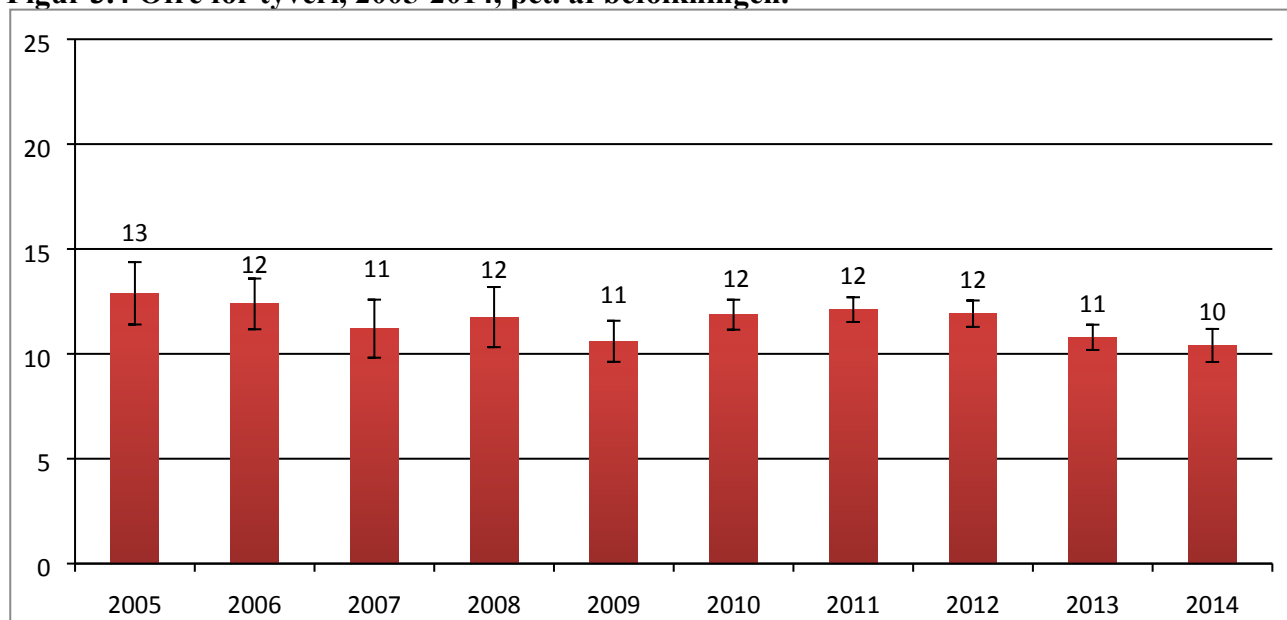
Figur 3.3. Procent af ofre for tyveri der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kundskab om forholdet på anden vis, 1960-2014.

3.1 Tyveri 2005-14

Figur 3.4 viser i lighed med figur 3.2 udviklingen i procentandelen af befolkningen, der har været udsat for tyveri inden for det seneste år, men figur 3.4 er alene baseret på den ensartede sekvens af offerundersøgelser, der er gennemført siden 2005, og den inkluderer desuden sikkerhedsintervaller.

Figur 3.4 Ofre for tyveri, 2005-2014, pct. af befolkningen.

I tabel 3.1 er der givet en mere detaljeret beskrivelse af, hvor stor en andel af de 16-74-årige der har været udsat for tyveri i årene 2005 til 2014. I 2014 er andelen, der har været udsat for tyveri, signifikant mindre end i perioden 2005-2013 som helhed. Som det fremgik af figur 3.2 er de 10 pct. udsatte i 2014 den lavest registrerede andel tyveriusatte nogensinde i danske offerundersøgelser, dvs. siden 1972.

Tabel 3.1. Ofre for tyveri, 2005-14, andel og antal.

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval	Uvægtet antal ofre i stikprøve
2005	13 %	(11,4-14,3)	507.000	(448.000-566.000)	237
2006	12 %	(11,1-13,6)	489.000	(441.000-537.000)	329
2007	11 %	(9,8-12,6)	446.000	(391.000-502.000)	222
2008	12 %	(10,3-13,2)	474.000	(416.000-532.000)	210
2009	11 %	(9,6-11,6)	431.000	(391.000-470.000)	377
2010	12 %	(11,2-12,6)	485.000	(456.000- 515.000)	893
2011	12 %	(11,5-12,7)	498.000	(474.000-522.000)	1366
2012	12 %	(11,3-12,5)	492.000	(466.000-518.000)	1285
2013	11 %	(10,1-11,4)	447.000	(422.000-472.000)	1151
2014	10 %	(9,6-11,2)	431.000	(400.000-465.000)	573

Tabellen viser også en beregning af det absolutte antal ofre i alderen 16-74 år samt sikkerhedsintervaller. Det ses, at antallet af ofre varierer mellem 431.000 og 507.000. Ved fortolkningen af antallet af ofre for tyveri skal man være opmærksom på, at et tyveri ofte har flere ofre. F.eks. vil ét indbrudstyveri i en bolig ofte blive oplevet og “registreret” af flere beboere. Man taler om en “husstandseffekt”, som indebærer, at der vil være færre husstande end individer, der har været udsat for tyveri.

Hovedparten af de personer, der har været udsat for tyveri, har alene været udsat én gang i løbet af et år, jf. tabel 3.2. Meget få – to til seks pct. af ofrene – har været udsat for tyveri mere end tre gange inden for det seneste år. I gennemsnit har tyveriofrene været udsat for tyveri 1,4-1,7 gange årligt. Gennemsnittet for 2014 er signifikant højere end for perioden som helhed.

Tabel 3.2. Tyveriofre fordelt efter antal gange udsat inden for seneste år samt det samlede årlige antal tyveritilfælde i gennemsnit, 2005-14, pct.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Udsat kun én gang	71 %	73 %	78 %	74 %	82 %	72 %	69 %	72 %	73 %	73 %
Udsat to-tre gange	26 %	24 %	20 %	23 %	15 %	24 %	26 %	23 %	22 %	22 %
Udsat mere end tre gange	3 %	3 %	2 %	3 %	3 %	4 %	5 %	5 %	5 %	6 %
Antal gange udsat, gennemsnit	1,4	1,5	1,4	1,5	1,5	1,5	1,6	1,5	1,6	1,7

3.2 Karakteristika ved ofrene

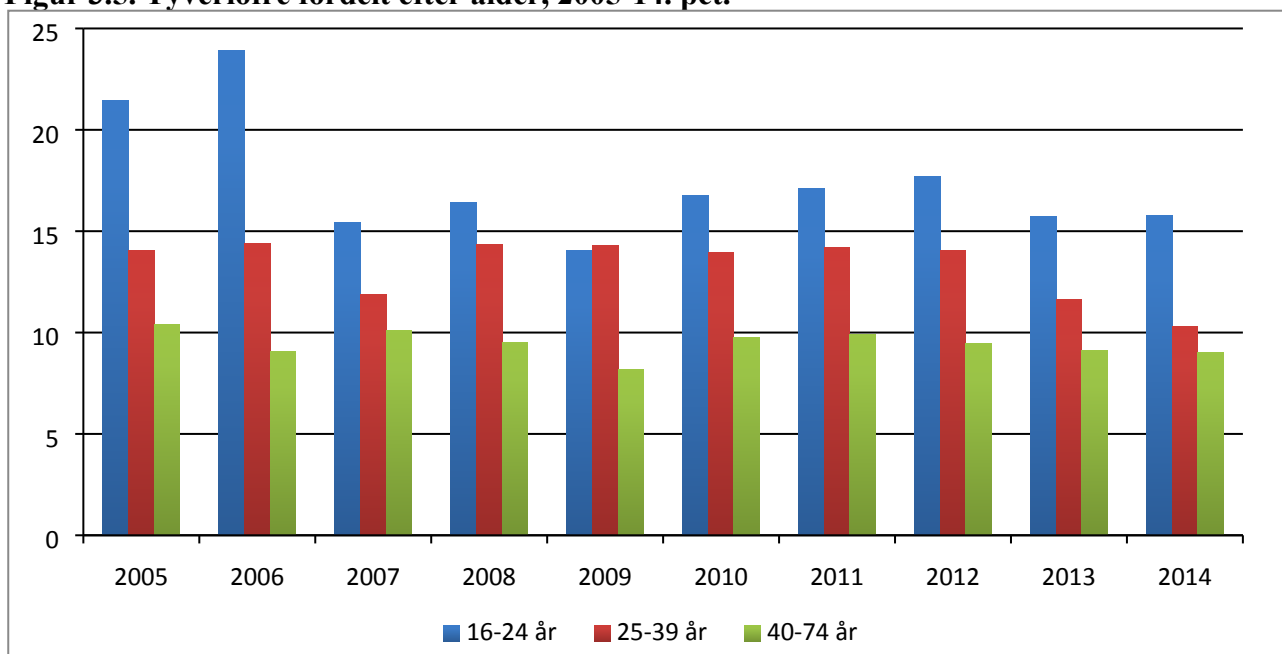
Der er generelt kun små og ikke statistisk signifikante forskelle mellem mænds og kvinders risiko for at blive udsat for tyveri, jf. tabel 3.3, hvilket bl.a. skyldes, at tyveri ofte retter sig mod fælles ejendele som f.eks. bolig eller bil.

Tabel 3.3. Tyveriofre fordelt efter køn, 2005-14, pct.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mænd	15 %	12 %	12 %	11 %	11 %	13 %	13 %	13 %	11 %	11 %
Kvinder	11 %	13 %	10 %	12 %	10 %	11 %	11 %	11 %	10 %	10 %
Alle	13 %	12 %	11 %	12 %	11 %	12 %	12 %	12 %	11 %	10 %

Af figur 3.5 fremgår, at risikoen for at blive udsat for tyveri er størst i de yngre aldersgrupper, og at risikoen gradvist aftager med stigende alder. Mens risikoen for at blive bestjålet har været nogenlunde stabil for de to ældste aldersgrupper, har der for de 16-24-årige været en faldende tendens siden 2005-06. Unges tyverier er ofte rettet mod andre unge, og tendensen underbygger derfor den generelle tendens til et fald ungdomskriminaliteten, man i øvrigt har erfaret i andre undersøgelser og kortlægninger.

Figur 3.5. Tyveriofre fordelt efter alder, 2005-14. pct.⁴

Der er ikke forskel overhovedet i udsathedet for tyveri blandt personer af dansk oprindelse sammenlignet med personer med indvandrer- eller efterkommerbaggrund, jf. tabel 3.4.

Tabel 3.4. Tyveriofre fordelt efter herkomst, 2014, pct.

	2014
Dansk oprindelse	10 %
Indvandrer eller efterkommer	10 %

Tabel 3.5 præsenterer udsathedet for tyveri i forhold til, hvilken type af kommune ofret bor i. Som det fremgår, er udsathedet for tyveri størst blandt de personer, der bor i en bykommune, og denne forskel er signifikant.

Tabel 3.5 Tyveriofre fordelt efter bopælskommunens urbaniseringsgrad, 2014, pct.⁵

	2014
Yderkommune	7 %
Landkommune	8 %
Mellemkommune	9 %
Bykommune	12 %

⁴ Se også bilagstabel 3.1, hvor alle procentandele fremgår.

Med hensyn til udsathed for tyveri og ofrets indkomst ses der en forskel ved, at cirka hver syvende offer med indkomst på under 100.000 kr. udsættes for tyveri, mens dette kun gælder omtrent hver tiende for de resterende indkomstgrupper, jf. bilagstabel 3.2. Forskellen er statistisk signifikant. Se dog nærmere om indkomstens sammenhæng med udsathed for tyveri, når andre forhold som alder m.v. holdes konstant, i afsnittet om de gennemførte regressionsanalyser længere fremme.

3.3 Tyveriets genstand og skadevirkning

Spørgsmålet om, hvilken form for tyveri ofrene har været udsat for, belyses i tabel 3.6. Cykeltyveri forekommer relativt hyppigt, og de udgør omtrent hver sjette af tyverierne. Fra 2013 til 2014 sker der et signifikant fald i cykeltyveriernes andel, fra 22 pct. i 2013 til 18 pct. i 2014. En omtrent lige så stor andel oplevede at blive udsat for tyveri fra hjemmet, mens 23 pct. oplevede at blive bestjålet af taske- eller lommetyve. Derimod er det relativt sjældent, at nogen får stjålet motorcykel eller båd, hvilket givetvis især er betinget af, at få har disse ejendele. I 2014 har ingen svaret, at de alene var udsat for forsøg på tyveri, mens det i 2013 drejede sig om 6 pct. af tyveriofrene.

I de tilfælde, hvor ofrene har angivet, at de fik stjålet "andet", drejer det sig ofte om penge, kreditkort eller nøgler, mens der lidt sjældnere er tale om genstande fra bil eller om elektronisk udstyr. De øvrige former for ejendele, kategorien 'andet' omfatter, er meget forskelligartede, lige fra værktøj til fødevarer. Flere besvarelser omhandler desuden digitalt identitetstyveri. Det vides dog ikke, om identitetstyveri i alle tilfælde opleves som tyveri og dermed rapporteres i offerundersøgelsen (Kruize 2015).

Tabel 3.6. Tyverier fordelt efter gerningssted eller type af fartøj, 2014, pct.

	Andel
Intet. Det var kun forsøg	0 %
Bil	10 %
Motorcykel	1 %
Knallert	1 %
Cykel	18 %
Båd/skib	5 %
Noget fra hus/lejlighed/værelse hvor jeg bor	17 %
Noget fra garage/kælder/loftsrums/udhus/have ved min bopæl	5 %
Noget fra/på min arbejdsplads	4 %
Noget fra mit sommerhus/fritidshus	3 %
Noget jeg havde på mig (tasketyveri/lommetyveri)	23 %
Andet	18 %
I alt	100 %

Den form for mulig skadevirkning, man umiddelbart forbinder med tyveri, er af materiel og økonomisk art. Det er her vigtigt at sondre mellem de umiddelbare og de langsigtede omkostninger eller skader, idet en betydelig del af de umiddelbare skader restitueres gennem, at det stjalne eller ødelagte helt eller delvist genfindes eller erstattes. I offerundersøgelsen er alene de umiddelbare økonomiske skader belyst, jf. tabel 3.7.

Tabel 3.7. Tyverier fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader, 2005-14.

	Stjålet for i alt (mia. kr.)	Gennemsnitligt tab pr. tyveritilfælde (kr.)	Gennemsnitligt tab pr. indbygger ml. 16 og 74 år (kr.)
2005	6,6	13.300	1.700
2006	6,0	12.600	1.500
2007	4,9	11.400	1.200
2008	6,8	14.500	1.700
2009	6,5	15.400	1.600
2010	5,7	12.000	1.400
2011	7,0	14.300	1.700
2012	5,9	12.400	1.400
2013	4,9	11.500	1.200
2014	5,6	13.400	1.400

I 2014 beløb de umiddelbare skader ved tyveri sig til 5,6 mia. kr. Beregnet i forhold til 2005-priser, hvor der tages højde for inflation, bliver det samlede beløb i 2014 4,8 mia. kr.

Tabellen viser også, at det gennemsnitlige tab såvel pr. tyveritilfælde som pr. indbygger har ligget på et nogenlunde ensartet niveau de fleste år. Niveauet i 2014 (13.400 kr. svarende til 11.400 kr. i 2005-priser) afviger ikke signifikant fra periodens gennemsnittet, som også er 13.400 kr.

Det skal påpeges, at biltyverier indgår med bilens fulde værdi i denne beregning. Størstedelen af de stjalne biler genfindes imidlertid forholdsvis hurtigt og returneres til ejerne (i mere eller mindre oprindelig tilstand).

Hvor stor en del af det stjalne, ofret fik tilbage eller erstattet, fremgår af tabel 3.8. Der ses ikke nogen signifikant forskel i andelen, der har fået det stjalne retur, fordelt efter, om offeret har søgt erstatning eller ej. 14 pct. af dem, der havde søgt erstatning, fik det hele ubeskåret tilbage, hvilket også gjaldt for 16 pct. af dem, der ikke havde søgt erstatning. For så vidt angår andelen, der – uanset om de fik noget af det stjalne retur eller ej – samtidig fik hel eller delvis erstatning, er denne ikke overraskende større blandt dem, der har søgt erstatning. 19 pct. af de erstatningsøgende fik hverken det stjalne retur eller erstatning, og dette gælder hele 71 pct. af dem, der ikke har søgt erstatning.

Af alle dem, der var udsat for tyveri, har 47 pct. søgt erstatning.

Tabel 3.8. Tyveriofre fordelt efter, om de fik det stjålne tilbage eller erstattet, set i forhold til om ofrene har søgt erstatning eller ej, 2014, pct.

	Har søgt erstatning	Har ikke søgt erstatning	Alle tyveriofre
Fik det stjålne tilbage	14 %	16 %	15 %
Fik noget tilbage og/eller erstatning (hel eller delvis) for resten	21 %	14 %	17 %
Jeg fik intet tilbage, men fik erstatning (hel eller delvis)	45 %	-	22 %
Jeg fik intet tilbage og heller ingen erstatning	19 %	71 %	45 %
I alt	100 %	100 %	100 %

At hele 45 pct. af alle tyveriofre ikke har fået noget tilbage og heller ingen erstatning, skal især ses i sammenhæng med, at en meget stor del af tyverierne drejer sig om forholdsvis beskedne økonomiske tab. Knap hver fjerde tyveri drejer sig om en umiddelbar økonomisk skade på mindre end 500 kr. Hvorvidt offeret har fået noget tilbage, hænger sammen med værdien af det stjålne, jf. tabel 3.9. For tab af værdier under 500 kr. er det godt halvdelen, der har fået noget af det stjålne tilbage. Over en tredjedel af ofrene, hvor tabet beløber 500-2.999 kr. fik noget tilbage, og herefter stiger denne andel med værdien af det stjålne. Cirka halvdelen af ofrene, hvor tabet har været på 3.000-4.999 kr., har fået noget tilbage. Ved tab på mere end 10.000 kr. er denne andel på hele 73 pct.

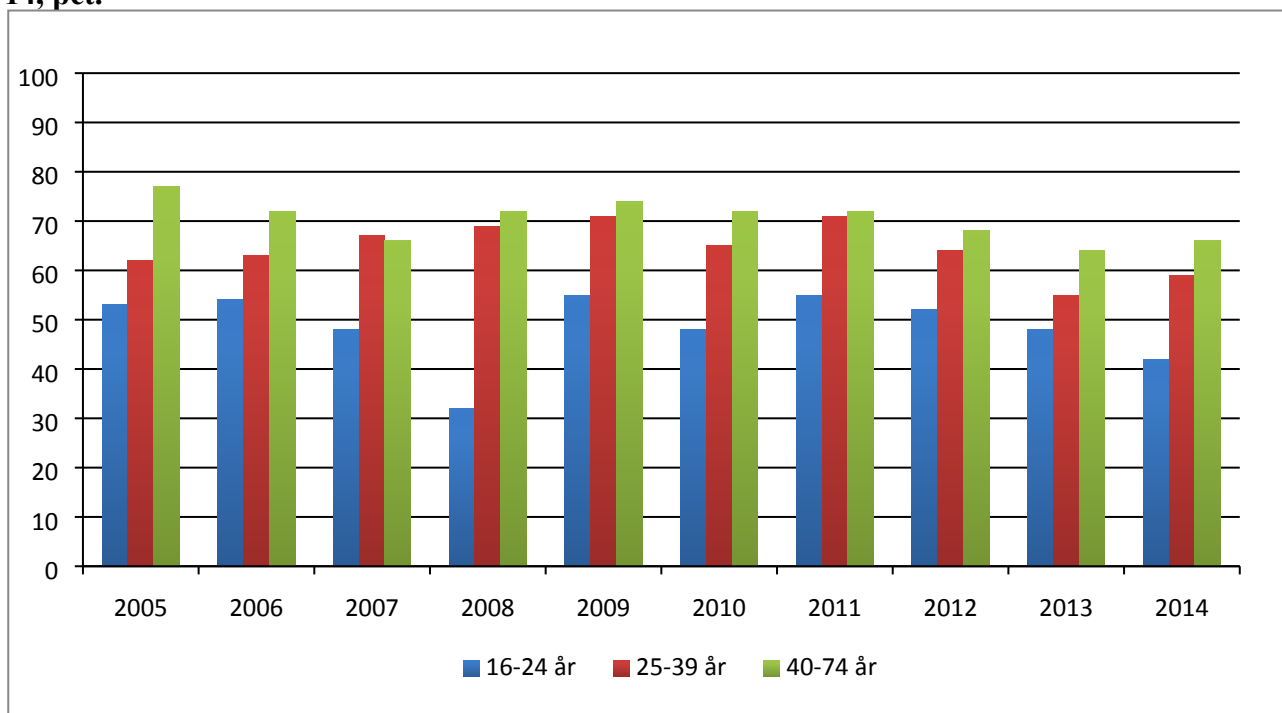
Tabel 3.9. Tyveriofre fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader, set i forhold til om ofrene genvandt det stjålne/fik erstatning, 2014, pct.

	Tyveriofferet fik noget tilbage	Tyveriofferet fik intet tilbage
0 - 499 kr.	53 %	47 %
500 - 2.999 kr.	36 %	64 %
3.000 - 4.999 kr.	49 %	51 %
5.000 - 9.999 kr.	70 %	30 %
10.000 kr. eller mere	73 %	27 %
I alt	55 %	45 %

I 2014 var det 59 pct. af ofrene for tyveri, der havde anmeldt hændelsen til politiet, jf. også figur 3.3. Denne andel adskiller sig ikke fra tidligere år.

Set over hele den undersøgte periode er der en tendens til, at kvinder har en anelse større anmeldelsestilbøjelighed vedrørende tyveri end mænd (65 pct. versus 62 pct.), men forskellen er i de fleste år ikke signifikant, heller ikke i 2014. Da var det 58 pct. af de mandlige ofre, der anmeldte tyveriet til politiet, mod 60 pct. af de kvindelige.

Figur 3.6. Andelen af tyverier, der er blevet politianmeldt, fordelt efter offerets alder, 2005-14, pct.⁶

Alle offerundersøgelserne viser, at anmeldelsestilbøjeligheden for tyveri stiger med alderen. I 2014 var der både signifikant forskel på anmeldelsestilbøjeligheden mellem den yngste, den midaldrende og den ældste aldersgruppe. Der ses ingen klare udviklingstendenser, for så vidt angår alder og anmeldelsestilbøjelighed for tyveri.

3.4 Økonomisk mørketal for tyveri

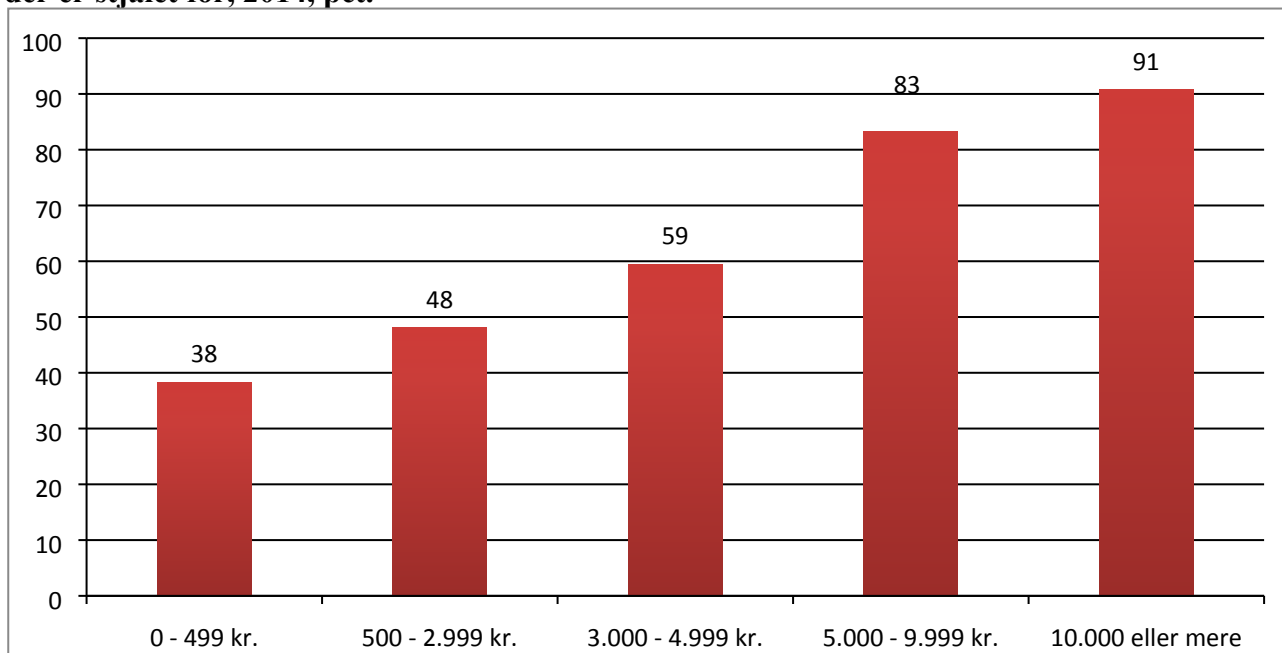
Det unikke ved offerundersøgelser er, at de kan give os et indblik i mørketallet, dvs. den andel af kriminaliteten som ikke anmeldes og registreres hos politiet. Dette er allerede berørt gennem angivelser af, hvor mange af ofrene der har anmeldt, og hvor mange der ikke har anmeldt. I tillæg til disse offerorienterede og handlingsorienterede mørketal muliggør aflæsningen af de umiddelbare økonomiske skader, at vi tillige kan beregne økonomiske mørketal, dvs. hvor stor en del af den samlede mængde skader, målt i kroner, som ikke anmeldes og registreres.

Der er en stærk og klart statistisk signifikant sammenhæng mellem anmeldelsestilbøjelighed og det umiddelbare økonomiske tab ved et tyveri: Jo større beløb, der er stjålet for, desto højere anmeldelsesprocent, jf. figur 3.7. Af dem, der har fået stjålet værdier for mindre end 500 kr., anmelder 38 pct. tyveriet, mens næsten tre ud af fem har anmeldt, når det stjålne beløber sig til

⁶ Procentandele fremgår af bilagstabel 3.3.

mellem 3.000 og 4.999 kr. I sager, hvor skaden overstiger 10.000 kr., har mere end ni ud af ti anmeldt.

Figur 3.7. Procent af tyveriofre der har anmeldt tyveriet til politiet fordelt efter, hvor meget der er stjålet for, 2014, pct.

Tages udgangspunkt i de tyverier, der ikke er anmeldt, er der i omtrent fire femtedele af disse blevet stjålet værdier for mindre end 3.000 kr., se også bilagstabel 3.4. Det økonomiske mørketal, altså den økonomiske andel af tyverier der ikke anmeldes til politiet, kan på denne baggrund beregnes til 6 pct. Denne andel svarer til det, der er set de tidligere år.

Tyverier kan naturligvis være belastende for den enkelte, men set i den store samfundsmæssige sammenhæng må man på baggrund af disse beregninger konkludere, at det økonomiske mørketal på tyveriområdet er et forholdsvis beskedent problem. Snarere kunne man rejse spørgsmålet, om det ikke er et problem, at så mange småtyverier anmeldes, da disse anmeldelser binder ressourcer op – økonomisk, mandskabsmæssigt og materielt – hos især politiet.

Hvorvidt ofret har anmeldt tyveriet til forsikringselskabet eller ej, er også undersøgt. I alt har halvdelen af ofrene anmeldt tyveriet til forsikringselskabet, mens godt en fjerdedel ikke har gjort det, selv om de er forsikrede. Det skyldes, at de ikke tror, at de ville få erstatning, jf. bilagstabel 3.6.

Der er ligeledes en sammenhæng mellem beløbet, der er stjålet for, og om ofret har anmeldt tyveriet til forsikringen. Cirka en tredjedel af de tyverier, der er anmeldt, angår tilfælde, hvor der er stjålet for beløb over 10.000 kr., se også bilagstabel 3.5. Omvendt vedrører cirka halvdelen af alle tyverier, som ikke er anmeldt, beløb på mindre end 500 kr.

3.5 Indbrud i private hjem

Siden 2012 er de 16-74-åriges udsathed for indbrud undersøgt særskilt. Ved indbrud forstås, at gerningspersonen uden tilladelse forsøger at opnå eller opnår adgang til privat hjem med henblik på tyveri. Andre tyverier fra hjemmet eller tyveri fra eksempelvis garager, parkerede biler, lofts- eller kælderrum, sommerhuse o.l. er ikke omfattet af denne definition af indbrud.⁷

I 2014 er spørgsmål om udsathed for tyveri og indbrud stillet hver anden måned i omnibusundersøgelsen, mens de er stillet hver måned i de forrige år. Eftersom andelen af personer udsat for indbrud begrænser sig til knap 3 pct., er der tale om relativt få observationer, hvilket skaber en større statistisk usikkerhed i forhold til de tidligere år. Det betyder, at der skal større forskelle til mellem årene, for at forskellene kan anses for at være reelle (dvs. at de er signifikante).

Samlet set har 2,8 pct. af de adspurgte været udsat for indbrud eller forsøg herpå i 2014, jf. tabel 3.10.

Tabel 3.10. Ofre for indbrud i alderen 16-74 år, 2012-14, andel og antal.

	2012	2013	2014
Andel udsatte	3,1 %	2,8 %	2,8 %
95 % sikkerheds-interval	(2,8 % - 3,4 %)	(2,5 % - 3,1 %)	(2,4 % - 3,2 %)
Antal ofre	127.000	118.000	116.000
95 % sikkerheds-interval	(114.000-140.000)	(105.000-131.000)	(101.000-137.000)
Uvægtet antal ofre i stikprøve	365	340	174

Tidligere, internationale offerundersøgelser, der dog ikke er fuldstændigt sammenlignelige med denne undersøgelse, har fundet et tilsvarende omfang af indbrud i Danmark – 3,1 pct. i en undersøgelse vedrørende år 2000 og 2,7 pct. for år 2005 (jf. van Dijk et al., 2007, s. 66 og s. 237). At knap 3 pct. af befolkningen i undersøgelsen fra 2014 var udsat for indbrud eller forsøg herpå svarer til ca. 116.000 danskere i alderen 16-74 år. Ved en tilnærmelsesvis beregning i forhold til husstande svarer det til, at 59.000 husstande har været udsat for indbrud. I 2014 blev der

⁷ I offerundersøgelserne inden 2012 indgår indbrud i opgørelserne over tyveri. På baggrund af de tillægsspørgsmål, der siden er inkluderet i undersøgelsen, viser det sig, at en overvejende del af tyverierne fra respondenternes bolig er sket via indbrud. 86 pct. af de respondenter, der angiver at have fået stjålet genstande fra deres bopæl, svarer således, at der var tale om indbrud. For at sikre sammenlignelighed med tidligere år og undgå databrud er disse tilfælde af indbrud indeholdt i beregningerne vedrørende tyveri, hvorfor der vil være et overlap mellem kategorierne tyveri og indbrud. Herudover er de respondenter, som ikke har rapporteret tyverier fra deres bolig, blevet spurgt særskilt om, hvorvidt de har været udsat for indbrud eller forsøg herpå i deres hjem.

politianmeldt ca. 37.000 indbrud i beboelser, hvilket – når hensyn tages til anmeldelsesprocenten, jf. senere – ikke ligger langt fra det, offerundersøgelsen oplyser om.

Udsathedet for indbrud varierer noget, men ikke signifikant, efter ofrets familietype, jf. bilagstabel 3.7.

Som det ses af tabel 3.11, er de 25-39-årige lidt mere udsat for indbrud end både de ældre og de yngre, men forskellen er ikke statistisk signifikant.

Tabel 3.11. Ofre for indbrud fordelt efter alder, 2014, pct.

Alder	Andel ofre i aldersgruppen	Fordeling af ofre
16-24 år	2,2 %	12 %
25-39 år	3,1 %	28 %
Over 40 år	2,8 %	60 %
I alt	2,8 %	100 %

Der er heller ikke statistisk signifikant sammenhæng mellem udsathedet for indbrud og køn. Indbrud sigter ikke mod bestemte personer, men mod boliger, som så i forskellig grad kan være attraktive for indbrud. Nogle kan være attraktive, fordi de er lette at trænge ind i, mens andre er attraktive, fordi de signalerer mulighed for stort udbytte. Dette afspejles også i, at andelen af ofre er signifikant højere i den indkomstgruppe, som tjener 550.000 kr. eller mere, end den er i de lavere indkomstgrupper, jf. bilagstabel 3.8.

Tabel 3.12. Økonomiske skader i forbindelse med indbrud og i forbindelse med simpelt tyveri, 2014.

	2012	2013	2014
Økonomiske skader ved indbrud, i alt. (mia. kr.)	4,1	3,0	2,3
- Medregnet husstandseffekt (mia. kr.)		1,5	1,1
Økonomiske skader ved simpelt tyveri, i alt (mia. kr.)	3,2	3,0	3,4
Økonomiske skader ved indbrud som andel af skader fra alle tyverier	56 %	48 %	34 %
- Medregnet husstandseffekt	-	32 %	18 %
Gennemsnitligt tab pr. indbrud (kr.)	33.600	27.000	20.000
Gennemsnitligt tab pr. simpelt tyveri (kr.)	7.700	7.900	11.400

⁸ Det bemærkes, at der i de tidligere år har været en del af de adspurgte, som har oplyst, at det udelukkende har drejet

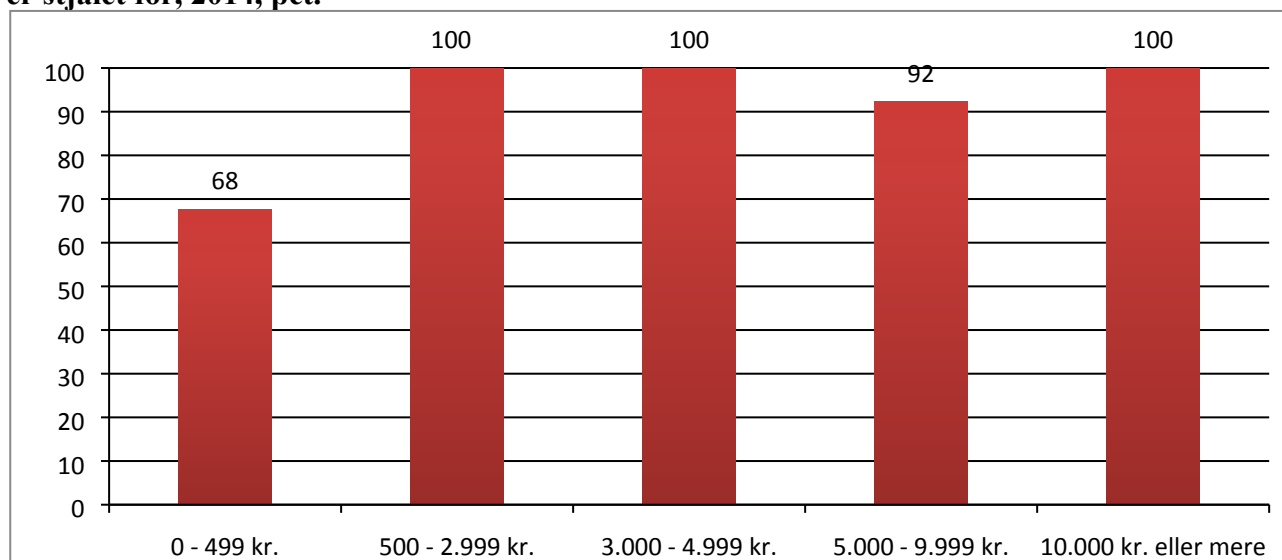
I tabel 3.12 er de økonomiske skader i forbindelse med indbrud beregnet,⁸ både med og uden husstandseffekt, hvor der tages hensyn til, at der bor flere personer i samme husstand.⁹ Disse tal er sammenlignet med skaderne fra simpelt tyveri, dvs. den del af tyveritilfældene, som ikke inkluderer tyveri i privat bolig. Det ses her, at der i 2014 blev stjålet for 1,1 mia. kr. i forbindelse med indbrud, hvilket betyder, at de udgør lidt mindre end en femtedel af de samlede tyveriskader. I dette beløb er der taget hensyn til en husstandseffekt. Langt færre bliver ofre for indbrud end for simpelt tyveri, men de økonomiske skadevirkninger er to til fire gange højere ved et gennemsnitligt indbrud end ved simpelt tyveri.¹⁰

Tabel 3.13. Anmeldelsesprocent fordelt efter indbrud og indbrudsforsøg. 2014. Pct.

	2012	2013	2014
Procent af indbrud anmeldt til politiet	92 %	92 %	86 %
Procent af indbrudsforsøg meldt til politiet	65 %	61 %	-
Procent af alle indbrud og indbrudsforsøg meldt til politiet.	87 %	86 %	86 %

Anmeldelsestilbøjeligheden er ligeledes betydeligt højere ved indbrud, end tilfældet er for tyveri generelt. Af tabel 3.13 fremgår, at omkring ni ud af ti fuldbyrdede indbrud anmeldes til politiet.

Figur 3.8. Ofre for indbrud der har anmeldt tyveriet til politiet fordelt efter, hvor meget der er stjålet for, 2014, pct.

sig om et forsøg på indbrud, og at disse forsøg har været inkluderet i beregningerne af de økonomiske tab ved indbrud. I 2014 har ingen oplyst, at det alene angik forsøg på indbrud, hvilket muligvis skyldes, at der som nævnt kun er spurgt til indbrud hver anden måned, hvilket mindsker antallet af observationer.

⁹ Husstandseffekten er beregnet ved, at det samlede tab for indbrud er divideret med det gennemsnitlige antal beboere pr. husstand. Det bemærkes, at det ikke er muligt at beregne husstandsstørrelsen for aldersgruppen 16-74-årige, som denne undersøgelse omfatter, så beregningerne her er baseret på husstandsstørrelsen for 18-79 år.

¹⁰ Nogle af de 'simple tyverier' kan dog være indbrud i sommerhuse eller andre steder.

Af figur 3.8 ses forholdet mellem anmeldelsestilbøjeligheden og værdien af det stjålne. Det ses, at anmeldelsestilbøjeligheden for indbrud, der har medført selv relativt små økonomiske tab, er ganske høj. Næsten alle indbrud med økonomiske skader på over 500 kr. er blevet anmeldt til politiet.

Den høje anmeldelsestilbøjelighed ved indbrud betyder, at det økonomiske mørketal i forbindelse med indbrud er lavt. De i alt 14 pct. af indbruddene, der ikke anmeldes, svarer således i økonomisk værdi til 0,3 pct. af det stjålne. Det er dermed kun en meget lille del af de økonomiske skader i forbindelse med indbrud, som politiet ikke får kendskab til via anmeldelser.

Tabel 3.14. Ofre for indbrud fordelt efter om de fik erstatning i forbindelse med indbrud og efter, om de er forsikret eller ej, 2014.

	Forsikret	Ikke forsikret
Jeg fik det hele ubeskåret tilbage	19 %	18 %
Jeg fik noget tilbage og/eller erstatning (hel eller delvis) for resten	17 %	9 %
Jeg fik intet tilbage, men fik erstatning (hel eller delvis)	59 %	-
Jeg fik intet tilbage og heller ingen erstatning	6 %	72 %
I alt	100 %	100 %

Af tabel 3.14 fremgår det, at langt størstedelen af de forsikrede får hel eller delvis erstatning eller genvinder det stjålne, når de udsættes for indbrud. Anderledes forholder det sig med de 5 pct. af ofrene, der ikke var forsikrede, idet 72 pct. af dem intet fik tilbage.

3.6 Forhold der påvirker risikoen for at blive udsat for tyveri og indbrud

Der er gennemført en regressionsanalyse vedrørende risikoen for at blive udsat for tyveri og en vedrørende risikoen for at blive udsat for indbrud.

3.6.1 Udsathed for tyveri

Resultatet af de regressionsanalyser, der vedrører *udsathed for tyveri* i årene 2009 til 2014, og som er baseret på en række baggrundsvariable, er anført i bilagstabel 3.9 og 3.10 (start- og slutmodel). Samlet set blev 11,8 pct. af befolkningen årligt udsat for tyveri i 2009-14.¹¹

Slutmodellen viser, at *køn, alder, beskæftigelse, bopæl, herkomst, civilstand, hvor tit man er hjemmefra, hvor tit man går ud for at more sig og feste med, besiddelse af flere biler, sommerhus*

¹¹ Regressionsanalyserne omfatter perioden siden 2009, fordi der i 2009 blev inkluderet spørgsmål om livsstil og socioøkonomiske forhold i offerundersøgelsen, se i øvrigt afsnit 2.3 om regressionsanalyser.

og/eller en båd samt ejerskab af butik eller virksomhed hver for sig har sammenhæng med risikoen for at blive udsat for tyveri:

- Mænd har større sandsynlighed for at blive udsat for tyveri end kvinder.
- De 16-24-årige såvel som de 25-39-årige har større risiko for at blive udsat for tyveri end personer i aldersgruppen 40-74 år.
- Pensionister har mindre sandsynlighed for at blive udsat for tyveri end personer i arbejde eller med anden status. Ligeledes er risikoen for at blive udsat for tyveri lavere for faglærte arbejdere end for andre. Omvendt har selvstændige erhvervsdrivende en forøget risiko for at blive udsat for tyveri sammenlignet med andre beskæftigelsesgrupper.
- Er man bosat i en bykommune, har man en større risiko for at blive udsat for tyveri, end hvis man bor i en af de øvrige kommunetyper.
- Personer med anden herkomst end dansk har en forstørret risiko for at blive udsat for tyveri end personer med dansk herkomst.
- Er man gift, er sandsynligheden for at blive udsat for tyveri mindre end for personer, der ikke er gift.
- Går man ud minimum én gang ugentligt for at feste og more sig med sine venner, er der større risiko for tyveri. Ligeledes er risikoen for tyveri større, hvis der er aftener på ugen, hvor man er hjemmefra.
- Ejer man flere biler, sommerhus og/eller båd, er man ligeledes mere udsat for tyveri.
- Slutteligt viser analysen, at der er større risiko for, at man bliver udsat for tyveri, hvis man ejer en butik eller virksomhed, end hvis man ikke er indehaver heraf.

Bl.a. indkomst viser sig ikke at have nogen selvstændig betydning for den generelle risiko for at blive udsat for tyveri.

Risikoen for tyveri er særlig stor for unge, beboere i bykommuner og dem, der ejer butik eller virksomhed, mens pensionister har en klart lavere sandsynlighed for at blive udsat for tyveri end andre.

3.6.2 Udsathed for indbrud

Resultatet af en regressionsanalyse vedrørende udsathed for indbrud er angivet i bilagstabel 3.11 og 3.12 (start- og slutmodel). Analysen er alene baseret på oplysninger siden 2012, da undersøgelsen

ikke tidligere har indeholdt særskilt spørgsmål om indbrud. Samlet set var 2,8 pct. af befolkningen i 2012-2014 udsat for indbrud.

Tabellen viser, at *alder*, *indkomst*, *bopæl*, *civilstand* og *hvor tit man går ud for at more sig og feste med sine venner* hver for sig har en sammenhæng med risikoen for at blive udsat for indbrud.

- 16-24-årige har en øget risiko for at blive udsat for indbrud sammenlignet med de øvrige aldersgrupper.
- Personer med en indkomst over 550.000 kr. har en forøget risiko for indbrud sammenlignet med personer med lavere indkomster.
- Personer bosat i landkommuner og især i yderkommuner har en formindsket risiko for indbrud end personer med bopæl i andre kommuner.
- Gifte og fraskilte m.v. har en forøget sandsynlighed for at blive udsat for indbrud end ugifte.
- Går man minimum én gang ugentligt ud for at feste og more sig med sine venner, er der større risiko for at blive udsat for indbrud.

Når personer med de højeste indkomster har en øget risiko for indbrud, hænger det sikkert sammen med, at de indbrudstyre, der reelt foretager en kriminalitetsrejse, fokuserer på områder og boliger med velhavende beboere (Sorensen 2005).

Der er ikke nogen indlysende forklaring på, hvorfor ugifte og fraskilte er mindre udsatte for indbrud end gifte.

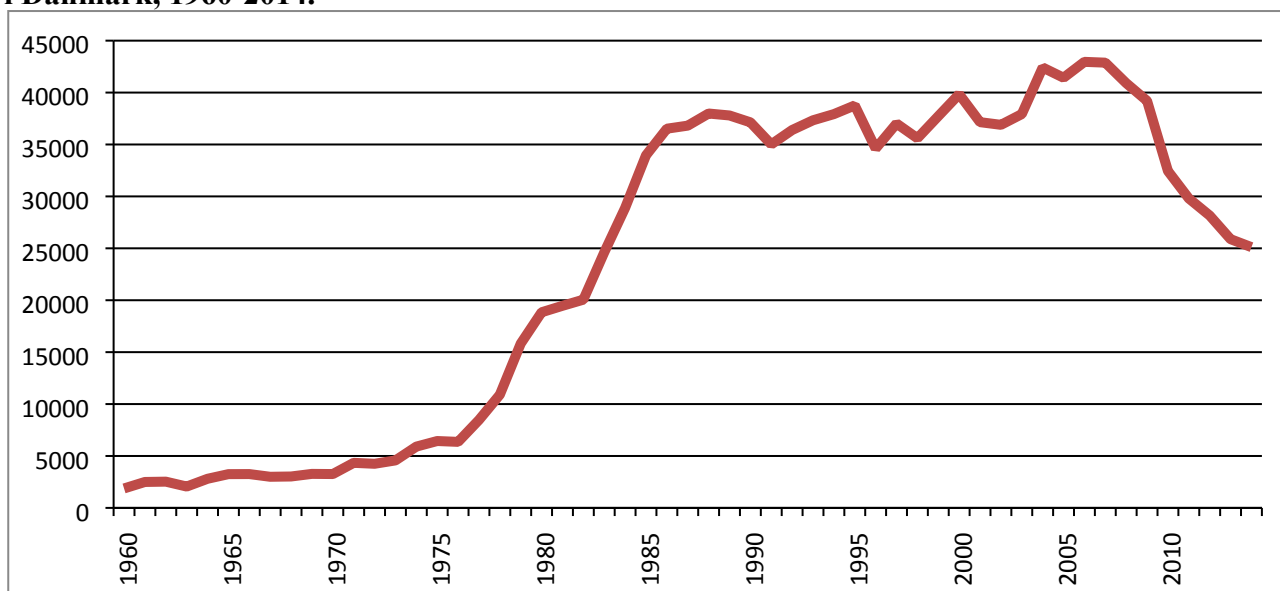
Indbrudstyre vil givetvis foretrække at begå indbrud i tomme hjem, hvilket kan forklare, hvorfor risikoen for indbrud bliver større, hvis man mindst én gang om ugen er ude for at more sig.

Resultaterne skal også ses i sammenhæng med, at de fleste af de benyttede baggrundsvariable angiver karakteristika ved de udsatte *individer*, mens det givetvis i høj grad er forhold ved *boligen* eller *boligområdet*, som er udslagsgivende for risikoen for indbrud, herunder bevoksning omkring boligen, flugtveje, brug af porttelefoner, nærhed til nabobebyggelse og lignende.

4. HÆRVÆRK

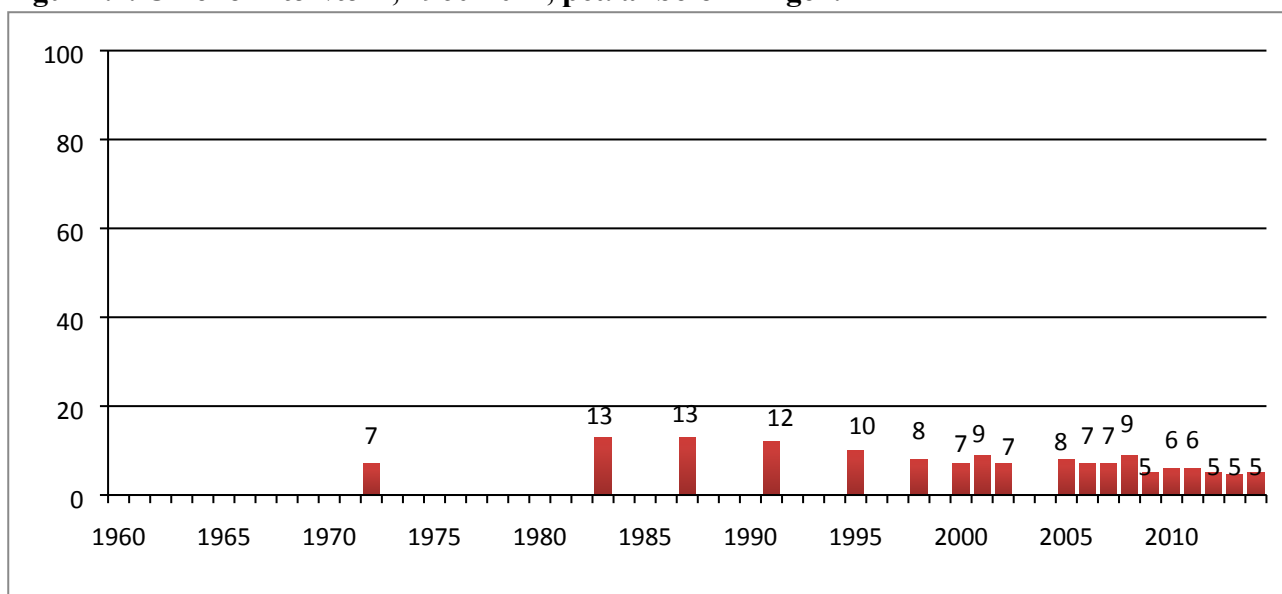
Udviklingen i politiregistreret hærværk har det til fælles med tyveriudviklingen, at der i en periode har været tale om en meget kraftig stigning i politianmeldte tilfælde. For hærværk indtræffer stigningen imidlertid senere, end tilfældet er for tyverier, og den sker under en kortere periode, fra midt i 1970'erne til midt i 1980'erne. Til gengæld er den kraftigere. I midten af 1980'erne nåede man op på omkring 40.000 politianmeldte hærværkstilfælde årligt, og dette niveau har indtil de senere år holdt sig, jf. figur 4.1. Den største forskel mellem tyveri og hærværk er, at der ikke før omkring 2009 er sket større ændringer i antallet af registrerede hærværkstilfælde. Efter 2009 er der sket et markant fald i antal anmeldte hærværkstilfælde. I 2014 blev der anmeldt godt 25.000 tilfælde af hærværk.

Figur 4.1. Hærværk der ved anmeldelse eller på anden måde er kommet til politiets kundskab i Danmark, 1960-2014.

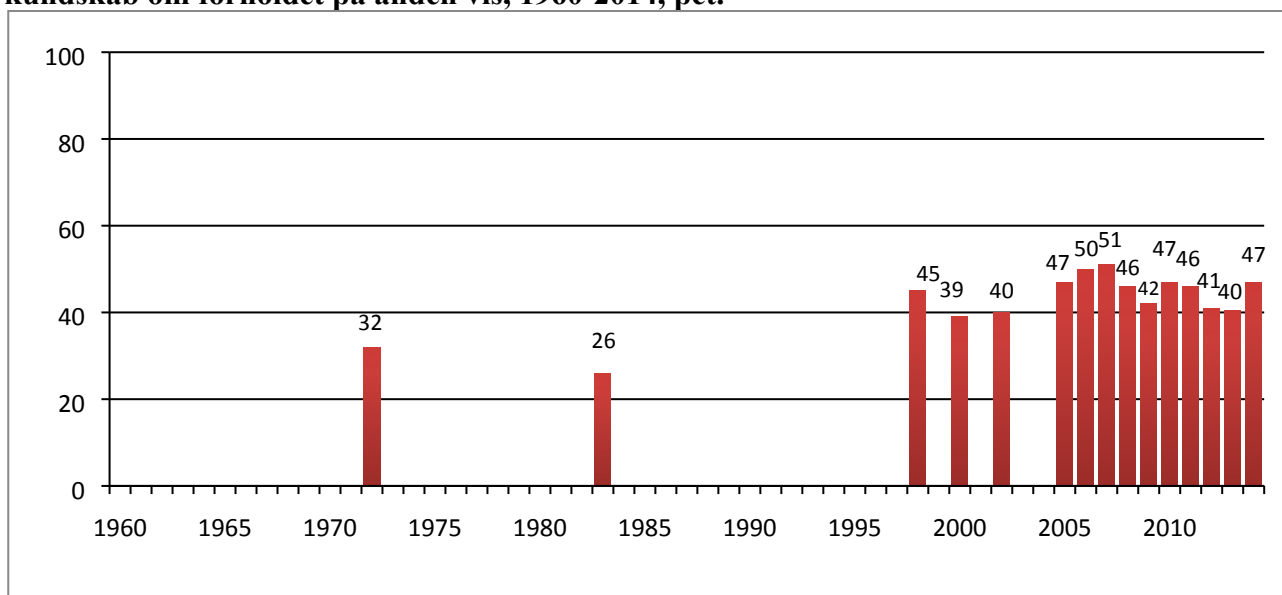
Offerundersøgelserne viser, at der sker tæt ved en fordobling af befolkningens risiko for at blive udsat for hærværk fra begyndelsen af 1970'erne og frem til 1980'erne – fra 7 til 13 pct. udsatte i løbet af et år, jf. figur 4.2. Denne stigning er statistisk signifikant. At der fra 1970'erne og frem til i hvert fald engang i 1980'erne har været tale om en vækst i befolkningens risiko for at blive udsat for hærværk, bekræftes endvidere af de fire indbyrdes sammenlignelige undersøgelser foretaget af AIM, som tidligere er omtalt i forbindelse med tyveri (Balvig & Høigård, 1988, s. 140). På grund af forskellig referenceperiode m.v. er undersøgelserne ikke sammenlignelige med den serie undersøgelser, der er vist i figur 4.2, og indgår derfor ikke i figuren. AIM fandt i sine fire undersøgelser fra 1976, 1980, 1982 og 1984 følgende procenter for, hvor mange der havde været udsat for hærværk: 1, 4, 3, 3.

Figur 4.2. Ofre for hærværk, 1960-2014, pct. af befolkningen.

Fra midten af 1980'erne skiller vandene sig med hensyn til udviklingen i de politiregistrerede hærværkstilfælde og befolkningens faktiske udsathed for hærværk. Sidstnævnte udviser nemlig en klart faldende tendens fra 13 til 7-9 pct. omkring årtusindskiftet. Dette niveau har holdt sig frem til 2008, mens det de sidste seks år har været signifikant lavere – på 5-6 pct. Den faldende tendens i omfanget af hærværk de allerseneste år ses således såvel i de politianmeldte hærværkstilfælde som i andelen af personer, der har oplevet sig udsat for hærværk.

Figur 4.3. Ofre for hærværk der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kundskab om forholdet på anden vis, 1960-2014, pct.

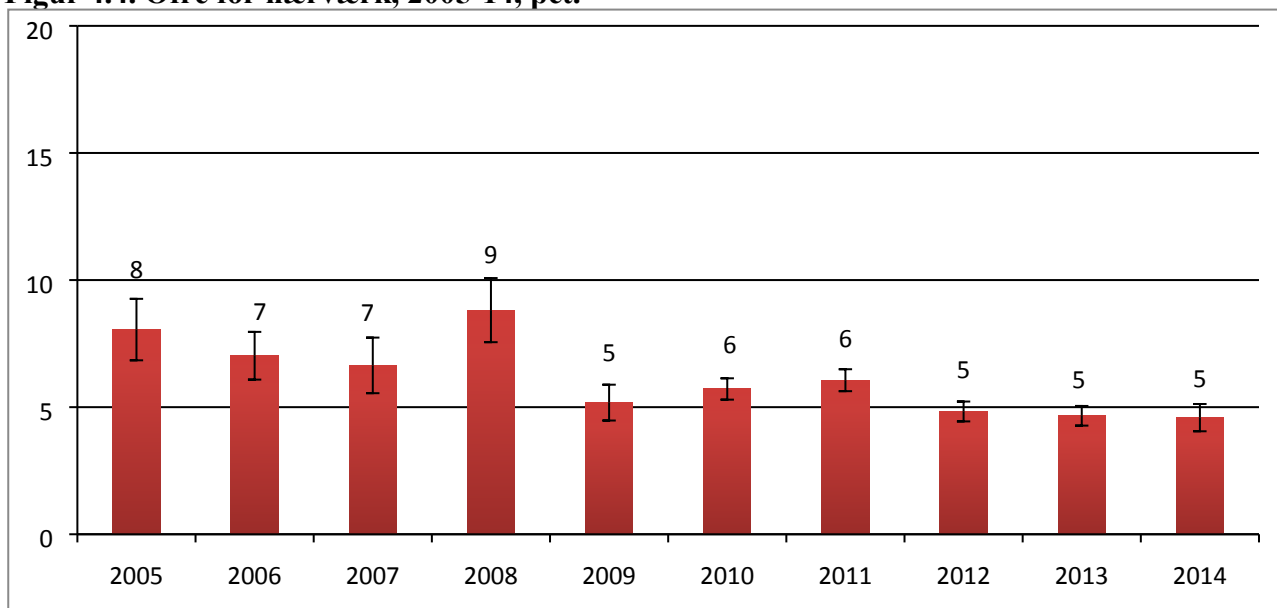
Den forskellige udvikling fra midten af 1980'erne frem til de seneste år i de politiregistrerede og det faktiske antal hærværkstilfælde synes i betydelig udstrækning at kunne forklares ved ændringer i anmeldelsestilbøjelighed for hærværk, jf. figur 4.3. Ved den første undersøgelse af anmeldelsestilbøjeligheden, foretaget i 1972, var det 32 pct. af dem, der havde været udsat for hærværk, der havde anmeldt det til politiet. I årene efter 2005 svinger denne andel fra 40 til 50 pct. Som ved tyveri (se bemærkningerne der) er den reelle forskel mellem anmeldelsesprocenterne i de første undersøgelser sammenholdt med de senere reelt lidt større end det, tallene umiddelbart udviser.

Anmeldelsesprocenten i 2014 adskiller sig ikke signifikant fra den forudgående periode.

4.1 Hærværk 2005-14

Figur 4.4 viser andelen af befolkningen, som har været udsat for hærværk inden for det seneste år i perioden 2005-14. Der ses en nedadgående tendens siden 2005 med undtagelse af 2008. Andelen, der har været udsat for hærværk, var signifikant højere i perioden fra 2005 til 2008 end i de efterfølgende år, og 2014 ligger signifikant under periodens gennemsnit.

Figur 4.4. Ofre for hærværk, 2005-14, pct.

De 5 pct., der i 2014 oplyser at have været udsat for hærværk inden for det seneste år, svarer til 191.000 personer, se tabel 4.1 for mere detaljerede oplysninger om andelen af udsatte i perioden 2005-2014. Med hensyn til de beregnede tal for antallet af hærværksofre bør man erindre sig, at disse – som ved tyveri (se afsnit 3.1) – er påvirket af den såkaldte “husstandseffekt.”

Tabel 4.1. Ofre for hærværk, 2005-14, andel og antal.

	Andel udsatte	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval	Uvægtet antal ofre i stikprøve
2005	8 %	(6,9-9,3)	318.000	(270.000-366.000)	149
2006	7 %	(6,1-8,0)	279.000	(242.000-316.000)	186
2007	7 %	(5,5-7,7)	265.000	(221.000-308.000)	124
2008	9 %	(7,6-10,1)	355.000	(304.000-405.000)	152
2009	5 %	(4,5-5,9)	211.000	(182.000-240.000)	188
2010	6 %	(5,2-6,2)	234.000	(213.000-255.000)	435
2011	6%	(5,6-6,5)	249.000	(232.000- 267.000)	662
2012	5%	(4,4-5,2)	199.000	(184.000-216.000)	513
2013	5%	(4,3-5,0)	194.000	(178.000-210.000)	506
2014	5%	(4,1-5,1)	191.000	(168.000-213.000)	251

De fleste af de personer, der har været udsat for hærværk, har været udsat for det én gang i løbet af det seneste år forud for udsørgningstidspunktet, jf. tabel 4.2. Det ses også af tabellen, at det er et fåtal, der har været udsat mere end tre gange.

Tabel 4.2. Ofre for hærværk fordelt efter antal gange, de har været udsat, samt det gennemsnitlige antal hærværkstilfælde pr. år, 2005-14, pct. og antal.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Udsat kun én gang	77 %	79 %	76 %	75 %	74 %	66 %	70 %	74 %	75 %	75 %
Udsat to-tre gange	18 %	17 %	21 %	22 %	20 %	30 %	25 %	23 %	22 %	22 %
Udsat mere end tre gange	5 %	4 %	2 %	4 %	6 %	4 %	6 %	4 %	3 %	4 %
Gennemsnit	1,5	1,4	1,3	1,5	1,5	1,6	1,7	1,5	1,4	1,4

Andelen af respondenter, der er blevet udsat for hærværk mere end én gang, er i 2014 ikke signifikant anderledes end det foregående år. Tilsvarende er det gennemsnitlige antal gange, ofrene har været udsat for hærværk, ikke signifikant anderledes end gennemsnittet for hele undersøgelsesperioden.

4.2 Karakteristika ved ofrene

Tabel 4.3 viser mænds og kvinders risiko for at blive udsat for hærværk. Nogle år ses ingen kønsforskelle, men for både 2014 og perioden 2005-14 som helhed er mænd oftere udsat end kvinder. Forskellene er statistisk signifikante. Når der ikke alle år kan observeres kønsforskelle, kan

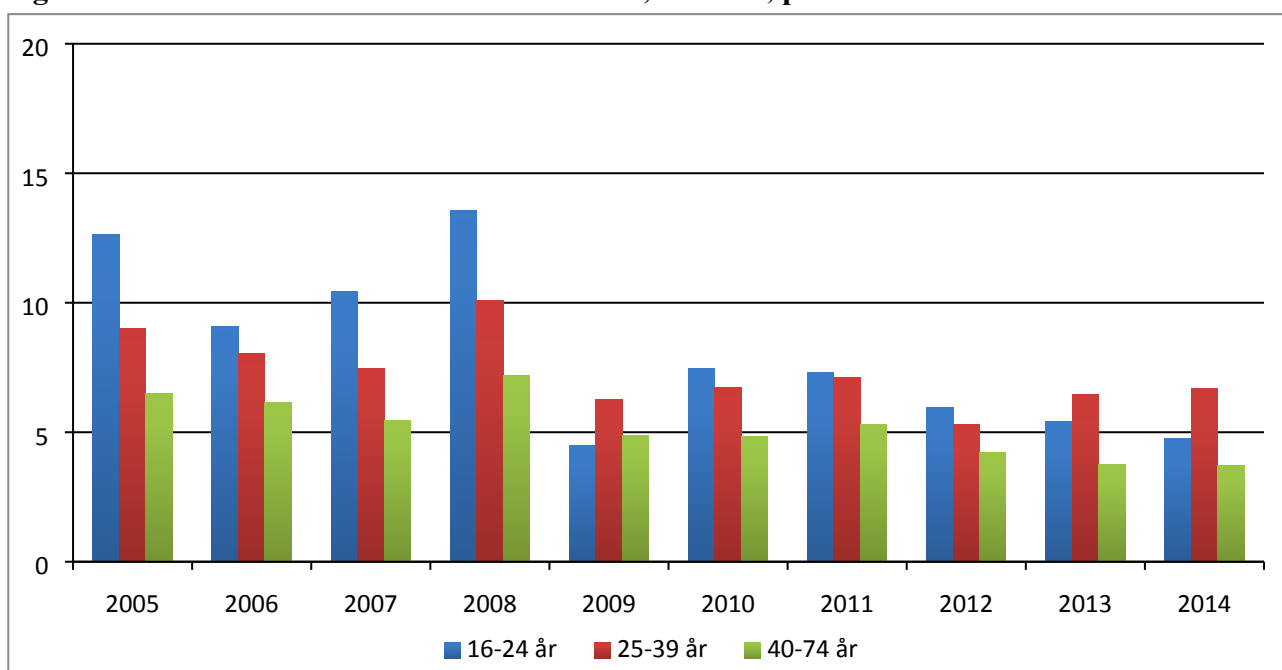
dette skyldes, at en væsentlig del af hærværket – som ved tyveri – retter sig mod fælles ejendele som f.eks. bolig og bil.

Tabel 4.3. Ofre for hærværk fordelt efter køn, 2005-14, pct.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mænd	8 %	8 %	7 %	10 %	6 %	6 %	7 %	5 %	5 %	5 %
Kvinder	8 %	6 %	6 %	8 %	5 %	5 %	6 %	5 %	4 %	4 %
Alle	8 %	7 %	7 %	9 %	5 %	6 %	6 %	5 %	5 %	5 %

I de fleste undersøgelsesår har den ældre aldersgruppe (de 40-74-årige) haft mindre risiko for at blive udsat for hærværk end de yngre, jf. figur 4.5. Også i perioden 2009-14, hvor det generelt er færre, der har været udsat for hærværk, er det gruppen af 40-74-årige, der er mindst udsat. Med hensyn til udviklingen i udsathed for hærværk er det den yngste gruppe, der har oplevet det største fald i sandsynligheden for at blive udsat for hærværk. Hvor det i perioden 2005-08 var 11 pct. af de 16-24-årige, der havde været udsat for hærværk, var det i 2009-14 godt 6 pct. Om end ikke i samme grad som ved vold og især tyveri, er unges hærværk ofte rettet mod andre unge, og tendensen underbygger derfor den generelle tendens til et fald i ungdomskriminaliteten, ligesom vi så det ved tyveri, og som man i øvrigt har erfaret i andre undersøgelser og kortlægninger (Balvig 2006).

Figur 4.5. Ofre for hærværk fordelt efter alder, 2005-14, pct.¹²

¹² De enkelte procentandele fremgår af bilagstabel 4.1.

Der er en lille, men ikke-signifikant, forskel i udsathed for hærværk mellem personer af dansk oprindelse og indvandrere/efterkommere, jf. tabel 4.4. Mens 4 pct. af personer med dansk oprindelse har været udsat for hærværk i 2014, gælder det for 6 pct. af personer med indvandrerbaggrund.

Tabel 4.4. Ofre for hærværk fordelt efter herkomst, 2014, pct.

	2014
Dansk oprindelse	4 %
Indvandrer eller efterkommer	6 %
Alle	5 %

Det er også undersøgt, om der er forskel i udsathed for hærværk alt efter arten af personernes bopælskommune. Dette viser sig ikke at være tilfældet, jf. tabel 4.5.

Tabel 4.5. Ofre for hærværk fordelt efter bopælskommunens urbaniseringsgrad, 2014, pct.

	2014
Yderkommune	5 %
Landkommune	4 %
Mellemkommune	5 %
Bykommune	5 %
Alle	5 %

Med hensyn til ofrets indkomst og familietype er der kun små, ikke-signifikante forskelle i forhold til udsathed for hærværk.¹³

4.3 Hærværkets genstand og skadevirkning

Fra og med 2009 er der i offerundersøgelserne spurgt til, hvilke ejendele ofret fik ødelagt ved hærværket, jf. tabel 4.6.

Tabel 4.6. De ejendele hærværket har rettet sig imod, 2014, pct.

	Andel
Bil	60 %
Motorcykel	0,3 %
Knallert	2 %
Cykel	15 %
Hus/lejlighed/værelse hvor jeg bor	9 %
Båd/skib	0 %

¹³ De enkelte procentandele fremgår af bilagstabel 4.2.

Garage/kælder/loftsrum/udhus/have ved min bopæl	4 %
Min arbejdsplads	1 %
Mit sommerhus/fritidshus	2 %
Andet	8 %
I alt	100 %

Det ses, at de ødelagte eller beskadigede genstande i 2014 i tre ud af fem tilfælde angik ofrets bil. Desuden vedrørte en del af ødelæggelserne – 15 pct. – cykler, mens de i 9 pct. af tilfældene har gået ud over ofrets bopæl.

De umiddelbare økonomiske omkostninger ved hæværk fremgår af tabel 4.7. De samlede estimerede umiddelbare årlige omkostninger ved hæværk varierer mellem 1,0 og 1,8 mia. kr., dog med 2008 som en undtagelse med et noget højere beløb.¹⁴ Den gennemsnitlige økonomiske omkostning pr. hæværkstilfælde har i perioden beløbet sig til mellem 5.400 kr. og 8.200 kr. Udregnet i 2005-priser var det samlede umiddelbare skadesbeløb i 2014 1,2 mia. kr., svarende til 6.600 kr. per hæværkstilfælde.

Tabel 4.7. De umiddelbare skader ved de hæværkstilfælde 16-74-årige har været udsat for i løbet af et år, 2005-14.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ødelagt for i alt, mia. kr.	1,7	1,3	1,6	2,6	1,5	1,4	1,8	1,4	1,0	1,4
Gennemsnitlig skade pr. hæværkstilfælde, kr.	5.800	5.700	7.100	7.900	8.200	6.400	7.800	7.500	5.400	7.900
Gennemsnitlig skade pr. indbygger, 16-74 år, kr.	400	300	400	700	400	300	400	300	200	300

Af tabel 4.8 fremgår, at mere end seks ud af ti hæværksofre ikke fik erstatning for det, der var blevet ødelagt. Knap hver fjerde fik fuld erstatning, mens der i to pct. af tilfældene ikke var sket nogen skade.

Tabel 4.8. Ofre for hæværk fordelt efter om de fik det ødelagte erstattet, 2014, pct.

	Andel
Der blev ikke ødelagt noget, det var kun forsøg	2 %
Jeg fik fuld erstatning	23 %
Jeg fik delvis erstatning	11 %

¹⁴ Ligesom i tabel 3.8 vedrører omkostningerne her alene det seneste hæværkstilfælde, idet der ikke foreligger oplysninger om de økonomiske omkostninger ved eventuelt yderligere hæværkstilfælde i løbet af året.

Jeg fik ingen erstatning	64 %
I alt	100 %

I 2014 var det 47 pct. af ofrene for hærværk, der havde anmeldt hændelsen til politiet. Denne andel er ikke forskellig fra den tidligere periode 2005-13, hvor anmeldelsesprocenten lå på 48 pct.

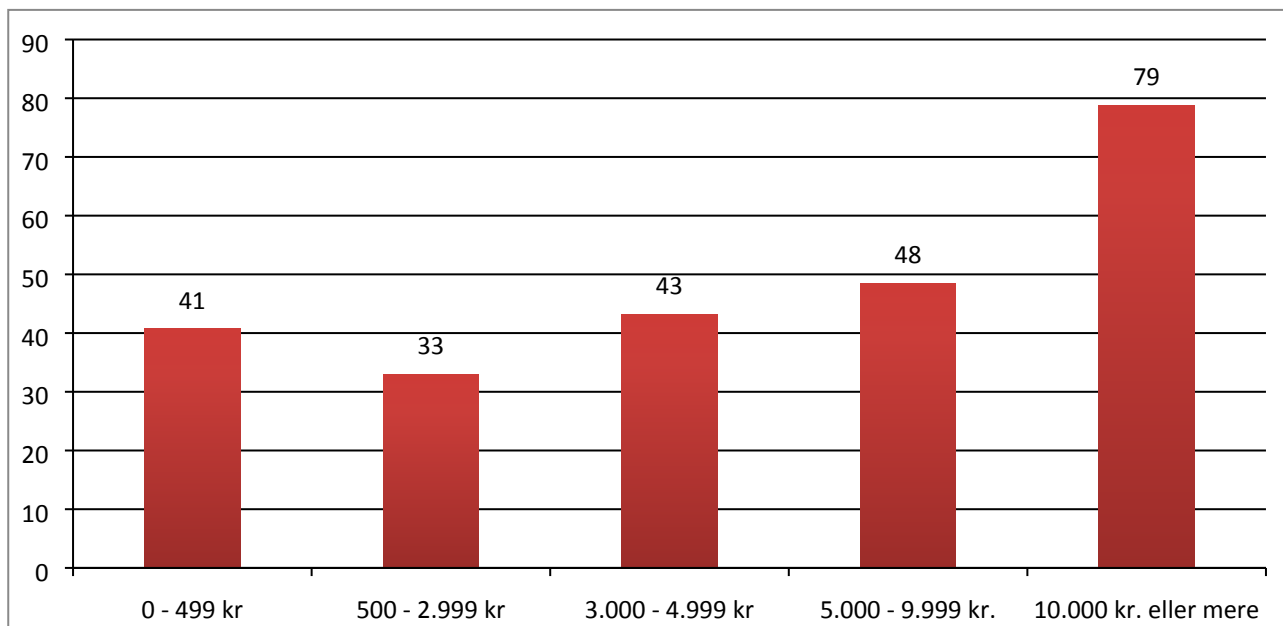
Kvinder er lidt mere tilbøjelige til at anmelde hærværk end mænd. Set over hele undersøgelsesperioden er denne forskel signifikant. Med hensyn til alder er der en generel tendens til, at den ældste aldersgruppe (40-74 år) har en større anmeldelsestilbøjelighed end de yngre, se også bilagstabel 4.3. Denne forskel er statistisk signifikant i alle år med undtagelse af 2006-07.

4.4 Økonomisk mørketal for hærværk

Som for tyveri og indbrud er det muligt for hærværk at beregne økonomiske mørketal, dvs. hvor stor en del af den samlede mængde skader, målt i kroner, som ikke anmeldes og registreres. Det viser sig, at det økonomiske mørketal for hærværk er betragteligt større end for tyveri og indbrud, nemlig på 21 pct. Det svarer til, at omtrent hver femte krone, der ødelægges for, ikke anmeldes til politiet. Denne forskel mellem de økonomiske mørketal beror formentlig først og fremmest på forskelle i, hvad der er forsikret, og at skaderne ved hærværk generelt er mindre end ved tyveri, hvorfor en selvrisiko hyppigere vil mindske incitamentet til at anmelde. Muligheden for at få det tabte eller skaden dækket af forsikringen har således en meget stor betydning for anmeldelsestilbøjeligheden.

Det er da også først og fremmest de større hærværkssager, der er anmeldt til politiet, jf. figur 4.6. Blandt dem, der ved hærværket fik ødelagt for mindre end 500 kr., er det dog en forholdsvis stor andel, som i 2014 har anmeldt til politiet, nemlig 41 pct. Med denne undtagelse – som kan tænkes at hænge sammen med, at stikprøvestørrelsen er halveret i 2014 – stiger anmeldelsestilbøjeligheden herefter nogenlunde proportionalt med værdien af det beskadigede; jo mere der er ødelagt for, desto højere er anmeldelsestilbøjeligheden.

Figur 4.6 Ofre for hærværk der har anmeldt hærværket til politiet fordelt efter, hvor meget der er ødelagt for, 2014, pct.

Blandt de hærværkstilfælde, der ikke er anmeldt til politiet, angår 60 pct. hændelser, hvor der er ødelagt for mindre end 3.000 kr., se bilagstabel 4.4. Omvendt har halvdelen af de personer, som har anmeldt hærværket til politiet, fået ødelagt for mindst 5.000 kr.

42 pct. af ofrene har anmeldt hærværket til deres forsikringsselskab, jf. bilagstabel 4.5. Af de øvrige ofre, som også er forsikrede, har de fleste ikke anmeldt det til forsikringsselskabet, fordi de har vurderet, at skaden næppe ville blive dækket af deres forsikring.

Hvorvidt ofrene har anmeldt hærværket til forsikringen hænger sammen med, hvor stort et beløb de har fået ødelagt for, se bilagstabel 4.6. Af dem, der har anmeldt til forsikringsselskabet, har tre ud af fire fået ødelagt for 3.000 kr. eller mere, mens tilsvarende gælder for godt hver tredje blandt dem, der ikke har anmeldt.

4.5 Forhold der påvirker risikoen for at blive udsat for hærværk

Resultatet af de regressionsanalyser, der vedrører *udsathed for hærværk*, og som er baseret på en række baggrundsoplysninger, er anført i bilagstabel 4.7 og 4.8 (start- og slutmodel). I årene 2009-14 var 5,3 pct. af befolkningen årligt udsat for hærværk.¹⁵

Af slutmodellen fremgår det, at *køn, alder, indkomst, beskæftigelse, bopæl, civilstand, hvor tit man går ud for at more sig, besiddelse af flere biler, sommerhus og/eller en båd samt ejerskab af butik eller virksomhed* hver for sig har sammenhæng med risikoen for at blive udsat for hærværk:

¹⁵ Regressionsanalyserne omfatter alene perioden siden 2009, hvor der er inkluderet spørgsmål om livsstil og socioøkonomiske forhold i offerundersøgelsen. Se i øvrigt afsnit 2.3 om regressionsanalyser.

- Mænd har større risiko for at blive udsat for hærværk end kvinder.
- Både 16-24-årige og 25-39-årige har større risiko for at blive udsat for hærværk end de ældre aldersgrupper.
- Tjener man mere end 100.000 kr. om året, er der større sandsynlighed for, at man udsættes for hærværk, og denne sandsynlighed øges, jo større indkomst man har.
- Arbejdsløse og selvstændige erhvervsdrivende har en forhøjet risiko for at blive udsat for hærværk i forhold til andre kategorier af beskæftigede eller personer uden for arbejdsstyrken. Pensionister er mindre udsatte for hærværk end øvrige.
- Er man bosat i en yder-, land- eller mellemkommune, har man en mindre risiko for at blive udsat for hærværk, end hvis man bor i en bykommune.
- Gifte har mindre sandsynlighed for at blive udsat for hærværk end ugifte og fraskilte m.v.
- Går man ud minimum én gang ugentligt for at more sig, er der en større sandsynlighed for at blive udsat for hærværk.
- Ejer man flere biler, sommerhus og/eller båd, er man ligeledes mere udsat for hærværk.
- Slutteligt viser analysen, at der er større risiko for, at man bliver udsat for hærværk, hvis man ejer en butik eller virksomhed, end hvis man ikke gør det.

Analysen viser endvidere, at det særligt er 16-24-årige og personer med højere indkomst, som har stor sandsynlighed for at blive udsat for hærværk, mens pensionister og personer i yder- land- og mellemkommuner har en meget lav risiko herfor.

I øvrigt viser analysen det forventede, nemlig at de, der ejer meget, har en større risiko for at få deres ting ødelagt, end dem, der ikke ejer så meget. Såfremt der indgik oplysninger om boligens art (hus eller lejlighed), ville det sandsynligvis også være relateret til risikoen for hærværk.

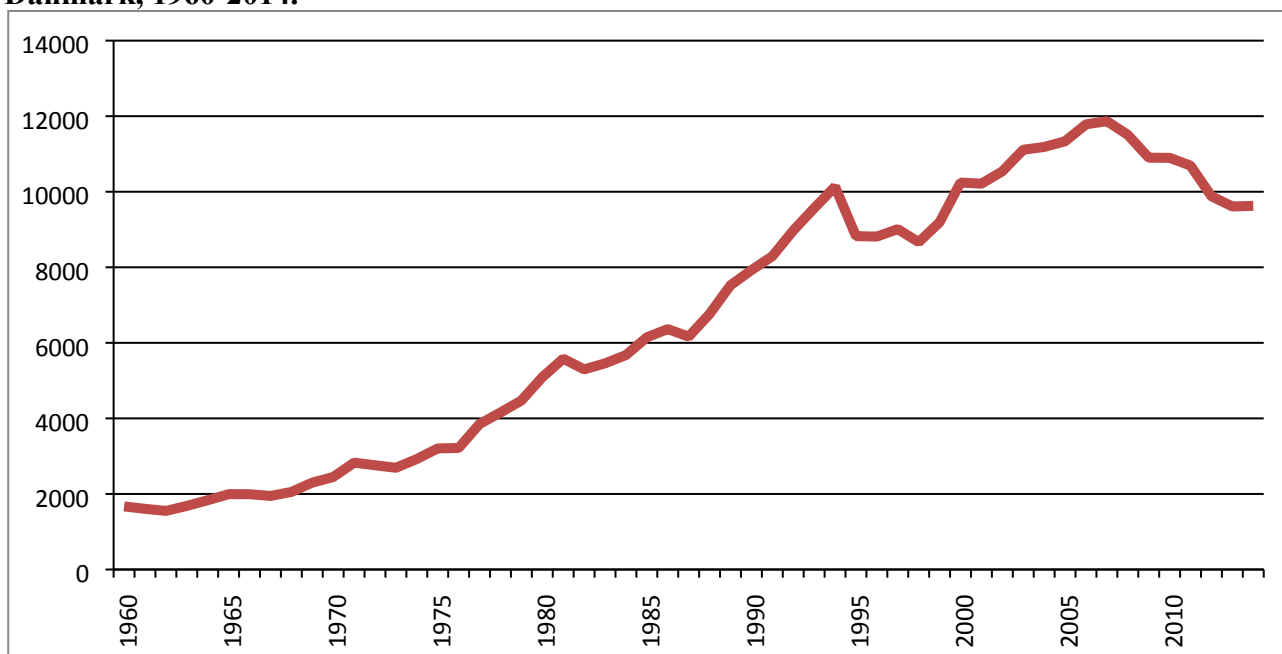
For så vidt kan det undre, at personer i moden alder har en relativ lav risiko for hærværk, idet det typisk er disse aldersgrupper, der ejer meget, men det kan dels bero på, at især unge er udsat for hærværk mod cykler, og at ældre generelt set sjældnere er borte fra hjemmet og dermed bedre kan vogte deres ejendele.

Det spiller desuden en rolle, hvor tit man går ud med det formål at feste og more sig med sine venner. For denne gruppe er hærværket typisk rettet mod cykler og knallerter og i mindre grad mod biler.

5. VOLD

Udviklingen i den politiregistrerede vold ligner til forveksling udviklingen i de politiregistrerede tyverier og andre straffelovsovertrædelser under ét frem til midten af 1980'erne. Forholdsmæssigt er stigningstaksten også den samme, omkring en firedobling. Fra sidst i 1980'erne og frem til 2008 er udviklingen i den politiregistrerede vold unik. Den hverken falder som tyverierne eller stagnerer som hærværkstiltældene, men stiger. I en kort periode i den sidste halvdel af 1990'erne ser det ud som om, udviklingen bremses op, men som helhed er der tale om en stigning frem til de allerseneste år. Fra 2007 til 2014 er der sket et fald på 19 pct.

Figur 5.1. Vold* der ved anmeldelse eller på anden måde er kommet til politiets kundskab i Danmark, 1960-2014.

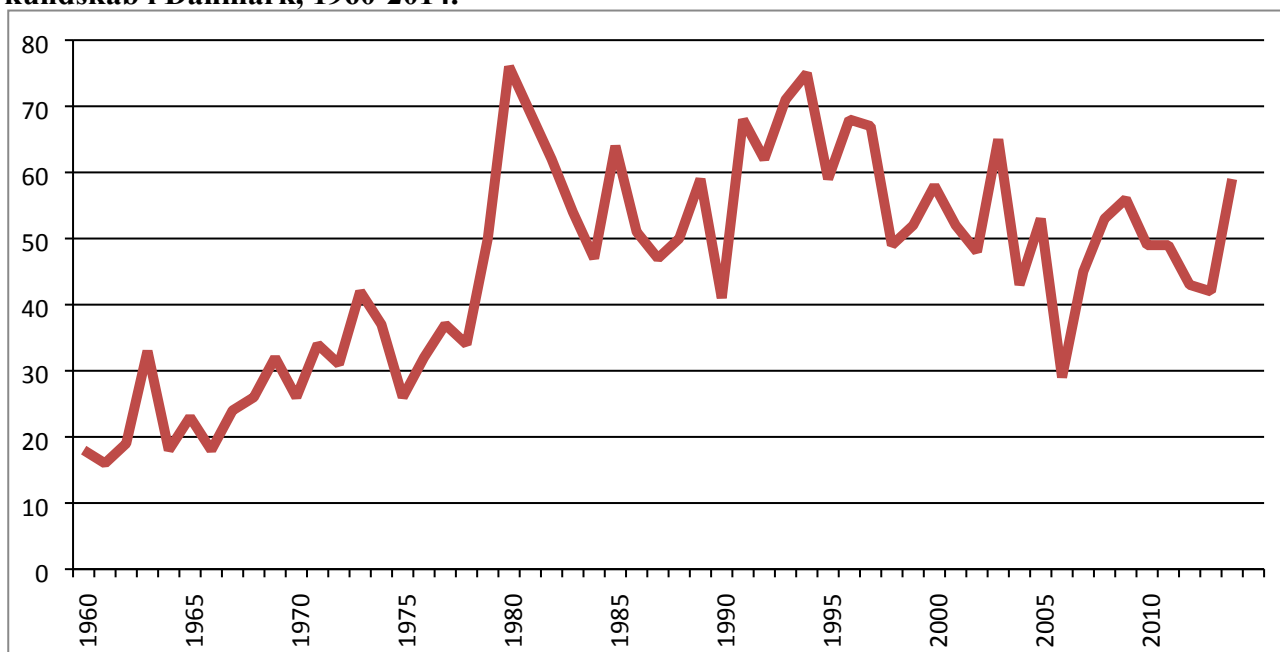

* Vedrører anmeldelser efter straffelovens § 237 og §§ 244-246.

Antallet af fuldbyrdede drab er ringe og påvirker som følge deraf ikke den samlede voldsopgørelse i figur 5.1. Derfor er udviklingen i antallet af fuldbyrdede manddrab vist separat i figur 5.2. Af indlysende grunde indgår drab ikke i offerundersøgelserne, men drabstallet er den form for vold, der påkalder sig den største samfundsmæssige interesse, og drabstallet anses ofte for en vigtig indikator for den "reelle" eller "faktiske" udvikling i den (alvorlige) vold i samfundet. Det sidste halve århundrede har antallet af fuldbyrdede drab ligget mellem 20 og 80, med store årlige udsving. Der er en stigende tendens fra midt i 1960'erne til omkring 1980. Herefter følger en periode præget af stagnation, om end de årlige udsving er betydelige. Siden midten af 1990'erne har drabstallet udvist en faldende tendens, dog fortsat med markante årlige udsving.¹⁶

¹⁶ En gennemgang af de seneste års politiregistrerede drab har vist, at det reelle antal drab antagelig er lidt mindre end

Figur 5.2. Forsætlige drab der ved anmeldelse eller på anden måde er kommet til politiets kundskab i Danmark, 1960-2014.

Muligheden for at følge udviklingen via voldsofferundersøgelser forudsætter, at undersøgelsernes population, spørgsmålsformulering m.v. er ensartet, således at deres resultater er sammenlignelige, se også afsnit 2.1 samt Kyvsgaard (2015). Så selv om den første voldsofferundersøgelse blev foretaget allerede i 1971, foreligger der først direkte sammenlignelige tal fra og med offerundersøgelsen fra 1987.

I alt er der i perioden fra 1987 til 2014 foretaget 19 sammenlignelige voldsofferundersøgelser. Alle viser de, at 1 til 3 pct. årligt udsættes for vold. Vold er dog et så relativt sjældent fænomen, at det er nødvendigt at se på decimalerne for præcist at vurdere udviklingen.

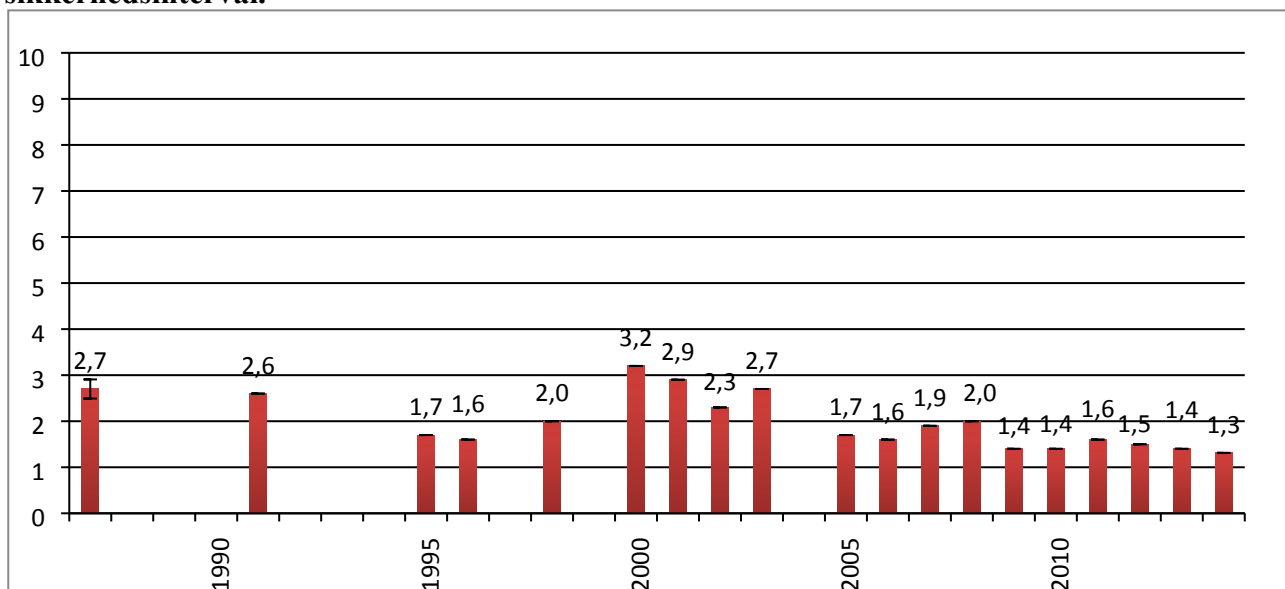
Fra den første voldsofferundersøgelse blev foretaget i 1971 og frem til 1986-87 er der sandsynligvis sket en stigning i den faktiske vold på tilsvarende måde, som vi har konstateret, at der skete en stigning i tyveri og hærværk. Der foreligger for denne periode tidsserier for tre forskellige sæt af voldsofferundersøgelser (Balvig & Høigård, 1988, s. 140). De er ikke indbyrdes sammenlignelige, og de kan som nævnt heller ikke sammenlignes med de undersøgelser, der er foretaget efter 1986, men de udviser alle en stigende tendens. Gallup foretog undersøgelser i 1971, 1974 og 1977 og fandt i disse tre undersøgelser følgende procenter for, hvor mange der havde været udsat for vold eller trusler om vold: 4, 7 og 6 pct. Observa foretog undersøgelser i 1979 og 1984 og fandt følgende procenter: 4 og 6 pct. AIM foretog undersøgelser i 1980, 1982, 1984 og 1986 og fandt: 5, 6, 8 og 11 pct. Af AIM's

det registrerede (Justitsministeriets Forskningskontor 2014).

undersøgelser fremgår det endvidere, at det ikke kun er trusler og mildere voldsformer, der synes at have været stigende fra 1980 til 1986, men også mere alvorlige former for vold, eksempelvis vold der har krævet lægebehandling (Andersen, 1985b og 1987). Tre undersøgelser af udsathed for ”kriminell vold” inden for det seneste halve år forud for interviewtidspunktet udviste 0,6 pct. udsatte i 1980, 0,5 pct. i 1982 og 0,9 pct. i 1984 (Andersen, 1987).

For perioden efter 1986-87 foreligger der resultater fra to voldsofferundersøgelser, som er indbyrdes sammenlignelige, men ikke sammenlignelige med de undersøgelser, hvis resultater er præsenteret i 5.3. Den ene undersøgelse blev foretaget i 1991. Den viste, at 8 pct. havde været udsat for en eller flere former for fysiske overgreb det seneste år forud for interviewtidspunktet (Christensen & Koch-Nielsen, 1992). Den anden blev foretaget ni år senere i 2000. Her havde 5 pct. været udsat for fysiske overgreb (Kjøller & Rasmussen, 2002). Forskellen er statistisk signifikant og tyder altså på, at der fra 1991 til 2000 er sket et fald i risikoen for at blive udsat for fysiske overgreb. Faldet er stærkest for mænd. En af de interessante forklaringer, som sammenstilling af udviklingen på basis af disse to undersøgelser med voldsofferundersøgelsen fra 2013 (og dens forgængere) peger på, er, at der kan være sket et reelt fald i risikoen for fysisk aggression samtidig med, at flere og flere af disse fysiske aggressioner opleves og defineres som vold. Denne mulige ”voldeliggørelse” af fysiske aggressioner er behandlet mere udførligt andetsteds (jf. bl.a. Balvig, 1997; 2000a; 2000b).

Figur 5.3. Ofre for vold, 1987-2014, pct. af befolkningen med angivelse af 95 % sikkerhedsinterval.

Det kunne se ud som om, at volden har udviklet sig i bølger: Først en faldende tendens fra 1987-91 til 1995-96, så en stigning frem til årtusindeskiftet og så igen et fald, jf. figur 5.3. Selv om der er statistisk signifikante forskelle, er det dog vigtigt at påpege, at de statistiske sikkerhedsintervaller

ligger meget tæt på hinanden. I betragtning af, at undersøgelserne er gennemført af forskellige organisationer med forskellige udvælgelsesmetoder og afgrænsninger af, hvem der er interviewet, er det sikreste, der kan siges, at der i hvert fald ikke er sket en stigning i voldsudsathed over perioden fra 1987 til 2014, men at der nok snarere er tale om et fald.

I tabel 5.1 er anført de præcise værdier af de beregnede sikkerhedsintervaller for udsathed for vold, som også indgår i figur 5.3.

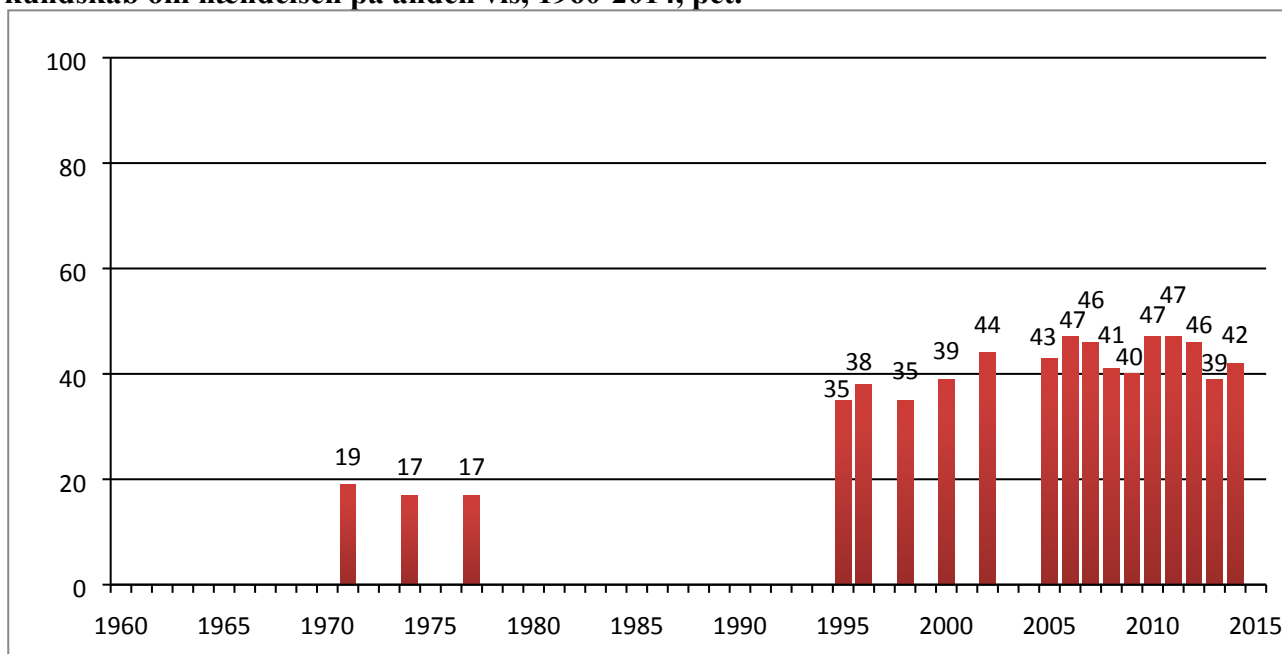
Tabel 5.1. Ofre for vold, 1987-2014, pct. af befolkningen med angivelse af 95 % sikkerhedsintervaller.

År	Øvre grænse	Nedre grænse	Middel
1987	3,3 %	2,1 %	2,7 %
1991	3,2 %	2,0 %	2,6 %
1995	1,9 %	1,5 %	1,7 %
1996	1,9 %	1,4 %	1,7 %
1998	2,9 %	1,1 %	2,0 %
2000	4,3 %	2,1 %	3,2 %
2001	3,9 %	1,9 %	2,9 %
2002	3,1 %	1,5 %	2,3 %
2003	3,5 %	1,9 %	2,7 %
2005	2,0 %	1,5 %	1,8 %
2006	1,9 %	1,4 %	1,6 %
2007	2,1 %	1,6 %	1,8 %
2008	2,3 %	1,8 %	2,0 %
2009	1,6 %	1,2 %	1,4 %
2010	1,6 %	1,2 %	1,4 %
2011	1,9 %	1,4 %	1,6 %
2012	1,8 %	1,3 %	1,5 %
2013	1,6 %	1,2 %	1,4 %
2014	1,5 %	1,1 %	1,3 %

En væsentlig forklaring på, at den politiregistrerede vold i en periode er steget til trods for, at befolkningens faktiske risiko ikke er det, er en øget anmeldelsestilbøjelighed. Af figur 5.4 fremgår, at der har været en stigning i anmeldelsestilbøjeligheden for vold, fra ca. hvert femte offer i 1971 til fire-fem ud af ti de seneste mange år. For en nærmere analyse af ændringerne i anmeldelsestilbøjeligheden for vold henvises til rapporten “Man anmelder da vold” (Balvig & Kyvsgaard, 2009). Som ved tyveri og hærværk forholder det sig tillige således, at disse procentforskelle på grund af forskelle i opgørelsesmetoden snarere underdriver end overdriver den

reelle øgning, der er sket i befolkningens anmeldelsestilbøjelighed siden 1970'erne. Den med 1971 direkte sammenlignelige anmeldelsesprocent er således nogle procentpoint højere.

Figur 5.4. Andel af ofre for vold der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kundskab om hændelsen på anden vis, 1960-2014, pct.

5.1 Vold 1995-96 og 2005-14

I det følgende ses nærmere på de direkte sammenlignelige undersøgelser fra henholdsvis 1995-96 og 2005-14 med henblik på at belyse mulige ændringer i voldens karakter m.v. set over en længere periode.

Tabel 5.2 præsenterer andelen af udsatte for måleperioderne inklusive henholdsvis det uvægtede antal og det estimerede antal ofre samt beregningernes sikkerhedsintervaller. I perioden 2009-14 var der signifikant færre voldsofre, end tilfældet var hele perioden forud herfor, dvs. undersøgelsesrunderne i 1995-96 og 2005-08. I 2014 blev 1,3 pct. udsat for vold, svarende til 55.000 ofre. Inkluderet sikkerhedsintervaller ligger voldsofferandelen mellem 1,1 pct. og 1,5 pct., hvilket svarer til et sted mellem 46.000 og 63.000 ofre. Tilsvarende finder en undersøgelse, som er baseret på skadestuers oplysninger om voldsskader, at der er sket et fald i antallet af disse skader siden 2007 (Rambøll, 2015)

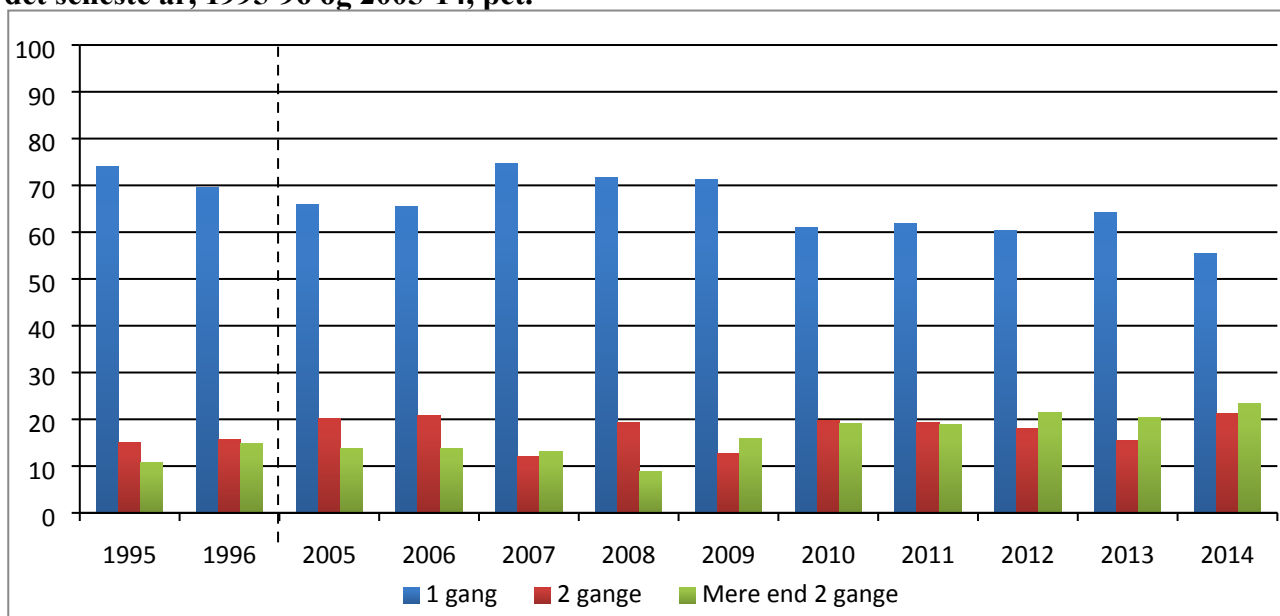
Tabel 5.2. Ofre for vold, 1995-96 og 2005-14, pct. af befolkningen og estimeret antal.

	Andel udsat for vold	95% sikkerhedsintervaller	Antal ofre	95% sikkerhedsintervaller	Uvægtet antal ofre i stikprøve
1995	1,7 %	(1,5-1,9)	66.000	(57.000-74.000)	223
1996	1,7 %	(1,4-1,9)	60.000	(52.000-69.000)	182
2005	1,8 %	(1,5-2,0)	69.000	(60.000-79.000)	177
2006	1,6 %	(1,4-1,9)	65.000	(56.000-74.000)	166
2007	1,8 %	(1,6-2,1)	73.000	(64.000-83.000)	174
2008	2,0 %	(1,8-2,3)	82.000	(71.000-92.000)	191
2009	1,4 %	(1,2-1,6)	55.000	(46.000-64.000)	129
2010	1,4 %	(1,2-1,6)	58.000	(50.000-67.000)	152
2011	1,6 %	(1,4-1,9)	67.000	(58.000-76.000)	157
2012	1,5 %	(1,3-1,8)	64.000	(55.000- 73.000)	145
2013	1,4 %	(1,2-1,6)	59.000	(50.000- 68.000)	142
2014	1,3 %	(1,1-1,5)	55.000	(46.000-63.000)	117

Udviklingen i antallet af *voldshandlinger* er lidt mindre klar. Dette antal adskiller sig fra antallet af voldsofre ved at være afhængigt af, hvor stor en del af ofrene der udsættes mere end én gang. ”Voldsofferrecidivet”, der angiver den *andel af befolkningen*, der udsættes for vold mere end én gang i løbet af et år, varierer årene imellem, jf. figur 5.5. Inden for de seneste fem år ses dog en tendens til, at andelen, der har været udsat for vold flere gange i løbet af det seneste år, er lidt større end i de foregående år, hvilket betyder, at voldsofferrecidivet relativt set udgør en større *andel af voldsofrene*. I 1995 og 1996 var det henholdsvis 26 pct. og 31 pct. af voldsofrene, der havde været udsat for vold mere end én gang i løbet af de seneste 12 måneder, og i perioden 2005-2009 varierede denne andel mellem 25 pct. og 35 pct. af voldsofrene. I de seneste fem år, 2010-14, har den tilsvarende andel gennemgående ligget på et signifikant højere niveau, nemlig på 35-44 pct. Denne udvikling afspejler sig også i det gennemsnitlige antal voldshandlinger per offer, som i perioden 1995-96 var 1,8 og 2,0 voldshandlinger, mens det i 2010-14 var steget til 2,3-2,6 voldshandlinger pr. voldsoffer.¹⁷ Forskellene er statistisk signifikante. Ved vurderingen af disse tal og udvikling heri skal man være opmærksom på, at det ikke er uden problemer at beregne et præcist antal voldshandlinger, dels fordi antallet af voldsofre er lille, dels fordi gruppen, der udsættes mange gange, er endnu mindre. For nogen kan det endvidere være vanskeligt at angive et præcist antal gange. Af samme årsag kan det totale antal voldshandlinger årligt heller ikke udregnes præcist, men en forsigtig beregning – hvor der tages højde for udviklingen i andelen af befolkningen, der udsættes for vold, og i det gennemsnitlige antal voldshandlinger per offer – tyder ikke på en entydig udviklingstendens (hverken i opadgående eller nedadgående retning) i det samlede antal voldshandlinger set i forhold til befolkningsgruppens størrelse.

¹⁷ Såfremt en person har svaret, at vedkommende ’mange gange’ har været ud sat for vold, er antallet sat til 20. Tilsvarende er det maksimale antal gange, en person kan være udsat for vold i løb et af et år, sat til 20.

Figur 5.5. Ofre for vold fordelt efter antal gange de har oplevet sig udsat for vold inden for det seneste år, 1995-96 og 2005-14, pct.¹⁸

Det antal mennesker, der har været udsat for vold flere gange, er betydeligt større, end man skulle forvente ud fra tilfældighedens love. Der findes således forhold – f.eks. arbejde, livsstil, familiesituation – som i særlig grad disponerer for gentagne gange at blive udsat for vold. Der er tale om en ganske lille gruppe, men denne gruppe er af stor betydning for det samlede voldsbillede: Set over hele måleperioden var 0,2-0,3 pct. af befolkningen udsat for vold tre eller flere gange i en 12 måneders periode. I perioderne 1995-96 og 2005-09 svarede dette til mellem 9-16 pct. af voldsofrene, men denne lille gruppe var belastet med henholdsvis 45 og 49 pct. af voldsepisoderne. I 2010-14 udgjorde den belastede gruppe mellem 19-23 pct. af voldsofrene og var udsat for 63 pct. af voldsepisoderne.¹⁹ Forskellen mellem disse perioder er statistisk signifikant. Det skal bemærkes, at den ændring i forholdet mellem ofre udsat én gang og ofre udsat flere gange, som illustreret i figur 5.5, først og fremmest beror på et fald i den andel af befolkningen, som har været udsat for vold én gang, frem for på en vækst i den andel af befolkningen, der har været udsat for det mere end én gang.

Forebyggelsesmæssigt betyder det blandt andet, at den strategi, der tilsigter at mindske befolkningens risiko for at blive udsat for vold, er anderledes end den strategi, der tilsigter at mindske antallet af voldsepisoder i samfundet. Ved den første strategi er det mest rationelt at sætte engangsofrene i fokus, fordi disse repræsenterer de fleste ofre. Ved den anden strategi er det derimod mest rationelt

¹⁸ Se bilagstabel 5.1 for procentandele.

¹⁹ En tilsvarende tendens til, at personer, der har været udsat én gang for vold, har en stærkt forøget risiko for hurtigt igen at blive udsat for vold, blev konstateret allerede i de første voldsofferundersøgelser i Danmark (Wolf, 1972), og lignende resultater er fundet i andre lande.

at sætte flergangsofrene i fokus, fordi disse lægger ryg til de fleste voldsepisoder. I denne strategi bliver det et centralt diskussionspunkt, hvordan man – det være sig politiet, ofrene selv, netværket omkring ofrene eller andre – kan udnytte den viden, der foreligger i en given voldssituation, til at forebygge, at den involverede person bliver offer igen. I dette års rapport indgår et særligt afsnit om personer, der har været ofre for vold gentagne gange inden for det seneste år, jf. afsnit 5.10.

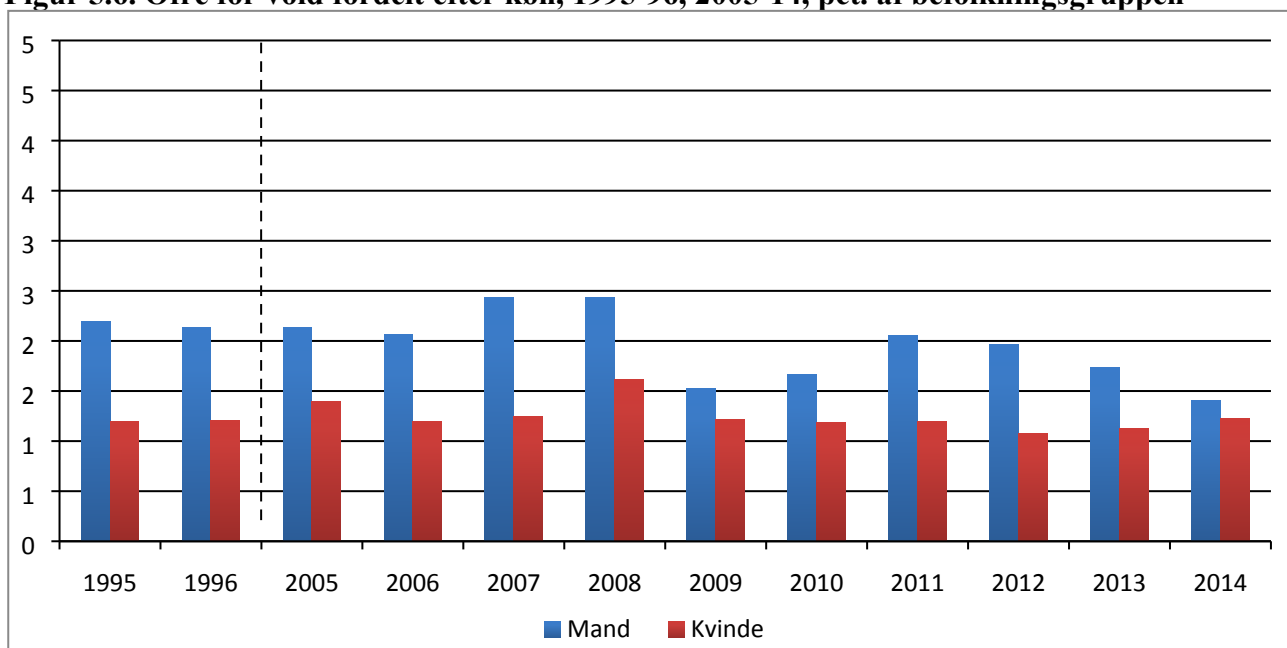
Ovenstående er vigtigt at gøre opmærksom på som baggrund for den følgende beskrivelse, der primært er offerorienteret: Det er en beskrivelse af forskellige karakteristika ved de voldsepisoder, som ofrene har været udsat for. Hvis ofrene har været udsat flere gange, drejer beskrivelsen sig om det sidst oplevede tilfælde.

5.2 Karakteristika ved ofrene

Over årene er der sket ændringer i, hvem der begår vold, og hvem der udsættes for den.

Mænds voldsrisiko har i hele perioden været større end kvinders, jf. figur 5.6. Overhyppigheden blandt mændene varierer fra at være en sjettedel mere udsatte end kvinder til at være dobbelt så udsatte. I 2009 ses et signifikant fald i andelen af mandlige voldsofre, men siden stiger denne andel igen, dog ikke signifikant. De årlige forskydninger mellem kønnenes voldsrisiko viser således ikke en entydig tendens. 2014 er det år i måleperioden, hvor forskellen i andel mandlige og kvindelige udsatte er mindst. Der er set på, om forskydningerne mellem kønnene afspejler ændringer i voldens art – her vurderet ud fra gerningsstedets karakter – men analyserne tyder ikke på, at det er tilfældet.

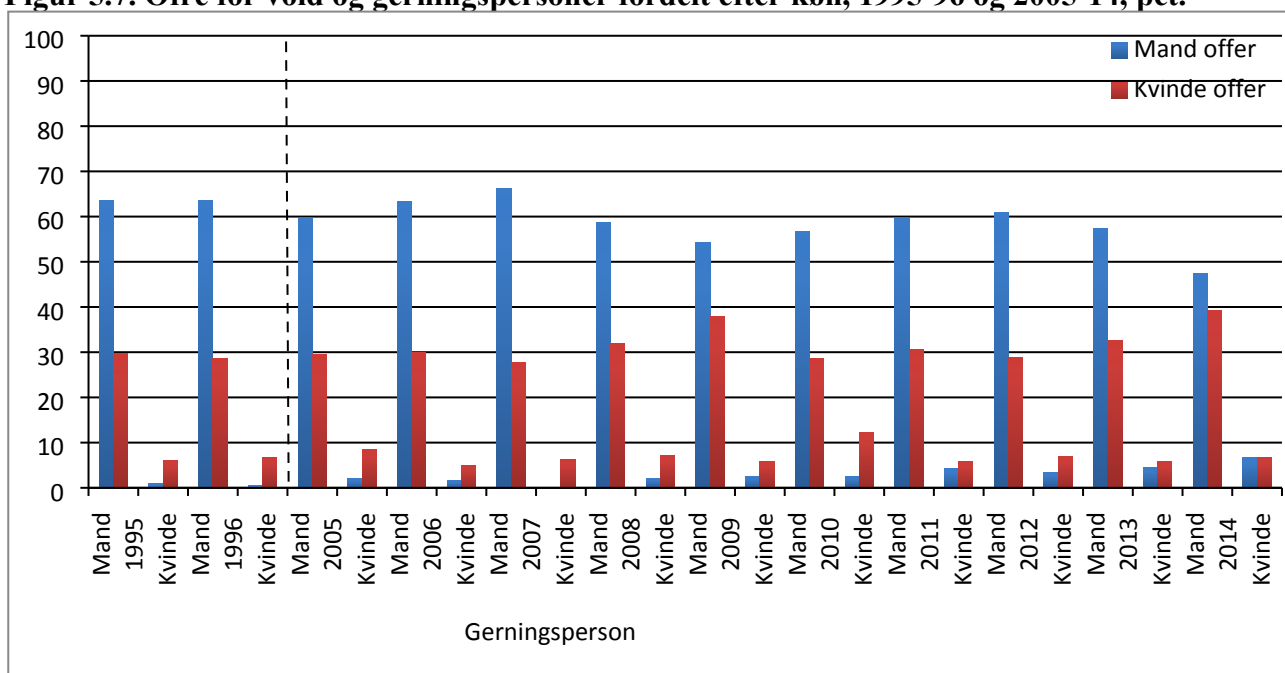
Figur 5.6. Ofre for vold fordelt efter køn, 1995-96, 2005-14, pct. af befolkningsgruppen²⁰

²⁰ Procentandele fremgår af bilagstabel 5.2.

Anskues volden ud fra *gerningspersonens* køn, er kønsfordelingen langt mere skæv, jf. figur 5.7. Det er i helt overvejende grad mænd, der optræder som gerningspersoner, idet ofrene i omtrent ni ud af ti tilfælde har stået over for en mand. Andelen af episoder, hvor kvinder har øvet vold mod mænd, er øget signifikant i perioden fra 1995-96 og frem til 2014, men denne form for vold er dog stadig af et relativt beskedent omfang.

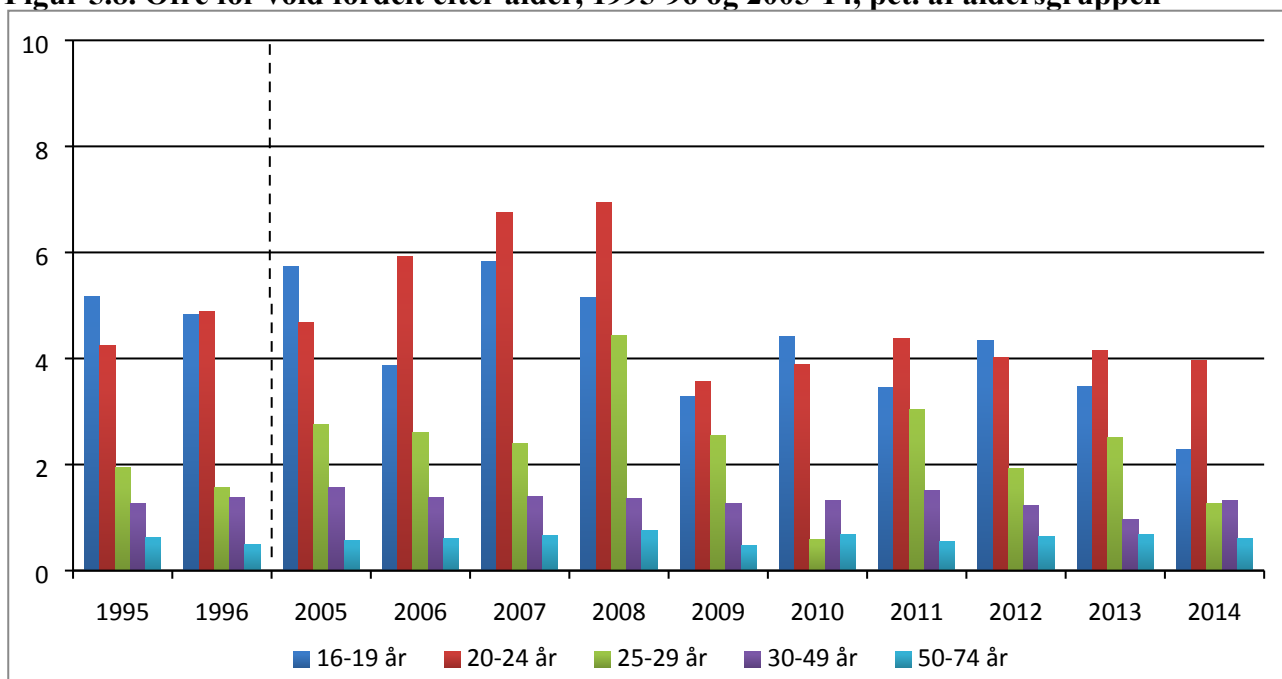
Figur 5.7. Ofre for vold og gerningspersoner fordelt efter køn, 1995-96 og 2005-14, pct.²¹

Figur 5.8 viser det fra mange undersøgelser kendte billede, at risikoen for at blive udsat for vold er størst i de unge år og frem til midt i 20'erne, hvorefter den falder med stigende alder. Forskellene er statistisk signifikante. For 2014 angår udsathededen for vold 2,3 pct. af de 16-19-årige, 4,0 pct. af de 20-24-årige, 1,3 pct. af de 25-49-årige og 0,6 pct. af de 50-74-årige, se mere i bilagstabel 5.5.

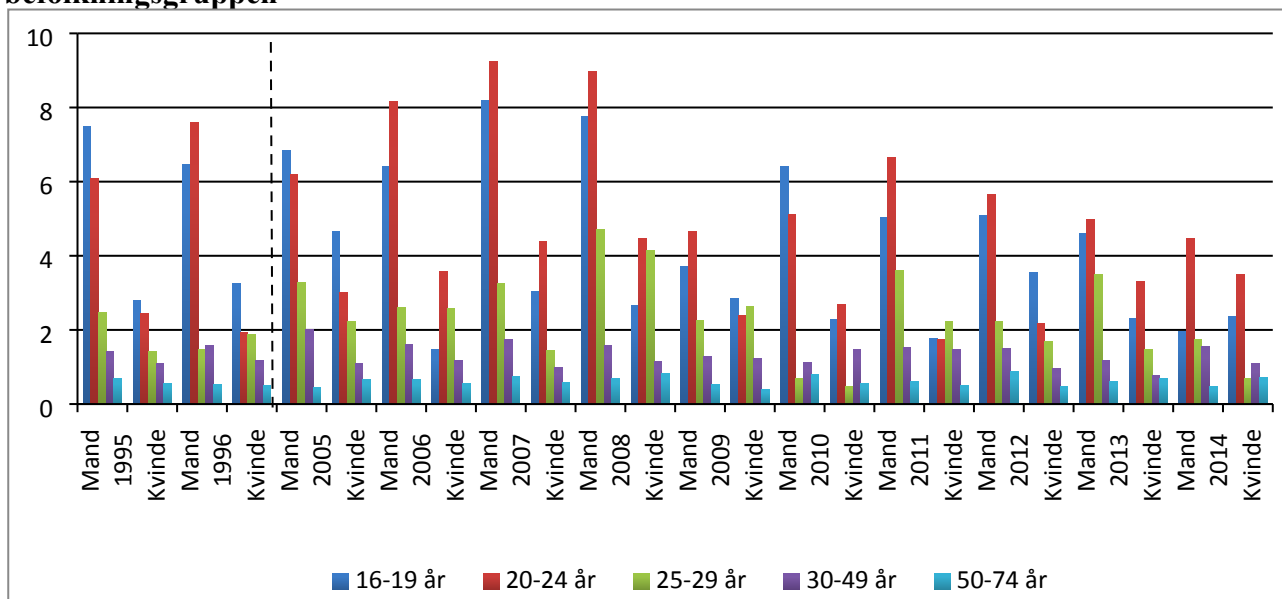
²¹ I bilagstabel 5.3 er procenterne for de enkelte andele angivet.

Figur 5.8. Ofre for vold fordelt efter alder, 1995-96 og 2005-14, pct. af aldersgruppen

Figur 5.9 anskueliggør, at forskellen mellem mænd og kvinders udsathed er størst i de unge år, hvorefter den aftager. For aldersgruppen på 50 år og derover er der ingen forskel mellem kønnenes udsathed, mens der er omtrent dobbelt så mange mænd som kvinder under 25 år, der udsættes for vold. Siden 2011 er denne forskel dog mindsket. Der ses umiddelbart en tendens til, at mænd under 25 år er mindre udsatte end tidligere, men udviklingen er ikke statistisk signifikant. Ses alene på udsathedens blandt mænd i alderen 16-19 år, er denne i 2014 den lavest målte i perioden og signifikant lavere end perioden som helhed, jf. også tidligere om den generelle tendens til et fald i ungdomskriminaliteten de seneste år.

Figur 5.9. Ofre for vold fordelt efter køn og alder, 1995-96 og 2005-14, pct. af befolkningsgruppen²²

For så vidt angår aldersfordelingen for gerningspersonerne, er der ikke sket de store forskydninger, se bilagstabel 5.7.

Med hensyn til offerets herkomst er der ikke nogen forskelle mellem dem med dansk oprindelse og indvandrere/efterkommere, jf. tabel 5.3, idet 1,3 pct. fra begge grupper har været udsat for vold.

Tabel 5.3. Ofre for vold fordelt efter herkomst, 2014, pct. af befolkningsgruppen

	Andel
Dansk oprindelse	1,3 %
Indvandrer eller efterkommer	1,3 %

Tabel 5.4 viser udsathed for vold fordelt efter, hvilken slags kommune offeret bor i. Som det fremgår, er personer i yder- og mellemkommuner mindst udsatte, mens beboere i bykommuner er de mest udsatte. Forskellene er statistisk signifikante.

Tabel 5.4 Ofre for vold fordelt efter bopælskommunens urbaniseringsgrad, 2014, pct. af befolkningsgruppen

	2014
Yderkommune	1,0 %
Landkommune	1,2 %
Mellemkommune	1,0 %
Bykommune	1,5 %

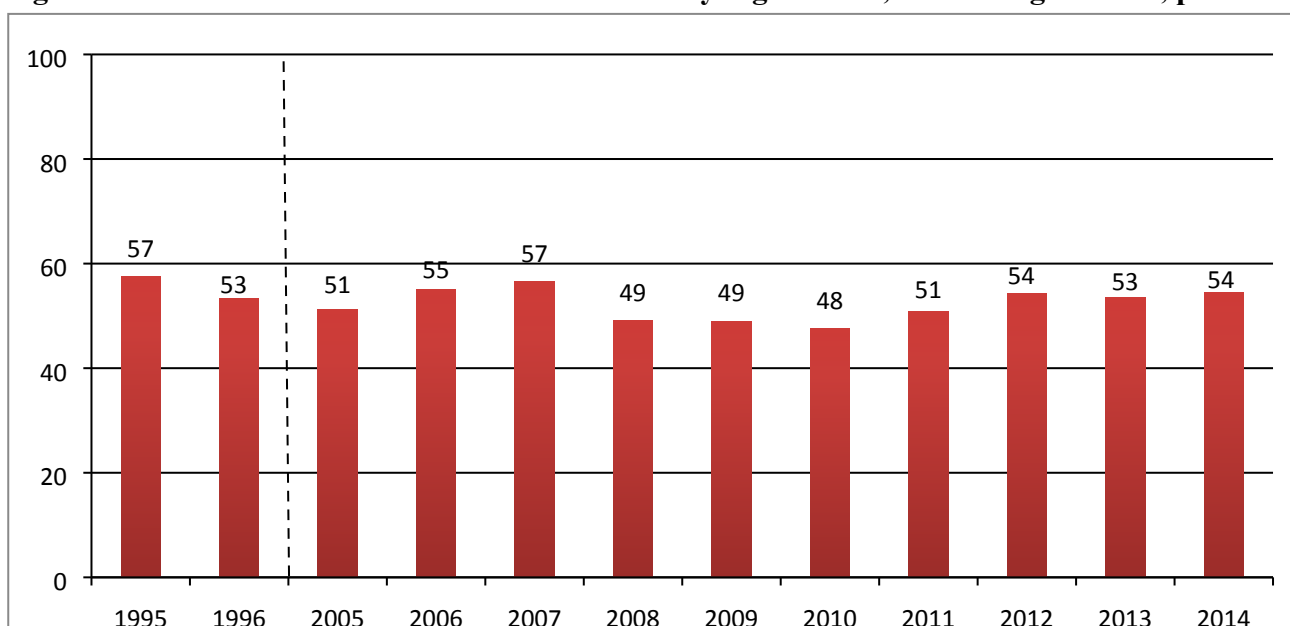
²² I bilagstabel 5.6 er procenterne for de enkelte andele angivet.

Personer i parforhold er mindre udsatte for vold end fraskilte m.v., idet 1,0 pct. af dem i parforhold udsættes for vold mod henholdsvis 2,6 pct. og 2,1 pct. af fraskilte m.v. med og uden børn, jf. bilagstabel 5.8. Forskellen er statistisk signifikant.

5.3 Voldens grovhed og alvorlighed

Voldens alvorlighedsgrad er en kompliceret problemstilling med mange forskellige dimensioner. I offerundersøgelsen er der sat fokus på fire af dem: Forekomsten af fysiske skader, anvendelse af våben, antal gerningspersoner og den oplevede alvorlighedsgrad. Sidstnævnte er målt siden 2005, hvorfor det på dette område ikke er muligt at sammenligne med 1995-96.

Figur 5.10. Andel voldsofre hvor volden medførte synlige skader, 1995-96 og 2005-14, pct.²³

Andelen af voldsepisoder, der har ført til synlige skader eller mærker, peger ikke på tydelige forandringer eller tendenser. Godt halvdelen af voldsofrene har fået synlige skader eller mærker som følge af den vold, de har været udsat for, jf. figur 5.10. Forskellene mellem årene er ikke signifikante.

Ved de fleste voldsepisoder er der ikke anvendt nogen form for våben eller redskaber. Udviklingen i andel voldssager med brug af våben går i lidt skiftende retning, jf. tabel 5.5. I 1995-96 var det henholdsvis 11 pct. og 14 pct. af voldstilfældene, hvor der blev anvendt våben, mens der samlet set i perioden 2005-14 er tale om en signifikant højere andel (20 pct.). Variationen de enkelte år imellem er dog relativ stor – mellem 13-25 pct. Der ikke er signifikante forskelle mellem 2014 og måleperioden som helhed.

²³ Svarkategorierne til dette spørgsmål er justeret i mindre omfang i 2013. Denne mindre ændring synes ikke at have haft indvirkning på resultaterne.

Det fremgår desuden af tabel 5.5, hvilke typer af våben eller redskab der er anvendt. Generelt er der ikke store forskelle mellem årene, og de variationer, der er, afspejler meget små tal, som let kan ændre sig fra år til år. Der ses da heller ingen udviklingstendenser, som kan fastslås med statistisk sikkerhed.

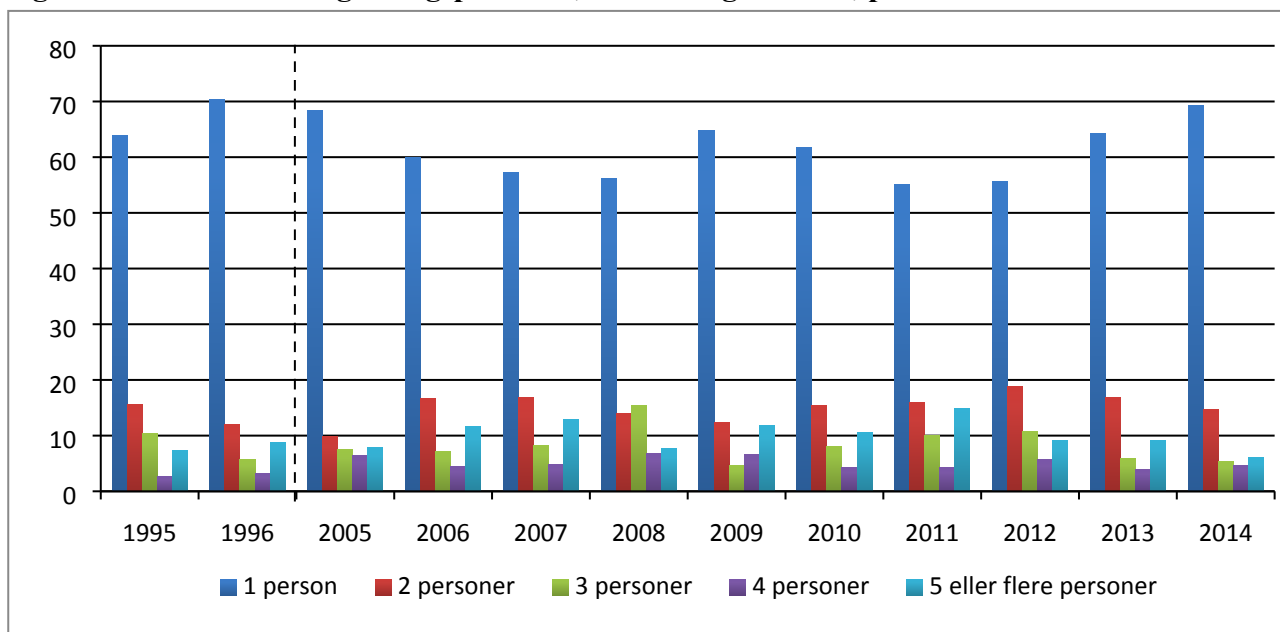
Tabel 5.5. Voldsepisoder hvor der er anvendt våben eller redskaber fordelt efter arten af våben m.v. 1996-96 og 2005-14, pct.²⁴

	Andel af alle voldstilmælde med brug af våben	Skydevåben	Kniv	Slagvåben	Andre våben/redskaber
1995	11 %	0,3 %	2,1 %	3,1 %	4,8 %
1996	14 %	0,7 %	4,0 %	3,5 %	5,5 %
2005	17 %	2,0 %	3,0 %	3,9 %	7,8 %
2006	23 %	5,7 %	7,5 %	5,4 %	5,8 %
2007	21 %	2,0 %	1,7 %	4,8 %	11,5 %
2008	18 %	1,0 %	5,2 %	6,6 %	6,4 %
2009	16 %	1,5 %	4,3 %	3,8 %	7,7 %
2010	13 %	1,2 %	1,9 %	5,0 %	6,4 %
2011	25 %	2,2 %	5,4 %	6,7 %	9,6 %
2012	21 %	1,4 %	5,0 %	8,2 %	8,6 %
2013	14 %	2,1 %	4,2 %	5,7 %	7,3 %
2014	20 %	0,8 %	5,3 %	7,6 %	7,5 %

Den tredje indikator for voldens alvorlighed er antallet af gerningspersoner. Godt en tredjedel af voldsopfrene har i den undersøgte periode været konfronteret med to eller flere gerningspersoner. Som det fremgår af figur 5.11, har andelen dog varieret fra år til år. I 2014 er denne andel på 31 pct., hvilket er den laveste i perioden 2005-2014, se også bilagstabel 5.9.

²⁴ Det bemærkes, at summen af episoder for hver periode her er større end andelen af voldstilmælde, hvor der er benyttet våben. Det skyldes, at der ved en del af voldstilmældene er blevet anvendt mere end en form for våben.

Figur 5.11. Antal aktive gerningspersoner, 1995-96 og 2005-14, pct.

En fjerde indikator på voldens alvorlighedsgrad er, hvor alvorligt ofret har oplevet skaderne og episoden. Disse spørgsmål, og det følgende vedrørende opfattelsen af voldshandlingen som kriminel eller ej, er som nævnt ikke med i undersøgelserne fra 1995-96, hvorfor det alene er muligt at se på udviklingen i de senere 10 år.

Med hensyn til alvorlighedsgraden af de skader, der forekommer, er disse opdelt efter, om de er mindre eller mere alvorlige. Med mindre alvorlige skader forstås blå mærker, buler, hævelser, rifter o. lign., mens mere alvorlige skader omfatter åbne sår, flækket læbe, næseblod, skader på hals og hoved m.v. Hvis der alene fokuseres på den del af ofrene, der har pådraget sig skader, har andelen med skader af mere alvorlig karakter varieret mellem godt halvdelen og ca. hver sjette, jf. tabel 5.6. I 2007, 2009 og 2012 er denne andel stor (omkring halvdelen), mens den omvendt er relativ lille i 2013 og 2014 (henholdsvis hver femte og hver sjette). I disse to år er andelen af mere alvorlige skader signifikant lavere end for perioden 2005-12, og omvendt er andelen af mindre alvorlige skader signifikant højere. I denne sammenhæng skal der gøres opmærksom på, at der i 2013 blev foretaget en teknisk ændring af svarkategorierne til spørgsmålet om skadens alvor, hvilket kan have betydning for resultaterne.²⁵ Samtidig skal nævnes, at en rapport, der er baseret på voldsofres kontakt til sygehuse, viser, at skademønstret har været meget ensartet i perioden 2006-13, og at der ikke er tegn på, at skaderne er blevet mere alvorlige i perioden (Juel & Laursen 2014).

²⁵ Tidligere var svarkategorien til dette spørgsmål helt åbent, og svarene blev under analysearbejdet samlet i ni kategorier. Et par eksempler på kategorier er 'mærker eller hævelser, såsom blå øje, buler eller lignende', 'høre-, syns- eller tandskader' og 'brækkede legemsdele eller brud på kraniet.' Siden 2013 har interviewereren skullet inddele respondentens svar i de ni kategorier under interviewet.

Tabel 5.6. Alvoren af de skader ofret er blevet påført i forbindelse med vold, 2005-14, pct.²⁶

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ingen skader	49 %	45 %	44 %	51 %	51 %	53 %	51 %	47 %	47 %	49 %
Mindre alvorlige skader	34 %	36 %	35 %	29 %	23 %	35 %	30 %	26 %	42 %	43 %
Mere alvorlige skader	17 %	19 %	21 %	20 %	25 %	13 %	19 %	28 %	11 %	8 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

En tredjedel af de skadede ofre (33 pct.) – svarende til godt hver femte af alle voldsofre – blev lægebehandlet som følge af den eller de skader, de havde pådraget sig. For de ofre, der fik en synlig skade som følge af volden, men som ikke blev lægebehandlet, angår knap to tredjedele af skaderne mærker eller hævelser, mens en lille femtedel angår rifter eller skrammer. En undersøgelse, som er baseret på voldsofres kontakt til skadestuer, peger på, at de fysiske konsekvenser af volden synes at være alvorligere blandt mandlige end kvindelige ofre (Rambøll 2015).

Med hensyn til ofrets egen opfattelse af hændelsens alvorlighed er svarfordelingen nogenlunde ens i alle årene, dog med undtagelse af 2009, hvor usædvanligt mange af ofrene oplevede den vold, de var udsat for, som ”meget alvorlig”, jf. tabel 5.7. I 2013-14 er der relativt få ofre, som oplever voldshændelsen som ”meget alvorlig”, og afvigelsen er signifikant set i forhold til gennemsnittet for perioden siden 2005. Dette kunne tyde på, at den ovenfor omtalte ændring i skadernes alvorsgrad i 2013 og 2014 i hvert fald til en vis grad er reel og ikke alene afspejler en teknisk ændring.

Tabel 5.7. Ofrets oplevelse af alvoren af voldsepisoden, 2005-14, pct.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Meget alvorlig	30 %	27 %	25 %	27 %	42 %	23 %	30 %	24 %	19 %	21 %
Ret alvorlig	27 %	30 %	33 %	40 %	23 %	34 %	34 %	36 %	34 %	36 %
Ikke særlig alvorlig	44 %	43 %	42 %	33 %	35 %	43 %	36 %	40 %	47 %	43 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Det er også undersøgt, om ofrene anser det, de har været udsat for, for at være kriminelt. I de fleste år er det mere end halvdelen af ofrene, der ikke er i tvivl om, at der var tale om en kriminel handling, jf. tabel 5.8. År 2013-14 er denne andel signifikant lavere end de tidligere år. Til gengæld er det her en signifikant større andel, som anser handlingen for ”forkert, men ikke kriminel”. Denne vurdering forekommer særlig hyppigt i tilfælde, hvor gerningspersonen betegnes som ven, bekendt eller som en person, der står i et afhængighedsforhold til ofret, f.eks. patienter eller klienter. Omkring en femtedel af ofrene anser voldsepisoden for bare at være ”noget der sker”, og denne

²⁶ Det skal bemærkes, at spørgsmålet i år 2013 er lavet om, således at der nu er ni svarkategorier i stedet for førhen, hvor det var et åbent spørgsmål, som blev omkodet manuelt.

vurdering er særligt udbredt i de tilfælde, hvor gerningspersonen indgår i et afhængighedsforhold til ofret.

Tabel 5.8. Ofrets vurdering af, hvorvidt voldsepisoden var en kriminel handling eller ej, 2005-14, pct.

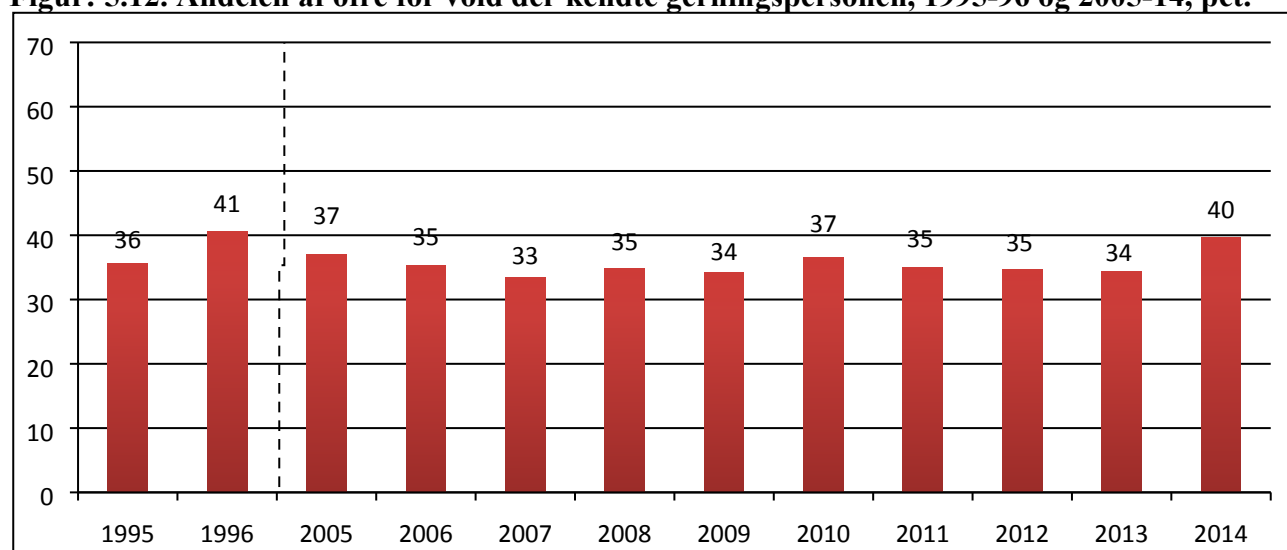
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
En kriminel handling	55 %	59 %	63 %	58 %	56 %	55 %	58 %	56 %	44 %	47 %
En forkert, men ikke kriminel handling	23 %	24 %	18 %	26 %	28 %	26 %	17 %	28 %	34 %	33 %
Bare noget der sker	22 %	17 %	19 %	15 %	17 %	19 %	25 %	16 %	22 %	20 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Opsummerende om voldens alvorlighedsgrad kan det konkluderes, at der ikke er tale om en vækst i omfanget af synlige skader efter volden, og at andelen af tilfælde, hvor der anvendes våben, er noget skiftende, men uden en signifikant stigning frem til 2014. Andelen af voldstilfælde med flere gerningspersoner er ligeledes fluktuerende, men har i de seneste to år været på et lavere niveau end de tidligere år. Også hvad angår offerets vurdering af voldens grovhed, er volden i de seneste to år i mindre grad end tidligere opfattet som en kriminel handling, hvilket kan ses i sammenhæng med, at en mindre andel af ofrene inden for de seneste par år har oplevet volden som meget alvorlig.

5.4 Voldens art

Vold kan inddeles på mange måder og efter mange forskellige kriterier: Gadevold, værtshusvold, partnervold, ungdomsvold osv. I dette afsnit gives der et overblik over voldens art, og om der er sket ændringer gennem årene.

Figur: 5.12. Andelen af ofre for vold der kendte gerningspersonen, 1995-96 og 2005-14, pct.

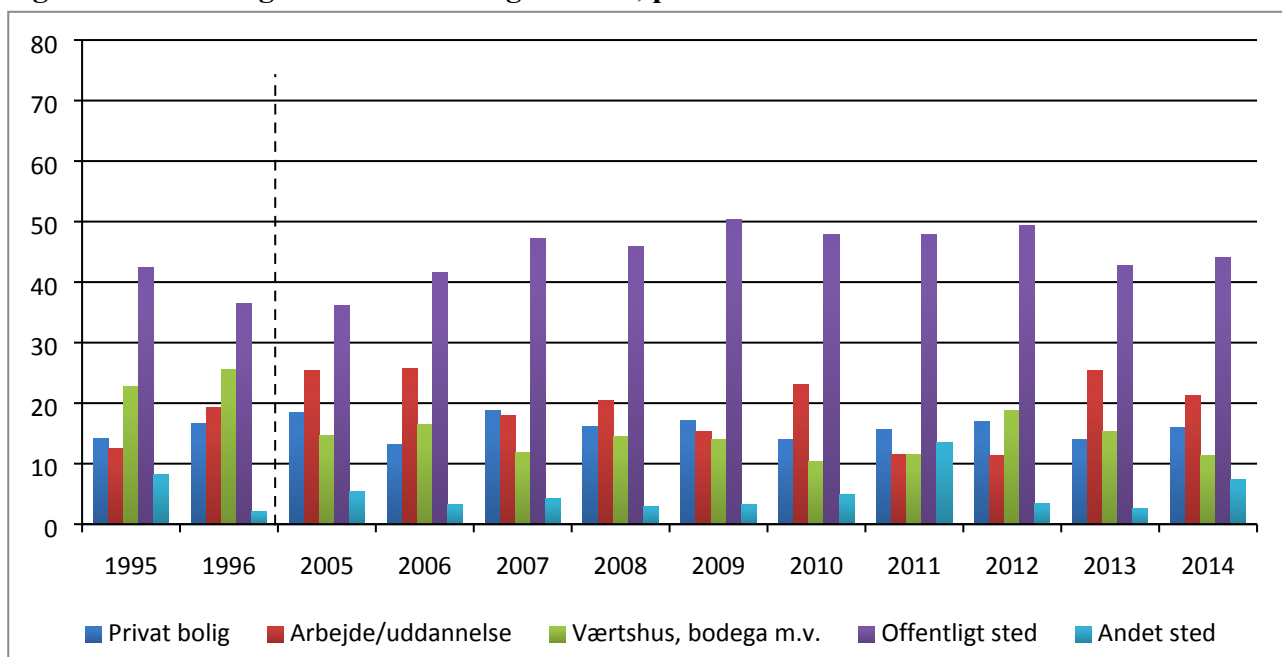

En majoritet af ofre for vold kendte ikke på forhånd gerningspersonen. Det er sandsynligt, at det moderne samfund som sådan i langt højere grad er præget af “fjernhedsvold” (hvor offer og gerningsperson ikke kender hinanden) end det traditionelle samfund, men som figur 5.12 viser, er situationen ret uændret i den undersøgte periode. Der ses fluktuationer med hensyn til andelen af ofre, der kender deres gerningsperson, men ikke en entydig tendens.

De tilfælde, hvor offeret kender gerningspersonen, angik i 2014 relativt ofte partnere eller familiemedlemmer, ligesom det relativt ofte angik bekendte, jf. bilagstabel 5.10. Der er kun sket én signifikant ændring i 2014 i forhold til de tidligere år, og den angår en relativ stigning af vold begået af en nuværende partner.

Med hensyn til gerningssted blev det med voldsofferundersøgelsen fra 1995-96 understreget, at vold, der sker i tilknytning til arbejde, udgør en væsentlig del af volden. Denne form for vold blev da betegnet som “den nye voldsproblematik” i erkendelse af, at tidligere voldsofferundersøgelser (Wolf, 1972; Andersen, 1985 og 1987; Christensen & Koch-Nielsen, 1992) havde tildelt arbejdsdimensionen en langt mere tilbagetrukket placering i det samlede voldsbillede. Fra 1995-96 til 2005-06 er andelen af vold, der sker i tilknytning til arbejds- eller uddannelsessted, vokset yderligere, som det fremgår af figur 5.13. Efter 2006 synes denne tendens at stoppe, og der ses herefter relativt store årlige variationer. I 2014 var det 21 pct. af dem, der havde været udsat for vold, der var blevet udsat for det på deres arbejds- eller uddannelsessted, og denne andel adskiller sig ikke signifikant fra de andre år i måleperioden efter årtusindeskiftet.

Figur 5.13. Gerningsstedet 1995-96 og 2005-14, pct.²⁷

²⁷ Alle procentandele fremgår af bilagstabel 5.11

Siden 2009 har offerundersøgelsen indeholdt et særligt spørgsmål til dem, der har været udsat for vold på arbejdet, idet der er spurgt om, hvilken type arbejde de har. 37 pct. af de ofre, der var blevet udsat for vold på deres arbejdsplads, oplyste i 2014 at arbejde med særligt vanskelige klienter såsom demente, psykisk syge, udsatte unge m.v. 7 pct. af ofrene havde kontrol- eller overvågningsarbejde, eksempelvis som politibetjent eller dørmænd, mens 6 pct. arbejdede inden for persontransport. 16 pct. oplyste om andre former for risikobetonet arbejde. Sammenlagt to tredjedele af ofrene for vold på arbejdspladsen ser altså ud til at have et arbejde, der indebærer en særlig risiko. Ifølge en svensk undersøgelse er personer, der arbejder med myndighedsudøvelse, særligt udsatte for vold og trusler til sammenligning med personer i øvrige job. Samme undersøgelse peger på, at karakteristika ved de personer, der offentligt ansatte m.fl. kommer i kontakt med, samt karakteren af denne kontakt er faktorer, som synes at være relateret til risikoen for at blive udsat for trusler og vold på arbejdet (Brå 2015:12).

Værtshusvolden er blevet relativt sjældnere i den undersøgte periode i forhold til midten af 1990'erne: Mens det i 1995-96 var henholdsvis 23 pct. og 26 pct. af volden, der foregik på et værtshus m.v., er niveauet signifikant lavere i 2005-14 (typisk 10-15 pct.). Der er derimod ikke klare tegn på ændringer i dette niveau de seneste ti år.

Den største andel af voldsofrene udsættes for vold på et offentligt tilgængeligt sted, typisk gader, transportmidler, parker, pladser m.v., idet det i de fleste år angår omkring 40-50 pct. af ofrene. Der ses en tendens til en øgning i denne andel i årene 2007-12, men tendensen fortsætter ikke de følgende år.

Endelig kan nævnes, at det i alle årene er færre end hvert femte offer, der har været udsat for volden i en privat bolig. Der er ingen tendenser til hverken vækst eller fald i denne andel.

En undersøgelse, der er baseret på skadestueoplysninger om voldsskader, peger på, at gerningsstedet er forskelligt for mænd og kvinder; mens kvinder ofte udsættes for vold i eget eller andres hjem, er det typiske gerningssted – for så vidt angår mandlige voldsofre – offentlige veje samt forlystelses- og naturområder (Rambøll 2015).

5.5 Voldens tidsmæssige fordeling

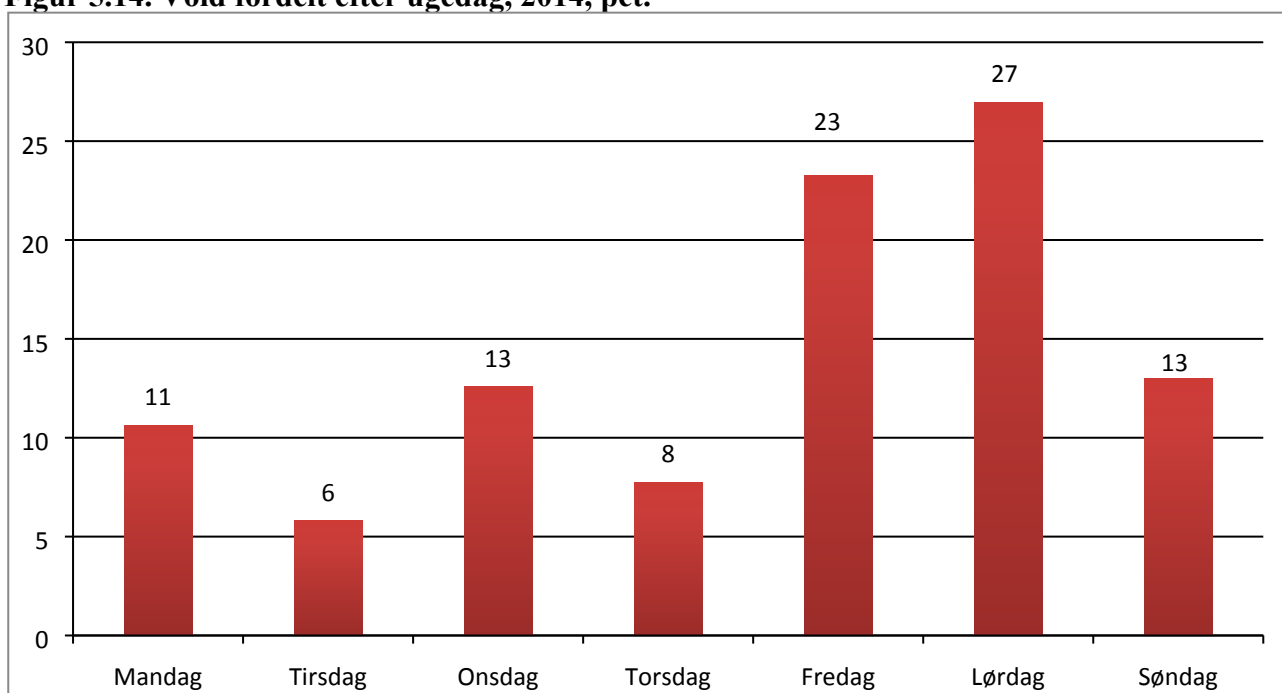
Selv om vold kan forekomme på et hvilket som helst tidspunkt, findes der tidspunkter eller perioder, den især er koncentreret omkring. Det er de tidspunkter og perioder, hvor flest har fri fra arbejde, hvor flest går i byen (på værtshuse m.v.), og hvor der drikkes mest alkohol.

Der er derimod ingen måneder, der markerer sig som markant “farligst” eller “fredeligst”. Tidligere undersøgelser (Balvig m.fl., 1985b; Døllner, 1991; Balvig, 1997) viser en vis ophobning af vold i

december, dvs. i jule(frokost)måned. Dette mønster er imidlertid ikke tydeligt i de nyere voldsofferundersøgelser.

Anderledes skævdelt er volden set over et *ugeforløb*, jf. figur 5.14. 63 pct. af den samlede vold i 2014 er således koncentreret til weekenden. Alene fredage og lørdage tegner sig for halvdelen af volden. Hvor man i 1995-96 så, at størstedelen af volden i weekenden foregik om lørdagen, er der siden sket en forskydning, således at omfanget af vold fredag og lørdag er omtrent det samme. I 2014 er de relativt set fredeligste dage mandag til torsdag, hvor mindre end to femtedele af den samlede vold foregår, mens det i de tidligere år som regel har været fra søndag til onsdag.

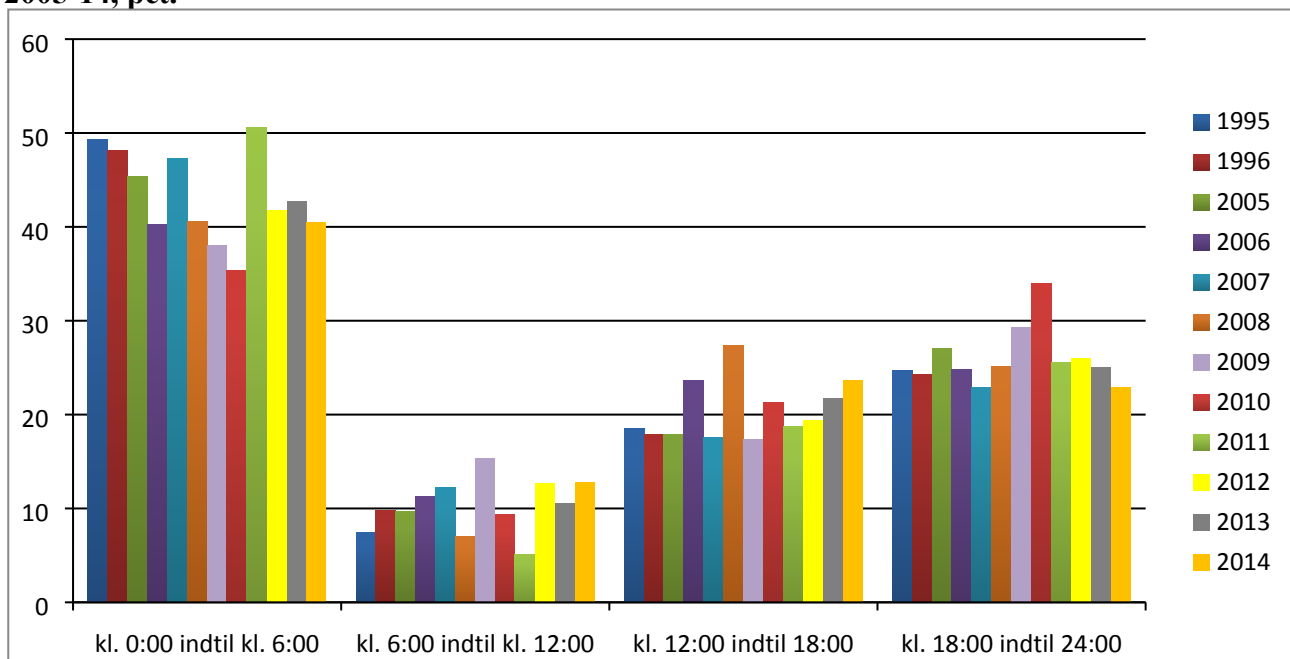
Figur 5.14. Vold fordelt efter ugedag, 2014, pct.²⁸

Også set over døgnet 24 timer er skævdelingen markant, jf. figur 5.15. Den mest ufredelige fjerdedel af døgnet er mellem midnat og klokken 6 om morgenen, hvor mere end 40 pct. af den samlede vold har fundet sted. Den relativt fredeligste fjerdedel af døgnet er fra kl. 6 om morgent og frem til kl. 12, hvor godt en tiendedel af den samlede vold foregår

²⁸ I 15 pct. af voldstilfældene husker ofrene kun, hvorvidt hændelsen foregik i hverdage eller weekenden. Disse besvarelser spredes ud på de forskellige dage i de to kategorier. Tidligere (dvs. før 2012) har disse besvarelser været fordelt ligeligt inden for hverdagens og weekendens ugedage, mens de nu fordeles, så det afspejler den eksisterende fordeling mellem dagene, hvilket forklarer mindre variationer i forhold til tidligere resultater. Derudover husker 11 pct. slet ikke, hvilken ugedag der var tale om. Disse er ikke indregnet her.

Figur 5.15. Vold fordelt efter det tidspunkt på døgnet, hvor den har fundet sted, 1995-96 og 2005-14, pct.

5.6 Alkohol og stoffer

Der er en stærk sammenhæng mellem voldsudøvelse og alkoholindtagelse. Hvorvidt der er tale om en egentlig årsagssammenhæng, og i givet fald i hvilken grad, er et kompliceret spørgsmål, som ligger uden for nærværende fremstillings rammer at gå ind på.

Offerundersøgelserne bekræfter alkoholens fremtrædende rolle i voldsammenhæng. I 2014 har 47 pct. af ofrene angivet, at gerningspersonerne var påvirkede af alkohol, jf. bilagstabel 5.12. I hvert fjerde tilfælde mener ofrene, at gerningspersonen var stærkt påvirket af alkohol. Selv om vi ikke ved, hvor mange mennesker der på et givet tidspunkt er (meget) påvirket af alkohol, repræsenterer disse tal utvivlsomt en kraftig forhøjet hyppighed.

Fra 1995-96 til 2005-2014 er der sket en bemærkelsesværdig udvikling med hensyn til gerningspersonernes påvirkning af andet end alkohol, dvs. narkotika, medicin el.lign. I 1995-96 var 8 pct. af gerningspersonerne, ifølge ofrene, påvirket af andet end alkohol. I 2005-14 har denne andel ligget noget højere, typisk på 12-16 pct. Forskellen mellem de to perioder er signifikant.

Offerundersøgelsen understreger på den anden side også, at vold i hvert fald ikke udelukkende er et spørgsmål om alkohol (eller andre stoffer): I 2014 var to ud af fem gerningspersoner (39 pct.), ifølge ofrene, hverken påvirket af alkohol eller andre stoffer.

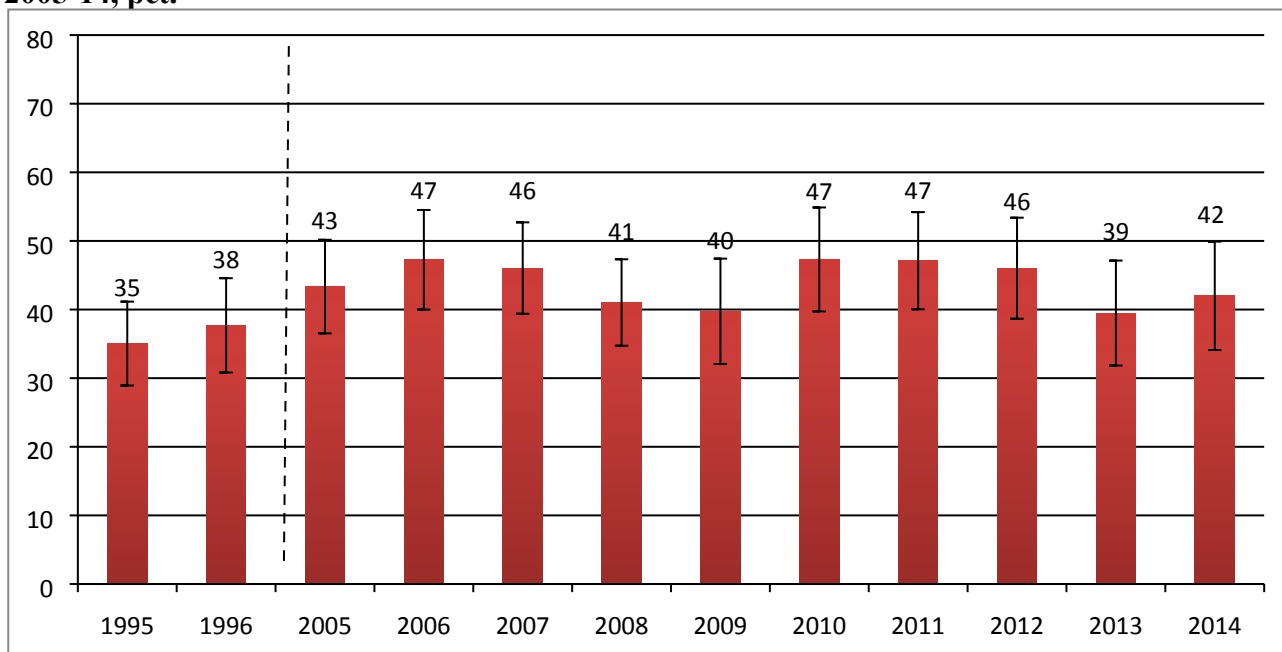
Hovedparten af ofrene (62 pct.) angiver i 2014, at de ikke selv var påvirket af alkohol el.lign. Det er endvidere enkelte ofre (3 pct.), der angiver at have været påvirket af andre stoffer end alkohol. Andelen af påvirkede ofre, der være sig af alkohol eller andet, (38 pct.) er signifikant mindre end andelen af gerningspersoner, der ifølge ofrene var påvirkede (61 pct.). Der er, ikke overraskende, en signifikant større andel af de voldstilfælde, hvor ofret var påvirket af alkohol, som er foregået på barer og værtshuse, i forhold til andelen af tilfælde, hvor ofret ikke var påvirket. Omvendt er en relativ lille del af dem, der udsættes for vold i eget hjem, på arbejdspladsen eller i offentlige transportmidler, påvirkede af alkohol eller andet.

I 69 pct. af alle voldssituationer i 2014 har der været tale om, at enten gerningspersonen, ofret eller begge parter var påvirkede af alkohol eller andre stoffer, jf. bilagstabel 5.13. Over måleperioderne ses der ikke nogen klare udviklingstendenser i størrelsen af denne andel. Voldsepisoderne, hvor kun gerningspersonen har været påvirket, er dog blevet sjældnere, mens der modsat ses en tendens til, at episoder, hvor hverken offer eller gerningsperson har været påvirket, er steget.

5.7 Nærmere om politianmeldelse af vold

Anmeldelsestilbøjeligheden opgøres almindeligvis ved at undersøge, hvor mange der anmeldte hændelsen til politiet, sidste gang de var udsat for vold. Metodens begrænsning er naturligvis, at vi ikke får oplysning om, hvorvidt de, der har været udsat flere gange, er lige tilbøjelige til at anmelde alle voldsepisoder til politiet. Da der frem til og med 2008 foreligger oplysninger om de tre seneste voldstilfælde i undersøgelsen, er det undersøgt, hvad dette betyder. Der viser sig at være en lidt mindre anmeldelsestilbøjelighed for alle tre seneste tilfælde end for alene seneste tilfælde. Samtidig viser der sig dog at være en helt ensartet udviklingstendens for de to målingsmetoder. Eftersom det først og fremmest er udviklingstendensen, der er i fokus her, er det besluttet alene at inkludere oplysninger om anmeldelsesprocenten ved seneste voldsepisode. Det bemærkes, at anmeldelse inkluderer forhold, som ofret ikke selv har anmeldt, men hvor det er tilkendegivet, at politiet har fået kendskab om forholdet på anden vis (f.eks. ved at andre end ofret har anmeldt, eller at politiet selv har opdaget forholdet). Som det er fremgået af det tidligere, er der totalt set sket en stigning i anmeldelsestilbøjeligheden for vold fra perioden midt i 1990'erne til de seneste ti år samlet set, mens der ikke er signifikante forskelle mellem de enkelte år. Anmeldelsestilbøjeligheden for 2014 adskiller sig ikke signifikant fra de forudgående år, jf. figur 5.16.

Figur 5.16. Anmeldelsesprocenten opgjort på baggrund af seneste voldstilfælde, 1995-96 og 2005-14, pct.

Af tabel 5.9 fremgår det, at stigningen i anmeldelsestilbøjeligheden efter 1995-96 angår såvel vold, der har medført fysiske skader, som vold, hvor dette ikke er tilfældet.

Tabel 5.9. Anmeldelsesprocent i forhold til om der har været synlige skader ved vold, 1995-96 og 2005-14.

	Skader	Ikke skader
1995	41%	26%
1996	44%	30%
2005	50%	37%
2006	46%	49%
2007	53%	37%
2008	45%	37%
2009	39%	39%
2010	47%	47%
2011	57%	37%
2012	52%	40%
2013	45%	34%
2014	58%	23%

Anmeldelsestilbøjeligheden for den vold, der *ikke* har medført skader, steg markant og statistisk signifikant fra midten af 1990'erne til 2005-13. I 2014 var denne andel dog på et signifikant lavere niveau end i foregående periode.

Oplevelsen af voldsepisodens alvorlighed kan være afgørende for anmeldelsestilbøjeligheden. Af tabel 5.10 ses da også en klar sammenhæng mellem vurderingen af voldsepisoden og tilbøjeligheden til at anmelde. I 2014 var det 72 pct. af de ofre, der fandt voldsepisoden ”meget alvorlig”, der anmeldte det skete til politiet. Denne andel ligger over gennemsnittet for perioden, men forskellen er ikke statistisk signifikant. I 2014 var det 17 pct. af de ofre, som ikke fandt voldsepisoden særligt voldsom, der anmeldte hændelsen til politiet. Dette ligger under periodens gennemsnit på 27 pct., men denne forskel er heller ikke signifikant.

Tabel 5.10. Anmeldelsestilbøjelighed i forhold til om voldsepisoden anses for at være alvorlig eller ej, 2005-14, pct.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Meget alvorlig	62 %	61 %	63 %	52 %	48 %	76 %	49 %	64 %	43 %	72 %
Ret alvorlig	57 %	52 %	45 %	43 %	47 %	61 %	58 %	56 %	47 %	54 %
Ikke særlig alvorlig	20 %	35 %	36 %	29 %	24 %	21 %	33 %	17 %	34 %	17 %

Som man kunne forvente, er der endvidere en meget nær sammenhæng mellem vurderingen af, om en handling opleves som ”kriminell”, og om den anmeldes, jf. tabel 5.11.

Tabel 5.11. Anmeldelsestilbøjelighed i forhold til om voldsepisoden anses for at være en kriminel handling eller ej, 2005-14, pct.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
En kriminel handling	63 %	67 %	61 %	53 %	55 %	66 %	65 %	61 %	66 %	65 %
En forkert, men ikke kriminel handling	21 %	20 %	18 %	33 %	19 %	27 %	9 %	18 %	19 %	20 %
Bare noget der sker	16 %	13 %	24 %	6 %	22 %	19 %	32 %	24 %	20 %	23 %

I 2014 var det 65 pct. af de episoder, der betragtes som kriminelle, som anmeldtes til politiet, mod hver femte af de episoder, der anses som forkerte, men ikke kriminelle, og en tilsvarende andel for episoder, der er oplevet som noget, der bare sker. Disse andele ligger tæt på periodens gennemsnit. Anmeldelsesprocenten blandt de ofre, der vurderer, at voldsepisoden var ”forkert, men ikke kriminel” eller ”bare noget, der sker” varierer markant i løbet af perioden, dog uden klare udviklingstendenser. Fluktuationerne skal ses i sammenhæng med, at andelen i de enkelte år er baseret på relativt få observationer.

De, der ikke har anmeldt voldsepisoden til politiet, er blevet spurgt om begrundelsen for ikke at gøre det. Oplysninger herom vedrørende 2014 fremgår af tabel 5.12, som viser, at hvert sjette ikke anmelder, fordi de finder voldsepisoden for bagatelagtig til at gå til politiet med. 14 pct. angiver, at de ikke har anmeldt, fordi de ser volden som en risiko ved deres arbejde. 11 pct. angiver, at de ikke har anmeldt, da det ikke nytter noget, mens 5 pct. oplyser, at hensynet til gerningspersonen er

væsentligere, typisk fordi der er tale om et familiemedlem, en kæreste, en kollega eller en nær ven. I 8 pct. af tilfældene angives mægling eller selvforsvar, som årsag til at undlade at anmelde, mens 2 pct. angiver, at de selv var skyld i volden, hvorfor de ikke anmeldte. Omtrent hver fjerde har anden grund til ikke at anmelde. Blandt disse indgår grunde såsom, at forurettede ikke ønskede det, at volden var umotiveret, eller at volden foregik i udlandet.

Tabel 5.12. Voldsofres grunde til ikke at anmelde voldsepisoden til politiet, 2014, pct.

	Andel
For lidt at anmelde	16 %
Arbejdsrisiko	14 %
Konflikten løst ved mægling/selvforsvar	8 %
Hensyn til gerningsperson	5 %
For besværligt	2 %
Kunne ikke give sikre oplysninger til politiet	3 %
Frygt for repressalier	3 %
Anmeldt til anden myndighed	6 %
Nytter ikke	11 %
Selv skyld i volden	2 %
Anden grund	26 %
I alt	100 %

I de tilfælde, hvor volden er anmeldt, har politiet i de fleste tilfælde fået fat i den formodede gerningsperson, idet det efter ofrets udsagn er sket i 62 pct. af de anmeldte voldstilfælde i 2014.

5.8 Årsager til vold

Siden 2008 har offerundersøgelsen inkluderet tre spørgsmål vedrørende årsagen til vold. Spørgsmålene bygger på ofrets opfattelse af, hvad den oplevede vold skyldtes.

Et af spørgsmålene angår ofrets opfattelse af hovedårsagen til, at vedkommende blev udsat for vold. Knap hvert fjerde offer mener, at den væsentligste årsag er, at "gerningspersonen var psykisk syg eller ude af kontrol", jf. tabel 5.13. En væsentlig del – 46 pct. – af dem, der angiver denne årsag til volden, har været udsat for vold på deres arbejdsplads eller uddannelsessted. En anden hyppig angiven årsag er unighed eller skænderi, der udviklede sig til vold, idet 18 pct. af ofrene oplyser, at dette var årsagen. Her er det godt hvert tiende tilfælde, som foregik på arbejdsplads eller institution, mens hvert femte har fundet sted på et værtshus eller lignende sted og hvert sjette i egen bolig.

I øvrigt angives en lang række forskellige årsager til volden. Af dem, som svarer "andet" som begrundelse for volden, angiver hovedparten, at volden var affødt af gerningsmandens eller ofrets

påvirkning af alkohol eller stoffer,. Herudover nævnes en række andre begrundelser såsom ”kedsomhed”, ”rent tilfælde”, ”umotiveret” og ”racisme”, jf. også det senere.

Tabel 5.13. Ofrets opfattelse af årsagen (den væsentligste) til den vold, vedkommende har været udsat for, 2008-14, pct.

	Andel
Uenighed, skænderi der udviklede sig	18 %
Hævn, vrede over noget jeg havde gjort eller ikke ville gøre	7 %
Misundelse	2 %
Jalousi	5 %
Røveri (ville have noget jeg havde)	7 %
Seksuelt motiveret	3 %
Regulært overfald der ikke havde noget med mig at gøre	7 %
Skulle vise sig	7 %
Den eller de følte nok, det var mig, der startede	1 %
Den eller de følte nok, jeg havde været provokerende	3 %
Gerningspersonen var psykisk syg eller ude af kontrol	23 %
Andet	15 %
Ved ikke	3 %
I alt	100 %

Mænd og kvinder angiver temmelig forskellige grunde til, at de er blevet udsat for vold. Kvindelige ofre er således langt mere tilbøjelige end mandlige til at anføre, at volden skyldtes jalousi, at det var seksuelt motiveret, eller at gerningspersonen var psykisk syg eller ude af kontrol. Omvendt er mænd væsentligt mere tilbøjelige til at mene, at volden skyldes hævn eller vrede, var umotiveret, skyldtes at personen skulle vise sig, eller at gerningspersonen mente, at ofret startede eller havde været provokerede. Disse afvigelser er alle statistisk signifikante. Mænd og kvinder er omtrent lige tilbøjelige til at mene, at volden mod dem skyldtes uenigheder og skænderier, røveri, misundelse eller andet.

5.9 Hadforbrydelser i forbindelse med vold

Der er i offerundersøgelserne siden 2008 belyst, i hvilket omfang volden kan betegnes som en hadforbrydelse (*hate crime*), dvs. en forbrydelse, der er motiveret af had over for den gruppe, som ofret tilhører eller antages at tilhøre. Der er således spurgt om, i hvilket omfang volden – efter ofrets opfattelse – er motiveret af enten racisme eller ofrets (formodede) seksuelle orientering (i det følgende: Homo- eller transfobi). Der kan være andre former for hadforbrydelser, eksempelvis politisk eller religiøst motiveret vold, men disse former er der ikke spurgt til i denne undersøgelse. Tabellerne er forsynet med 95 pct. sikkerhedsintervaller, der angiver den måleusikkerhed, der følger af, at opgørelserne er baseret på relativt få tilfælde.

Tabel 5.14. Voldsofre fordelt efter ofrenes opfattelse af, om voldshændelsen var motiveret af racisme, 2008-14, andel og antal.²⁹

	Andel af ofre	Antal ofre i befolkningen årligt	95 % - sikkerhedsinterval	Antal ofre i data, uvægtet
Ja, helt sikkert	6 %	3.700	(4,6-7,3) (2.900-4.500)	51
Ja, måske	5 %	3.600	(4,5-7,1) (2.800-4.400)	59
Nej	89 %	54.700	(86,3-90,2) (53.600-55.900)	912
I alt	100 %	62.000	100 %	1022

Af tabel 5.14 fremgår det, at godt hvert 20. voldsoffer mener, at volden mod dem helt sikkert var motiveret af racisme. Dette svarer til, at omkring 3.700 personer årligt udsættes for racistisk motiveret vold. En lidt mindre andel angiver, at volden *måske* var motiveret af racisme – dette svarer til cirka 3.600 ofre. Signifikant flere mandlige end kvindelige ofre angiver, at voldsepisoden har eller måske har været motiveret af racisme.

Af tabel 5.15 fremgår det, at voldsforbrydelser, der menes at være motiveret af ofrets seksuelle orientering, er signifikant sjældnere end dem, der menes at skyldes racisme – cirka halvt så mange ofre angiver, at volden mod dem skyldtes homo- eller transfobi. Dette svarer til, at omkring 1.500 personer årligt udsættes for vold grundet deres seksuelle orientering. En lidt større andel har angivet, at volden *måske* skyldtes deres seksuelle orientering. Svenske undersøgelser viser ligeledes, at racisme/fremmedfjendskhed er det mest udbredte motiv blandt hadforbrydelser (Brå 2015:13). Modsat tilfældet for racisme er der er signifikant flere kvinder end mænd, der mener, at voldsepisoden har eller måske har været motiveret af ofrets seksuelle orientering.

Tabel 5.15. Voldsofre fordelt efter ofrenes opfattelse af, om voldshændelsen var motiveret af homo- eller transfobi, 2008-14, andel og antal.

	Andel af ofre	Antal ofre i befolkningen årligt	95 % - sikkerhedsinterval	Antal ofre i data, uvægtet
Ja, helt sikkert	2 %	1.500	(1,7-3,4) (900-2.100)	25
Ja, måske	3 %	1.800	(1,8-3,8) (1.100-2.400)	29
Nej	95 %	59.300	(93,2-95,9) (58.500-60.200)	965
I alt	100 %	62.600	100 %	1019

²⁹ Antallet af ofre i denne og de nedenstående tabeller er beregnet eksklusiv de respondenter, der svarer ”ved ikke”, hvilket drejer sig om omtrent 1 pct. af respondenterne. Da denne andel varierer en smule, vil kategorien ”Antal ofre i befolkningen, i alt” variere fra tabel til tabel.

Anmeldelsestilbøjeligheden for ofre for hadforbrydelser er af samme størrelsesorden som for øvrige voldsofre – 43 pct. for ofre for homo- eller transfobi, 42 pct. for ofre for racisme og 42 pct. blandt voldsofre generelt. I svenske offerundersøgelser ses tilsvarende, at anmeldelsestilbøjeligheden ikke er lavere for hadforbrydelser end for andre forbrydelser (Brå, 2012:2, Brå, 2013:16).

5.9.1 Hadforbrydelser generelt

I offerundersøgelsen er der også spurgt til, hvorvidt røverier kan have været motiveret af racisme eller homo/transfobi. Ved at kombinere svarene på henholdsvis disse spørgsmål og spørgsmålene om hadforbrydelser i forbindelse med vold kan omfanget af hadforbrydelser, der er knyttet til disse to former for kriminalitet, kortlægges.

I perioden 2008-14 var der årligt 2,5 pct. af befolkningen, der oplevede at blive udsat for vold og/eller røveri.

Tabel 5.16. Ofre for vold og røveri fordelt efter ofrenes opfattelse af, om hændelsen var motiveret af racisme, 2008-14, andel og antal.

	Andel af ofre	Antal ofre i befolkningen årligt	95 % - sikkerhedsinterval	Antal ofre i data, uvægtet
Ja, helt sikkert	4 %	4.200	(3,5-5,5) (3.400-5.100)	61
Ja, måske	5 %	4.900	(4,0-6,2) (3.900-5.900)	79
Nej	90 %	85.900	(88,9-91,8) (84.600-87.300)	1469
I alt	100 %	95.000	100 %	1609

I tabel 5.16 ses det, at andelen af ofre for vold og/eller røveri, der mener, at forbrydelsen mod dem var motiveret af racisme, gennemsnitligt over perioden lå på 4 pct., hvilket svarer til omkring 4.200 personer eller cirka 0,1 pct. af befolkningen i alderen 16-74 år. Dertil kommer yderligere 5 pct., der mener, at hændelsen måske skyldtes racisme, hvilket svarer til omkring 4.900 personer.

Tabel 5.17. Ofre for vold og røveri fordelt efter ofrenes opfattelse af, om hændelsen var motiveret af homo- eller transfobi, 2008-14, andel og antal.

	Andel af ofre	Antal ofre i befolkningen årligt	95 % - sikkerhedsinterval	Antal ofre i data, uvægtet
Ja, helt sikkert	2 %	1.600	(1,1-2,3) (1.100-2.200)	25
Ja, måske	3 %	2.400	(1,8-3,3,3) (1.700-3.100)	42
Nej	96 %	91.000	(94,8-96,7)	1542

			(90.200-91.000)	
I alt	100 %	95.000	100 %	1609

En signifikant mindre andel angiver, at forbrydelsen mod dem skyldtes seksuel orientering. jf. tabel 5.17. I 2008-14 mente to pct. af ofrene for vold og/eller røveri, at forbrydelsen mod dem helt sikkert skyldtes deres seksuelle orientering. Dette svarer til cirka 1.600 personer. En anelse flere mente, at det måske var tilfældet. Hver af disse andele svarer til omtrent 0,05 pct. af befolkningen. Undersøgelser fra Sverige og Norge peger ligeledes på, at forbrydelser motiveret af racisme er mere udbredt end tilfælde, hvor seksuel orientering vurderes at være årsagen (Brå 2013, Politidirektoratet 2013).

I tabel 5.18 angives, hvor stor en andel af denne gruppe ofre, der mente, at mindst én af de kriminalitetsformer, de var udsat for, skyldtes racisme og/eller homo- eller transfobi. Det ses af tabellen, at der årligt har været omkring 6 pct. af røveri- og/eller voldsofrene, hvilket svarer til omtrent 5.300 ofre årligt, der er sikre på, at de er blevet udsat for en hadforbrydelse. Omkring 6.000 mener, at den forbrydelse, de var udsat for, måske var motiveret af had. I perioden ses der en signifikant stigning fra 10 pct. af ofrene i 2008-10, der mente, at der helt sikkert eller måske var tale om en hadforbrydelse, til 16 pct. i årene 2011-12. Denne udvikling synes dog ikke i at fortsætte i 2013-14, hvor denne andel udgør 12 pct.

Tabel 5.18. Ofre for vold og røveri fordelt efter ofrenes opfattelse af, om hændelsen var motiveret af racisme og/eller homo- eller transfobi, 2008-14, andel og antal.

	Andel af ofre	Antal ofre i befolkningen	95 % - sikkerhedsinterval	Antal ofre i data, uvægtet
Ja, helt sikkert	6 %	5.300	(4,6-6,7) (4.300-6.300)	79
Ja, måske	6 %	6.000	(5,2-7,4) (5.000-7.100)	99
Nej	88 %	83.800	(86,6-89,5) (82.300-85.100)	1431
I alt	100 %	95.100	100 %	1609

Som nævnt er anmeldelsestilbøjeligheden for voldsofre ikke relateret til, om hændelsen er betinget af had eller ej. Ofre for racistisk motiverede røverier er dog i mindre grad tilbøjelige til at anmelde disse end andre røveriofre, idet 57 pct. af ofrene for racistisk motiverede røverier har anmeldt hændelsen mod 78 pct. af de øvrige røveriofre. Forskellen er statistisk signifikant. Der er derimod ikke forskel på anmeldelsestilbøjeligheden blandt dem, som oplever røverierne motiveret af homo- eller transfobi, i forhold til øvrige røveriofre.

5.10 Partnervold

I dette afsnit vil omfanget, alvorligheden og karakteren af partnervold blive belyst. Tidligere lignende begreber har været ”hustruvold”, altså vold mod kvinder inden for (heteroseksuelt) ægteskab. I engelsksproget litteratur har begrebet ”domestic violence” også været benyttet, og her har der således været fokuseret på vold i hjemmet. Partnervold dækker over vold mod mænd og kvinder udøvet af en nuværende eller tidligere partner, uanset gerningsstedet.

Definitionen af begrebet ”vold” er her – ligesom tilfældet er i resten af rapporten – overladt til respondenten selv. I andre undersøgelser af partnervold er begrebet ofte defineret på forhånd. I svenske undersøgelser inkluderer begrebet således overfald, seksuel vold, chikane og trusler (Brå 2009:12), mens man i Ligestillingsministeriets undersøgelse spørger ind til forekomsten af bestemte typer af voldshandlinger (Helweg-Larsen 2012). Definitionsforhold er givetvis med til at skabe en forskel i det målte omfang af partnervold (se også diskussion i Kyvsgaard 2015).

I tabel 5.19 angives, hvor stor en del af de samlede voldsofre der har været udsat for partnervold.

Tabel 5.19. Omfanget af partnervold, 2005-14.

	Andel
Andel af voldsofre udsat for partnervold	6 %
Andel af befolkningen udsat for partnervold	0,1 %
Antal udsatte årligt	4.000
95 % - sikkerhedsintervaller	(3.200-4.700)

Det ses af tabellen, at godt hvert tyvende voldsoffer udsættes for partnervold. Tallet svarer til, at 0,1 pct. eller cirka 4.000 personer i alderen 16-74 år årligt udsættes for partnervold. Dermed er det en relativt lille del af den samlede mængde af voldsofre, der udsættes for partnervold. Da ofre for partnervold oftere er udsat mere end én gang i løbet af et år, jf. det senere, vil partnervolden udgøre en større andel af det samlede antal *voldstilfælde*.

Det er undersøgt, om der er sket forandringer over årene med hensyn til andelen, der har været udsat for partnervold. Der viser sig imidlertid kun små og ikke statistisk signifikante forandringer i denne andel.

5.10.1 Karakteristika ved ofre for partnervold

Partnervold begås i langt de fleste tilfælde mod kvinder – i 90 pct. af de rapporterede tilfælde var ofret en kvinde. Dette svarer til, at omkring 3.600 kvinder og omkring 400 mænd årligt udsættes for partnervold.

Andre nordiske undersøgelser har vist, at kønsfordelingen blandt ofre for partnervold varierer meget, alt efter undersøgelsens kontekst samt hvilke spørgsmål der stilles. I undersøgelser, der

angår alvorligere vold, er udsathedet størst blandt kvinder, mens mænd og kvinder synes at være omtrent lige udsatte i undersøgelser, hvor der fokuseres på vold i mere bred forstand i forbindelse med konflikter i parforholdet. Disse variationer afspejler også, at der er forskel i typen og alvorlighedsgraden af den partnervold, som henholdsvis mænd og kvinder udsættes for – kvinder udsættes typisk for vold, der er grovere, som oftere gentages, og som har flere negative konsekvenser (Brå 2009:12).

Tabel 5.20 Ofre for partnervold og øvrige voldsofre fordelt efter alder, 2005-14, pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
16-24 år	30 %	42 %
25-39 år	39 %	27 %
40-74 år	30 %	30 %
I alt	100 %	100 %

I tabel 5.20 ses aldersfordelingen blandt ofre for partnervold og øvrig vold. Hvor de 25-39-årige udgør den mindste andel af ofrene for ikke-partnervold, er de blandt ofrene for partnervold den største gruppe og udgør 39 pct.

Med hensyn til familietype viser undersøgelsen, at 9 pct. af fraskilte uden børn udsættes for vold af en partner, mens dette gælder 21 pct. af fraskilte med børn.³⁰ Disse to grupper er mere udsatte for vold af en partner end andre familietyper, hvor andelen er på 3 pct. Forskellene er statistisk signifikante.

I en finsk undersøgelse, der også er baseret på offerdata, findes der forskelle i udsathed mellem de forskellige socioøkonomiske grupper, idet de økonomisk mest trængte er overrepræsenteret i forhold til udsathed for partnervold, herunder særligt den alvorlige vold (Salmi & Danielsson 2014). Et tilsvarende mønster er ikke fundet i den danske offerundersøgelse, idet der ikke er signifikante forskelle i andel udsatte for partnervold for de forskellige indkomstgrupper.

5.10.2 Alvorlighedsgraden af partnervold

Hvorvidt alvorlighedsgraden for partnervold adskiller sig fra de øvrige voldstilfælde undersøges – ligesom tilfældet var for undersøgelsen af volden generelt – via fire parametre: Forekomsten af skader, forekomsten af våben, antallet af gerningspersoner og ofrets oplevelse af hændelsen.

Tabel 5.21. Andelen af voldsofre, der fik synlige skader, fordelt efter om der var tale om partnervold eller anden vold, 2005-14. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
Synlige skader	74 %	51 %

³⁰ Gruppen af 'fraskilte' omfatter endvidere enker, enkemænd og opløste partnerskaber.

Ikke synlige skader	26 %	49 %
I alt	100 %	100 %

Af tabel 5.21 ses det, at en markant og signifikant større andel af ofrene for partnervold fik synlige skader. Mens det gjaldt for halvdelen af de øvrige ofre, gjorde det sig gældende for mere end tre fjerdedele af ofrene for partnervold. Blandt de personer, der fik synlige skader, var der for begge grupper en næsten lige stor andel – 45 pct. for ofre udsat for partnervold og 42 pct. for øvrige voldsofre – der måtte have lægebehandling.

Der er kun en lille og ikke signifikant forskel i andelen af ofrene for henholdsvis partnervold og anden vold, der oplevede at blive udsat for eller truet med våben eller redskab under voldsepisoden, jf. tabel 5.22. Datamaterialet er for spinkelt til analyser vedrørende eventuelle forskelle i arten af det anvendte våben.

Tabel 5.22 Andelen af ofre for partnervold og ofre for øvrig vold, der oplevede at blive udsat for eller truet med vold med våben eller redskab, 2005-14. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
Anvendt våben/redskab	23 %	19 %
Ikke anvendt våben/redskab	77 %	81 %
I alt	100 %	100 %

Det fremgår af tabel 5.23, at langt størstedelen af partnervolden er begået af en enkelt person. Kun i 9 pct. af tilfældene er der tale om to eller flere gerningspersoner. Dette står i modsætning til de øvrige voldsofre, hvor mere end 40 pct. af ofrene har stået over for mere end én gerningsperson.

Tabel 5.23. Andelen af ofre for partnervold og ofre for øvrig vold fordelt efter antallet af gerningsmænd. 2005-14. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
1 gerningsperson	91 %	59 %
2 gerningspersoner	6 %	16 %
3 eller flere gerningspersoner	3 %	25 %
I alt	100 %	100 %

Ofrenes vurdering af hændelsen viser også tydelige forskelle mellem dem, der har været udsat for partnervold, og øvrige voldsofre, jf. tabel 5.24. Hele 54 pct. af ofrene for partnervold vurderer, at der var tale om en meget alvorlig hændelse, mod 25 pct. af de øvrige ofre. Kun 13 pct. af ofrene for partnervold mener, at hændelsen ikke var særlig alvorlig, mod 42 pct. af de øvrige ofre.

Tabel 5.24. Ofrenes vurdering af hændelsens alvorlighed, fordelt efter om der var tale om partnervold eller anden vold. 2005-14. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
Meget alvorlig	54 %	25 %
Ret alvorlig	32 %	33 %
Ikke særlig alvorlig	13 %	42 %
I alt	100 %	100 %

En lignende, men knap så kraftig og ikke signifikant, tendens kan ses i tabel 5.25, der viser, hvor stor en andel af de to offergrupper der mener, at hændelsen var kriminel. Her vurderer seks ud af ti af ofrene for partnervold, at hændelsen var kriminel, mens dette gør sig gældende for 55 pct. af de øvrige ofre. Der er dog signifikant forskel på, hvorvidt det bliver opfattet som ”bare noget der sker”. Det mener 7 pct. af ofrene for partnervold mod 20 pct. af de øvrige voldsofre.

Tabel 5.25. Ofrenes vurdering af hvorvidt hændelsen var kriminel, fordelt efter om der var tale om partnervold eller anden vold. 2005-14. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
En kriminel handling	60 %	55 %
En forkert, men ikke kriminel handling	33 %	25 %
Bare noget der sker	7 %	20 %
I alt	100 %	100 %

Udover de fire ovenstående faktorer, der karakteriserer alvorlighedsgraden, er også antallet af gange, ofrene har været udsat for vold, belyst. Voldsofrene er dog kun blevet bedt om at identificere gerningspersonen til den seneste voldshændelse, hvorfor man ikke kan være sikker på, at de ofre for partnervold, der er blevet udsat for vold to eller flere gange, i alle tilfælde er blevet det i en partnerrelation, ligesom noget af den vold, de øvrige voldsofre har oplevet ud over det seneste tilfælde, kan være begået af en partner.

Tabel 5.26 viser, at ofre for partnervold langt oftere end øvrige voldsofre allerede tidligere har været udsat for vold inden for det seneste år. Knap en fjerdedel af ofrene for partnervold har været udsat for vold to gange, og mere end en tredjedel har været udsat for vold mindst tre gange inden for det seneste år. De tilsvarende andele for øvrige voldsofre er henholdsvis 18 pct. og 15 pct. Partnervold synes dermed oftere at blive gentaget end øvrig vold. Som nævnt er det dog usikkert, om der i alle tilfælde er tale om partnervold. Imidlertid har andre undersøgelser ligeledes vist, at reviktimeringsrisikoen er særlig høj i forbindelse med partnervold (Balvig 1998).

Tabel 5.26. Antal gange det enkelte offer har oplevet sig udsat for vold, fordelt efter om der var tale om partnervold eller anden vold. 2005-14. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
1 gang	42 %	67 %

2 gange	23 %	18 %
3 eller flere gange	35 %	15 %
I alt	100 %	100 %

På en del parametre synes partnervold således at være mere alvorlig end den øvrige vold. En større andel af volden fører til synlige skader, flere vurderer volden som alvorlig, og en større andel udsættes mere end én gang. Omvendt synes der ikke at være forskel på andelen af hændelser med våben/redskabsanvendelse, og andelen af hændelser med flere gerningspersoner er forståeligt nok relativt lille ved partnervold.

Det er sandsynligt, at de nævnte forskelle ikke udelukkende skyldes, at partnervold generelt er grovere, men at der også er tale om, at der er bias i rapportering af partnervold. I andre undersøgelser ses, at ofre for partnervold i højere grad oplyser om den grove vold, mens mindre grov vold inden for parforhold ofte ikke betragtes som vold eller kriminalitet, men blot som en del af en konflikt (Brå 2009:12).

5.10.3 Karakteren af partnervold

Det ses af tabel 5.27, at i godt en fjerdedel af tilfældene er gerningspersonen ofrets nuværende partner. Halvdelen af volden begås af en person, der på gerningstidspunktet var ofrets partner, men som ikke er det længere, mens en femtedel af volden begås af en på gerningstidspunktet forhenværende partner.

Tabel 5.27. Ofre for partnervold fordelt efter ofrets relation til gerningspersonen, 2005-14. Pct.

	Andel
Nuværende partner	30 %
En nu forhenværende partner	50 %
Forhenværende partner	20 %
I alt	100 %

Langt størstedelen af partnervolden begås i private hjem, jf. tabel 5.28. Således foregår mere end tre fjerdedele af volden i ofrets egen bolig, og alt i alt er 87 pct. af voldstilfældene foregået i private boliger. Dette adskiller sig markant fra øvrig vold, hvor kun 12 pct. begås i private boliger.

Tabel 5.28. Ofre for partnervold og øvrig vold fordelt efter gerningssted, 2005-14. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
Egen bolig	78 %	6 %
Voldsudøverens bolig	5 %	1 %

Anden privat bolig	4 %	5 %
Offentligt tilgængeligt sted som gade, park, vej.	7 %	39 %
Øvrige steder	5 %	49 %
I alt	100 %	100 %

Det er en ikke signifikant større andel af partnervolden end af den øvrige vold, der foregår i hverdagene, dvs. fra mandag til torsdag – henholdsvis 40 og 32 pct.

Betragtes tidsrummet for, hvornår volden begås, er der en signifikant mindre andel af partnervolden end af den øvrige vold, der foregår i de sene nattetimer (25 pct. af partnervolden versus 38 pct. af den øvrige vold finder sted fra kl. 24 og inden kl. 6).

Tabel 5.29. Ofre for partnervold og anden vold fordelt efter gerningsperson og offers påvirkning af alkohol eller andet, 2005-14. Pct.

	Partnervold		Øvrig vold	
	Gerningsperson	Offer	Gerningsperson	Offer
Påvirket af alkohol	43 %	19 %	48 %	41 %
Påvirket af andet	8 %	0 %	14 %	1 %
Ikke påvirket	49 %	81 %	38 %	58 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %

Der er ikke tydelige forskelle med hensyn til, hvorvidt gerningspersonerne til partnervold i forhold til andre gerningspersoner har været påvirket af alkohol eller andet i gerningssituationen, jf. tabel 5.29. For ofrenes vedkommende er der derimod betydelig forskel i andelen, der var påvirket af alkohol. Under en femtedel af ofrene for partnervold var påvirkede af alkohol, mens dette gør sig gældende for signifikant flere, nemlig mere end dobbelt så stor en andel af de øvrige voldsofre. Meget få af ofrene – henholdsvis 0 pct. og 1 pct. – angiver at have været påvirket af andet.

Tabel 5.30. Anmeldelse af partnervold og øvrig vold. 2005-14. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
Ja, jeg har anmeldt til politiet	30 %	39 %
Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde	11 %	5 %
Nej	59 %	56 %
I alt	100 %	100 %

Der er ikke statistisk signifikant forskel mellem anmeldelsestilbøjeligheden hos ofre for partnervold og øvrige ofre, jf. tabel 5.30. Det er således henholdsvis 59 og 56 pct. af volden, der ikke er anmeldt til politiet, eller hvor volden på anden måde er kommet til politiets kundskab. Her skal man dog

erindre sig, at den rapporterede partnervold på flere parametre har en gennemgående højere alvorlighedsgrad, hvilket som påvist generelt er forbundet med en højere anmeldelsestilbøjelighed. Dette kunne tyde på, at den mindre alvorlige partnervold anmeldes sjældnere end den mindre alvorlige vold i øvrigt.

5.11 Reviktimisering

Som tidligere nævnt er der forskel på, om det er andelen af befolkningen eller antallet af episoder, der er i fokus for en voldsofferundersøgelse og i et forebyggelsesperspektiv. Det ligger også heri, at de beskrivelser m.v., der kan komme ud af at fokusere på voldsofrene, kan tænkes at være forskellige fra de beskrivelser, der følger af at sætte voldsepisoderne i fokus. Eksempel: Hvis man forestillede sig, at hovedparten af engangsofrene havde været udsat for gadevold og hovedparten af flergangsofrene for privatlivsvold, ville vi med ofrene (personerne) som fokus konkludere, at volden er gadevolds-domineret, mens vi med handlingerne (episoderne) i fokus ville konkludere, at volden er privatvolds-domineret.

I dette afsnit fokuseres på ofre, som har været udsat for vold mere end én gang inden for det seneste år. I lighed med afsnit i den øvrige del af rapporten belyses i det følgende både karakteristika ved ofrene og ved den vold, de har været udsat for. Personer, der har været udsat for vold flere gange inden for det seneste år, udgør ikke nogen stor gruppe, så for at mindske beregningernes usikkerhed behandles perioden 2005 til 2014 – hvor det er muligt – samlet.

Tabel 5.31. Andel og antal af voldsofre fordelt efter antal gange udsat inden for seneste år, 2005-2014

	En gang udsat	Flere gange udsat
Andel af voldsofre	66 %	34 %
Andel af befolkningen (inkl. 95 % sikkerhedsintervaller)	1,0 % (1,0-1,1 %)	0,5 % (0,5-0,6 %)
Antal udsatte årligt (inkl. 95 % sikkerhedsintervaller)	42.400 (40.000-44.800)	21.900 (20.100-23.600)

Tabel 5.31 viser, hvor stor en andel af det samlede antal voldsofre der udsættes for vold flere gange i løbet af et år. Desuden indgår en beregning af, hvor stor en del af befolkningen dette svarer til, samt det absolutte antal ofre.

Blandt voldsofrene har de fleste har været udsat for vold én gang i løbet af det seneste år, idet to tredjedele af ofrene angiver dette. 18 pct. af voldsofrene angiver at have været udsat to gange, 6 pct. tre gange, 2 pct. fire gange, og 8 pct. fem gange eller flere. For det seneste år i perioden, 2014, er det 55 pct., som angiver at have været udsat én gang, 21 pct. to gange, ni pct. tre gange, tre pct. fire gange, og 11 pct. fem gange eller flere.

I absolutte tal svarer det til, på basis af talmaterialet for hele perioden, at cirka 42.400 har været udsat for vold én gang i løbet af det seneste år, mens omkring 21.900 har været udsat flere gange.

5.11.1 Karakteristika ved ofrene

Som det fremgår af tabel 5.32, at der kun er små, ikke-signifikante forskelle på aldersfordelingen for voldsofre, der har været udsat for vold henholdsvis én og flere gange inden for det seneste år.

Tabel 5.32. Voldsofre fordelt efter alder og antal gange udsat inden for seneste år, 2005-14, pct.

	En gang udsat	Flere gange udsat
16-24 år	40 %	44 %
25-39 år	28 %	28 %
40-74 år	31 %	28 %
I alt	100 %	100 %

Tabel 5.33 viser kønsfordelingen blandt engangsudsatte og reviktimiserede voldsofre. For begge grupper af ofre viser det sig, at mænd er mere udsat end kvinder, men blandt de reviktimiserede voldsofre er andelen af kvinder signifikant større end blandt de voldsofre, der har været udsat én gang. Dette afspejler sig også i det gennemsnitlige antal gange, kvinder har været udsat for vold inden for det seneste år (2,4) til sammenligning med mænd (1,9).

Tabel 5.33. Voldsofre fordelt efter køn og antal gange udsat inden for seneste år, 2005-14. Pct.

	En gang udsat	Flere gange udsat
Mand	63 %	58 %
Kvinde	37 %	43 %
I alt	100 %	100 %

Tabel 5.34 viser en svag tendens til, at der blandt de reviktimiserede voldsofre relativt er flere med dansk oprindelse i forhold til personer med indvandrerbaggrund. Forskellen er dog ikke statistisk signifikant.

Tabel 5.34. Voldsofre fordelt efter herkomst og antal gange udsat inden for seneste år, 2014. Pct.

	En gang udsat	Flere gange udsat
Dansk oprindelse	86 %	91 %
Indvandrere/ efterkommere	15 %	9 %
I alt	100 %	100 %

Der er heller ikke signifikant forskel på fordelingen af engangsofre og flergangsofre med hensyn til bopælskommunens urbaniseringsgrad, jf. tabel 5.35. Ligeledes er der ikke forskel på fordelingen af engangsofre/flergangsofre med hensyn til indkomst.

Tabel 5.35. Voldsofre fordelt efter bopælskommunens urbaniseringsgrad og antal gange udsat inden for seneste år, 2014. Pct.

	En gang udsat	Flere gange udsat
Yderkommune	4 %	9 %
Landkommune	25 %	21 %
Mellemmkommune	11 %	12 %
Bykommune	61 %	58 %
I alt	100 %	100 %

Derimod er der forskel i forhold til familietype. En lidt større, og statistisk signifikant, andel af de reviktimiserede ofre udgøres af fraskilte uden børn (27 pct.), mens den tilsvarende andel for engangsofrene er 24 pct. En anden dansk undersøgelse af reviktimisering finder tilsvarende, at fraskilte har en forhøjet risiko for gentagne gange at blive udsat for vold (Færgemann et al. 2010).

5.11.2 Voldens art

Relativt mange af de reviktimiserede ofre kender gerningspersonen. Det er således 46 pct. af de reviktimiserede voldsofre, der oplyser dette, mod 30 pct. af de øvrige voldsofre jf. tabel 5.36. Denne forskel er signifikant. Særligt ægtefæller/samlever optræder hyppigere som gerningspersoner blandt ofre, der har været udsat flere gange for vold, jf. også det tidligere afsnit om partnervold. Desuden fremgår det af tabellen, at andelen af 'anden kendt'-gerningsperson udgør 19 pct. blandt gruppen af reviktimiserede voldsofre, hvilket er signifikant flere end blandt de øvrige voldsofre. Denne kategori angår typisk vold, der har fundet sted på arbejdspladsen. Tilsvarende gælder for de tilfælde, hvor gerningspersonen angives at være én i et afhængighedsforhold.

Tabel 5.36. Voldsofre fordelt efter relation til gerningsperson og antal gange udsat inden for seneste år, 2005-14. Pct.

	En gang udsat	Flere gange udsat
Helt ukendt	70 %	54 %
Nuv. ægtefælle/samlever	1 %	3 %
Tidl. ægtefælle/samlever	3 %	7 %
Barn/barnebarn	0,3 %	1 %
Anden familie	1 %	0,2 %

Tidl./nuv. ven/kammerat	4 %	4 %
Bekendt, kendt > 24 timer	8 %	7 %
Bekendt, kendt < 24 timer	1 %	1 %
Pers. i afhængighedsforhold	2 %	4 %
Anden "kendt"	10 %	19 %
Alle	100 %	100 %

Hvad angår gerningsstedet, er der i forlængelse af det tidligere en række forskelle blandt de personer, der har været udsat for vold flere gange i løbet af det seneste år sammenlignet med engangsofrene, jf. tabel 5.37. For signifikant flere af de reviktimiserede ofre har volden fundet sted i eget hjem i forhold til de øvrige voldsofre. Tilsvarende gælder for vold på arbejdspladsen. Modsat finder volden mod de engangsudsatte relativt oftere sted på offentligt tilgængelige steder.

Tabel 5.37. Voldsofre fordelt efter gerningssted og antal gange udsat inden for seneste år, 2005-14. Pct.

	En gang udsat	Flere gange udsat
Egen bolig	9 %	13 %
Voldsudøverens bolig	1 %	1 %
Anden privat bolig	4 %	6 %
På arbejdsplads/skole/udd.inst.	15 %	29 %
På værtshus, cafe, bodega m.m.	14 %	14 %
Offentligt tilgængeligt sted, gade, vej, plads, torv, park,	41 %	31 %
Offentligt transportmiddel	2 %	1 %
Andet offentligt tilgængeligt sted	8 %	4 %
Udlandet	3 %	1 %
Andet	3 %	3 %
I alt	100 %	100 %

5.11.3 Grovhed og alvorlighed

Tabel 5.38 viser, hvor stor en andel af henholdsvis reviktimiserede og ikke-reviktimiserede voldsofre der har fået synlige skader som følge af volden. Ingen af forskellene er statistisk signifikante..

Tabel 5.38. Voldsofre fordelt efter, om volden medførte synlige skader og antal gange udsat inden for seneste år, 2005-14. Pct.

	En gang udsat	Flere gange udsat
Synlige skader	51 %	54 %

- Heraf andel som krævede lægebehandling	44 %	39 %
Ikke synlige skader	49 %	47 %
I alt	100 %	100 %

Hvorvidt der er anvendt våben eller ej, er som tidligere nævnt også en indikator for alvorligheden af hændelsen. Heller ikke med hensyn til, om der er anvendt våben eller ej, eller i givet fald våbentype, findes der signifikante forskelle mellem de to grupper af ofre.

Tabel 5.39. Voldsofre fordelt efter, om der blev anvendt våben og antal gange udsat inden for seneste år, 2005-14. Pct.

	En gang udsat	Flere gange udsat
Anvendt våben	18 %	21 %
- Heraf skydevåben	8 %	9 %
- Heraf kniv	22 %	25 %
- Heraf slagvåben	33 %	28 %
- Heraf andre våben	38 %	48 %

For 63 pct. af de engangsudsatte ofres vedkommende var der kun én gerningsperson, mens dette gør sig gældende for 56 pct. af de reviktimiserede ofre, jf. tabel 5.40. Denne forskel er statistisk signifikant.

Tabel 5.40. Voldsofre fordelt efter antal gerningspersoner og antal gange udsat inden for seneste år, 2005-14. Pct.

	En gang udsat	Flere gange udsat
1 gerningsperson	63 %	56 %
2 gerningspersoner	15 %	16 %
3 eller flere gerningspersoner	22 %	28 %
I alt	100 %	100 %

Offerets egen opfattelse af episodens alvor viser sig at være forskellig for de engangs- og de flergangsudsatte, jf. tabel 5.41. Blandt de ofre, der har været udsat for vold flere gange inden for det seneste år, er der færre, som opfatter det seneste tilfælde af vold som meget alvorlig sammenlignet med de øvrige voldsofre. Samtidig er der signifikant flere, nemlig 46 pct. af de reviktimiserede ofre, der karakteriserer hændelsen som ikke særlig alvorlig til over for 37 pct. af de engangsudsatte ofre.

Tabel 5.41. Voldsofre fordelt efter oplevelse af alvoren af voldsepisoden og antal gange udsat inden for seneste år, 2005-14. Pct.

	En gang udsat	Flere gange udsat
Meget alvorlig	29 %	23 %
Ret alvorlig	34 %	31 %

Ikke særlig alvorlig	37 %	46 %
I alt	100 %	100 %

Det samme gør sig gældende med hensyn til, hvorvidt offeret opfatter hændelsen som en kriminel handling eller ej. 62 pct. af de engangsudsatte ofre anser handlingen for at være af kriminel karakter, mens dette kun gælder 44 af de reviktimiserede ofre, jf. tabel 5.42. Denne forskel er signifikant. Desuden karakteriserer godt hver fjerde af de reviktimiserede ofre hændelsen for bare at være noget, der sker, mens dette kun er tilfældet for cirka hver syvende af de øvrige voldsofre.

Tabel 5.42. Voldsofre fordelt efter vurdering af, hvorvidt voldsepisoden var en kriminel handling eller ej og antal gange udsat inden for seneste år, 2005-14. Pct.

	En gang udsat	Flere gange udsat
En kriminel handling	62 %	44 %
En forkert, men ikke kriminel handling	23 %	30 %
Bare noget der sker	15 %	26 %
I alt	100 %	100 %

Anmeldelsestilbøjeligheden er – i forlængelse af ovenstående – ikke overraskende noget lavere for de reviktimiserede ofre, nemlig henholdsvis 31 pct. over for 42 pct. blandt engangssofrene, jf. tabel 5.43. Forskellen er statistisk signifikant. Relativt flere blandt de reviktimiserede ofre giver begrundelserne 'arbejdsrisiko' og 'anmeldt til anden myndighed', som årsag til ikke at anmelde, mens der modsat er flere blandt de øvrige voldsofre, som angiver 'hensyn til gerningspersonen', som begrundelse.

Tabel 5.43. Voldsofre fordelt efter anmeldelsestilbøjelighed og antal gange udsat inden for seneste år, 2005-14. Pct.

	En gang udsat	Flere gange udsat
Ja, jeg har anmeldt til politiet	42 %	31 %
Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde	5 %	7 %
Nej	53 %	62 %
I alt	100 %	100 %

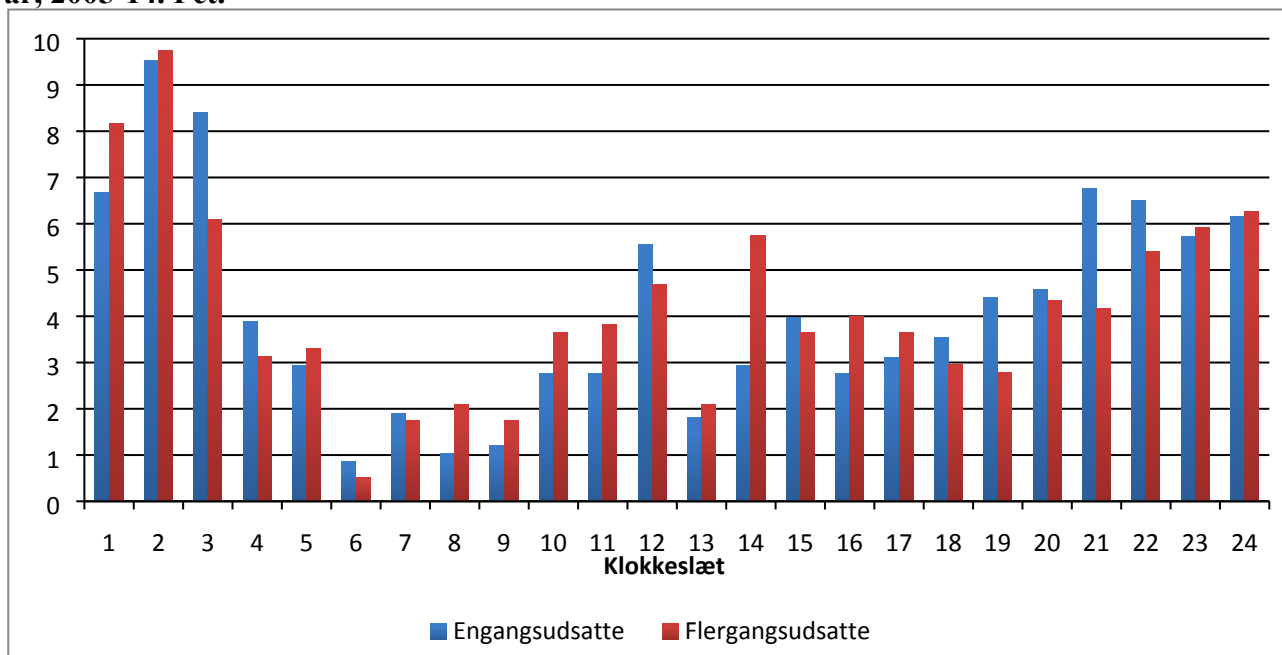
Der er ikke forskel mellem de to grupper af voldsofre med hensyn til, om offeret mener, at der var tale om en hadforbrydelse.

5.11.4 Voldens tidsmæssige fordeling

Den tidsmæssige fordeling af volden er illustreret i figur 5.17. Overordnet set eksisterer der kun mindre variationer mellem de to grupper af voldsofre, men der er dog signifikant flere blandt de reviktimiserede ofre, der udsættes i dagtimerne (kl. 7-18) end tilfældet er for engangssofrene, nemlig

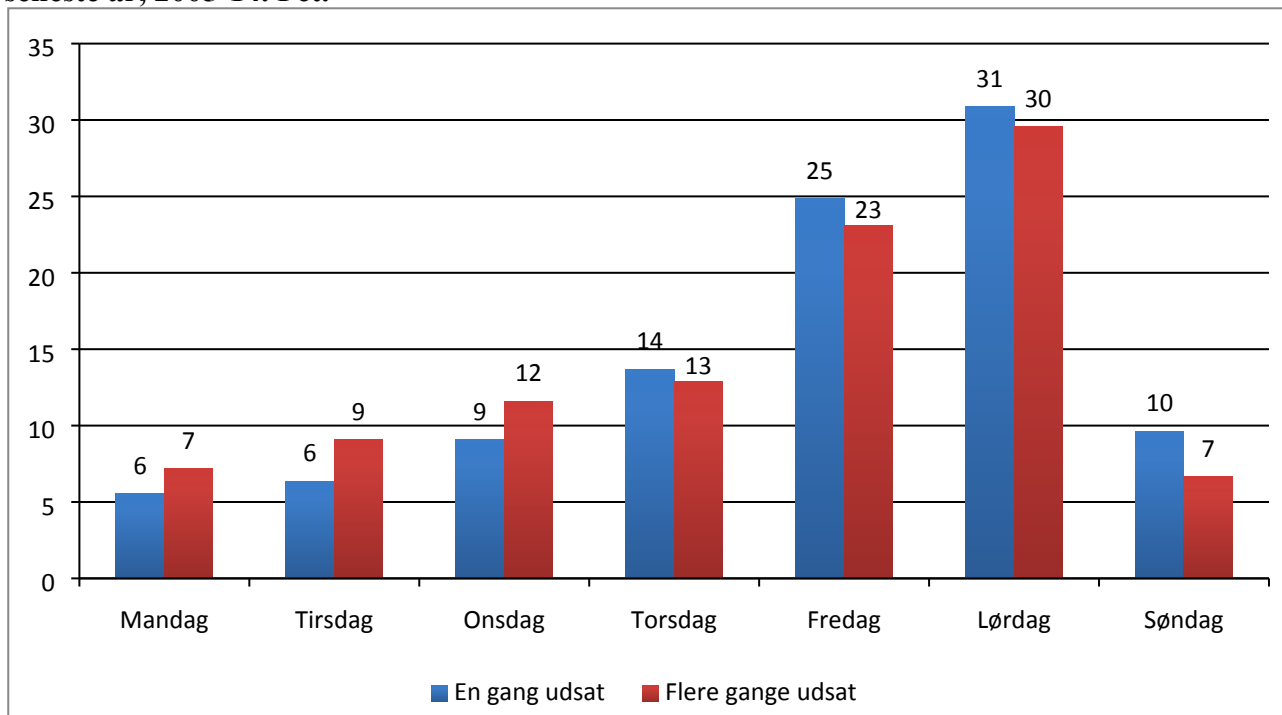
40 pct. versus 33 pct. Dette skal ses i forlængelse af, at flere blandt de reviktimiserede ofre angiver, at hændelsen er arbejdsrelateret.

Figur 5.17. Voldsofre fordelt efter gerningstidspunkt og antal gange udsat inden for seneste år, 2005-14. Pct.

Dette afspejles også i, hvornår på ugen volden foregår. En større del af de reviktimiserede ofre angiver således, at hændelsen har fundet sted i løbet af hverdagene, særligt i løbet af de første tre dage i ugen, jf. figur 5.18.

Figur 5.18. Voldsofre fordelt efter ugedag for hændelsen og antal gange udsat inden for seneste år, 2005-14. Pct.

Tabel 5.44 viser, at det var 50 pct. af de engangsudsatte ofre, der angav, at gerningsmanden var under påvirkning af alkohol, mens tilsvarende gjaldt for 44 pct. af reviktimiserede ofre. Også når det kommer til spørgsmålet om, hvorvidt ofrene selv var under påvirkning, ses der forskelle; 43 pct. af de engangsudsatte ofre angav selv at have været påvirket af alkohol, mens dette gjaldt 32 pct. af de reviktimiserede ofre. Disse forskelle er signifikante. Igen stemmer dette overens med, at volden mod de reviktimiserede oftere begås på arbejdet og i dagtimerne, jf. ovenfor.

Tabel 5.44. Voldsofre fordelt efter angivelse af gerningsperson og offers påvirkning af alkohol eller andet samt efter antal gange udsat inden for seneste år, 2005-14. Pct.

	En gang udsat		Flere gange udsat	
	Gerningsperson	Offer	Gerningsperson	Offer
Påvirket af alkohol	50 %	43 %	44 %	32 %
Påvirket af andet	13 %	1 %	15 %	1 %
Ikke påvirket	38 %	56 %	41 %	67 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %

5.12 Forhold der påvirker risikoen for at blive udsat for vold

I det følgende refereres slutresultatet fra fire regressionsanalyser vedrørende risikoen for at blive udsat for vold på henholdsvis offentlige steder, i private hjem og på arbejdsplads/uddannelsesinstitution samt risikoen for overhovedet at blive udsat for vold. Alle analyser vedrører perioden 2009-14.³¹

5.12.1 Udsathed for vold på offentlige steder

Resultaterne af regressionsanalysen vedrørende udsathed for vold på offentlige steder er anført i bilagstabel 5.14 og 5.15 (start- og slutmodel). Begrebet 'offentlige steder' dækker her over vold på værtshus og café mv., gader og veje, offentlige transportmidler samt andre steder, der er offentligt tilgængelige. Samlet set var 0,8 pct. af befolkningen årligt udsat for vold på et offentligt sted i perioden 2009-14.

Af slutmodellen fremgår, at *køn, alder, indkomst, beskæftigelse, bopæl, civilstand og om man hyppigt går ud om aftenen* har betydning for udsathed for vold på offentligt sted.

- Mænd er mere udsatte for vold på offentlige steder end kvinder.
- Aldersgrupperne under 40 år har en markant større sandsynlighed for at blive udsat for vold på offentlige steder, end ældre personer har.

³¹ Det beror som tidligere påpeget på, at der siden 2009 er inkluderet spørgsmål om livsstil og socioøkonomiske forhold i offerundersøgelsen, se i øvrigt afsnit 2.3.

- Personer med indkomst på mere end 550.000 kr. har lavere risiko for at blive udsat for vold på offentlige steder end personer, som har en lavere indkomst.
- Arbejdsløse er mere udsatte for vold på offentlige steder end øvrige grupper i og uden for arbejdsstyrken, mens pensionister har en markant lavere risiko end de øvrige.
- Gifte personer er mindre udsatte end ugifte og fraskilte.
- De, der relativt hyppigt går ud om aftenen, er mere udsatte for vold på offentlige steder end dem, der gør det sjældnere.

Risikoen for at blive udsat for vold på offentlige steder er særligt forøget for de unge, herunder ikke mindst for de 16-24-årige, samt for mænd, for personer der går ud ugentligt om aftenen og for arbejdsløse. Modsat har gifte personer, pensionister og personer med høj indkomst meget lav risiko for at blive udsat for vold på et offentligt sted.

Ud over denne analyse er der også foretaget en regressionsanalyse af udsathed for vold på offentligt sted af *en ukendt gerningsperson*, én vedrørende vold på gade og vej, samt én vedrørende vold på værtshus, café, bodega el.lign. Resultaterne af disse analyser adskiller sig ikke markant fra ovenstående.

5.12.2 Udsathed for vold i private hjem

Resultaterne af regressionsanalysen vedrørende udsathed for vold i private hjem er anført i bilagstabel 5.16 og 5.17 (start- og slutmodel). Samlet set var 0,2 pct. af befolkningen i perioden 2009-14 årligt udsat for vold i private hjem. Det relativt lille antal ofre for vold i private hjem betyder, at det kan være vanskeligt med sikkerhed at pege på forhold, der er relateret til denne risiko.

Af slutmodellen fremgår det, at *alder, beskæftigelse, herkomst, civilstand* samt *om man ugentligt går ud for at more sig om aftenen* har sammenhæng med risikoen for at blive udsat for vold i private hjem.

- De 16-24-årige og 25-39-årige er mere udsatte for vold i private hjem end personer, der er ældre.
- Arbejdsløse er mere udsatte end de øvrige grupper i og uden for arbejdsstyrken.
- Personer med anden herkomst end dansk er mere udsatte end personer med dansk herkomst.
- Personer, der er gift, har en mindre risiko sammenlignet med personer, der er fraskilte eller ugifte.

- Personer, der går ud ugentligt for at more sig, har en mindre risiko sammenlignet med personer, som går ud sjældnere.

Af regressionen ses det, at det er de yngre, og særligt de helt unge og arbejdsløse, der er udsatte for vold i private hjem. Modsat reduceres risikoen markant for denne form for vold for personer, der er gift, og for personer, der går ud ugentligt om aftenen for at more sig/feste ugentligt.

Resultatet af regressionsanalysen skaber et indtryk af relativt ressourcetsvage unge, der mødes privat, og hvor samværet så kan udvikle sig til vold.

Det er umiddelbart bemærkelsesværdigt, at køn ikke er relateret til risikoen for vold i private hjem, jf. det tidligere om partnervold. Andelen af partnervolden udgør imidlertid en mindre del af den samlede vold i private hjem, svarende til omtrent en tredjedel. En regressionsanalyse af alene vold i nære relationer viser imidlertid tydeligt, at det at være kvinde er ensbetydende med en større risiko for at blive udsat for vold i nære relationer. Derudover er det at være ung eller midaldrende, det at være arbejdsløs, samt det at bo i en land- eller mellemkommune behæftet med en betydelig større risiko for at blive udsat for vold i nære relationer. Omvendt har gifte personer og de, der besidder ejendom, en lavere risiko for at blive udsat.

5.12.3 Udsathed for vold på arbejdspladsen, uddannelsesinstitution m.v.

Resultaterne af regressionsanalysen vedrørende risikoen for at blive udsat for vold på en arbejdsplads, uddannelsesinstitution m.v. er anført i bilagstabel 5.18 og 5.19 (start- og slutmodel). Samlet set var 0,3 pct. af befolkningen i perioden 2009-14 årligt udsat for vold på arbejdsplads, uddannelsesinstitution m.v. I lighed med ovennævnte regressionsanalyse betyder det relativt lille antal en vis usikkerhed med hensyn til resultaterne.

Det ses af slutmodellen, at *køn, alder, indkomst, beskæftigelse og bopæl* har sammenhæng med udsathed for vold på arbejdspladsen.

- Mænd er mindre udsatte end kvinder for vold på arbejdspladsen.
- Personer i alderen 25-39 år er mere udsatte for vold på arbejdspladsen end både 16-24-årige og 40-74-årige.
- Personer med en indkomst mellem 240.000 kr. og 549.999 kr. er mere udsatte for vold på arbejdspladsen end personer med henholdsvis lavere eller højere indkomster.
- Arbejdsløse og pensionister er, ikke overraskende, mindre udsatte for vold på arbejdspladsen end beskæftigede og studerende. Ligeledes er selvstændig erhvervsdrivende mindre udsat.

- Personer med bopæl i land- og mellemkommuner har en større risiko for at blive udsat for vold på arbejdspladsen sammenlignet med personer, der er bosiddende i andre kommunetyper.

At udsathed for vold på arbejdspladsen hænger meget nøje sammen med, hvorvidt man er i arbejde og dermed har en arbejdsplads, er ikke overraskende. Pensionister og arbejdsløse markant mindre sandsynlighed for at blive udsat for vold på arbejdspladsen end de grupper, som er beskæftigede. Indkomstniveauet kan indikere, at de udsatte relativt sjældent er højtuddannede funktionærer, ledere m.v.

Det ses også, at mænd er mindre udsatte for vold på arbejdet end kvinder, hvilket står i kontrast til kønsfordelingen blandt voldsofre generelt. Kvindernes udsathed for vold på arbejdspladsen skal ses i sammenhæng med, at arbejdsmarkedet generelt er relativt kønsopdelt, og at det, som omtalt tidligere, netop ofte er inden for plejesektoren, at udsathed for vold er særligt stor, jf. tabel 5.37 og den efterfølgende tekst.

5.12.4 Udsathed for vold i det hele taget

Resultaterne af regressionsanalyser vedrørende *udsathed for vold* er anført i bilagstabel 5.20 og 5.21 (start- og slutmodel). Samlet set var 1,4 pct. af befolkningen årligt udsat for vold i 2009-14.

Af slutmodellen fremgår, at *køn, alder, indkomst, beskæftigelse, civilstand* samt *om man hyppigt går ud om aftenen* har sammenhæng med risikoen for at blive udsat for vold:

- Mænd er mere udsatte for vold end kvinder.
- Aldersgrupperne under 40 år har en større sandsynlighed for at blive udsat for vold, end de ældre har.
- Personer med en årlig indkomst på 550.000 kr. og derover har mindre sandsynlighed for at blive udsat for vold, end personer med en lavere indkomst.
- Pensionister har mindre sandsynlighed for at blive udsat for vold end øvrige grupper i og uden for arbejdsstyrken, mens personer, der er arbejdsløse, modsat har en større sandsynlighed end andre.
- Er man gift, udsættes man i mindre grad for vold end ugifte.
- Går man ud om aftenen mindst én gang ugentligt, udsættes man oftere for vold.

Det er særligt de helt unge i alderen 16-24 år, som er i risiko for at blive udsat for vold. Yderligere fremgår det, at pensionister har en stærkt reduceret risiko sammenlignet med andre grupper.

Ser man samlet på de fire gennemførte regressionsanalyser, fremgår det, at unge generelt er mere udsatte for vold, herunder også den vold, der foregår i det offentlige rum eller i private hjem. Dog er de helt unge ikke mere udsatte end andre aldersgrupper for vold på arbejdsplads eller uddannelsesinstitution.

Tilsvarende viser analyserne, at mænd generelt er mere udsatte for vold end kvinder – også specifikt for vold i det offentlige rum. De er dog ikke mere udsatte end kvinder for vold i private hjem, og i forhold til vold på arbejdspladsen eller uddannelsesinstitutioner er de mindre udsatte end kvinder.

Gifte personer er generelt set mindre udsatte end ugifte og fraskilte. Dog gør denne sammenhæng sig ikke gældende for udsathedens for vold på arbejdspladsen.

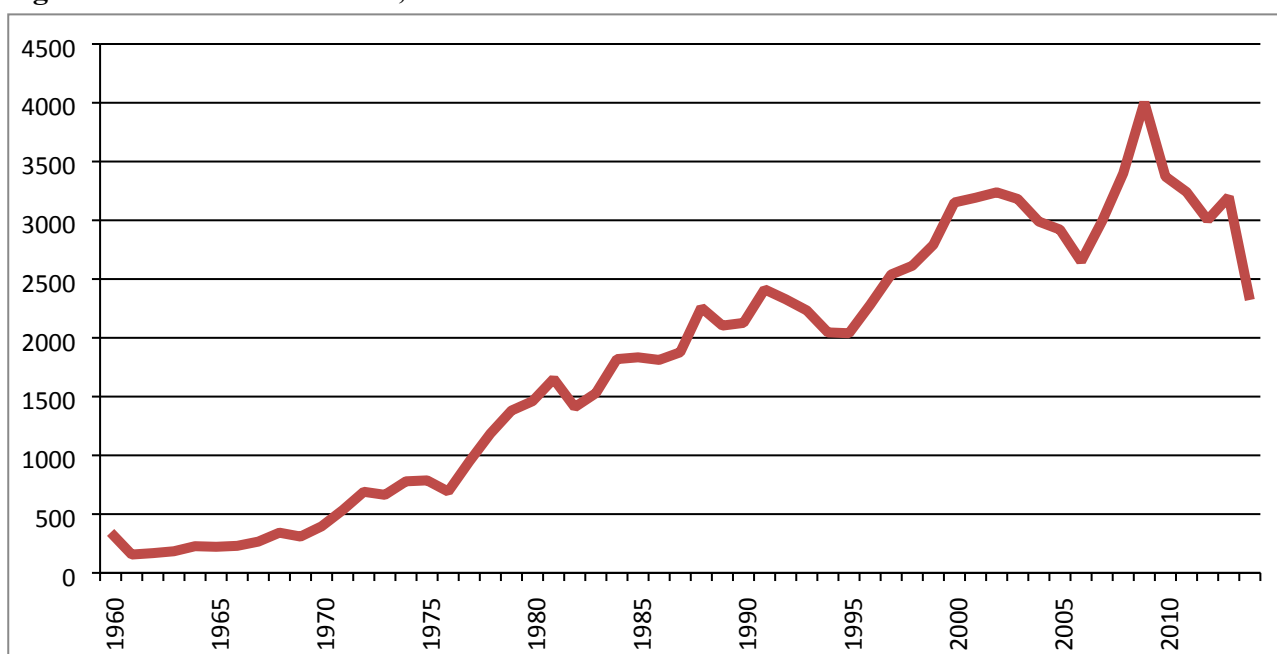
Udsathedens for vold på offentlige steder er ikke overraskende påvirket af, hvor tit man går ud om aftenen. Denne sammenhæng findes ikke vedrørende risikoen for vold på arbejdspladsen. Voldens karakter er således i høj grad relateret til livsstil og til muligheder.

Endelig viser også alle fire analyser, at det tilsyneladende ikke spiller nogen rolle for voldsrisikoen, om man ejer flere forbrugsgoder og/eller en butik. Modsat ses det, at personer med indkomst på 550.000 kr. og derover har en nedsat sandsynlighed for at blive udsat for vold.

6. RØVERI

Figur 6.1 viser udviklingen i de politianmeldte røverier i Danmark gennem godt et halvt århundrede, fra 1960 til 2014. Indtil midt i 1990'erne er tendensen den samme som for politianmeldte tyverier, dvs. først stigning og så stagnation. Den efterfølgende udvikling med en ret kraftig stigning frem til de første år af det nye årtusinde er derimod anderledes end for tyveriernes vedkommende. Fra 2002 til 2006 faldt anmeldelsestallet for røverier igen, men efterfølges af en brat stigning frem til 2009. Fra 2010 til 2014 er der samlet set tale om et markant fald. 2014 har det laveste antal anmeldelser af røveri i knap 20 år.

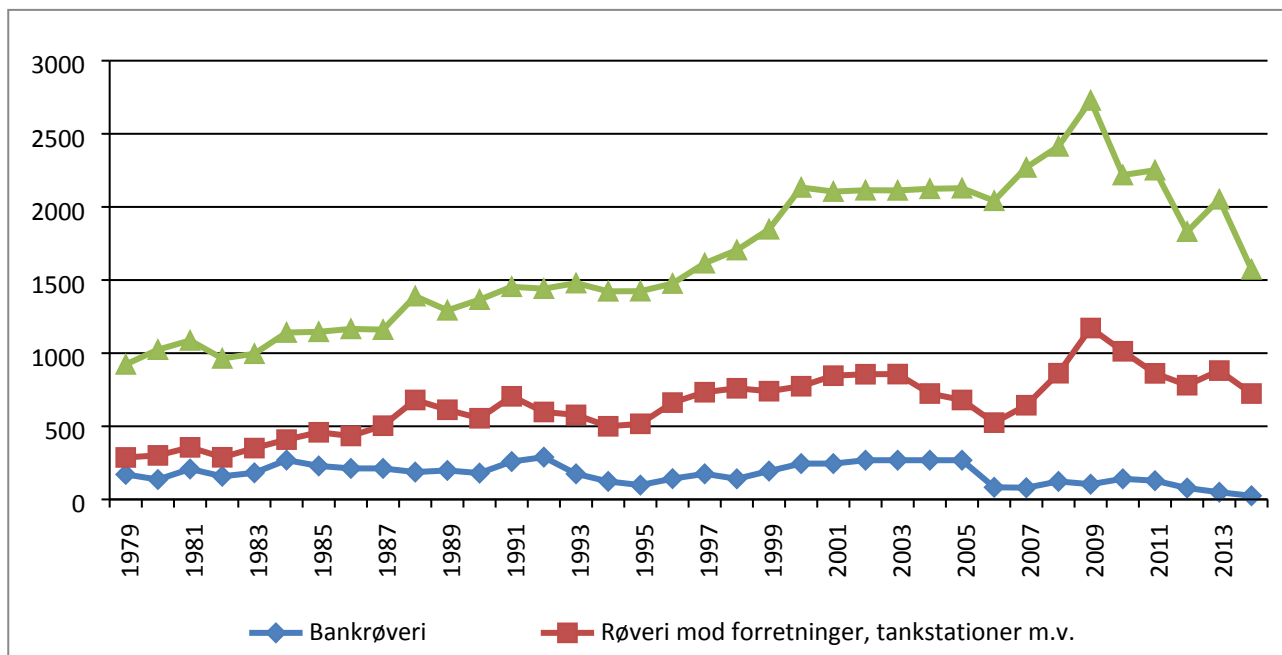
Figur 6.1. Anmeldte røverier, 1960-2014.

Politiet registrerer anmeldte røverier efter gerningsstedets karakter: Bankrøveri, røveri mod forretninger, røveri mod offentlige kontorer, røveri mod tankstationer, røveri mod værditransporter og kassetterøveri samt en opsamlingskategori, 'røveri mod andre'. Røverier i denne kategori omtales hyppigt som 'gaderøverier', da en stor del af dem foregår på gaden og andre offentligt tilgængelige steder (Kyvsgaard, 2008). 'Røveri mod andre' har gennem mange år været den største kategori af røverier og har siden i hvert fald 1979 udgjort noget over halvdelen af samtlige anmeldte røverier, jf. figur 6.2. Stigningen i antallet af anmeldte røverier 'mod andre' har især været stor i sidste halvdel af 1990'erne samt i perioden 2007-09, men der er siden noteret et betydeligt fald.

Figur 6.2. Anmeldte røverier fordelt efter art, 1979-2014.³²

³² Statistiske oplysninger for perioden 1979-89 stammer fra politiets årsrapporter, mens de øvrige stammer fra

Væksten i antallet af anmeldte røverier frem mod årtusindeskiftet er ikke et unikt dansk fænomen, men noget der er set i en lang række europæiske lande (Westfelt, 2001), og sammenlignet med andre europæiske lande har udviklingen i Danmark ikke været speciel kraftig (European Sourcebook, 2006). Mindsnkningen siden 2010 kan tænkes at være relateret til et samtidigt generelt fald i ungdomskriminalitet, idet en væsentlig del af røverierne begås af unge (Justitsministeriets Forskningskontor, 2015). I mange andre europæiske lande ses også en faldende eller stagnerende tendens i omfanget af røverier i de senere år (European Sourcebook, 2014).

Siden 2008 har offerundersøgelsen inkluderet spørgsmål om røverier med henblik på bl.a. at kunne bidrage til at belyse, hvorvidt ændringer i antallet af registrerede røverier beror på ændringer i anmeldelsestilbøjeligheden m.v.

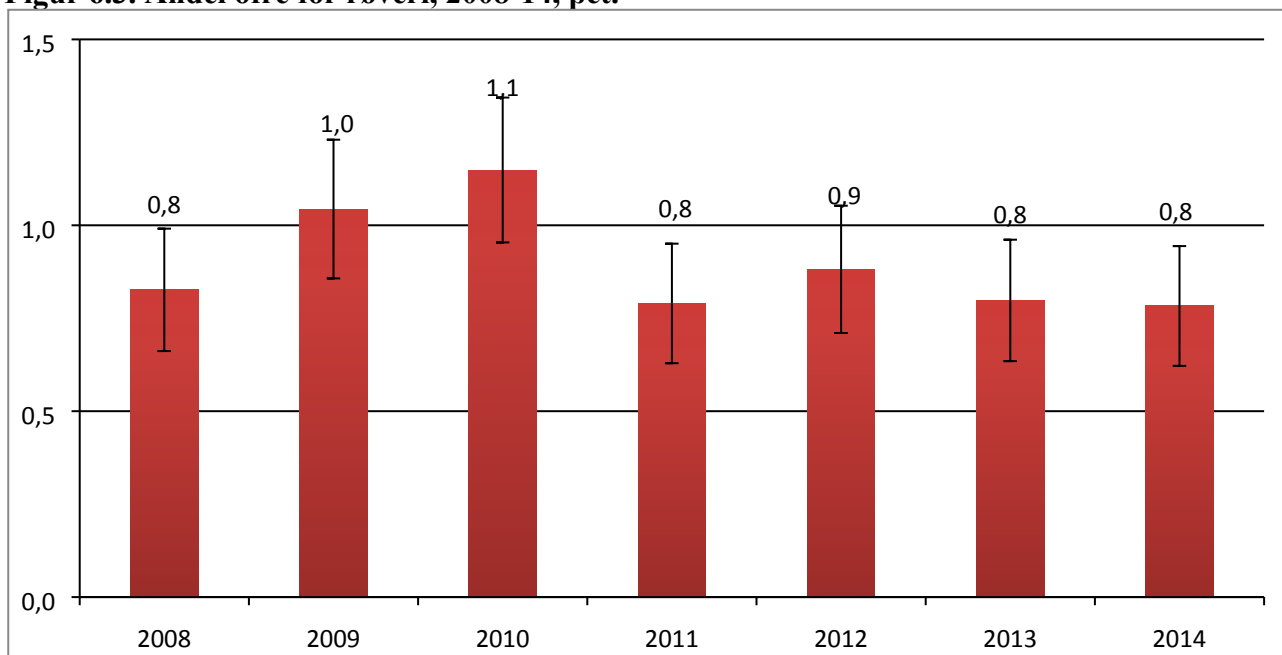
Det har dog, jf. det senere, vist sig vanskeligt via offerundersøgelsen at få sikre oplysninger om omfanget af røveri, idet mange adspurgte tilsyneladende også opfatter andre, strafferetligt beslægtede lovovertrædelser som røveri såsom tasketyverier, tricktyverier m.fl. Med henblik på at undgå dette og alene måle omfanget af røveri, er indledningen til røverispørgsmålene fra og med 2014 blevet ændret.³³

Danmarks Statistik. Kategorien 'røveri mod forretninger, tankstationer m.v.' omfatter også røverier mod offentlige kontorer. I løbet af perioden er der dannet særlige kategorier for røveri mod værditransporter og kassetterøverier. Disse små kategorier er lagt sammen med 'røveri mod andre'.

³³ Tidligere var spørgsmålet formuleret således: "Har du inden for de sidste 12 måneder været udsat for røveri – dvs. at andre har truet eller tvunget dig til at aflevere penge eller ting?". Fra og med 2014 blev der tilføjet en introduktion, og spørgsmålet er herefter blevet stillet på følgende måde: "Røveri er situationer, hvor nogen bruger vold eller trusler om vold til at tvinge andre til at aflevere penge eller ting. Har du inden for de sidste 12 måneder været udsat for røveri?"

Som det fremgår af figur 6.3, oplyste 0,8 pct. af de adspurgte i 2014, at de havde været udsat for røveri inden for det seneste år. Denne andel svarer til niveauet i 2011-13. Ændringen i spørgsmålsformuleringen i 2014 synes dermed umiddelbart ikke at have påvirket svarene, men det skal understreges, at tallene er små og den statistiske usikkerhed betydelig.

Figur 6.3. Andel ofre for røveri, 2008-14, pct.

Som det fremgår af tabel 6.1, svarer det rapporterede antal røverier for 2014 til, at omkring 33.000 personer årligt udsættes for røverier. Med et sikkerhedsinterval på 95 pct. svarer det til mellem 26.000 og 39.000, der udsættes for røverier om året.

Disse tal er mere end ti gange så store som det antal røverier, politiet har registreret. Denne diskrepans kan langt fra alene forklares ved manglende anmeldelser (mørketallet), men skyldes givetvis primært som nævnt, at befolkningen har en bredere opfattelse af røveri end den strafferetlige. Noget af forskellen mellem det offerrapporterede og det politiregistrerede antal røverier kan tilskrives den såkaldte 'husstandseffekt', dvs. flere ofre der har oplevet sig som udsat for det samme røveri (f.eks. i en butik). Endvidere er det muligt, at alvorligere røverier kan være blevet 'fremadteleskoperede', dvs. at de er sket for mere end et år siden, men er blevet husket, som om det var for mindre end et år siden.

Tabel 6.1. Andel og antal ofre for røveri, 2008-14.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014

Andel udsat for røveri	0,8 %	1,0 %	1,1 %	0,8 %	0,9 %	0,8 %	0,8 %
95 % sikkerhedsintervaller	(0,7-1,0)	(0,9-1,2)	(0,9-1,3)	(0,6-1,0)	(0,7-1,1)	(0,6-1,0)	(0,6-0,9)
Antal ofre	32.900	42.200	42.200	32.500	36.400	33.200	32.600
95 % sikkerhedsintervaller	(26.300-39.400)	(34.800-49.500)	(38.500-54.300)	(25.900-39.100)	(29.400-43.500)	(26.400-40.000)	(25.900-39.300)
Uvægtet antal ofre i stikprøve	92	107	111	81	84	81	77

De 0,8 pct. ofre for røveri i 2014 svarer til 77 personer i undersøgelsesmateriale (uvægtet). For at modvirke den usikkerhed, der er forbundet med at arbejde med så lille et antal, bygger det følgende afsnit til dels på oplysninger for alle årene 2008-14. I tilfælde, hvor antallet af besvarelser er tilstrækkeligt, opdeles på de enkelte år.

Tabel 6.2. Deltagere i offerundersøgelsen fordelt efter antal gange udsat for røveri inden for det seneste år, 2008-14, pct.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014
0	99,2 %	99,0 %	98,9 %	99,2 %	99,1 %	99,2 %	99,2 %	99,1 %
1	0,8 %	0,9 %	0,9 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %
2	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
3 +	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Sammenlignet med de øvrige lovovertrædelser, som offerundersøgelsen omfatter, er reviktimiseringshyppigheden relativt lav for røverier. Langt de fleste røveriofre har i 2014 været udsat for røveri én gang, nemlig 88 pct., mens 7 pct. har været udsat to gange og de resterende 5 pct. tre eller flere gange. Set over hele perioden 2008-2014 er det blandt røveriofrene 84 pct., der har været udsat én gang, 11 pct. to gange og 5 pct. tre eller flere gange. I gennemsnit har røveriofrene været udsat for 1,4 røverier inden for det seneste år.

Af dem, der i 2008-14 oplyser at have været udsat for røveri, har de fleste – 78 pct. – fået frarøvet noget, mens de resterende var udsat for forsøg på røveri.

6.1 Karakteristika ved ofrene

De politiregistrerede røverier angår tre gange så mange mandlige som kvindelige ofre. Som det fremgår af tabel 6.3, er der derimod ikke nogen forskel på, hvor mange mænd og hvor mange kvinder der rapporterer om røveri i offerundersøgelsen, hvilket er med til at understrege, at undersøgelsen opfanger mere og andet end røverier i strafferetlig forstand. Kønsforskellen med hensyn til ofrene mellem de politiregistrerede og de offerrapporterede røverier kan således skyldes, at det i særlig grad er kvinder, der er udsatte for taske- og tricktyverier, og at disse som nævnt i en

vis udstrækning vil blive opfattet som røveri af ofret og dermed rapporteret som sådan i offerundersøgelsen, mens de af politiet registreres som tyveri.

Tabel 6.3. Ofre for røveri fordelt efter alder og køn, 2008-14, pct.³⁴

	Mand	Kvinde	I alt
16-19 år	1,9 %	1,4 %	1,6 %
20-24 år	1,4 %	2,1 %	1,8 %
25-29 år	1,6 %	0,8 %	1,2 %
30-49 år	0,7 %	0,7 %	0,7 %
50-74 år	0,6 %	0,7 %	0,6 %
I alt	0,9 %	0,9 %	0,9 %

For begge køn er der en tendens til, at risikoen for at blive udsat for røveri falder med alderen – for kvinder indtræder effekten allerede fra 25-års alderen, mens det for mænd først er fra omkring de 30 år.

Betragtes relationen mellem ofrenes og gerningspersonernes køn, viser det sig, at det i langt overvejende grad er mænd, som var gerningspersoner, idet de står for mere end ni ud af ti røverier, jf. bilagstabel 6.1.

Tabel 6.4. Offerrapporterede røverier fordelt efter alder på den mest aktive gerningsperson, 2008-14, pct.³⁵

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-14
Under 15 år	7 %	4 %	5 %	6 %	1 %	4 %	1 %	4 %
15-24 år	48 %	37 %	44 %	44 %	45 %	45 %	49 %	45 %
25-39 år	36 %	49 %	44 %	41 %	47 %	45 %	39 %	43 %
40 år el. derover	9 %	11 %	7 %	9 %	7 %	7 %	10 %	8 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Halvdelen af gerningspersonerne var ifølge ofrenes viden eller skøn yngre end 25 år, jf. tabel 6.4, og kun få gerningspersoner er vurderet til at være 40 år eller derover. I de tilfælde, hvor der har været flere gerningspersoner, er der spurgt om alderen på den mest aktive gerningsperson. Ofrenes vurdering af gerningspersonens alder er forholdsvis ensartet de forskellige år og uden statistisk signifikante ændringer.

³⁴ I år 2014 var det 0,8 pct. af kvinderne og 0,8 pct. af mændene, der angav at have været udsat for røveri.

³⁵ Andelen af 'Ved ikke' og manglende besvarelser er forholdsvis stor for spørgsmålet om gerningspersonens alder, nemlig 23 pct. Disse uoplyste er ikke inkluderet i tabellen.

I 2014 var risikoen for at blive udsat for røveri næsten dobbelt så stor for indvandrere og efterkommere som for personer med dansk oprindelse, jf tabel 6.5. Denne forskel er statistisk signifikant.

Tabel 6.5. Ofre for røveri fordelt efter herkomst, 2014, pct.

	2014
Dansk oprindelse	0,7 %
Indvandrer eller efterkommer	1,3 %
I alt	0,8 %

Risikoen for at blive udsat for røveri var størst, hvis man boede i en bykommune, hvor andelen af udsatte var 1,1 pct., mens risikoen for beboere i de øvrige kommunetyper lå mellem 0,3-0,6 pct., jf. tabel 6.6. Forskellen er statistisk signifikant.

Tabel 6.6. Ofre for røveri fordelt efter bopælskommunens urbaniseringsgrad, 2014, pct.

	2014
Yderkommune	0,3 %
Landkommune	0,6 %
Mellemkommune	0,4 %
Bykommune	1,1 %
I alt	0,8 %

6.2 Røveriernes grovhed og alvorlighed

I langt de fleste røverisager er ofret ikke blevet udsat for vold, men alene truet. 91 pct. af røveriofrene angiver således, at de hverken er blevet slået eller sparket i forbindelse med røveriet, jf. tabel 6.7. De, der er blevet slået og sparket, er spurgt, om dette har medført synlige skader eller mærker, hvilket knap halvdelen af dem, svarende til godt 3 pct. af alle ofre for røverier, svarede ja til. I en del af tilfældene drejer skaderne sig alene om blå mærker, mens der i enkelte tilfælde også er tale om brækkede ben eller en brækket næse. Videre har knap to tredjedele af de ofre, der har fået skader eller mærker af den anvendte vold, søgt læge, hvilket svarer til 2 pct. af alle røveriofre. 2014 skiller sig ikke signifikant ud fra de øvrige år med hensyn til, hvor stor en andel af ofre der blev udsat for vold.

Tabel 6.7. Ofre for røveri fordelt efter anvendt vold, skader og lægebehandling blandt ofre, 2008-14, pct.

	Ja	Nej	I alt
Slået eller sparket	9 %	91 %	100 %
Synlige skader eller mærker	3 %	97 %	100 %
Lægebehandling af skader eller mærker	2 %	98 %	100 %

Der er også spurgt, om der er anvendt våben eller redskab i forbindelse med røveriet, og dette gjorde sig gældende i 17 pct. af tilfældene, jf. tabel 6.8. I langt de fleste af disse situationer er våbnet alene anvendt til at true med. Andelen, der blev udsat for væbnet røveri, var i 2014 ikke signifikant forskellig fra tidligere år.

Tabel 6.8. Ofre for røveri fordelt efter anvendelse af våben, 2008-14, pct.

	Andel
Ja, anvendt	2 %
Ja, truet med	15 %
Nej	83 %
I alt	100 %

I de tilfælde, hvor der har været anvendt våben eller truet med våben, har ofret i 44 pct. af tilfældene følt sig i livsfare, mens dette alene gælder for 4 pct. af de tilfælde, hvor våben ikke har været involveret.

Tabel 6.9. Ofre for røveri fordelt efter arten af våben, 2008-14, pct.³⁶

	Andel
Kniv	8,9 %
Skydevåben	6,1 %
Slagvåben	5,8 %
Andre våben/redskab	3,0 %

Som tabel 6.9 viser, er det oftest knive, der er anvendt ved væbnede røverier. Knive er anvendt i cirka 9 pct. af disse røverier, mens et skyde- eller slagvåben har været involveret i 6 pct. af dem. Heller ikke her er der signifikant forskel mellem 2014 og tidligere år.

Tabel 6.10. Ofre for røveri fordelt efter antal aktive gerningspersoner, 2008-14, pct.³⁷

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-14
1	47 %	47 %	40 %	46 %	39 %	48 %	44 %	44 %
2	29 %	25 %	32 %	36 %	40 %	35 %	30 %	33 %
3	10 %	16 %	17 %	6 %	15 %	11 %	22 %	14 %
4	5 %	8 %	7 %	6 %	4 %	2 %	1 %	5 %
5 eller flere	8 %	3 %	5 %	5 %	2 %	4 %	3 %	4 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

³⁶ Tallene i denne tabel summerer ikke til samme andel, som vist i tabel 6.8 vedrørende andel af røverierne med anvendelse af våben. Forskellen skyldes, at der ved en del af røverierne er blevet anvendt mere end ét våben.

³⁷ 17 pct. har svaret, at de ikke ved, hvor mange gerningspersoner der var involveret i røveriet.

Godt halvdelen af røverierne er begået af mere end én person, jf. tabel 6.10. Der ses i undersøgelsesperioden ingen klare udviklinger i antallet af gerningspersoner, der er involveret i de enkelte røveriepisoder.

Omtrent hvert sjette offer vurderede i 2014 røveriet som meget alvorligt mod cirka hvert fjerde i den øvrige del af måleperioden, jf. tabel 6.11. Både i 2013 og 2014 er der en tendens til, at færre vurderer røveriet som meget alvorligt, mens flere synes, at det skete ikke har været særligt alvorligt, men forskellene er ikke statistisk signifikante.

Tabel 6.11. Ofre for røveri fordelt efter ofrets vurdering af hændelsens alvorlighed, 2008-14, pct.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-14
Meget alvorlig	20 %	32 %	23 %	19 %	30 %	18 %	16 %	23 %
Ret alvorlig	35 %	19 %	31 %	31 %	31 %	29 %	33 %	30 %
Ikke særligt alvorlig	46 %	49 %	45 %	49 %	38 %	53 %	51 %	47 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Selv om relativt mange af ofrene ikke synes, at røveriet har været så alvorligt, er det alligevel 79 pct., som betragter det, de har været udsat for, som en kriminel hændelse, jf. tabel 6.12. Endvidere er det relativt få, der ser røverihændelsen som en forkert, men ikke kriminel handling, eller som bare noget der sker.³⁸

Tabel 6.12. Ofre for røveri fordelt efter ofrets vurdering af hændelsen som kriminel eller ej, 2008-14, pct.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-14
En kriminel handling	88 %	85 %	82 %	72 %	83 %	83 %	79 %	82 %
En forkert, men ikke kriminel handling	4 %	1 %	10 %	7 %	4 %	7 %	6 %	6 %
Bare noget der sker	7 %	14 %	8 %	21 %	13 %	10 %	15 %	12 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Måske lidt overraskende viser undersøgelsen, at relativt få af ofrene synes, at røveriepisoden har påvirket dem og deres liv på markant vis, jf. tabel 6.13. Set over hele perioden mener 14 pct. af ofrene, at røveriet har påvirket dem i meget eller temmelig høj grad. Herudover mener 12 pct., at det har påvirket dem 'en del', mens hver fjerde mener, at det har påvirket dem 'i ringe grad'. Halvdelen oplyser, at det slet ikke har påvirket dem.

³⁸ 2011 adskiller sig dog signifikant fra både de tidligere år og for 2012-13, idet flere af ofrene mener, at det er noget, der 'bare sker', mens færre anser det for at være en kriminel handling.

I 2012 var der et kraftigt udsving i form af en signifikant stigning i andelen af ofre, som oplevede, at røveriet havde påvirket dem i meget høj grad, og et tilsvarende fald i andelen, der vurderede sig upåvirkede. Modsat var der i 2014 en tendens til, at relativt få mente, at hændelsen har påvirket dem i høj grad, men forskellen mellem 2014 og de øvrige år er ikke statistisk signifikant.

Tabel 6.13. Ofre for røveri fordelt efter ofrets vurdering af, i hvilket omfang hændelsen har påvirket dem og deres liv, 2008-14, pct.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2009-14
Ja, i meget høj grad	6 %	6 %	4 %	8 %	14 %	10 %	2 %	7 %
Ja, i temmelig høj grad	4 %	8 %	8 %	4 %	8 %	8 %	5 %	7 %
En del	14 %	11 %	13 %	13 %	12 %	8 %	8 %	12 %
Lidt, i mindre grad	23 %	20 %	25 %	26 %	24 %	23 %	36 %	25 %
Slet ikke	53 %	55 %	49 %	49 %	41 %	51 %	49 %	50 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

6.3 Karakteristika ved røverierne

Langt den største del af ofrene kendte ikke på forhånd den eller dem, der begik røveriet, jf. tabel 6.14. Mindre end hvert tiende offer kendte gerningspersonen af navn, udseende eller på anden vis. At meget få af røverierne er begået af bekendte, kan muligvis i et vist omfang skyldes, at hændelser, der i en situation med en ukendt ville blive tolket som røveri, ikke bliver det, når gerningspersonen er bekendt.

Tabel 6.14. Ofre for røveri fordelt efter ofrets kendskab og relation til gerningspersonen, 2008-14, pct.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-14
Ukendt	92 %	90 %	90 %	92 %	97 %	92 %	94 %	93 %
En man kun kender af navn/udseende	2 %	4 %	4 %	1 %	1 %	0 %	4 %	3 %
En fjernere bekendt, som man har haft lidt kontakt med	3 %	3 %	0 %	0 %	0 %	2 %	3 %	1 %
En nær bekendt ((tidligere) ven /kammerat, klassekammerat)	1 %	1 %	3 %	1 %	1 %	3 %	0 %	2 %
Anden kendt person	1 %	2 %	3 %	1 %	1 %	2 %	0 %	2 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Knap en fjerdedel af røverierne er begået i en privat bolig (egen eller anden privat bolig), jf. tabel 6.15.³⁹ Også dette bekræfter, at tricktyverier ofte opfattes som røverier, idet der årligt registreres ret få røverier i eget hjem.⁴⁰

³⁹ Svarkategorierne vedrørende gerningsstedet blev ændret i 2009, hvorfor kun oplysninger for 2010-14 indgår her.

⁴⁰ Af de politianmeldte røverier udgjorde andelen af røverier i eget hjem 9 pct. i 2014.

Tabel 6.15. Ofre for røveri fordelt efter gerningsstedets karakter, 2010-14, pct.

	2010-14
I eller i tilknytning til offentlige transportmidler	7 %
Udendørs på øde steder (park, skov, stier, gangtunneler osv.)	4 %
Udendørs på andre offentlige tilgængelige områder	28 %
Indendørs på offentligt tilgængeligt sted (værtshus, butikker osv.)	10 %
På din arbejdsplads	13 %
I din bolig	21 %
I anden privat bolig	3 %
Udlandet	8 %
Andet sted	6 %
I alt	100 %

I øvrigt fremgår det af tabel 6.15, at cirka en tredjedel af røverierne er foregået udendørs på offentligt tilgængelige steder, og at 13 pct. af røverierne er foregået på en arbejdsplads. Det må formodes, at sidstnævnte røverier har været rettet mod arbejdspladsen og ikke mod selve ofret.

Ved 57 pct. af røverierne har ofret været alene i gerningssituationen, jf. tabel 6.16, og ved de fleste af de øvrige røverier sammen med en til to andre. I hovedparten af sagerne, hvor ofret har været sammen med andre, er det kun respondenterne, der blev udsat for røveri.

Tabel 6.16. Ofre for røveri fordelt efter antal tilstedeværende i gerningsøjeblikket og antal ofre, 2008-14, pct.

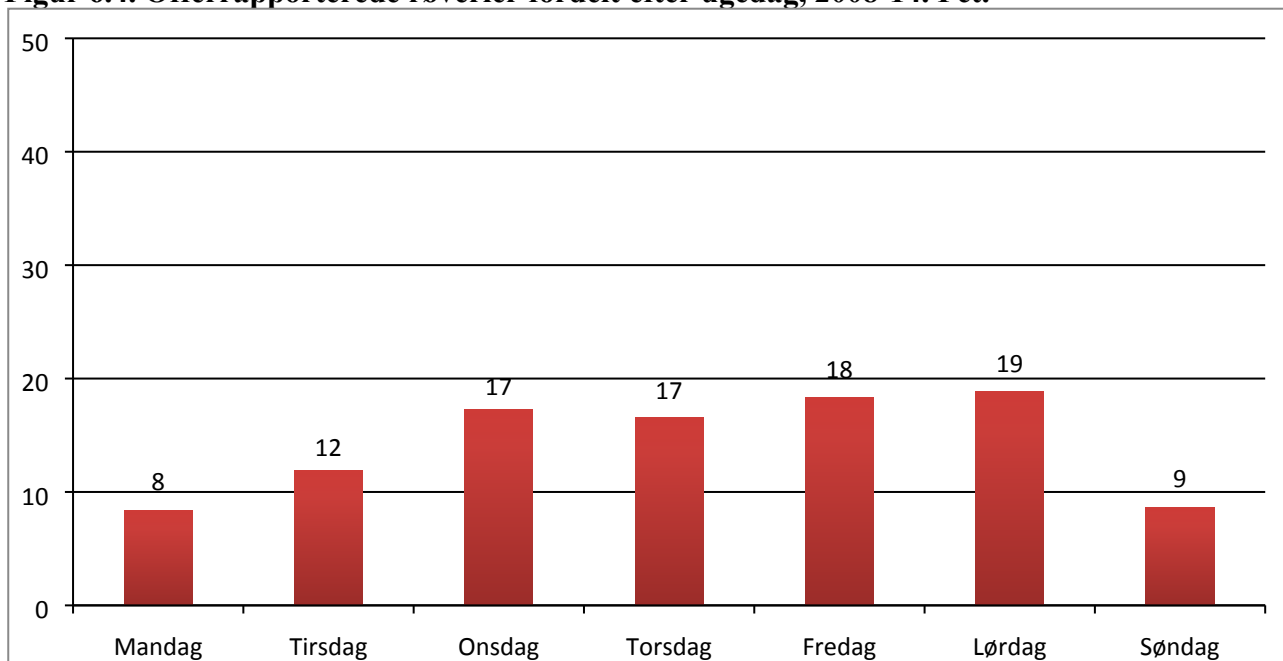
	Andel i alt	Heraf andel hvor alle blev udsat for røveri	Heraf andel, hvor kun nogen blev udsat for røveri	Heraf andel hvor kun adspurgte blev udsat for røveri
Ofret var alene	57 %	-	-	
Sammen med 1-2 personer	27 %	32 %	5 %	63 %
Sammen med 3 personer eller flere	16 %	24 %	16 %	60 %

6.4 Den tidsmæssige fordeling af røverier

Der er betydelig variation årene imellem med hensyn til, i hvilken måned der sker flest røverier. Den variation, der kan observeres, følger ikke noget tydeligt mønster.

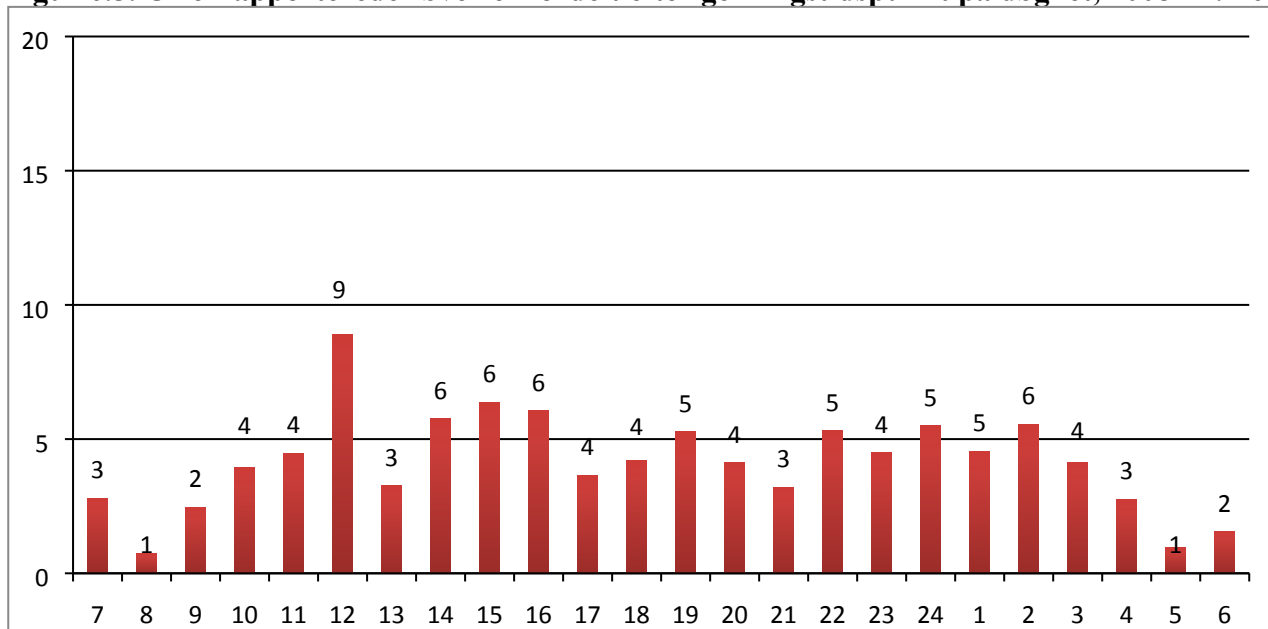
I en undersøgelse af registrerede røverier mod andre end banker, butikker m.v. ses en klar tendens til, at røverier hober sig op fredag og lørdag (Kyvsgaard, 2008). Også de offerrapporterede røverier er skævt fordelt i ugens løb, således at sandsynligheden stiger i løbet af ugen og toppe lørdag, hvorefter der ses et tydeligt fald til søndag, jf. figur 6.4. Søndage og mandage er de dage, hvor der er begået færrest røverier, mens mere end to tredjedele af røverierne finder sted onsdag til lørdag.

Figur 6.4. Offerrapporterede røverier fordelt efter ugedag, 2008-14. Pct.⁴¹

Figur 6.5 viser, at der ligeledes er en skæv fordeling af røverierne med hensyn til det tidspunkt på døgnet, hvor de er begået. Særligt mange røverier er begået omkring klokken 12, hvilket dog kan hænge sammen med respondenternes vanskeligheder ved at huske det nøjagtige klokkeslæt for røveriet, hvorfor ‘midt på dagen’ kan blive til klokken 12.

Figur 6.5. Offerrapporterede røverier fordelt efter gerningstidspunkt på døgnet, 2008-14. Pct.

⁴¹ 14 pct. af røveriofrene husker kun, hvorvidt hændelsen foregik i hverdage eller weekenden. Disse besvarelser spredes ud på de forskellige dage i de to kategorier, således at fordelingen afspejler den øvrige fordeling inden for disse kategorier. Derudover husker 11 pct. slet ikke, hvilken ugedag der var tale om. Disse er ikke indregnet i fordelingen.

Figuren viser også, at relativt få røverier bliver begået i de meget sene nattetimer og om morgenen. Den mest fredelige fjerdedel af døgnet er således mellem kl. 4 og 9, hvor cirka 12 pct. af røverierne har fundet sted.

6.5 Alkohol og stoffer

17 pct. af gerningspersonerne har efter ofrenes oplevelse været påvirket af alkohol eller andet, jf. tabel 6.17, heriblandt menes 3 pct. af gerningspersonerne at have været *meget* alkoholpåvirkede. Cirka lige så mange af ofrene har ifølge deres eget udsagn været påvirkede, da røveriet skete. Det er dog kun ganske få af ofrene – 1 pct. – der har været påvirket af andet end alkohol mod 8 pct. af gerningspersonerne, ifølge ofrenes vurdering.

Tabel 6.17. Offerrapporterede røverier fordelt efter gerningspersoners og ofres påvirkning af alkohol eller andet, 2008-14, pct.

	Gerningsperson	Offer
Meget påvirket af alkohol	3 %	3 %
Påvirket af alkohol	6 %	12 %
Påvirket af andet	8 %	1 %
Ikke påvirket	83 %	84 %
I alt	100 %	100 %

I omkring tre ud af fire røverisituationer har hverken gerningspersonen eller ofret været påvirket, mens begge parter har været det i 8 pct. af dem.

6.6 Udbytte

Omkring en femtedel af røverierne har udelukkende haft karakter af forsøg på røveri, hvor ofret ikke har mistet nogen genstande, jf. tabel 6.18.

Det mest almindelige mål for røveriet har været rede penge. 37 pct. af ofrene angiver således, at de har fået frarøvet penge, pung eller tegnebog. I cirka hvert ottende tilfælde er ofret frarøvet Dankort eller andet kreditkort, og nogenlunde tilsvarende andele af røveriofrene har fået frarøvet henholdsvis taske, mobiltelefon og iPods eller lign. Kun i få tilfælde er der stjålet tøj eller sko. Kategorien 'andet' dækker over bl.a. genstande som mobilopladere, cigaretter, alkohol og ting fra bil.

Tabel 6.18. Ofre for røveri fordelt efter type af stjålne genstande, 2008-2014, pct.

	2014	2008-14
Intet, det var kun et forsøg	18 %	22 %
Penge/pung/tegnebog	35 %	37 %
Dankort/andet kreditkort	14 %	12 %
Taske	17 %	13 %
Mobiltelefon	22 %	14 %
iPods eller andet elektronisk udstyr	23 %	13 %
Tøj/sko	6 %	5 %
Smykker/ure/briller	19 %	11 %
Cykel/knallert/andet transportmiddel	9 %	8 %
Andet	15 %	14 %
Gennemsnitligt antal genstande stjålet pr. røveri	2,1	1,3

Med hensyn til langt de fleste typer af objekter adskiller 2014 sig ikke fra gennemsnittet for hele måleperioden. Dog er andelen af røveriofre, der har mistet iPods eller andet elektronisk udstyr næsten dobbelt så stor som periodens gennemsnit, og der er endvidere flere, der har fået stjålet smykker, ure eller briller. Forskellene er statistisk signifikante. Desuden ses en tendens til en relativ stigning i andelen af frarøvede mobiltelefoner, hvilket selvfølgelig kan hænge sammen med udbredelsen af smartphones, men denne udvikling er dog ikke statistisk signifikant. Gennemsnitligt har ofrene mistet 2,1 genstande per røveri i 2014, hvilket er signifikant højere end periodens gennemsnit på 1,3 genstande pr. røveri.

I cirka to tredjedele af de røveriepisoder, hvor ofret har fået frataget noget, vurderer ofret det frarøvede til at have en værdi af mindst 2.000 kr., jf. tabel 6.19, mens der i omtrent hver femte episode er frarøvet for mindre end 1.000 kr. Gennemgående ligger estimeringen af det frarøvedes værdi højere i offerundersøgelsen end i undersøgelsen af de politiregistrerede røvier (Kyvsgaard, 2008).

Tabel 6.19. Ofre for røveri fordelt efter værdien af det frarøvede, 2008-14, pct.

	Andel
0-499 kr.	12 %
500-999 kr.	8 %
1.000-1.999 kr.	12 %
2.000-4.999 kr.	28 %
5.000-9.999 kr.	14 %
10.000 kr. og derover	25 %

I alt	100 %
-------	-------

6.7 Om politianmeldelse af røverierne

Langt de fleste røverier anmeldes til politiet. Det er således mere end tre fjerdedele af de offerrapporterede røverier, der er anmeldt til politiet af enten ofret selv eller af en anden.

Ikke overraskende er der en sammenhæng mellem ofrets vurdering af røveriets alvorlighed og anmeldelsestilbøjeligheden: Jo alvorligere ofret vurderer røveriet til at være, desto mere sandsynligt er det, at det anmeldes til politiet. Forskellene i anmeldelsestilbøjeligheden er dog som følge af den generelt høje anmeldelsesprocent ret begrænset, jf. tabel 6.20, og der er ikke signifikant forskel.

Tabel 6.20. Ofre for røveri fordelt efter vurdering af hændelsens alvorlighed og anmeldelse, 2008-14, pct.

	Ikke anmeldt	Anmeldt
Meget alvorlig	18 %	82 %
Ret alvorlig	24 %	76 %
Ikke særlig alvorlig	25 %	75 %
I alt	23 %	77 %

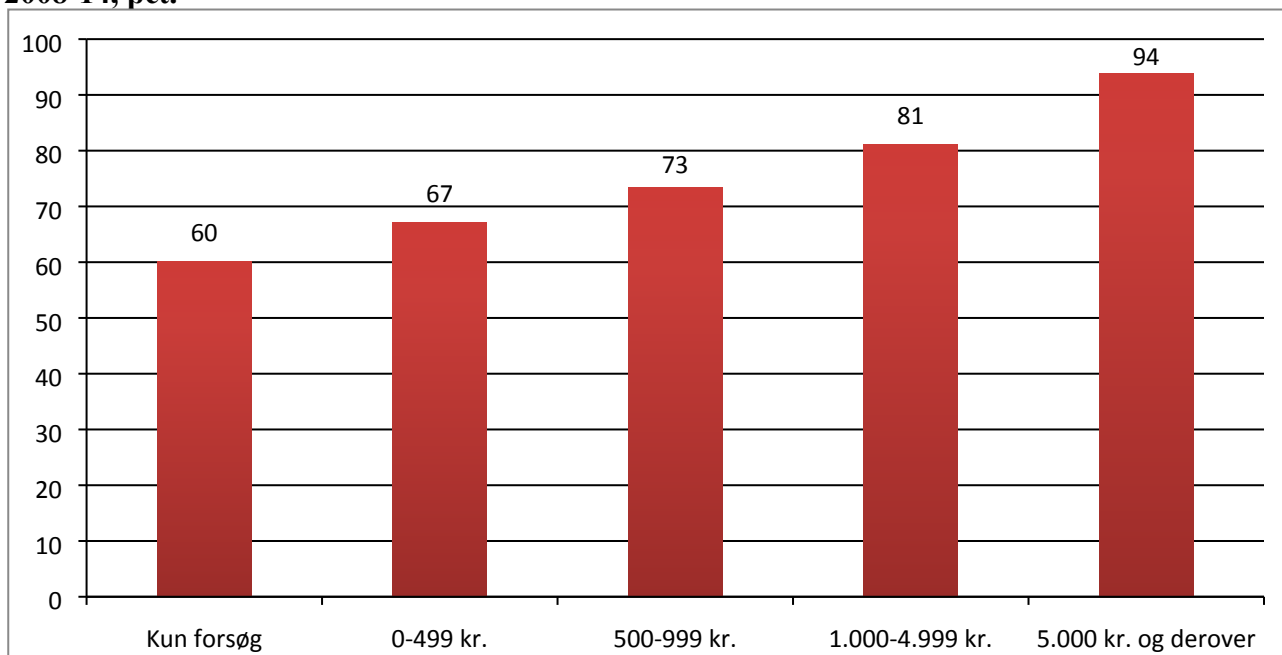
Der ses ikke tydelige sammenhænge mellem anmeldelsestilbøjeligheden og oplevelsen af røveriets betydning for ofrets liv, jf. tabel 6.21.

Tabel 6.21. Ofre for røveri fordelt efter ofrets vurdering af, om det har påvirket dem og deres liv, og om røveriet er anmeldt, 2008-14, pct.

	Ikke anmeldt	Anmeldt
I meget/temmelig høj grad	28 %	73 %
I nogen/lille grad	16 %	84 %
Slet ikke	23 %	77 %
I alt	20 %	80 %

Til gengæld har anmeldelsestilbøjeligheden en tydelig og stærk sammenhæng med det økonomiske tab ved røveriet, jf. figur 6.6. De personer, der alene har været udsat for forsøg på røveri, er således klart mindre tilbøjelige til at anmelde røveriet til politiet end dem, der har lidt et økonomisk tab. Anmeldelsestilbøjeligheden stiger med væksten af det økonomiske tab.

Figur 6.6. Ofre for røveri der har anmeldt røveriet til politiet i forhold til udbyttet af røveriet, 2008-14, pct.

Af tabel 6.22 fremgår, at den hyppigste grund til ikke at anmelde røveri er, at det har været for bagatelagtigt og/eller kun et forsøg på røveri. Denne begrundelse gives i næsten to ud af fem tilfælde. I knap hver fjerde tilfælde beror det på, at anmeldelse til politiet ikke anses for at nytte noget, mens hver tiende mener, det er for besværligt at anmelde. Sidstnævnte begrundelse er givetvis også relateret til røveriets omfang. Kategorien ”anden grund” dækker over meget forskelligartede årsager, herunder generel mistillid til politiet, og at andre personer har frarådet en anmeldelse.

Tabel 6.22. Røveriofres grunde til ikke at anmelde røveriet til politiet, 2008-14, pct.

	Andel
For lidt/kun forsøg	38 %
Nytter ikke	24 %
For besværligt	10 %
Kunne ikke give brugbare oplysninger til politiet	2 %
Selv skyld i røveriet	1 %
Frygt for repressalier	2 %
Hensyn til gerningspersonen	4 %
Anden grund	17 %
I alt	100 %

Politiet har ifølge ofrene kun opklaret ganske få af de sager, der er anmeldt. Ifølge ofrene drejer det sig om 16 pct. Denne procentandel er betydeligt lavere end den, kriminalstatistikken oplyser om. Diskrepansen beror givetvis på, at ofrene som flere gange nævnt ikke alene rapporterer om

egentlige røverier, men også om taske- og tricktyverier, hvor opklaringsprocenten er ret lav (Kongstad og Kruize, 2012). Desuden kan forskellen skyldes, at ofrene ikke altid har kendskab til sagens videre forløb, eller at sigtelsesprocenten for røveri varierer betydeligt med røveriets karakter, således at røverier mod private, som er den form, der primært oplyses om gennem en offerundersøgelse, relativt sjældent fører til en sigtelse.

6.8 Forhold der påvirker risikoen for at blive udsat for røveri

Resultaterne af den gennemførte regressionsanalyse vedrørende *udsathed for røveri* er vist i bilagstabel 6.2 og 6.3 (start- og slutmodel). I årene 2009-14 var i alt 0,9 pct. udsat for røveri.⁴²

Af tabellen fremgår det, at *alder, bopæl, herkomst, civilstand, hvor ofte man går ud for at feste og more sig samt om man ejer butik eller virksomhed* er faktorer, der har sammenhæng med risikoen for at blive udsat for røveri:

- Unge under 25 år har større risiko for at blive udsat for røveri end personer, der er ældre.
- Indbyggere i yder- og landkommuner er mindre udsatte end indbyggerne i mellem og bykommuner.
- Personer, med anden herkomst end dansk er oftere udsat for røveri, end personer med dansk herkomst.
- Gifte er i mindre risiko for at blive udsat for røveri, end ugifte og fraskilte er.
- Går man ofte ud for at more sig med venner og bekendte, er der større sandsynlighed for at blive udsat for røveri.
- Ejer man en butik eller en virksomhed, er der større sandsynlighed for, at man udsættes for røveri.

Ejerskab af butik og/eller virksomhed indebærer den største forøgelse af risikoen for udsathed for røveri sammenlignet med dem, der ikke er butiks- og virksomhedsejere. Dette skal ses i sammenhæng med, at en væsentlig del af røverierne er rettet mod en butik eller en virksomhed og ikke en person. Ligeledes er der også tale om en betydelig forhøjelse af risikoen for at blive udsat for folk med anden herkomst end dansk.

Omvendt er det forbundet med en særlig lav risiko for at blive udsat for røveri, hvis man er bosiddende i land- og yderkommuner og hvis man er gift.

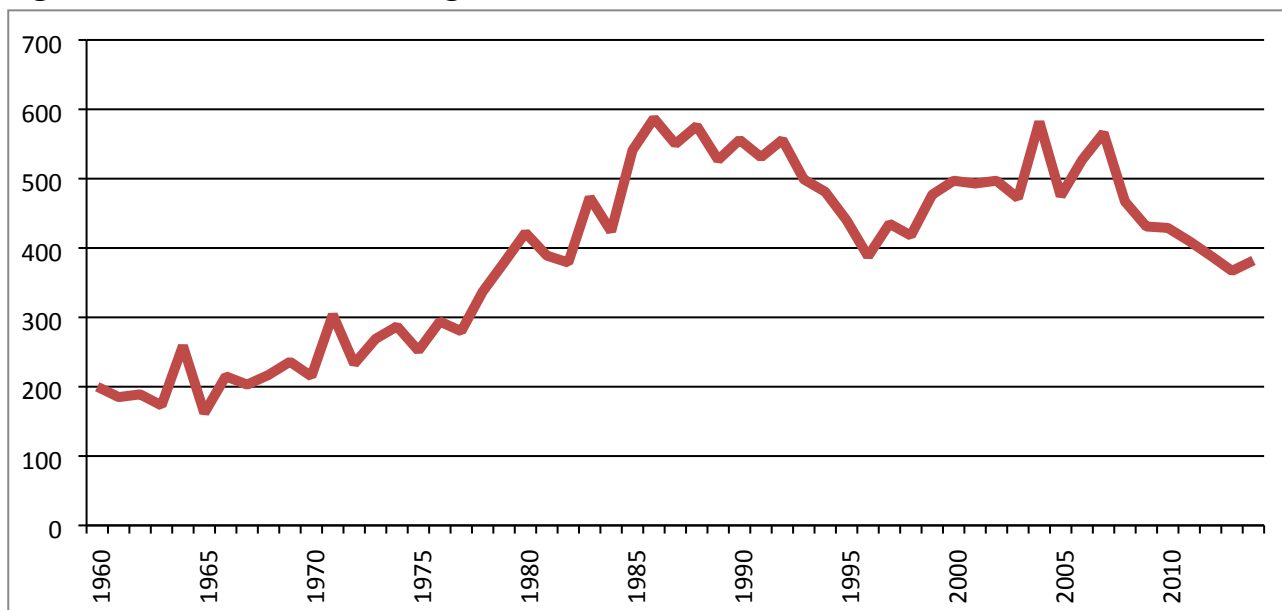
⁴² Regressionsanalyserne omfatter alene perioden siden 2009, hvor der er inkluderet spørgsmål om livsstil og socioøkonomiske forhold i offerundersøgelsen, se i øvrigt afsnit 2.3.

Det er bemærkelsesværdigt, at høj indkomst og ejerskab af mange forbrugsgoder ikke er forbundet med en forhøjet risiko for røveri, men det skal sikkert ses i sammenhæng med, at ganske mange af røverierne er gaderøverier, der retter sig mod dem, der hyppigt færdes i gademiljøet – unge mennesker, som relativt sjældent har en høj indkomst eller råder over mange forbrugsgoder.

7. TVANGSSAMLEJE

Af figur 7.1 ses udviklingen i politianmeldte voldtægter. I de sidste 20-30 år har antallet ligget mellem 400 og 600 tilfælde.⁴³ I 2014 var antallet af politianmeldte voldtægter 382. Udviklingen i voldtægter i Danmark er særskilt behandlet og belyst andetsteds (Balvig m.fl., 2009).

Figur 7.1. Politianmeldte voldtægter, 1960-2014.

Offerundersøgelsen omfatter fra og med 2008 spørgsmål til de adspurgte kvinder om udsathed for tvangssamleje.⁴⁴ Spørgsmålet lyder: “Kan du fortælle mig, om du inden for de seneste fem år har været udsat for, at en mand ved brug af vold eller trusler om vold har forsøgt at tvinge dig til eller rent faktisk har tvunget dig til samleje?” Her er valgt at anvende termen ‘tvangssamleje’ om det, kvinderne angiver at have været udsat for, idet det er usikkert, i hvilket omfang der er tale om voldtægt i juridisk forstand. Meget tyder på, at tvangssamleje for mange er et bredere begreb og omfatter flere forskellige handlinger end det juridiske voldtægtsbegreb.

Et spørgsmål om tvangssamleje er også indgået i tidligere danske offerundersøgelser, men da spørgsmålene i disse undersøgelser samt undersøgelseskonteksten ikke uden videre er sammenlignelige, vil der kun i begrænset omfang blive sammenlignet med tidligere undersøgelser.

⁴³ I 2013 blev definitionen af voldtægt ændret, således at den i dag også omfatter samleje med børn under 12 år. Her er dog – i lighed med Danmarks Statistiks afgrænsning – anvendt den tidligere definition, der ud over voldtægt (§ 216, stk. 1) også omfatter ulovlig tvang (den tidligere § 217), tilsnigelse til samleje (§ 221) samt anden kønslig omgængelse end samleje (den tidligere § 224, nu § 225).

⁴⁴ At det alene er kvinder, der er stillet spørgsmålene om tvangssamleje, skyldes ikke en antagelse om, at mænd ikke kan udsættes for tvangssamleje, men at fænomenet har et væsentligt mindre omfang, hvorfor det er svært at kortlægge ved brug af surveymetoden.

Der henvises i øvrigt til omtalen heraf i rapporten “Vold og overgreb mod kvinder” (Balvig & Kyvsgaard, 2006c), som er tilgængelig på Justitsministeriets hjemmeside.

På spørgsmålet om udsathed for tvangssamleje inden for de seneste fem år er det i gennemsnit for alle årene 2008-14 1 pct. af kvinderne, der svarer bekræftende herpå. Det svarer til, at cirka 20.000 kvinder tilkendegiver, at de inden for de seneste fem år har været udsat for tvangssamleje eller forsøg herpå. Andelen varierer noget over årene: 0,7 pct. i 2008, 1,0 pct. i 2009, 0,9 pct. i 2010, 1,3 pct. i 2011, 0,9 pct. i 2012, 1,2 pct. i 2013 og 1,4 pct. i 2014 angav at have været udsat for tvangssamleje eller forsøg herpå inden for de seneste fem år. Andelen af udsatte i 2014 er højere end gennemsnittet for den undersøgte periode. Det skal dog bemærkes, at udregningerne er baseret på meget få observationer, hvilket betyder, at udsving let kan forekomme.

Udviklingen i omfanget af tvangssamlejer siden 2008 følger ikke udviklingen i de politiregistrerede voldtægter, snarere tværtimod. Mens der har været et ganske stort fald i de politiregistrerede voldtægter, er tendensen vækst i de offerrapporterede – dette på trods af en ret konstant anmeldelsestilbøjelighed, jf. senere. Dette understreger, at de hændelser, der rapporteres til offerundersøgelsen, kan være af en anden art end dem, politiet kategoriserer som voldtægt.⁴⁵

Som følge af fremadteleskopering hos respondenterne kan antallet af ofre gennem de seneste fem år være misvisende, hvorfor der også er set på, hvor mange der har været udsat inden for det seneste år forud for interviewtidspunktet. Ved et 1-års perspektiv frem for et 5-års perspektiv er risikoen for fremadteleskopering mindre. Gennemsnitligt for perioden er 0,21 pct. af kvinderne blevet udsat for tvangssamleje inden for det seneste år. 2014 adskiller sig signifikant herfra, idet 0,39 pct. af kvinderne angiver, at de det seneste år er blevet udsat for tvangssamleje. Den gennemsnitlige procentandel svarer til cirka 4.200 kvinder pr år. Med sikkerhedsintervaller på 95 pct. er der tale om mindst 3.400 og højst 5.000 ofre for tvangssamleje pr. år. Det skal dog kraftigt understreges, at tallene er baseret på meget få observationer.

Ved fortolkning af udviklingen skal man i øvrigt især være opmærksom på, at der kan være – og givetvis også er – sket ændringer i, hvad kvinderne oplever og opfatter som tvangssamleje (og voldtægt). Set over et længere tidsforløb er det således påvist, at relativt flere af de seksuelle overgreb opleves og opfattes som voldtægt. I 1969 blev et udsnit af befolkningen stillet følgende spørgsmål: ”En kvinde og en mand mødes på en restauration. Manden inviterer kvinden med hjem. Han siger, at han venter nogle gæster til fest. I lejligheden sætter de sig i sofaen og kysser og krammer hinanden. Da manden prøver at trække kvindens trusser af, afviser hun ham. Han giver hende nogle lussinger og gennemfører samlejet. Kan dette efter Deres mening betegnes som

⁴⁵ Også andre forhold kan dog indvirke på udviklingen i de politiregistrerede anmeldelser, herunder politiets brug af undersøgelsessager.

voldtægt?” I 1969 var det kun 13 pct., der svarede bekræftende herpå (9 pct. af mændene og 17 pct. af kvinderne). I en tilsvarende undersøgelse i 1978 var andelen, der svarede bekræftende, vokset til 53 pct. (46 pct. af mændene og 61 pct. af kvinderne), og i den seneste undersøgelse, som er foretaget i 2013, til 95 pct. (96 pct. af mændene og 94 pct. af kvinderne) (Balvig, 2015, s. 18-19). Vi har tillige tidligere påpeget, at også selve voldsbegrebet har gennemgået en stadig udvidelse. Det handlingsunivers, der opfattes som vold, er blevet større og større, og det er sket som led i en stadig kraftigere fordømmelse af fysiske overgreb.

I undersøgelsesmateriale er det i alt 420 respondenter i perioden 2008 til 2014, som angiver at have været udsat for tvangssamleje inden for de seneste fem år. Heraf angiver 83 respondenter, at det skete inden for de seneste 12 måneder. Konklusionerne i det følgende er derfor baseret på et spinkelt materiale og følgelig behæftet med betydelig usikkerhed.

De gennemførte analyser omfatter alle, der har været udsat for tvangssamleje eller forsøg herpå inden for den seneste femårige periode, blandt de interviewede i årene fra 2008 til 2014. Begrebet ‘tvangssamleje’ dækker i det følgende både fuldbyrdet tvangssamleje og forsøg herpå. For cirka halvdelen – 53 pct. – af de kvinder, der angiver, at de har været udsat for tvangssamleje, drejer det sig om forsøg, mens der i de resterende tilfælde er tale om fuldbyrdet tvangssamleje.

Størstedelen af ofrene – 60 pct. – er blevet udsat for tvangssamleje én gang i løbet af en fem års periode, mens 22 pct. er blevet udsat 2-3 gange og 18 pct. 4 gange eller flere.

7.1 Ofre og gerningsmænd

Ofrene for tvangssamleje er relativt unge, idet mere end en fjerdedel var 18 år eller yngre på gerningstidspunktet, mere end halvdelen var 23 år eller yngre, og næsten tre fjerdedele var højst 35 år. Det yngste offer var 13 år, mens det ældste var 65 år. Kun få af ofrene var over 50 år. Gennemsnitsalderen for ofrene på gerningstidspunktet var 27 år.

Tabel 7.1. Ofre for tvangssamleje inden for den seneste femårige periode fordelt efter ofrets og gerningsmandens alder, 2008-14, pct.

Ofrets alder	Gerningsmandens alder			I alt
	15-24 år	25-39 år	Over 39 år	
Indtil 24 år	28 %	26 %	4 %	58 %
25-39 år	1 %	17 %	7 %	25 %
Over 39 år	1 %	4 %	12 %	17 %
I alt	30 %	48 %	22 %	100 %

Forholdet mellem ofrenes og gerningsmandens alder fremgår af tabel 7.1. Der er en tydelig sammenhæng, idet de yngre gerningsmænd primært har tvunget eller forsøgt at tvinge yngre kvinder til samleje, mens det for ældre gerningsmænd typisk drejer sig om mere modne kvinder.

I knapt hvert tredje tilfælde kendte ofret ikke gerningsmanden, jf. tabel 7.2. I de fleste af de øvrige tilfælde – cirka fire ud af ti – er gerningsmanden en nuværende eller tidligere partner, og i disse tilfælde er langt de fleste tvangssamlejer begået under samlivet. Udover – som vist ved kontakttvangssamlejer – er det formentlig især ved partnertvangssamlejer, at der over tid er sket en udvikling i retning af, at de i stigende grad opfattes som 'voldtægt'. Det er bemærkelsesværdigt, at kun en relativ lille del af tvangssamlejerne i offerundersøgelsen har karakter af at være de såkaldte kontakttvangssamlejer.⁴⁶ Sandsynligvis er der dog nogle af de ofre, der har været udsat for denne form for tvangssamleje, der har svaret nej til et indledende spørgsmål i spørgeskemaet om, hvorvidt de kendte personen.

I undersøgelsen er der også spurgt, om samme gerningsmand tidligere har truet kvinden med eller faktisk gennemført tvangssamleje. Det er sket for 31 pct. af ofrene, og det er – som det kan forventes – først og fremmest tilfældet for dem, hvor gerningsmanden har været en partner.

Tabel 7.2. Offerrapporterede tvangssamlejer inden for den seneste femårige periode fordelt efter ofrets kendskab og relation til gerningsmanden, 2008-14, pct.

	Andel
Ukendt	32 %
Nuværende ægtefælle/samlever/kæreste	8 %
En tidligere ægtefælle/samlever/kæreste. Tvangssamleje begået inden forholdets ophør	23 %
En tidligere ægtefælle/samlever/kæreste. Tvangssamleje begået efter forholdets ophør	7 %
Andet familiemedlem	0,6 %
En (tidligere) ven/kammerat	11 %
Bekendt > 24 timer	11 %
Bekendt < 24 timer	1 %
En man lige havde mødt på værtshus eller lign.	0,7 %
En man lige havde mødt gennem Internettet	1 %
En ofret var i et afhængighedsforhold til (f.eks. chef, lærer, læge, taxachauffør el.lign.)	0,5 %
Anden person	4 %
I alt	100 %

⁴⁶ Kontakttvangssamleje er et begreb, der dækker over tvangssamlejer begået i forbindelse med en kortvarig social relation, f.eks. hvor offer og gerningsmand har mødt hinanden på en beværtning, haft et stævnemøde o.l. Det engelske udtryk for fænomenet er 'date rape'.

7.2 Gerningssituationen

35 pct. af tvangssamlejerne er foregået i ofrets bolig, herunder fælles bolig, jf. tabel 7.3, og knap hvert fjerde er foregået i gerningsmandens bolig. Yderligere er næsten hver tiende tvangssamleje foregået i anden privat bolig, hvilket indebærer, at det sammenlagt er to tredjedele af tvangssamlejerne, der er foregået i en privat bolig. Omtrent en sjettedel er foregået udendørs på offentligt tilgængelige steder som en gade eller en park.

Tabel 7.3. Offerrapporterede tvangssamlejer inden for den seneste femårige periode fordelt efter gerningsstedets art, 2008-14, pct.

	Andel
Egen bolig	35 %
Gerningsmandens bolig	23 %
Anden privat bolig	8 %
På arbejdsplads/skole/uddannelsesinstitution	4 %
På værtshus, cafe, bodega m.m.	2 %
Offentligt tilgængeligt sted såsom gade, park m.v.	17 %
Offentligt transportmiddel	0,6 %
Andet offentligt tilgængeligt sted	4 %
Udlandet	3 %
Andet	3 %
I alt	100 %

Der er yderligere spurgt, om hændelsen er sket i forbindelse med en privatfest eller en tur i byen, hvilket næsten hver tredje af ofrene har svaret ja til (30 pct.).

Tidsmæssigt er 70 pct. af tvangssamlejerne foregået torsdag til lørdag, og 49 pct. af dem er foregået inden for den tredjedel af døgnet, der går fra kl. 20 om aftenen til kl. 4 om morgenen.⁴⁷

Tabel 7.4 viser andelen af henholdsvis ofre og gerningsmænd, der var påvirkede i gerningsøjeblikket. Dette er baseret på ofrenes opfattelse, og ifølge dem var gerningsmændene hyppigere påvirkede end ofrene selv. I øvrigt ses af tabellen, at den hyppigste situation er den, hvor hverken offer eller gerningsmand var påvirket. Dernæst følger situationen, hvor begge parter var påvirket af alkohol.

⁴⁷ De 12 pct. af ofrene, der har svaret 'ved ikke' eller har nægtet at svare, er ikke med i beregningen.

Tabel 7.4. Ofre for tvangssamleje inden for den seneste femårige periode fordelt efter andel ofre og gerningsmænd påvirket af alkohol eller andet, 2008-14, pct.⁴⁸

		Gerningsmand			I alt
		Påvirket af alkohol	Påvirket af andet	Ikke påvirket	
Offer	Påvirket af alkohol	23 %	3 %	3 %	30 %
	Påvirket af andet	0,3 %	0,3 %	1 %	2 %
	Ikke påvirket	18 %	5 %	47 %	69 %
I alt		41 %	8 %	51 %	100 %

7.3 Tvangssamlejets grovhed og alvorlighed

51 pct. af ofrene har fået synlige skader eller mærker som følge af tvangssamlejet, og 36 pct. af disse ofre er efterfølgende blevet lægebehandlet for skaderne, jf. tabel 7.5. Skaderne bestod typisk af blå mærker eller hudafskrabninger, men i enkelte tilfælde var der tale om brækkede ribben eller en brækket arm.

Tabel 7.5. Ofre for tvangssamlejer inden for den seneste femårige periode fordelt efter andel med skader og lægebehandling, 2008-14.

	Ja	Nej	I alt
Synlige skader eller mærker	51 %	49 %	100 %
<i>Heraf</i> andel med lægebehandling for skader eller mærker	36 %	64 %	100 %

I hvert tyvende tilfælde af tvangssamleje – 5 pct. – er der anvendt våben eller redskab, enten direkte eller til at true med. Det drejer sig i langt de fleste tilfælde om kniv, men ikke altid kun kniv. I næsten to ud af tre hændelser, hvor der indgår en form for våben, indgår også ting som flaske eller sten. Slag- eller skydevåben forekommer betydeligt sjældnere. Det skal igen understreges, at datamaterialet er ganske spinkelt, hvorfor resultaterne er behæftet med en betydelig statistisk usikkerhed.

Der er endvidere spurgt, om ofret mener, at der er anvendt bedøvende middel, sovemiddel eller andet, som gjorde, at ofret ikke vidste, hvad der foregik. 4 pct. af ofrene er helt sikre på, at det er tilfældet, mens yderligere 5 pct. siger, at det måske var tilfældet. Brug af bedøvelsesmiddel omtales oftere ved forsøg end ved fuldbyrdet tvangssamleje.

⁴⁸ Der er en del tilfælde, hvor ofret ikke har en klar opfattelse af, om gerningsmanden har været påvirket eller ej, og også enkelte tilfælde, hvor offer ikke ved eller ikke har svaret på, om hun selv var påvirket (i alt mere end 10 pct. af besvarelserne). Disse er ikke inkluderet i tabellen, da det slører billedet, men det er vigtigt at være opmærksom på, når der i forvejen er tale om få respondenter.

Der berettes om relativt få gruppetvangssamlejer. I 94 pct. af tvangssamlejerne er der således alene tale om én gerningsmand, mens der i de resterende tilfælde har været flere.

24 pct. af ofrene har følt sig i livsfare under tvangssamlejet. Næsten alle kvinder, der har været udsat for væbnet tvangssamleje, har følt sig i livsfare.

Tabel 7.6. Ofre for tvangssamleje inden for den seneste femårige periode fordelt efter ofrets vurdering af hændelsens alvorlighed, 2008-14, pct.

	Andel
Meget alvorlig	38 %
Ret alvorlig	45 %
Ikke særlig alvorlig	17 %
I alt	100 %

I de fleste tilfælde vurderes tvangssamlejet som ret alvorlig, jf. tabel 7.6. Kun relativt få – 17 pct. – ser hændelsen som ikke særlig alvorlig. Væbnet tvangssamleje betragtes meget hyppigere som meget alvorlig i forhold til de tilfælde, hvor der ikke er anvendt våben. Denne forskel er signifikant. Desuden ses en tendens til, at de tvangssamlejer, der vurderes som værende af mindre alvorlig karakter, hyppigere er begået af en kendt gerningsmand. Denne forskel er dog ikke signifikant.

Halvdelen af ofrene (53 pct.) mente, at hændelsen var kriminel, jf. tabel 7.7. Denne vurdering er signifikant mere udbredt blandt ofre for tvangssamlejer, hvor der har været anvendt våben eller redskab, end blandt andre ofre. Blandt de ofre, der vurderede handlingen som kriminel, var det 59 pct., der kendte gerningsmanden, mod 77 pct. af de personer, der vurderede handlingen som ”forkert, men ikke kriminel.” Også denne forskel er signifikant. Ofrets relation til gerningspersonen har således betydning for vurderingen af hændelsen.

Tabel 7.7. Ofre for tvangssamleje inden for den seneste femårige periode fordelt efter ofrets vurdering af hændelsen som kriminel eller ej, 2008-14, pct.

	Andel
En kriminel handling	53 %
En forkert, men ikke kriminel handling	40 %
Bare noget der sker	7 %
I alt	100 %

Mens der som nævnt var ganske få af dem, som havde været udsat for røveri, der syntes, at hændelsen havde påvirket dem og deres liv, så er sagen en noget anden, når det drejer sig om tvangssamleje, jf. tabel 7.8. Omtrent en femtedel af ofrene vurderer, at det har påvirket dem i meget høj grad, mens næsten en tredjedel synes, det har påvirket dem i temmelig høj grad eller en del.

Mere end hver fjerde føler sig påvirket i ringe grad, mens godt en femtedel mener, at det slet ikke har påvirket dem. 94 pct. af de ofre, der har følt sig i livsfare, er i en eller anden grad blevet påvirket af tvangssamlejhændelsen, og 57 pct. af dem, der har været udsat for væbnet tvangssamleje eller forsøg herpå, er i meget høj grad påvirkede af hændelsen.

Tabel 7.8. Ofre for tvangssamleje inden for den seneste femårige periode fordelt efter ofrets vurdering af om hændelsen har påvirket dem og deres liv, 2008-14, pct.

	Andel
Påvirket i meget høj grad	21 %
Påvirket i temmelig høj grad	11 %
Påvirket en del	20 %
Påvirket en ringe grad	27 %
Slet ikke påvirket	21 %
I alt	100 %

7.4 Anmeldelse til politiet

Mens de offerrapporterede røverier i langt de fleste tilfælde er anmeldt til politiet, er det betydeligt sjældnere tilfældet med tvangssamleje. Det er kun omtrent hvert fjerde tvangssamleje, der er anmeldt til politiet, og i en del tilfælde – 4 pct. af det samlede antal – er det ikke kvinden selv, der har anmeldt sagen til politiet. Der er ikke markante forskelle årene imellem med hensyn til anmeldestilbøjeligheden. Det bemærkes, at med hensyn til den del af tvangssamlejerne, som kvindernes anser for at være kriminelle, er hændelsen i 39 pct. af tilfældene anmeldt til politiet.

Der er en klar statistisk sammenhæng mellem, hvorvidt ofret kendte gerningspersonen eller ej, og om tvangssamlejet er anmeldt til politiet. Der er en større tilbøjelighed til at anmelde tvangssamlejet, hvis det er en gerningsmand, ofret ikke kender. Politiet får kendskab til 39 pct. af de tvangssamlejetilfælde eller forsøg herpå, hvor gerningsmanden ikke er kendt af ofret, mens dette kun gælder i 20 pct. af de tilfælde, hvor ofret kender gerningsmanden.

I modsætning til hvad der kunne forventes, er det ikke primært de fuldbyrdede tvangssamlejer, der anmeldes til politiet, men faktisk i noget højere grad forsøgene på tvangssamleje. 29 pct. af forsøgene er anmeldt mod kun 23 pct. af de fuldbyrdede. Dette skal ses i sammenhæng med, at 78 pct. af de fuldbyrdede tvangssamlejer begås af en bekendt, hvor dette kun gælder 57 pct. af forsøg på tvangssamlejer.

Som forventet er det oftest de tilfælde af tvangssamleje, der opleves som mest alvorlige, og dem, der anses for at være en kriminel handling, der anmeldes til politiet. I hvor høj grad tvangssamlejhændelsen har påvirket ofret, er derimod ikke relateret til anmeldestilbøjeligheden.

Tabel 7.9. Ofre for tvangssamleje inden for den seneste femårige periode fordelt efter grunde til ikke at anmelde tvangssamlejet til politiet, 2008-14, pct.

	Andel
Syntes ikke, der var grund til det/mente ikke, det var noget kriminelt	25 %
Troede ikke, det ville hjælpe eller havde ikke lyst	20 %
Var bange eller blev truet	14 %
Det var en kæreste, partner, ven eller kunne gå ud over børnene	16 %
Følte skyld, skam eller lagde selv op til det	12 %
Andet	13 %
I alt	100 %

Til spørgsmålet om, hvorfor tvangssamlejet ikke er anmeldt til politiet, svarer 25 pct. af kvinderne, at de ikke syntes, der var grund til det, og/eller at de ikke mente, det var noget kriminelt, jf. tabel 7.9. Hver femte svarer, at det ikke ville hjælpe at anmelde, og/eller at de ikke havde lyst til det. 14 pct. begrundede den manglende anmeldelse med, at de var bange eller blev truet, mens 16 pct. begrundede det med, at tvangssamlejet var begået af en kæreste, partner eller ven, eller med, at det kunne gå udover egne eller voldtægtsmandens børn. Mere end hver tiende af kvinderne undlod anmeldelse, fordi de følte skyld eller skam eller mente, de selv havde lagt op til det.

Ifølge de kvinder, der har anmeldt sagen til politiet, er det langt fra altid, politiet fanger gerningsmanden. 39 pct. af de ofre, hvor sagen er anmeldt til politiet, har oplevet, at gerningsmanden blev pågrebet, mens 61 pct. således ikke har.

At mange kvinder ikke har anmeldt tvangssamlejet til politiet betyder ikke, at kvinderne ikke har talt med nogen om hændelsen. Kun i otte pct. af tilfældene har kvinden ikke talt med nogen som helst om hændelsen. De fleste kvinder – 57 pct. – har talt med deres familie om det skete, ligesom de fleste – 80 pct. – har talt med venner og bekendte om det. I 23 pct. af tilfældene har kvinderne også talt med nogen på deres arbejdsplads om hændelsen. Sammenholdes dette med tidligere undersøgelser, tyder det på, at det er blevet mere almindeligt, at kvinder taler med andre om hændelsen.

14 pct. har haft kontakt til krisecentre eller lignende steder i forlængelse af det skete, og 39 pct. har været hos læge, psykolog og/eller psykiater. Endelig er der nogle – 18 pct. – som har haft kontakt med andre myndigheder end politiet, eksempelvis det sociale system, som følge af det skete.

7.5 Forhold der påvirker risikoen for at blive udsat for tvangssamleje

I dette afsnit refereres slutresultatet fra tre regressionsanalyser vedrørende henholdsvis den generelle risiko for at blive udsat for tvangssamleje, risikoen for at blive udsat for tvangssamleje af nogen, man *kender*, samt risikoen for at blive udsat for tvangssamleje af en gerningsperson, der *ikke*

er ofret bekendt. Alle analyser gælder perioden 2009-14.⁴⁹ Det skal for alle disse regressionsanalyser – men særligt de to sidste – bemærkes, at antallet af ofre i datamaterialet er relativt beskedent, hvilket medfører betydelig statistisk usikkerhed.

7.5.1 Udsathed for tvangssamleje

Resultaterne fra de gennemførte regressionsanalyser vedrørende *udsathed for tvangssamleje* fremgår af bilagstabel 7.1 og 7.2 (start- og slutmodel). I alt angav 1,1 pct. af de adspurgte kvinder, at de havde været udsat for tvangssamleje eller forsøg herpå inden for de sidste fem år.

Det ses, at *alder*, *beskæftigelse* samt *civilstand* har sammenhæng med risikoen for at blive udsat for tvangssamleje.

- De 16-24-årige såvel som de 25-39-årige kvinder er i væsentligt større omfang end kvinder, der er 40 år eller ældre, udsat for tvangssamleje.
- Arbejdsløse har en større risiko for at blive udsat for tvangssamleje end beskæftigede og kvinder uden for arbejdsmarkedet.
- Er man gift, er risikoen for at blive udsat for tvangssamleje lavere, end den er for ugifte.

Alle de angivne sammenhænge er statistisk set meget sikre.

Det er især de unge kvinder, som har en meget forhøjet risiko for at blive udsat for tvangssamleje sammenlignet med ældre kvinder. Selv om en stor del af tvangssamlejerne er begået af en partner, har de gifte kvinder alligevel en betydeligt mindre sandsynlighed end de ugifte for at blive udsat for tvangssamleje.

Som nævnt er kvinder, der er arbejdsløse, markant mere udsatte for tvangssamleje end kvinder, der er i arbejde. Muligvis er dette i en eller anden udstrækning en konsekvens af den effekt, tvangssamlejet har haft. Mens selve det at blive udsat for tvangssamleje ligger i fortiden, er beskæftigelse noget, der i måles ved interviewtidspunktet. Nogle respondenter er måske blevet påvirket så meget af hændelsen, at de har måttet opgive deres job. Undersøgelser af voldtægt viser dog også, at kvinder, der på en eller anden måde befinder sig i en udsat situation, har en forøget risiko, så det seksuelle overgreb kommer til at fungere som en dobbeltbelastning (Balvig & Kyvsgaard, 2006c).

⁴⁹ Regressionsanalyserne omfatter alene perioden siden 2009, hvor der blev inkluderet spørgsmål om livsstil og socioøkonomiske forhold i offerundersøgelsen, se i øvrigt afsnit 2.3.

Det er påfaldende, at det ikke synes at øge risikoen for tvangssamleje, at man hyppigt går ud om aftenen. Man kunne godt forestille sig, at risikoen for at blive udsat for tvangssamleje hang nøje sammen med, hvor meget man går ud for at more sig og feste, men det viser sig ikke at være tilfældet. Dette skal givetvis ses i sammenhæng med, at de fleste tilfælde af tvangssamleje foregår i ofrets eller gerningsmandens bolig og ikke er kontakttvangssamlejer eller overfaldstvangssamlejer.

7.5.2 Udsathed for tvangssamleje, hvor gerningsmanden er ofret bekendt.

I bilagstabellerne 7.3 og 7.4 er resultaterne af en regressionsanalyse af *udsatheden for tvangssamleje, hvor gerningsmanden er ofret bekendt* angivet (start- og slutmodel). Her medregnes tilfælde, hvor gerningsmanden enten er partner, ekspartner, et familiemedlem eller en (eventuelt tidligere) ven eller bekendt. Således medregnes ikke tilfælde, hvor gerningsmanden enten er totalt ukendt, eller hvor ofret og gerningsmanden kun lige har mødt hinanden. I alt angav 0,6 pct. af de adspurgte kvinder, at de havde været udsat for en sådan hændelse inden for de sidste fem år.

Det ses af slutmodellen, at der er en sammenhæng mellem *ofrets alder, beskæftigelse, bopæl* samt *civilstand* og udsatheden for tvangssamleje, hvor gerningsmanden er ofret bekendt.

- De 16-24-årige og de 25-39-årige kvinder, er mere udsatte end kvinder, der er 40 år eller ældre.
- Arbejdsløse har en forøget risiko sammenlignet med de beskæftigede og kvinder uden for arbejdsmarkedet.
- Kvinder med bopæl i en yder- eller mellemkommune har en forhøjet risiko i forhold til kvinder i landets andre regioner.
- Kvinder af anden herkomst end dansk har en formindsket risiko for at blive udsat for voldtægt af en kendt gerningsperson i forhold til kvinder af dansk herkomst.
- Gifte kvinder har en mindre risiko for at blive udsat for tvangssamleje af en af ofret kendt gerningsperson i forhold til ugifte kvinder. Omvendt har enlige (fraskilte og enker) en forstørret risiko.

Tabellen viser, ligesom for den generelle udsathed for tvangssamleje, at risikoen for udsathed for tvangssamleje, hvor gerningsmanden er en bekendt, særligt er øget for unge kvinder. Ligeledes er risikoen stærkt forøget blandt arbejdsløse i forhold til øvrige beskæftigelsesgrupper.

Gifte kvinders risiko er omvendt stærkt formindsket sammenlignet med fraskilte og ugifte kvinders. I lyset af, at en stor del af tvangssamlejer med kendte gerningsmænd begås af kæresten og ægtemænd, er det bemærkelsesværdigt, at gifte kvinder har ligeså lille risiko for at blive udsat for denne type tvangssamleje som for tvangssamleje generelt. Dette har sikkert i en vis udstrækning sin

baggrund i, at kvinder, der er blevet udsat for tvangssamleje af deres ægtemænd, siden hen er blevet skilt. Kvinder, der udsættes for tvangssamleje af den mand, de stadig er gift, vil måske være mindre tilbøjelige til at berette herom.

Kvinder af anden herkomst end dansk har ligeledes en stærkt reduceret risiko for at blive udsat for tvangssamleje af en af ofret kendt gerningsperson i forhold til kvinder af dansk herkomst.

7.5.3 Udsathed for tvangssamleje, hvor gerningsmanden ikke er ofret bekendt.

I bilagstabellerne 7.5 og 7.6 er resultaterne af en regressionsanalyse for *udsathed for tvangssamleje, hvor ofret ikke kender gerningsmanden eller kun har kendt denne i kort tid* angivet (start- og slutmodel). Her medregnes alle de tilfælde, der ikke indgår i regressionsanalysen i afsnit 7.13.2. Dvs. tvangssamlejer, hvor gerningsmanden er ukendt, en 'korttidsrelation', en person i et afhængighedsforhold (eksempelvis en chef, en læge, en betjent eller en taxachauffør) eller øvrige gerningsmænd. I alt angav 0,4 pct. af de adspurgte kvinder, at de havde været udsat for en sådan hændelse inden for de sidste fem år.

Det ses af slutmodellen, at der er en sammenhæng mellem *ofrets alder, beskæftigelse, bopæl og civilstand* og udsathed for tvangssamleje, hvor gerningsmanden ikke var ofret bekendt.

- De 16-24-årige og 25-39-årige kvinder er mere udsatte end kvinder, der er 40 år eller ældre.
- Arbejdsløse kvinder har en forøget risiko sammenlignet med beskæftigede og kvinder uden for arbejdsmarkedet.
- Kvinder med bopæl i en landkommune har en formindsket risiko sammenlignet med personer med bopæl i andre kommunetyper.
- Gifte kvinder har en formindsket risiko sammenlignet med øvrige kvinder.

Ligesom for de øvrige typer tvangssamleje er de yngre kvinder meget mere udsatte end de ældre, dog er udsathed ekstra stor for de yngste kvinder, når det drejer sig om tvangssamleje med ukendt gerningsmand. I lighed med resultaterne at de øvrige regressionsanalyser viser også denne, at det at være arbejdsløs er en faktor, der øger risikoen markant for at blive udsat for tvangssamleje med ukendt gerningsmand. Desuden har giftermål indflydelse, idet risikoen for gifte er meget lavere end for ugifte. Ligeledes gælder, at kvinder bosiddende i landkommuner har en stærkt reduceret risiko i forhold til kvinder bosiddende i andre kommunetyper.

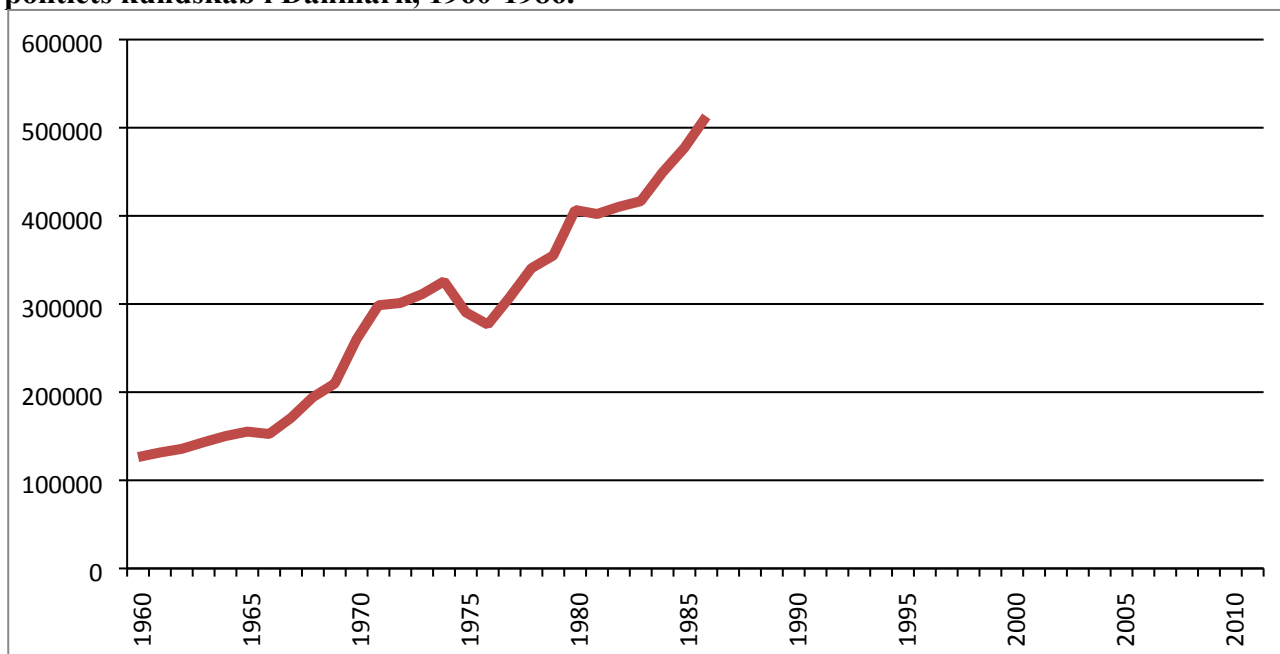
8. DEN SAMLEDE KRIMINALITETSUDVIKLING

I det følgende skal der ses på udviklingen i tyverier, hærværk og vold samlet. Tvangssamleje og røveri indgår ikke i denne analyse, da tidligere offerundersøgelser typisk alene har omfattet de tre førstnævnte former for kriminalitet.

8.1 Kriminalitetsudviklingen frem til 1986

1986 var et mærkeår i kriminalitetens historie i Danmark. Da årsopgørelsen fra Rigspolitichefen for dette år blev offentliggjort (i marts måned 1987), måtte man således notere sig, at antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser oversteg en halv million. Helt præcist var der i 1986 registreret 512.850 anmeldelser for overtrædelse af straffeloven. I et tilbageblik kunne man konstatere, at der var tale om ikke mindre end en femdobling i forhold til situationen i begyndelsen af 1960'erne, jf. figur 8.1, og når man spejlede sig i Interpols internationale kriminalstatistikker, fremstod Danmark – med 1 anmeldt straffelovsovertrædelse for hver 10 indbyggere – nu som et af de mest kriminalitetsbefængte samfund i verden. Samtidig viste analyser foretaget af Institut for Konjunkturanalyse, at vold og kriminalitet bekymrede 2 ud af 3 danskere meget (Thulstrup m.fl., 2005, s. 80; se også figur 9.2).

Figur 8.1. Straffelovsovertrædelser der ved anmeldelse eller på anden måde er kommet til politiets kundskab i Danmark, 1960-1986.

Væksten i kriminaliteten i det forudgående tiår, fra 1976 til 1986, havde været langt stærkere end det tidligere tiår – 1966 til 1976 – der igen havde oplevet en stærkere vækst end fra 1956 til 1966. Denne tilsyneladende katastrofekurs og katastrofeplacering for kriminaliteten i Danmark

inspirerede flere til at kigge fremad: Hvordan ville det se ud ved årtusindeskiftet? I dag ved vi, hvordan det kom til at gå, men dengang var man jo henvist til at spå.

Således spåede den daværende rigspolitichef, at antallet af straffelovsovertrædelser i år 2000 ville være steget til mere end én million om året, altså en fordobling i forhold til 1986. Rigspolitichefen fremhævede, at denne spådom var baseret på meget grove beregninger, men lagde også vægt på "... at tilsvarende regnemoder for 20 år siden blev brugt til at forudsige udviklingen i kriminaliteten frem til 80'erne – og de holdt stik" (Lardell, 1987, s. 7).

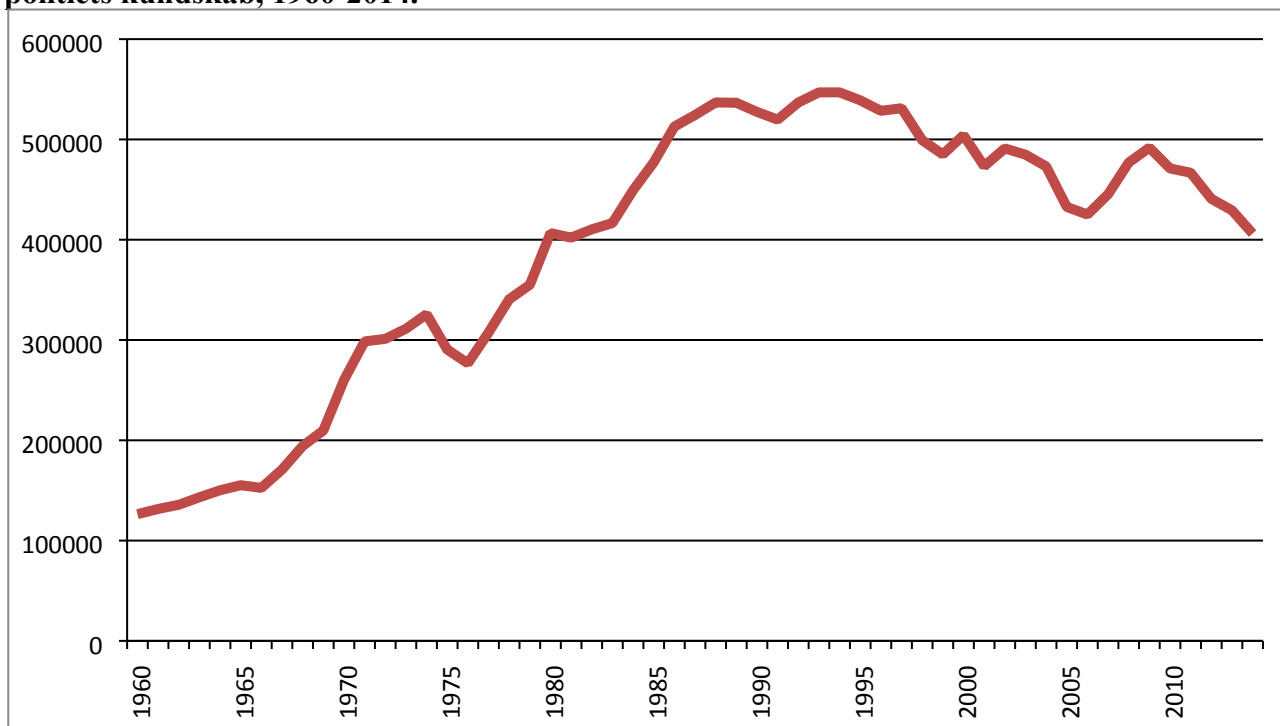
Også to kultursociologer foretog en række fremskrivninger af kriminalitetens udvikling fra 1986 til år 2000, blandt andet en fremskrivning baseret på den forudsætning, at den gennemsnitlige stigningstakst fra 1960 til 1986 ville fortsætte (Blum & Porsager, 1987). I så fald skulle tyverianmeldelserne stige fra omkring 400.000 i 1986 til over 800.000 i 2000, hærværksanmeldelser fra knap 40.000 om året til 170.000 om året og den anmeldte personvold fra omkring 6.000 til knap 11.000. Samlet betød denne fremskrivning, ligesom Rigspolitichefens, en fordobling af de anmeldte straffelovsovertrædelser.

Fra kriminologisk hold blev der udarbejdet en konsekvensanalyse. Denne byggede ikke på vækstprocenterne i de forudgående år, men analyserede de mulige konsekvenser af ændringer i befolkningens størrelse, befolkningens alderssammensætning og samfundets urbaniseringsgrad – forhold som hidtil havde vist sig at have stærk sammenhæng med kriminalitetsniveauet (Balvig 1985a; 1987). Denne konsekvensanalyse førte til et meget anderledes resultat end de to vækstbaserede fremskrivninger, idet dens bud på udviklingen var, at der i år 2000 ikke ville være flere anmeldte straffelovsovertrædelser end i 1986, snarere noget færre (omkring 490.000).

8.2 Kriminalitetsudviklingen frem til 2014

Det faktisk antal anmeldte straffelovsovertrædelser i 2000 blev 504.250, et lille fald på 2 pct. i forhold til 1986. Perioden fra 1986 viste sig således at blive en periode med en meget anderledes kriminalitetsprofil end perioden fra midt i 1960'erne til midt i 1980'erne. Den stadige vækst blev afløst af først stagnation og senere et fald i de anmeldte straffelovsovertrædelser. Som det ses af figur 8.2, stagnerede antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser i perioden fra midt i 1980'erne til midt i 1990'erne på et niveau med mellem 500.000 og 550.000 årlige anmeldelser, hvorefter der fra midt i 1990'erne og frem til 2006 var en faldende tendens. Fra 2007 til 2009 steg antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser på ny – en stigning på 16 pct. – men efterfulgt af et fald på 17 pct. fra 2009 til 2014. Med undtagelse af år 2000 har antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser i alle årene i det nye årtusinde været under en halv million.

Figur 8.2. Straffelovsovertrædelser der ved anmeldelse eller på anden måde er kommet til politiets kundskab, 1960-2014.

1986-87 er ikke blot et mærkeår med hensyn til udviklingen i den registrerede kriminalitet, men også med hensyn til forsøg på at kortlægge den *faktiske* kriminalitet. I 1987 blev der således for første gang gennemført en undersøgelse af, hvorvidt danskerne inden for det seneste år forud for interviewtidspunktet havde været udsat for tyveri, hærværk og/eller vold. Som det er fremgået af det tidligere, er der før 1987 foretaget andre offerundersøgelser – den første i 1971 – men i 1987 var det første gang, man i samme undersøgelse spurgte om udsathedens for tre af de mest typiske og talrige traditionelle straffelovsovertrædelser – tyveri, hærværk og vold.⁵⁰

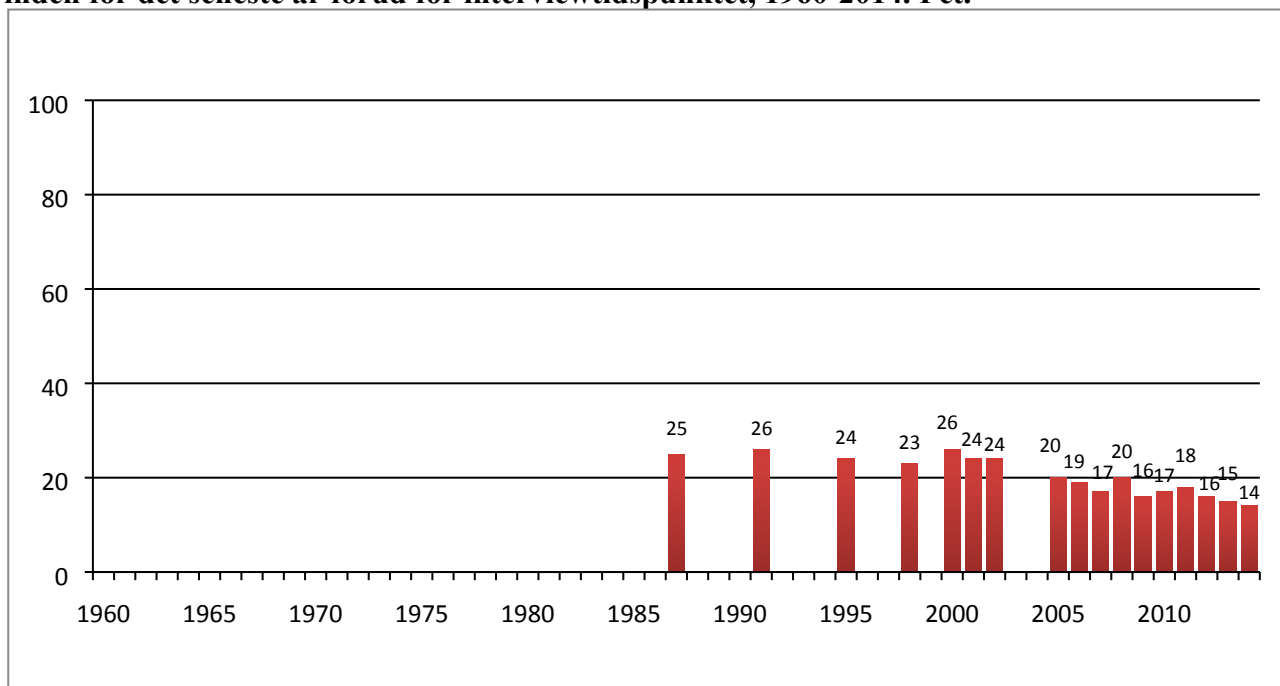
Undersøgelsen i 1987 viste, at en fjerdedel af befolkningen – 25 pct. – i løbet af et år blev udsat for tyveri, hærværk og/eller vold. Siden da er denne undersøgelse gentaget flere gange, jf. figur 8.3.

Fra 1987 til 2002 holdt den årlige andel, der havde været udsat for kriminalitet, sig på omkring de 25 pct., mens tendensen siden 2002 har været et fald. Niveauet i 2014 ligger således markant under tidligere tiders relativt høje niveau. Med 14 pct. ofre for kriminalitet er 2014 da også det hidtil laveste niveau, der er målt nogensinde i Danmark.⁵¹

⁵⁰ For en estimering af situationen forud for 1987 baseret på offerundersøgelserne 1971-1986, se Balvig, 2015, s. 7.

⁵¹ Inklusiv de estimerede hyppigheder for perioden 1971-86, jf. Balvig, 2015, s. 7.

Figur 8.3. Procent af befolkningen der har været udsat for tyveri, vold og/eller hærværk inden for det seneste år forud for interviewtidspunktet, 1960-2014. Pct.

At der forud for 1986-87 – således som udviklingen i de politiregistrerede straffelovsovertrædelser tyder på – kan være sket en stigning i danskernes samlede udsathed for kriminalitet, sandsynliggøres af en serie offerundersøgelser foretaget af AIM. Her er befolkningen blevet spurgt, om de ”... inden for det sidste halve års tid har været udsat for nogen form for kriminalitet”. Den første undersøgelse blev foretaget i 1976, hvor 9 pct. tilkendegav, at de havde været udsat for kriminalitet. I de tre følgende undersøgelser, alle fra 1980’erne, var procenterne henholdsvis 14 (1980), 15 (1982) og 14 (1984) (Andersen, 1985a).

8.3 Kriminaliteten 2014

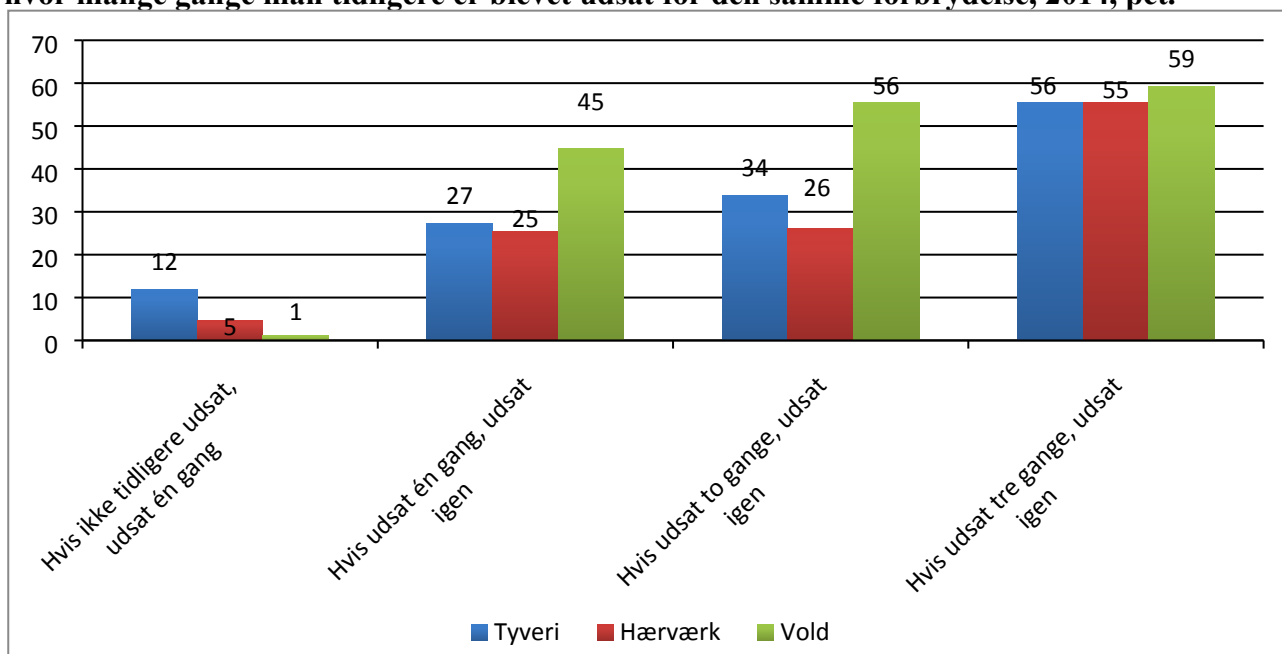
Som angivet i figur 8.3 har 14 pct. af de udspurgte 16-74-årige i befolkningen i 2014 oplyst, at de i løbet af de seneste 12 måneder forud for undersøgelsen har været udsat for tyveri, vold og/eller hærværk. I absolutte tal drejer det sig om 600.000 mennesker (mellem 563.000 og 637.000 med sikkerhedsintervaller).

Af de 600.000 personer, der har været ofre for kriminalitet, har 34 pct. været det mere end én gang i løbet af det seneste år forud for undersøgelsen. Denne reviktimiseringsandel angår langt flere, end man skulle forvente, hvis kriminaliteten ramte tilfældigt. Denne forøgede risiko for reviktimisering gør sig gældende såvel med hensyn til risikoen for at blive udsat for en anden type forbrydelse som for at blive udsat for samme type forbrydelse flere gange.

Selv om der er en overrisiko for at blive udsat for andre typer af forbrydelser, når man er blevet udsat for én, er det dog langt de fleste af ofrene, der i løbet af et år alene udsættes for *enten* tyveri *eller* hærværk *eller* vold, nemlig 86 pct. af ofrene.

Knap ni ud af ti udsættes altså ”kun” for én type kriminalitet, mens en væsentlig andel – jf. ovenstående – udsættes flere gange for den samme. For de, der udsættes for flere typer af kriminalitet, er den mest udbredte ”kombination” tyveri og hærværk. Man kan forestille sig, at det her ofte drejer sig om to sider af samme kriminelle handling eller det samme forløb, eksempelvis et indbrud.

Figur 8.4. Procentvis risiko for i løbet af et år at blive udsat for en forbrydelse afhængig af, hvor mange gange man tidligere er blevet udsat for den samme forbrydelse, 2014, pct.

Det fremgår af figur 8.4, at reviktimiseringsrisikoen er stor for alle tre former for kriminalitet, men størst for vold. Risikoen for at blive udsat for vold i løbet af et år er 1,3 pct., men hvis man har været udsat én gang, er der 45 procents risiko for, at man udsættes for vold igen inden for samme år. Har man været udsat to gange, er risikoen for, at man udsættes igen, 56 pct., og har man været udsat tre gange, er risikoen for på ny at blive udsat 59 pct. Det er tidligere påvist, at reviktimiseringsrisikoen er stor – især for partnervold og vold i forbindelse med arbejdets udførelse (Balvig, 1998).

Risikoen for at blive udsat for kriminalitet er størst for de yngre aldersgrupper, mens de ældre i mindre grad udsættes for kriminalitet. Blandt de 16-24-årige drejer det sig om 23 pct., der er blevet

udsat for kriminalitet i løbet af det forudgående år, mens det er 17 pct. af de 25-39-årige og godt en ottendedel af 40-74-årige, jf. tabel 8.1.

Tabel 8.1. Ofre for kriminalitet fordelt efter køn og alder, 2014, pct.

	Mænd	Kvinder	Alle
16-24 år	20 %	23 %	22 %
25-39 år	17 %	15 %	16 %
40-74 år	13 %	12 %	12 %
I alt	15 %	14 %	14 %

Der var i 2014 ikke forskel på mænds og kvinders risiko for at blive udsat for kriminalitet, jf. tabel 8.1. 15 pct. af mændene blev i 2014 udsat for kriminalitet over for 14 pct. kvinderne. Dette står i modsætning til de foregående år, hvor der har været en signifikant mindre andel af kvinder end mænd, der har været udsat for kriminalitet. Denne forandring kan skyldes, at det – vurderet ud fra den registrerede kriminalitet – især har været et fald i de unge mænds kriminalitet over de seneste mange år, hvilket kan have bevirket, at risikoen for at blive udsat for kriminalitet primært er mindsket for mændene. Risikoen for reviktimisering er den samme for mænd og for kvinder – både i 2014 og de tidligere år.

Sammenlagt er det 52 pct. af ofrene, som har anmeldt mindst én af de former for kriminalitet, de har været udsat for, til politiet, eller som politiet – ifølge ofret – på anden vis har fået nys om. Anmeldelsestilbøjeligheden stiger med alderen, jf. tabel 8.2. Hvor 39 pct. af de 16-24-årige har anmeldt, er det 48 pct. af de 25-39-årige og 60 pct. af de 40-74-årige. Anmeldelsestilbøjeligheden i den yngste og den mellemste aldersgruppe er statistisk signifikant lavere end for de 40-74-årige.

Tabel 8.2. Ofre for kriminalitet fordelt efter aldersgrupper og anmeldelse til politiet, 2014, pct.

	Anmeldt	Ikke anmeldt	I alt
16-24 år	39 %	61 %	100 %
25-39 år	48 %	52 %	100 %
40-74 år	60 %	40 %	100 %
Alle	52 %	48 %	100 %

8.3.1 Om sammenhæng til udsathed for internetkriminalitet

Foruden de typer af kriminalitet, som denne offerundersøgelse sædvanligvis omfatter, indgik i 2014 også spørgsmål om udsathed for internetrelateret kriminalitet.⁵² Eftersom disse spørgsmål indgår i

⁵² For yderligere oplysninger om udsathed for internetrelateret kriminalitet, herunder identitetsmisbrug, betalingskortmisbrug, chikane, handelsbedrageri, forskudsbedrageri og afpresning i cyberspace, se Kruize 2015.

samme undersøgelse, er det muligt at undersøge eventuelle sammenhænge mellem udsathed for internetkriminalitet og øvrige typer af kriminalitet.⁵³

Tabel 8.3. Ofre for internetkriminalitet, 2014, pct.

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval	Uvægtet antal ofre i stikprøve
2014	3,5 %	(2,8-4,1)	146.000	(119.000-173.000)	108

Som det fremgår af tabel 8.3, blev 3,5 pct. udsat for internetkriminalitet i 2014. Dette svarer til cirka 146.000 ofre om året.

Af tabel 8.4 ses, at 29 pct. af de ofre, som blev udsat for internetkriminalitet, også blev udsat for enten vold, tyveri, hærværk eller røveri, hvorimod dette kun gælder for 14 pct. af dem, der ikke er udsat for internetkriminalitet. Forskellen er statistisk signifikant.

Tabel 8.4. Svarpersoner fordelt efter, om de både har været udsat for internetkriminalitet og for vold, tyveri, hærværk og/eller røveri i 2014.

	Udsat for internetkriminalitet	Ikke udsat for internetkriminalitet
Udsat for vold, tyveri, hærværk og/eller røveri	29 %	14 %
Ikke udsat for vold, tyveri, hærværk eller røveri	71 %	86 %
I alt	100 %	100 %

Af de 29 pct., som både har været udsat for internetkriminalitet og vold, tyveri, hærværk og/eller røveri, har omtrent syv ud af ti været udsat for internetkriminalitet og tyveri, mens mere end fire ud af ti har været udsat for internetkriminalitet og hærværk. Kun meget få har været udsat for internetkriminalitet og røveri eller vold. Cirka hvert tiende offer for internetkriminalitet udsættes for mere end én anden form for kriminalitet.

Tyveri er således klart den form for kriminalitet, som internetkriminalitetsofrene mest hyppigt angiver også at have været udsat for. Der kan dog være tale om, at respondenterne ved besvarelse af disse spørgsmål refererer til samme hændelse. Omtrent en fjerdedel af disse respondenter angiver således, at det tyveri, som de var udsat for, var et taske-/lommetyveri, og dette tyveri kan have indebåret personlige effekter, som efterfølgende er anvendt til en form for internetrelateret kriminalitet. Kun cirka 4 pct. af internetkriminalitetsofrene angiver, at tyveriet, som de var udsat for, var tyveri i form af identitetsmisbrug, betalingskortmisbrug el. lign.

⁵³ Dette afsnit baserer sig alene på besvarelser fra omnibusundersøgelsen i august, oktober og december 2014, hvor der er spurgt ind til både internetkriminalitet og samtlige andre kriminalitetsformer. Analyseudvalget er dermed omtrent halvdelen af det, som indgår i undersøgelsen om internetrelateret kriminalitet i 2014 (Kruize 2015).

8.4 Forhold der påvirker risikoen for at blive udsat for kriminalitet

Resultaterne af en række regressionsanalyser vedrørende *udsathed for kriminalitet* fremgår af bilagstabel 8.1 og 8.2 (start- og slutmodel). I årene 2009-14 var 17 pct. udsat for enten vold, tyveri eller hærværk.⁵⁴

Slutmodellen viser, at følgende variable bidrager til at forklare risikoen for at blive udsat for kriminalitet: *køn, alder, indkomst, beskæftigelse, bopælskommune, civilstand, hvor tit man går ud om aftenen, hvor tit man går ud for at more sig og feste, ejerskab over flere biler, sommerhus og/eller båd og ejerskab af butik.*

Konkret viser tabellen følgende om risikoen for at blive udsat for kriminalitet:

- Mænd er mere udsatte for kriminalitet end kvinder.
- De 16-24-årige og de 25-39-årige er mere udsatte end personer, der er ældre.
- Personer med indkomst på under 100.000 kr. er mindre udsatte end andre indkomstgrupper.
- Pensionister er mindre udsatte end andre grupper, mens selvstændige erhvervsdrivende og studerende er mere udsatte. Faglærte har mindre risiko for at blive udsat for kriminalitet end andre beskæftigelsesgrupper.
- Personer i bykommuner er mere udsatte end personer i yder-, land- og mellemkommuner.
- Er man gift, er der lavere risiko for, at man udsættes for kriminalitet.
- De, der er ude om aftenen mindst én gang ugentligt, er mere udsatte end dem, der går ud sjældnere.
- De, der går ud for at more sig og feste mindst én gang ugentligt, er mere udsatte end dem, der gør det sjældnere.
- De, der ejer flere biler, sommerhus og/eller båd, er mere udsatte for kriminalitet end dem, der ikke gør det.

⁵⁴ Regressionsanalyserne omfatter alene perioden siden 2009, hvor der er inkluderet spørgsmål om livsstil og socioøkonomiske forhold i offerundersøgelsen, se i øvrigt afsnit 2.3.

- De, der har en butik eller en virksomhed, er mere udsatte for kriminalitet end andre.

I forhold til de tidligere regressionsanalyser fremgår det, at det især er de variable, der har betydning for tyveri, der genfindes her ved den samlede analyse af udsathed for kriminalitet. Dette er ikke overraskende, da det er den form for kriminalitet, flest er udsat for.

Det er især de helt unge, der har en relativ høj risiko for at blive udsat for kriminalitet. Selv om der over tid geografisk er sket en vis udjævning, er kriminalitet stadig noget mere udbredt i byerne.

Kriminalitet retter sig ofte mod ting, hvilket også ses af, at ejerskab af forbrugsgoder – ud over ejerskab af butik/virksomhed – påvirker risikoen for at blive udsat for kriminalitet. Personer med indkomst på under 100.000 kr. har måske af samme årsag en mindre risiko end de øvrige indkomstgrupper.

Endelig bidrager også livsstilsvariablene til at forklare udsathed for kriminalitet, men livsstilen øger ikke i samme grad risikoen, som de andre variable gør.

9. BEFOLKNINGENS ANGST OG BEKYMRING FOR KRIMINALITET

Ved gennemgangen af de enkelte former for kriminalitet er det omtalt, i hvilket omfang kriminaliteten har medført fysiske eller økonomiske skader samt – i forhold til røveri og tvangssamleje – hvorvidt hændelsen har haft betydning for ofrets liv. Det er imidlertid også af interesse at vide, hvor stor en del af befolkningen der er utrygge, uanset om de har været udsat for kriminalitet eller ej, og hvordan udviklingen i denne utryghed er.

9.1 Demografi og angst for kriminalitet 2014

Spørgsmålet om utryghed og angst for kriminalitet er belyst i undersøgelsen ved, at de interviewede oplyser, om deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet er noget, de ofte tænker på. De, der svarer, at de næsten hele tiden eller ofte tænker på denne risiko, er dem, der almindeligvis anses for at være angste for kriminalitet. I 2014 drejede det sig om 12 pct.

Tabel 9.1. Svarpersoner fordelt efter køn og efter, i hvilket omfang de tænker på deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet, 2014, pct.

	Mand	Kvinde	I alt
Næsten hele tiden	2 %	3 %	2 %
Ofte	7 %	12 %	10 %
Af og til	19 %	29 %	24 %
Sjældent	41 %	40 %	40 %
Aldrig	31 %	16 %	24 %
Alle	100 %	100 %	100 %

Der er en klar signifikant forskel mellem andelen af mænd og kvinder, som er angste for kriminalitet, idet det drejer sig om 15 pct. af kvinderne over for 9 pct. af mændene, jf. tabel 9.1. Hvor det kun er 16 pct. af kvinderne, der siger, at de aldrig er bange for at blive udsat for kriminalitet, er det næsten hver tredje (31 pct.) af mændene.

Tabel 9.2. Svarpersoner fordelt efter alder og efter, i hvilket omfang de tænker på deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet, 2014, pct.

	16-24 år	25-39 år	40-74 år	I alt
Næsten hele tiden	3 %	2 %	2 %	2 %
Ofte	11 %	9 %	10 %	10 %
Af og til	21 %	22 %	26 %	24 %
Sjældent	39 %	42 %	40 %	40 %
Aldrig	26 %	25 %	22 %	24 %
Alle	100 %	100 %	100 %	100 %

Af tabel 9.2 fremgår det, at forskellene mellem aldersgrupperne ikke er særligt store med hensyn til angst for kriminalitet. Dog er der en statistisk signifikant større andel af de 16-24-årige end af de andre aldersgrupper, som er angste for kriminalitet.

9.2 Udsathed for kriminalitet og angst for kriminalitet

De, der har været udsat for kriminalitet inden for det seneste år, tænker generelt mere på risikoen for på ny at blive udsat for kriminalitet, end andre gør, jf. tabel 9.3. Mens 11 pct. af dem, der ikke har været udsat for kriminalitet, næsten hele tiden eller ofte tænker på risikoen for at blive udsat herfor, drejer det sig om 18 pct. af dem, der har været udsat for kriminalitet, hvilket er en signifikant højere andel. Det skal dog understreges, at det på det foreliggende grundlag ikke kan vides, i hvilken udstrækning sammenhængen eventuelt (også) går den anden vej: At det især er de mennesker, der med mere eller mindre god grund er ængstelige for at blive udsat for kriminalitet, som faktisk udsættes.

Tabel 9.3. Svarpersoner fordelt efter udsathed for kriminalitet og efter, i hvilket omfang de tænker på deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet, 2014, pct.

	Ikke udsat	Udsat	I alt
Næsten hele tiden	2 %	4 %	2 %
Ofte	9 %	14 %	10 %
Af og til	24 %	29 %	24 %
Sjældent	41 %	34 %	40 %
Aldrig	24 %	18 %	24 %
Alle	100 %	100 %	100 %

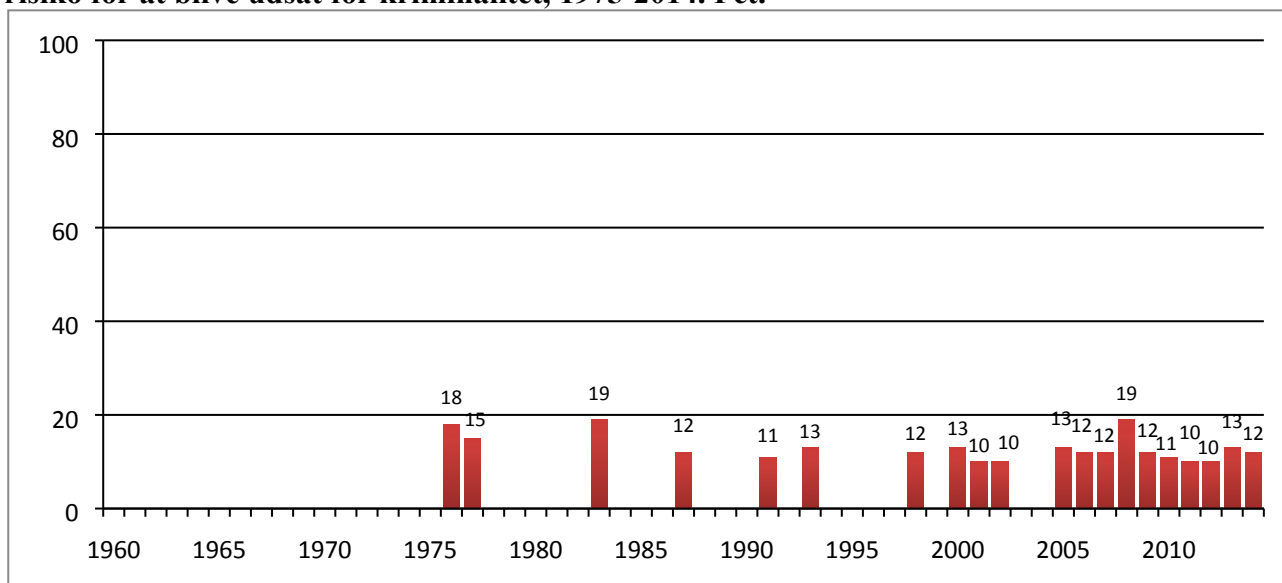
Det er undersøgt, om forskellen mellem de udsattes og de ikke udsattes grad af ængstelighed varierer i forhold til arten af den kriminalitet, de har været udsat for. Det viser sig i nogen grad at være tilfældet. Det er således alene dem, der har været udsat for vold, trusler om vold og tvangssamleje, der signifikant hyppigere end dem, der ikke har været udsat for disse forbrydelser, er angste for kriminalitet. For dem, der har været udsat for de øvrige former for kriminalitet, er denne forskel ikke signifikant.

9.3 Udviklingen i angst for kriminalitet

Figur 9.1. viser udviklingen i befolkningens angst for kriminalitet. De tre første målinger, der er foretaget i Danmark – det var i 1970'erne og begyndelsen af 1980'erne – viste, at 15-19 pct. var ængstelige, dvs. tænkte ofte eller næsten hele tiden på risikoen for at blive udsat for kriminalitet. I perioden fra 1987 til 2014 har andelen af ængstelige danskere ligget på et signifikant lavere niveau,

idet det ved langt de fleste målinger er mellem 10 og 13 pct. af den voksne befolkning, der har angivet at være angste for at blive udsat for kriminalitet.⁵⁵

Figur 9.1. Procent af befolkningen der næsten hele tiden eller ofte tænker på deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet, 1975-2014. Pct.

I 2014 var andelen, der ofte eller næsten hele tiden tænker på risikoen for at blive udsat for kriminalitet, som nævnt 12 pct., hvilket ikke er signifikant forskellig fra perioden som helhed.

Tabel 9.5 viser udviklingen de seneste ti år. Det fremgår, at andelen, der aldrig tænker på risikoen for at blive udsat for kriminalitet, var relativt høj i 2009-12. Denne tendens fortsætter dog ikke i 2013 og 2014, hvor andelen, der aldrig bekymrer sig for at blive udsat for kriminalitet, er mindsket, og nu er på niveau med situationen i årene forud for 2009.

Tabel 9.5. Respondenter fordelt efter år og bekymring for personligt at blive udsat for kriminalitet, pct.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Næsten hele tiden	2 %	1 %	2 %	3 %	3 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
Ofte	11 %	11 %	10 %	16 %	10 %	9 %	8 %	8 %	11 %	10 %
Af og til	26 %	21 %	20 %	24 %	18 %	17 %	18 %	18 %	24 %	24 %
Sjældent	40 %	40 %	39 %	35 %	34 %	34 %	35 %	35 %	39 %	40 %
Aldrig	22 %	27 %	29 %	22 %	36 %	37 %	37 %	37 %	25 %	24 %
Alle	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

⁵⁵ Stigningen i 2008 er antagelig relateret til dels nogle sociale uroligheder og dels den 'rockerkrig', der startede det år. I 2008 blev respondenterne kun spurgt om angst for kriminalitet to gange årligt – netop på tidspunkter i forlængelse af de nævnte hændelser. Siden da er spørgsmålet om angst for kriminalitet indgået i alle månedlige undersøgelser.

9.4 Forhold der påvirker risikoen for angst for kriminalitet

Resultaterne af en regressionsanalyse af, hvad der har sammenhæng med angst for at blive udsat for kriminalitet, er gengivet i bilagstabel 9.1 og 9.2 (start- og slutmodel). Samlet var det 10,8 pct. af befolkningen, som i årene 2009-14⁵⁶ angav at de ”ofte” eller ”næsten hele tiden” tænker på risikoen for at blive udsat for kriminalitet.

Af slutmodellen fremgår det, at *køn, alder, indkomst, beskæftigelse, bopæl, herkomst, hvor tit man er hjemmefra om aftenen, hvor tit man går ud om aftenen for at more sig samt om man har været udsat for kriminalitet inden for det seneste år*, er relateret til angsten for at blive udsat for kriminalitet:

- Mænd er mindre angste for at blive udsat for kriminalitet end kvinder.
- Folk i aldersgruppen 25-39 år er mindre angste for at blive udsat for kriminalitet end de øvrige aldersgrupper.
- Personer med høje indkomster er mindre angste end dem med lavere indkomster.
- Studerende, arbejdsløse, pensionister, selvstændige erhvervsdrivende, faglærte og ufaglærte er mere angste for kriminalitet end funktionærer.
- De, der bor i yderkommuner, er mindre angste for at blive udsat for kriminalitet end beboerne i de øvrige regioner, og omvendt er dem i mellemkommuner mere angste.
- Personer af anden herkomst end dansk er mere angste for kriminalitet, end personer af dansk herkomst.
- De, der ugentligt er hjemmefra om aftenen, er mindre angste for at blive udsat for kriminalitet end dem, der sjældnere er det.
- De, der hyppigt går ud for at more sig, er mindre angste for at blive udsat for kriminalitet end dem, der sjældnere går ud.
- De, der har været udsat for kriminalitet inden for det seneste år, er mere angste for at blive udsat herfor end dem, der ikke har været udsat for kriminalitet.

Resultaterne i tabellen viser, at angsten for kriminalitet i særlig grad påvirkes af, hvorvidt personen har været udsat for kriminalitet, og af køn. Også det at være arbejdsløs eller pensionist forøger risikoen for at være angst betydeligt, sammenlignet med at tilhøre de øvrige beskæftigelsesgrupper.⁵⁷

⁵⁶ Regressionsanalyserne omfatter alene perioden siden 2009, hvor der blev inkluderet spørgsmål om livsstil og socioøkonomiske forhold i offerundersøgelsen, se i øvrigt afsnit 2.3.

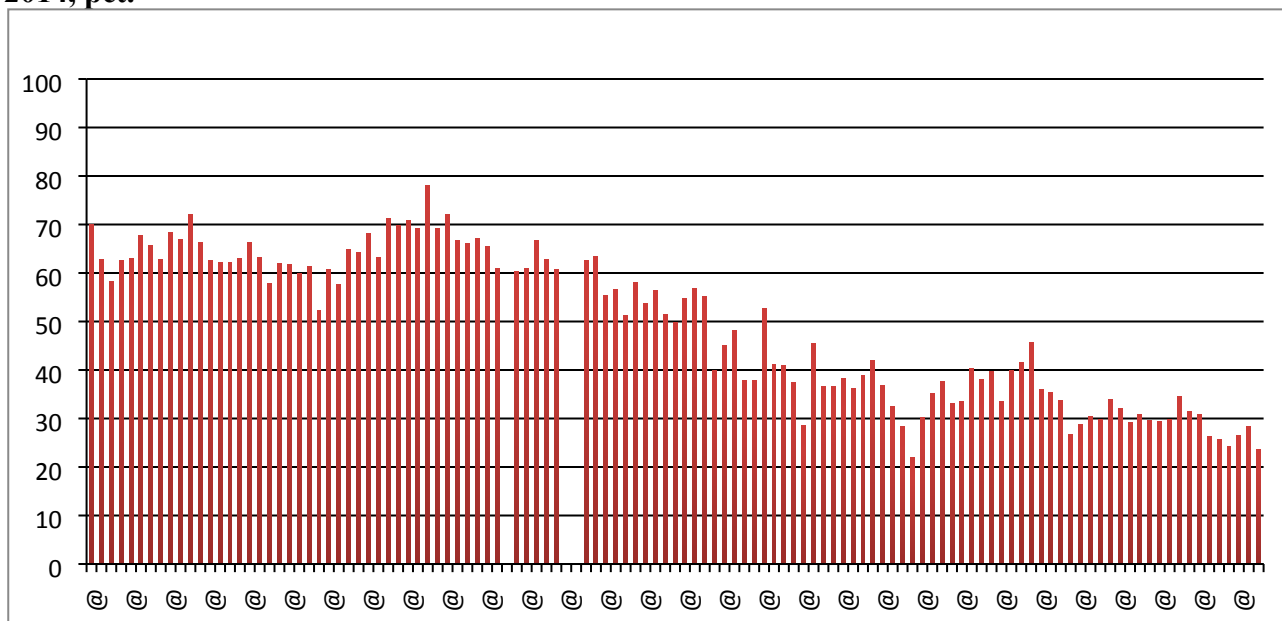
⁵⁷ Disse resultater aflæses af tabellens OR-værdier. Sammenhængene med køn, alder, indkomst, beskæftigelsesgruppe,

Det er ligeledes bemærkelsesværdigt, at de, der ofte går ud om aftenen, er mindre angste end dem, der ikke gør det, da disse også er mere udsatte end andre. Omvendt kan netop angsten også formodes at få en del mennesker til at afholde sig fra at gå ud.

9.5 Den samfundsmæssige bekymring for kriminalitet

I 1985 påbegyndte Institut for Konjunktur-Analyse en måling af danskernes bekymringer og inkluderede heri et spørgsmål, der lyder: Hvor meget bekymrer du sig for vold og kriminalitet i samfundet? Målingen, der foretages fire gange årligt, er senere overtaget af andre analyseinstitutter.⁵⁸ Frem til midten af år 2000 omfattede hver måling 600 respondenter, men siden da cirka 1.100 pr. måling, hvilket vil sige omkring 4.400 respondenter på årsbasis. Figur 9.2 viser resultaterne fra de enkelte målinger.⁵⁹

Figur 9.2. Procentandel, der bekymrer sig meget for vold og kriminalitet, kvartalvis 1985-2014, pct.

Kilde: Institut for Konjunktur-Analyse/Catinét/Voxmeter.

Andelen, der bekymrer sig meget for vold og kriminalitet, lå på 60-70 pct. ved de fleste målinger frem til midten af 1990'erne, hvorefter der er sket et fald. Ved langt de fleste målinger fra 1998 til 2000 var det mellem 50 og 60 pct., der bekymrede sig meget for vold og kriminalitet, mens denne

yderkommune, herkomst, hvor ofte man går ud og tidligere udsathed for kriminalitet er alle stærkt signifikante med et signifikansniveau på under 0,1 pct. Vi kan derfor med mere end 99,9 pct. sikkerhed konkludere, at sammenhængen ikke er tilfældig.

⁵⁸ I 2009 gik Institut for Konjunktur-Analyse sammen med Catinét og blev til Canité-IFKA. I juli 2010 overtog Voxmeter denne analysevirksomhed.

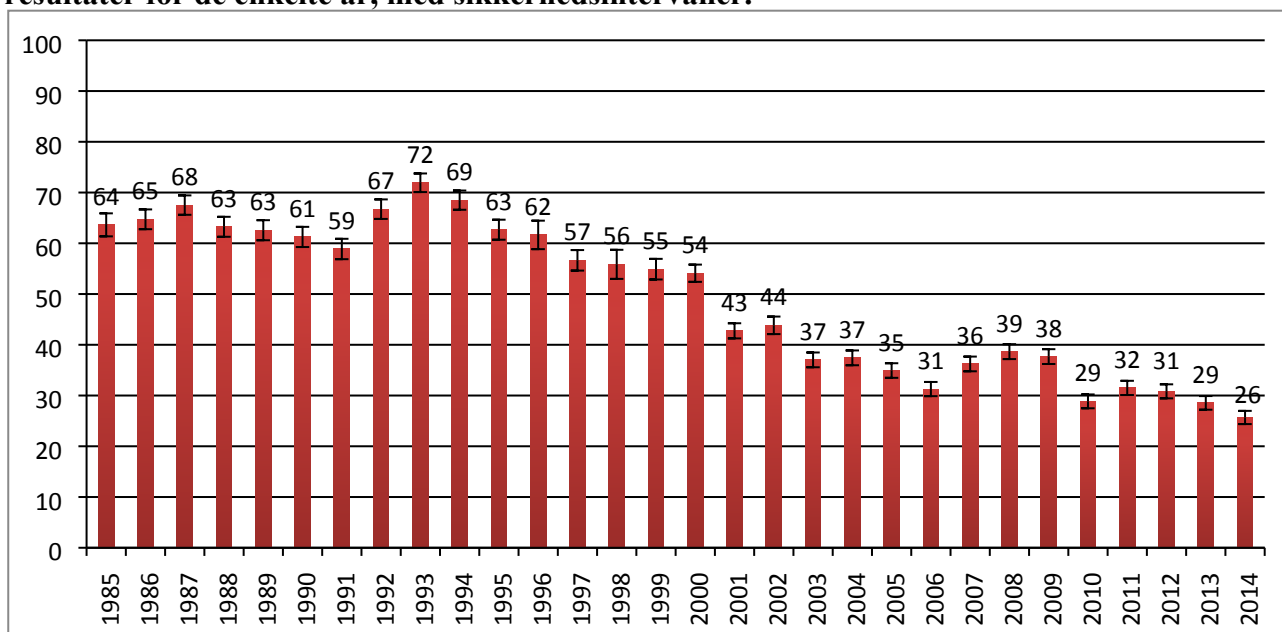
⁵⁹ Enkelte gange har spørgsmålet om bekymring for vold og kriminalitet ikke været omfattet af målingen, deraf de tomme felter.

andel har været på under 40 pct. ved de fleste målinger siden da. Frem til 2010 har der kun været enkeltstående målinger, der har vist, at mindre end 30 pct. har bekymret sig meget for vold og kriminalitet, mens dette er blevet mere almindeligt de seneste år. I 2014 var det tilfældet ved de to målinger i andet halvår, som – med undtagelse af en enkelt måling i 2006 – viste det hidtil laveste niveau for andel meget bekymrede siden 1985, nemlig henholdsvis 24,2 og 23,7 pct. meget bekymrede.

Udviklingen i andelen af meget bekymrede fremgår på en mere overskuelig måde af figur 9.3, hvor de enkelte målinger inden for samme år er samlet. Figuren viser endvidere de sikkerhedsintervaller, der er for stikprøveundersøgelser af denne art.

Figuren viser, hvorledes der fra begyndelsen af 1990'erne trinvis sker en statistisk signifikant mindskning i andelen, der bekymrer sig meget for vold og kriminalitet. Således er denne andel klart mindre i 1995-96, end den var i 1993-94, og den er endnu mindre i 1997-2000, end den var i 1995-96. Derefter er der igen et fald, idet niveauet er endnu lavere i 2001-02, og det mindsker yderligere i 2003. Med undtagelse af 2006 holder dette niveau frem til 2009. I de seneste fem år har andelen, der bekymrer sig meget for vold og kriminalitet, imidlertid været lavere end i alle øvrige år, dog undtaget 2006. I 2014 var det 25,7 pct., der bekymrede sig meget for vold og kriminalitet, hvilket er et signifikant lavere niveau end i 2011-12.

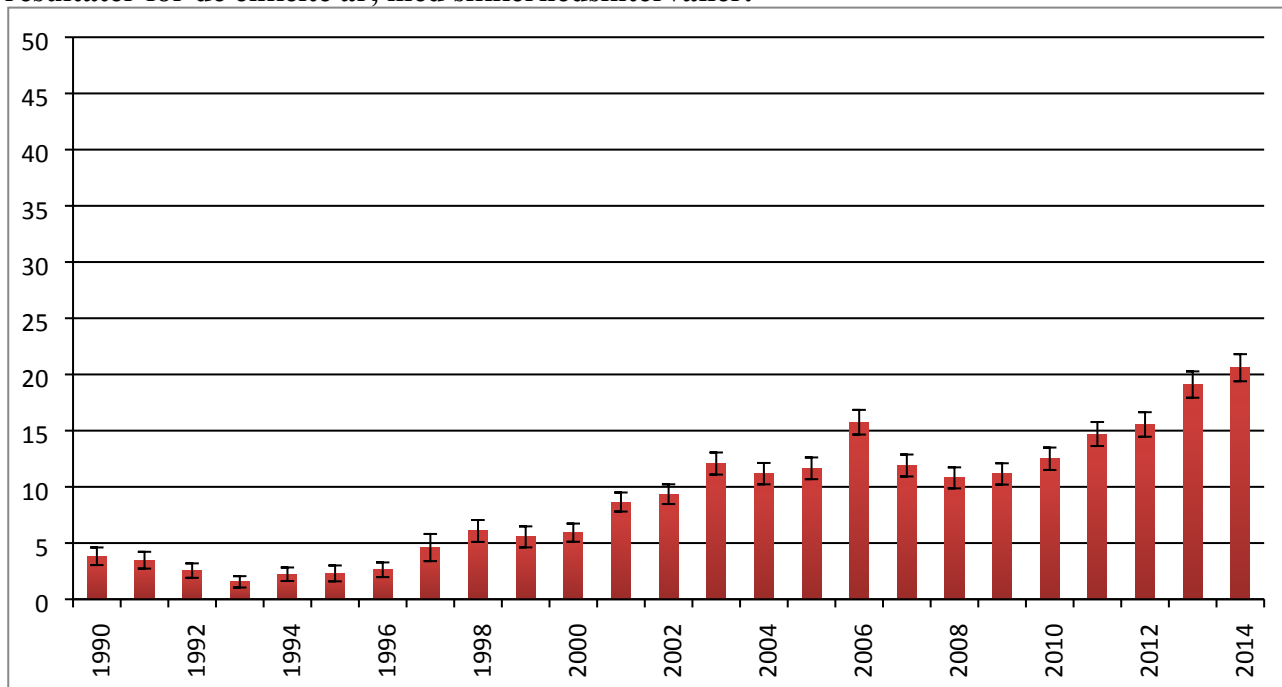
Figur 9.3. Andel, der bekymrer sig meget for vold og kriminalitet, 1985-2014. Samlede resultater for de enkelte år, med sikkerhedsintervaller.

Det er også værd at fokusere på den anden ende af skalaen, nemlig andelen der siger, at de slet ikke bekymrer sig for vold og kriminalitet. Karakteristisk nok var denne svarkategori slet ikke inkluderet i undersøgelsens første år, antagelig fordi man ikke anså den for at være nødvendig. I 1990 kom

svarmuligheden med, og det viste sig da også i starten kun at være ganske få, som sagde, at de slet ikke bekymrede sig for vold og kriminalitet i samfundet, jf. figur 9.5. Først i slutningen af 1990'erne kom denne andel op på omkring 5 pct. og voksede derefter til over 10 pct. i 2003. I 2014 var andelen vokset til hele 20,6 pct., hvilket er den hidtil største andel, som slet ikke bekymrer sig for vold og kriminalitet.

Figur 9.5. Andel, der slet ikke bekymrer sig for vold og kriminalitet, 1990-2014. Samlede resultater for de enkelte år, med sikkerhedsintervaller.

10. LITTERATUR

- Andersen, Ole Ejnar: *Ofre for vold og overfald, 2. halvår 1980, 1982 og 1984*. AIM Media- og Sociale Undersøgelser, 26. juni 1985 (stencil).
- Andersen, Ole Ejnar: "Kriminalitetsrisikoen var i 1984 25 % - og mindst blandt de ældre", AIM-NYT, 12. juli 1985a.
- Andersen, Ole Ejnar: *Ofre for vold og overfald i Danmark 1971-1984*, Forskningsrapport nr. 27, Justitsministeriet: Kriminalpolitisk Forskningsgruppe, december 1985b.
- Andersen, Ole Ejnar: *Ofre for vold og overfald, 2. halvår 1986*. AIM Media- og Sociale Undersøgelser, November 1987 (stencil).
- Balvig, Flemming: *Angst for kriminalitet. Lov-og-orden tendenser i en dansk provinsby*. København: Gyldendal, 1978.
- Balvig, Flemming: *Studier over tyveriforbrydelsen I-V*, Forskningsrapport nr. 12 (1980), 13 (1980), 14 (1980), 20 (1982) og 22 (1983), Justitsministeriet: Kriminalpolitisk Forskningsgruppe, 1980-83.
- Balvig, Flemming: "Befolkningssammensætningen og den fremtidige kriminalitetsudvikling", i Rapport fra 27. nordiske forskerseminar i Ljusterö, Sverige, Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologi, 1985a, s. 41-88.
- Balvig, Flemming m.fl.: *Gadevold*. København: Det Kriminalpræventive Råd, 1985b.
- Balvig, Flemming: *Den tyvagtige dansker. Brudstykker af kriminalitetens udvikling gennem tre århundreder, fra 1725 til 2025*. København: Borgens Forlag, 1987.
- Balvig, Flemming og Cecilie Høigård: *Kriminalitets og straf i tal og tekst*. København: Borgens Forlag, 1988.
- Balvig, Flemming: *Ungdom oplever mere vold! En oversigt over danske voldsofferundersøgelser 1970-94*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1995.
- Balvig, Flemming: *En rundrejse i voldens nutidshistorie*. København: Det Kriminalpræventive Råd, 1997.
- Balvig, Flemming: *Vold på gaden, i hjemmet og på arbejdet. Oversigt over resultater fra voldsofferundersøgelsen 1995/96*. København: Information fra Rigspolitichefen, Rigspolitichefens trykkeri, 1998.
- Balvig, Flemming: *Det voldsomme samfund. Om vold som problem og fængslet som løsning*. Bind II: USA og Danmark. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2000a.
- Balvig, Flemming: *Det voldsomme samfund. Om vold som problem og fængslet som løsning*. Bind I: Fortid og nutid. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2000b.
- Balvig, Flemming: *Den ungdom!* København: Det Kriminalpræventive Råd, 2006.
- Balvig, Flemming: *Kriminalitetsudviklingen*. København: Det Kriminalpræventive Råd, 2015.
- Balvig, Flemming, Lars Holmberg og Maria Pi Højlund Nielsen: *Verdens bedste politi. Politireformen i Danmark 2007-2011*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2011.

- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard: *Danskernes udsathed for kriminalitet, 1987 til 2005*. København: Københavns Universitet/Justitsministeriet/Det Kriminalpræventive Råd/Rigspolitichefen, 2006a. Ikke længere tilgængelig.
- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard: *Volden i Danmark 1995 og 2005*. København: Københavns Universitet/Justitsministeriet/Det Kriminalpræventive Råd/Rigspolitichefen, 2006b. Ikke længere tilgængelig.
- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard: *Vold og overgreb mod kvinder. Dansk rapport vedrørende deltagelse i International Violence Against Women Survey (IVAWS)*. København: Københavns Universitet/Justitsministeriets Forskningsenhed, 2006c. www.jm.dk
- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard: *Danskernes udsathed for kriminalitet 2005/2006*. København: Københavns Universitet/Justitsministeriet/Det Kriminalpræventive Råd/Rigs-politichefen, marts 2007. Ikke længere tilgængelig.
- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard: *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2007*. København: Københavns Universitet/Justitsministeriet/ Det Kriminalpræventive Råd/Rigspolitichefen, oktober 2008. Ikke længere tilgængelig.
- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard: *Man anmelder da vold*. Københavns Universitet/Justitsministeriet/Det Kriminalpræventive Råd/Rigspolitiet, marts 2009. www.jm.dk/www.dkr.dk
- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard: *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2008*. København: Københavns Universitet/Justitsministeriet/Det Kriminalpræventive Råd/Rigspolitichefen, april 2009.
- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard: *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2009 med delvis opdatering for 2010*. København: Københavns Universitet/Justitsministeriet/Det Kriminalpræventive Råd/Rigspolitichefen, november 2010.
- Balvig, Flemming, Bjarne Laursen, Karin Sten Madsen, Maj-Britt Elise Martinussen og Katrine Sidenius: *Voldtægt der anmeldes ... Del III: Udviklingen – især med henblik på fuldbyrdede overfaldsvoldtægter*. Det Kriminalpræventive Råd, maj 2009.
- Blum, Jacques og Michael Porsager: *Det andet Danmark*. Social Årbog 87/88. København: Politikens Forlag, 1987.
- Brink, Ole: *Vold i Århus*, Aarhus Universitet: Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, 1999.
- Brink, Ole og Villy Sørensen: "Er voldens mørketal faldende?", i Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab, nr. 4, december 2001, s. 230-239.
- Brå: Nationella Trygghetsundersökningen 2008. Rapport 2009:2.
- Brå: Våld mot kvinnor och män i nära relationer. Rapport 2009:12.
- Brå: Nationella Trygghetsundersökningen 2011. Rapport 2012:2.
- Brå: Hatbrott 2012. Rapport 2013:16

- Brå: Hatbrott 2014. Rapport 2015:13
- Christensen, Else og Inger Koch-Nielsen: *Vold ude og hjemme. En undersøgelse af fysisk vold mod kvinder og mænd*. København: Socialforskningsinstituttet, Rapport 92:4, 1992.
- Christiansen, Jørgen Møller: *Vold på arbejdet – med særlig vægt på FTF-medlemmers arbejdspladser*. København: Center for Alternativ Samfundsanalyse, 2005.
- Christiansen, Jørgen Møller: *Vold, intimidering samt traumatiske oplevelser i arbejdet*. København: Center for Alternativ Samfundsanalyse, 2006.
- Dalgaard, Tommy, Chris Kjeldsen og Inge Toft Kristensen: *Landdistriktskommuner – Indikatorer for landdistrikt*. Tjele: Danmarks Jordbrugsforskning, 2006.
- Danielsson, Petri, Venla, Salmi: “Intimate partner violence victimization and household financial strain”, *Journal of Scandinavian Studies*, 2014, vol. 15 no. 2, 159-66.
- Døllner, Leise: *Gadevold - overfald eller sammenfald?* København: Kriminalistisk Institut, Københavns Universitet, 1991.
- European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics – 2006. WODC 2006.
- European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics – 2014. Helsinki: Heuni 2014.
- Færgemann, Christian, Lauritsen, Jens M., Brink, Ole og Mortensen, Preben Bo: “Do repeat victims of interpersonal violence have different demographic and socioeconomic characters from non-repeat victims of interpersonal violence and the general population? A population-based case-control study”, *Scandinavian Journal of Public Health*, 2010, 38, s. 524-532.
- Juel, Knud og Laursen, Bjarne: *Vold I Danmark belyst ud fra voldsorfrets kontakt til sygehuse*. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2014.
- Justitsministeriets Forskningskontor (2015): *Udviklingen i børne- og ungdomskriminalitet 2001-2014 – med separate opgørelser for kommuner og politikredse*. Justitsministeriet, april 2015, www.jm.dk
- Justitsministeriets Forskningskontor (2014): *Drab i Danmark 2008-2011*. Justitsministeriet, januar 2014, www.jm.dk
- Justitsministeriets Forskningskontor: *Udviklingen i børne- og ungdomskriminalitet 2001-2012 – med separate opgørelser for kommuner og politikredse*. Justitsministeriet, marts 2013, www.jm.dk
- Justitsministeriets Forskningskontor: *Udviklingen i omfang og art af ungdomskriminalitet 2002-2011*. Justitsministeriet, 2012, www.jm.dk
- Kjøller, Mette og Niels Kr. Rasmussen: *Sundhed og sygelighed i Danmark 2000 & udviklingen siden 1987*. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2002.
- Kongstad, Annalise og Peter Kruize: *Når det kommer tæt på. Effekter af hjemmerøveri på lokalsamfunds beboere i forhold til tryghed, sikring og adfærd*. Justitsministeriet 2011, www.jm.dk.
- Kongstad, Annalise og Peter Kruize: *Trickyverier i beboelse*. Justitsministeriet 2012, www.jm.dk.

- Kruize, Peter, David W.M. Sorensen og David Dreyer Lassen: *Vold mod offentligt ansatte*. Odense: Syddansk Universitetsforlag og Rockwoolfonden, 2008.
- Kruize, Peter: Internetkriminalitet 2014. Offerundersøgelse om identitetstyveri, bedrageri, afpresning og chikane i cyberspace. København: Det Kriminalpræventive Råd, 2015.
- Kyvsgaard, Britta: *Gaderøveri og røveri i ofrets hjem m.v.* København: Justitsministeriet 2008, www.jm.dk.
- Kyvsgaard, Britta: "Jo større jo bedre?" i *Kriminalistiske Pejlinger - Festskrift til Flemming Balvig*. København: Jurist- og økonomforbundets forlag, 2015.
- Lardell, Allan: "Kriminalitet fordobles. Dyster spådom fra rigspolitichef", Politiken, 12. juli 1987, 1. sektion s. 7.
- Olsen, Ole m. fl.: Ændringer i det psykiske arbejdsmiljø fra 2000 til 2005. Notat til Arbejdsmiljørådets overvågningsrapport. København: Arbejdsmiljøinstituttet, 2007.
- Politidirektoratet: "Kommenterte STRASAK-tall 2012", Rapport 2013.
- Rambøll: "Vold i Danmark 2014 – Belyst ved tal fra skadestuerne." Rambøll, 2015.
- Sorensen, David WM.: *The Journey to Danish Residential Burglary: Distributions and Correlates Of Crime Trips Made by Convicted Danish Offenders*. København: Københavns Universitet, 2005.
- Thulstrup, Jørn m.fl.: *Danskerne 2006 ... derfor holder opsvinget*. København: Institut for Konjunktur-Analyse, november 2005.
- van Dijk, Jan, John van Kesteren og Paul Smit: "Criminal Victimization in International Perspective: Key findings from the 2004-2005 ICVS and EU ICS", 2007.
- Westfelt, Lars: *Brott och Straff i Sverige och Europa*. Kriminologiska Institutionen, Stockholms universitet, 2001.
- Wolf, Preben: *Vold i Danmark og Finland 1970/71*. En sammenligning af voldsofre. Projekt Noxa. Forskningsrapport nr. 1 til Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologi (stencil), 1972.

11. SPØRGESKEMA

Har du i hovedparten af det forløbne år været i besiddelse af eller rådet over (flere kan "afkrydses"):

- 1 Ingen bil
- 2 En - og kun en - bil
- 3 To eller flere biler
- 4 Ingen cykel
- 5 En - og kun en – cykel
- 6 To eller flere cykler
- 7 Knallert/scooter
- 8 Motorcykel
- 9 Båd/skib
- 10 Sommerhus/fritidshus
- 11 Ubeboet rum ved bolig (garage, pulterrum, kælder o.lign.)
- 12 Butik/forretning/virksomhed
- 13 Intet af det nævnte

Hvor ofte går du ud, dvs. er ikke hjemme, om aftenen?

- 1 De fleste aftener i ugens løb
- 2 3-4 aftener om ugen
- 3 1-2 aftener om ugen
- 4 Ikke hver uge

Hvor ofte mødes du med andre mennesker, venner eller bekendte for at feste eller more dig? Her tænkes både på samvær, der foregår i byen, hjemme hos venner eller bekendte eller hos dig selv.

- 1 Typisk flere gange om ugen
- 2 Typisk én gang om ugen
- 3 1-3 gange om måneden
- 4 Nogle gange i løbet af et halvt år
- 5 Sjældnere
- 6 Stort set aldrig

Hvor ofte er dette med risikoen for at blive offer for kriminalitet, det vil sige at blive overfaldet, udsat for tyveri hærværk eller lignende noget, du tænker på?

- 1 Næsten hele tiden
- 2 Ofte
- 3 Af og til
- 4 Sjældent
- 5 Aldrig

Forekomsten af vold diskuteres meget for tiden. Har du indenfor de sidste 12 måneder været udsat for vold eller trusler, som var så alvorlige, at du blev bange?

- 1 Ja, både vold og trusler
- 2 Ja, vold
- 3 Ja, trusler
- 4 Nej

Hvor mange gange har du været udsat for vold i de sidste 12 måneder?

Antal: ___

Sidste gang du var udsat for vold, førte det da til synlige mærker eller skader på kroppen?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvilke skader eller mærker medførte volden? (beskriv):

Krævede skaderne/mærkerne lægebehandling?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvor foregik volden?

- 1 Egen bolig
- 2 Voldsudøverens bolig
- 3 Anden privat bolig
- 4 På arbejdsplads/skole/udd.inst.
- 5 På værtshus, cafe, bodega m.m.
- 6 Offentligt tilgængeligt sted, gade, vej, plads, torv, park, skov
- 7 Offentligt transportmiddel
- 8 Andet offentligt tilgængeligt sted
- 9 Udlandet
- 10 Andet

Angiv hvor?: _____

Hvor mange personer deltog aktivt i volden imod dig?

- 1 1 person
- 2 2 personer
- 3 3 personer
- 4 4 personer
- 5 5 personer eller flere

Var det under udførelse af dit arbejde?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvad tror du er hovedgrunden til, at du blev udsat for det?

Svarkategorierne læses ikke op, med mindre det er en hjælp

- 1 Uenighed, skænderi der udviklede sig
- 2 Hævn, vrede over noget jeg havde gjort eller ikke ville gøre
- 3 Misundelse
- 4 Jalousi
- 5 Røveri (ville have noget jeg havde)
- 6 Seksuelt motiveret
- 7 Regulært 'overfald' der ikke havde noget med mig at gøre (men ikke røveri, tvungen sex)
- 8 Skulle vise sig

- 9 Den eller de følte nok, det var mig, der startede
- 10 Den eller de følte nok, jeg havde været provokerende
- 11 Personen var psykisk syg eller ude af kontrol (f.eks. pga. alkohol, piller el.lign.)
- 12 Andet

Hvilken anden grund?: _____

Hvornår skete det?

- 1 Januar
- 2 Februar
- 3 Marts
- 4 April
- 5 Maj
- 6 Juni
- 7 Juli
- 8 August
- 9 September
- 10 Oktober
- 11 November
- 12 December

Hvilken ugedag skete det på?

- 1 Mandag
- 2 Tirsdag
- 3 Onsdag
- 4 Torsdag
- 5 Fredag
- 6 Lørdag
- 7 Søndag
- 8 Hverdag
- 9 Weekend

Hvilket tidspunkt på døgnet skete det?

Tidspunkt: ____

Var du påvirket af alkohol eller andet?

- 1 Ja, lidt påvirket af alkohol
- 2 Ja, meget påvirket af alkohol
- 3 Ja, påvirket af alkohol
- 4 ja, Påvirket af andet
- 5 Nej

Kan du give en nærmere beskrivelse af voldsudøveren/den mest aktive i volden - var det en mand eller en kvinde?

- 1 Mand
- 2 Kvinde

Hvor gammel var denne person?

- 1 Under 15 år
- 2 15-24 år

- 3 25-39 år
- 4 40-64 år
- 5 65 år og derover

Kendte du denne person?

- 1 Ja
- 2 Nej, overhovedet ikke

Hvem var det?

- 1 Nuværende ægtefælle/samlever/kæreste
- 2 En nu forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik volden inden forholdets ophør
- 3 Forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik volden efter forholdets ophør
- 4 Barn/barnebarn/stedbarn
- 5 Forældre/bedsteforældre
- 6 Andet familiemedlem
- 7 (Tidligere) ven/kammerat
- 8 En bekendt, som man havde kendt i mere end 24 timer
- 9 En bekendt, som man havde kendt under 24 timer
- 10 Person i afhængighedsforhold
- 11 Anden person

Var personen påvirket af alkohol eller andet?

- 1 Ja, lidt påvirket af alkohol
- 2 Ja, meget påvirket af alkohol
- 3 Ja, påvirket af alkohol
- 4 ja, Påvirket af andet
- 5 Nej

Blev der anvendt våben/redskaber ved overfaldet?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev våbnet eller redskabet brugt mod dig eller alene anvendt til at true med? (Spørgsmål fra juli 2009)

- 1 Brugt mod mig
- 2 Alene truet med det
- 3 Begge dele (både truet og brugt)

Blev der anvendt skydevåben?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt kniv?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt slagvåben? (køller, jernstænger m.m.)

- 1 Ja

2 Nej

Blev der anvendt andre våben? (flasker, sten m.m.)

- 1 Ja
- 2 Nej

Alt taget i betragtning. hvor alvorlig var denne hændelse for dig, da du blev udsat for den? Var den...?

- 1 Meget alvorlig
- 2 Ret alvorlig
- 3 Ikke særlig alvorlig

Synes du hændelsen var...:

- 1 En kriminel handling
- 2 En forkert, men ikke kriminel handling
- 3 Bare noget der sker

Oplevede du, at det, du blev udsat for, skyldtes racisme?

Med racistisk menes, at man udsættes fordi man har en bestemt etnisk baggrund

- 1 Ja, helt sikkert
- 2 Ja, måske
- 3 Nej

Oplevede du, at det, du blev udsat for, skyldtes seksuel orientering?

Hermed menes, at man udsættes fordi man er homoseksuel eller transseksuel eller fordi gerningsmanden tror, at man er det

- 1 Ja, helt sikkert
- 2 Ja, måske
- 3 Nej

Har du anmeldt volden til politiet?

- 1 Ja
- 2 Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde
- 3 Nej

Hvorfor har du ikke anmeldt overfaldet til politiet?: _____

Fik politiet fat i voldsudøveren?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvor mange gange har du været udsat for trusler i de sidste 12 måneder?

Antal: ___

Sidste gang du var udsat for trusler, var det under udførelse af dit arbejde?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt våben/redskaber da du blev udsat for trusler?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev våbnet eller redskabet brugt mod dig eller alene anvendt til at true med? (Spørgsmål fra juli 2009)

- 1 Brugt mod mig
- 2 Alene truet med det
- 3 Begge dele (både truet og brugt)

Blev der anvendt skydevåben?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt kniv?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt slagvåben? (køller, jernstænger m.m.)

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt andre våben? (flasker, sten m.m.)

- 1 Ja
- 2 Nej

Alt taget i betragtning. hvor alvorlig var denne hændelse for dig, da du blev udsat for den? Var den...?

- 1 Meget alvorlig
- 2 Ret alvorlig
- 3 Ikke særlig alvorlig

Synes du hændelsen var...:

- 1 En kriminel handling
- 2 En forkert, men ikke kriminel handling
- 3 Bare noget der sker

Har du anmeldt truslerne til politiet?

- 1 Ja
- 2 Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde
- 3 Nej

Hvorfor har du ikke anmeldt truslerne til politiet?: _____

Fik politiet fat i den eller dem der fremsatte truslerne?

(INTERVIEWER: Mindst 1 af dem der fremsatte truslerne)

- 1 Ja
- 2 Nej

Røveri er situationer, hvor nogen bruger vold eller trusler om vold til at tvinge andre til at aflevere penge eller ting. Har du inden for de sidste 12 måneder været udsat for røveri?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvor mange gange er det sket inden for de sidste 12 måneder?

Antal: __

Hvornår skete det?

- 1 Januar
- 2 Februar
- 3 Marts
- 4 April
- 5 Maj
- 6 Juni
- 7 Juli
- 8 August
- 9 September
- 10 Oktober
- 11 November
- 12 December

Hvilken ugedag skete det på?

- 1 Mandag
- 2 Tirsdag
- 3 Onsdag
- 4 Torsdag
- 5 Fredag
- 6 Lørdag
- 7 Søndag
- 8 Hverdag
- 9 Weekend

Hvilket tidspunkt på døgnet skete det?

Tidspunkt: __

Hvor foregik røveriet? (Spørgsmål indtil juni 2009)

- 1 I eller i tilknytning til offentlige transportmidler (i tog, busser, på banegårde m.v.)
- 2 Udendørs på øde steder (park, skov, stier, gangtunneler)
- 3 Udendørs på andre offentligt tilgængelige områder i nærheden af andre mennesker (gader, pladser m.v.)
- 4 Indendørs på offentligt tilgængeligt sted (værtshus, butikker, skole m.v.)
- 5 Privat bolig
- 6 Udlandet
- 7 Andet

Angiv hvor?: _____

Hvor foregik røveriet? (Spørgsmål fra juli 2009)

- 1 På din arbejdsplads (røveri rettet mod arbejdspladsen og ikke personen)
- 2 I eller i tilknytning til offentlige transportmidler (i tog, busser, på banegårde m.v.)
- 3 Udendørs på øde steder (park, skov, stier, gangtunneler)
- 4 Udendørs på andre offentligt tilgængelige områder i nærheden af andre mennesker (gader, pladser m.v.)
- 5 Indendørs på offentligt tilgængeligt sted (værtshus, butikker, skole m.v.)
- 6 I din bolig
- 7 I anden privat bolig
- 8 Udlandet
- 9 Andet

Angiv hvor?: _____

Blev du faktisk frarøvet noget?

- 1 Ja
- 2 Nej, kun forsøg på røveri

Hvad blev der stjålet?

- Flere svar muligt
- 1 Penge/pung/tegnebog
 - 2 Dankort/andet kredit kort
 - 3 Taske
 - 4 Mobiltelefon
 - 5 IPods eller andet elektronisk udstyr
 - 6 Tøj/sko
 - 7 Smykker/ure/briller
 - 8 Cykel/knallert/andet transportmiddel
 - 9 Andet

Hvilket andet blev der stjålet?: _____

Hvad er sådan cirka værdien i kroner af det, der blev stjålet?

- 1 0-99 kr.
- 2 100-499 kr.
- 3 500-999 kr.
- 4 1.000-1.999 kr.
- 5 2.000-4.999 kr.
- 6 5.000-9.999 kr.
- 7 10.000 kr. og derover

Blev du slået eller sparket eller udsat for anden fysisk vold?

- 1 Ja
- 2 Nej

Førte det da til synlige mærker eller skader på kroppen?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvilke skader eller mærker medførte det? (beskriv): _____

Krævede skaderne/mærkerne lægebehandling?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt våben/redskaber ved overfaldet? (Spørgsmål indtil juni 2009)

- 1 Ja, anvendt
- 2 Ja, truet med
- 3 Nej

Blev du truet med våben/redskaber ved røveriet? (Spørgsmål fra juli 2009)

- 1 Ja, jeg blev truet med våben/redskab - men det blev ved truslen
- 2 Våben/redskab blev direkte brugt imod mig
- 3 Nej

Blev der anvendt skydevåben?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt kniv?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt slagvåben? (køller, jernstænger m.m.)

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt andre våben? (flasker, sten m.m.)

- 1 Ja
- 2 Nej

Følte du, at du var i livsfare (under hændelsen)?

- 1 Ja
- 2 Nej

Oplevede du, at det, du blev udsat for, skyldtes racisme?

Med racistisk menes, at man udsættes fordi man har en bestemt etnisk baggrund

- 1 Ja, helt sikkert
- 2 Ja, måske
- 3 Nej

Oplevede du, at det, du blev udsat for, skyldtes seksuel orientering?

Hermed menes, at man udsættes fordi man er homoseksuel eller transseksuel eller fordi gerningsmanden tror, at man er det

- 1 Ja, helt sikkert
- 2 Ja, måske
- 3 Nej

Hvor mange personer deltog aktivt i røveriet?

- 1 1 person
- 2 2 personer
- 3 3 personer
- 4 4 personer
- 5 5 personer eller flere

Var du sammen med andre, da du blev udsat for røveri?

- 1 Nej, var alene
- 2 Sammen med 1 person
- 3 Sammen med 2 personer
- 4 Sammen med 3 personer
- 5 Sammen med 4 personer
- 6 Sammen med 5 personer eller flere

Blev dem, du var samme med, også udsat for røveri?

- 1 Ja, alle
- 2 Ja, nogen men ikke alle
- 3 Nej, kun mig

Var du påvirket af alkohol eller andet?

- 1 Ja, lidt påvirket af alkohol
- 2 Ja, meget påvirket af alkohol
- 3 Ja, påvirket af alkohol
- 4 ja, Påvirket af andet
- 5 Nej

Kan du give en nærmere beskrivelse af den mest aktive i røveriet - var det en mand eller kvinde?

- 1 Mand
- 2 Kvinde

Hvor gammel var denne person?

- 1 Under 15 år
- 2 15-24 år
- 3 25-39 år
- 4 40-64 år
- 5 65 år og derover

Kendte du denne person?

- 1 Ja
- 2 Nej, overhovedet ikke

Hvem var det?

- 1 En man kun kender af navn/udseende
- 2 En fjernere bekendt, som man har haft lidt kontakt med (fx beboer fra området)
- 3 En nær bekendt ((tidligere) ven/kammerat, klassekammerat)
- 4 Familie og anden nærstående
- 5 Anden person

Hvilken anden person?: _____

Var personen påvirket af alkohol eller andet?

- 1 Ja, lidt påvirket af alkohol
- 2 Ja, meget påvirket af alkohol
- 3 Ja, påvirket af alkohol
- 4 ja, Påvirket af andet
- 5 Nej

Alt taget i betragtning. hvor alvorlig var denne hændelse for dig, da du blev udsat for den? Var den...?

- 1 Meget alvorlig
- 2 Ret alvorlig
- 3 Ikke særlig alvorlig

Synes du hændelsen var...:

- 1 En kriminel handling
- 2 En forkert, men ikke kriminel handling
- 3 Bare noget der sker

Synes du, at det er noget, der påvirker hvordan du har det med dig selv og dit liv i dag?

- 1 Ja, i meget høj grad
- 2 I temmelig høj grad
- 3 En del
- 4 Lidt, en lille grad
- 5 Slet ikke

Har du anmeldt røveriet til politiet?

- 1 Ja
- 2 Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde
- 3 Nej

Hvorfor har du ikke anmeldt det til politiet?: _____

Fik politiet fat i den der gjorde det?

- 1 Ja
- 2 Nej

Er der - så vidt du ved - inden for de sidste 12 måneder nogen, der har stjålet eller forsøgt at stjæle penge eller ting, som tilhørte dig?

- 1 Ja
- 2 Nej

[Til interviewer: Hvis nej til ovenstående]

Jeg vil gerne høre specifikt om indbrud i private hjem: Er der – så vidt du ved – inden for de sidste 12 måneder nogen, der har brudt ind eller forsøgt at bryde ind i dit hjem? Her tænkes kun på dine stuer osv., men ikke på udhus, garage, loft og kælder.

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvor mange gange har du været udsat for det?

Antal: ___

Anmeldte du tyveriet til politiet?

[Til interviewer: Hvis flere tyverier, tag udgangspunkt i det sidst forekomne]

- 1 Ja
- 2 Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde
- 3 Nej

Omtrent hvor meget blev der stjålet for?

[Til interviewer: Hvis flere tyverier, tag udgangspunkt i det sidst forekomne. Ingenting - kun et forsøg på tyveri]

Beløb: _____

[Til dem, der har sagt ja til tyveri]

Hvilke af dine ejendele blev udsat for tyveri eller forsøg på tyveri (sidste gang)?

- 1 Intet. Det var kun forsøg
- 2 Bil
- 3 Motorcykel
- 4 Knallert
- 5 Cykel
- 6 Båd/skib
- 7 Noget fra hus/lejlighed/værelse hvor jeg bor
- 8 Noget fra garage/kælder/loftsrum/udhus/have ved min bopæl
- 9 Noget fra/på min arbejdsplads
- 10 Noget fra mit sommerhus/fritidshus
- 11 Noget jeg havde på mig (tasketyveri/lommetyveri)
- 12 Andet

Hvilket andet?: _____

[Til interviewer: Hvis ovenstående svar er 7]

Skete tyveriet eller forsøget herpå ved, at der blev brudt ind i dit hjem, eller var det gæster eller andre, som var blevet lukket ind, der gjorde det?

- 1 Det skete ved indbrud eller forsøg herpå
- 2 Det var gæster/nogen der var lukket ind

[Til interviewer: Hvis flere tyverier og svaret på ovenstående ikke er 7]

Er der nogen af de andre tyverier (eller: 'det andet' hvis alene 2), du har været udsat for inden for de seneste 12 måneder, der skete ved, at der blev brudt ind i eller forsøgt at bryde i dit hjem?

- 1 Ja
- 2 Nej

[Til interviewer: hvis man har haft indbrud i eget hjem sidst eller i et af de evt. tidligere indbrud]
Omtrent hvor meget blev der stjålet for ved indbruddet?

Beløb: _____

Anmeldte du det til forsikrings-selskab? (Stilles ikke, hvis kun forsøg)

- 1 Ja
- 2 Nej, men jeg er forsikret, og jeg ville nok have fået erstatning, hvis jeg havde anmeldt det
- 3 Nej. Jeg er ganske vist forsikret, men tror ikke jeg ville få erstatning
- 4 Nej, for jeg har en tyveriforsikring

Fik du det stjålne tilbage eller erstattet? (Stilles ikke, hvis kun forsøg)

- 1 Jeg fik det hele ubeskåret tilbage
- 2 Jeg fik noget tilbage og erstatning (hel eller delvis) for resten (Stilles kun hvis ja på ovenstående spørgsmål)
- 3 Jeg fik intet tilbage, men fik erstatning (hel eller delvis) (Stilles kun hvis ja på ovenstående spørgsmål)
- 4 Jeg fik intet tilbage og heller ikke erstatning (Stilles kun hvis ja på ovenstående spørgsmål)
- 5 Jeg fik noget tilbage (Stilles kun hvis Nej på ovenstående spørgsmål)
- 6 Jeg fik ikke noget tilbage eller nogen erstatning (Stilles kun hvis Nej på ovenstående spørgsmål)

Har du været udsat for hærværk f.eks. rudeknusning, at dine bildæk er blevet skåret op eller at andre ting er blevet ødelagt indenfor de seneste 12 måneder?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvor mange gange har du været udsat for det?

Antal: ____

Omtrent hvor meget beløb skaderne ved hærværket sig til?

[Til interviewer: Hvis flere hærværk, tag udgangspunkt i det sidst forekomne]

Beløb: _____

Anmeldte du skaderne til politiet?

[Til interviewer: Hvis flere hærværk, tag udgangspunkt i det sidst forekomne]

- 1 Ja
- 2 Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde
- 3 Nej

Hvilke af dine ejendele blev udsat for hærværk (sidste gang)?

- 1 Bil
- 2 Motorcykel
- 3 Knallert
- 4 Cykel
- 5 Båd/skib
- 6 Hus/lejlighed/værelse hvor jeg bor
- 7 Garage/kælder/loftsrums/udhus/have ved min bopæl
- 8 Min arbejdsplads
- 9 Mit sommerhus/fritidshus
- 10 Andet

Hvilket andet?: _____

Anmeldte du det til forsikringselskab?

- 1 Ja
- 2 Nej, men jeg er forsikret, og jeg ville nok have fået erstatning, hvis jeg havde anmeldt det
- 3 Nej. Jeg er ganske vist forsikret, men tror ikke jeg ville få erstatning
- 4 Nej, for jeg har en forsikring, der dækker hærværk.

Fik du det ødelagte erstattet?

- 1 Der blev ikke ødelagt noget, det var kun forsøg
- 2 Jeg fik fuld erstatning
- 3 Jeg fik delvis erstatning
- 4 Jeg fik ingen erstatning

Nu vil jeg gerne spørge dig om nogle andre ubehagelige oplevelser, du måske har haft. Kan du fortælle mig, om du inden for DE SENESTE 5 ÅR har været udsat for at en mand ved brug af vold eller trusler om vold har FORSØGT at tvinge dig til eller RENT FAKTISK har tvunget dig til samleje?

Forsøg på og tvungne samlejer fra kærester, ægtefæller og andre seksuelle partnere tæller også med.

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvor mange gange inden for de sidste 5 år har du været udsat for den slags?

Antal: ____

Hvornår skete det?

- 1 Inden for de seneste 12 måneder
- 2 Mellem 1 år og 2 år siden
- 3 Mellem 2 år og 3 år siden
- 4 Mere end 3 år siden

Var det et forsøg eller blev du rent faktisk tvunget til samleje?

- 1 Forsøg på samleje
- 2 Tvunget til samleje

Førte det da til synlige mærker eller skader på kroppen?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvilke skader eller mærker medførte det? (beskriv): _____

Krævede skaderne/mærkerne lægebehandling?

- 1 Ja
- 2 Nej

Følte du, at du var i livsfare (under hændelsen)?

- 1 Ja

2 Nej

Hvor foregik det?

- 1 Egen bolig
- 2 I hans bolig
- 3 Anden privat bolig
- 4 På arbejdsplads/skole/udd.inst.
- 5 På værtshus, cafe, bodega m.m.
- 6 Offentligt tilgængeligt sted, gade, vej, plads, torv, park, skov
- 7 Offentligt transportmiddel
- 8 Andet offentligt tilgængeligt sted
- 9 Udlandet
- 10 Andet

Angiv hvor?: _____

Var der flere end én, der tvang dig?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvor mange personer tvang dig?

- 1 2 personer
- 2 3 personer
- 3 4 personer
- 4 5 personer eller flere

Skete det til en fest eller i forbindelse med en fest?

'I forbindelse med' betyder at det kan være sket på vej til og fra, men også efter at være fulgt hjem eller med hjem el.lign.)

- 1 Ja, til eller i forbindelse med en privat fest
- 2 Ja, til eller i forbindelse med en tur i byen (restaurant, værtshus, diskotek e.lign.)
- 3 Nej

Hvilken måned skete det?

- 1 Januar
- 2 Februar
- 3 Marts
- 4 April
- 5 Maj
- 6 Juni
- 7 Juli
- 8 August
- 9 September
- 10 Oktober
- 11 November
- 12 December

Hvilken ugedag skete det på?

- 1 Mandag

- 2 Tirsdag
- 3 Onsdag
- 4 Torsdag
- 5 Fredag
- 6 Lørdag
- 7 Søndag
- 8 Hverdag
- 9 Weekend

Hvilket tidspunkt på døgnet skete det?

Tidspunkt: __

Var du påvirket af alkohol eller andet?

- 1 Ja, lidt påvirket af alkohol
- 2 Ja, meget påvirket af alkohol
- 3 Ja, påvirket af alkohol
- 4 ja, Påvirket af andet
- 5 Nej

Har den (eller de) der gjorde det, gjort det samme mod dig før?

- 1 Nej, aldrig
- 2 Ja, en enkelt gang
- 3 Ja, to gange
- 4 Ja, tre eller flere gange

Tror du, at det var tilfældigt, at det lige var dig, det gik udover?

- 1 Ja, fuldstændig tilfældigt
- 2 Ikke fuldstændig tilfældigt, men kunne også have været en anden
- 3 Nej, ikke tilfældigt at det lige var/blev mig

Kan du give en nærmere beskrivelse af ham der gjorde det (den mest aktive)

Hvor gammel var denne person?

- 1 Under 15 år
- 2 15-24 år
- 3 25-39 år
- 4 40-64 år
- 5 65 år og derover

Omtrent hvor gammel var du selv, da det skete?

Alder: __

Kendte du denne person?

- 1 Ja
- 2 Nej, overhovedet ikke

Hvem var det?

- 1 Nuværende ægtefælle/samlever/kæreste
- 2 En nu forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik volden inden forholdets ophør

- 3 Forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik volden efter forholdets ophør
- 4 Barn/barnebarn/stedbarn
- 5 Forældre/bedsteforældre
- 6 Andet familiemedlem
- 7 (Tidligere) ven/kammerat
- 8 En bekendt, som man havde kendt i mere end 24 timer
- 9 En, som man netop har mødt på et værtshus, til en fest el.lign.
- 10 En, som man netop har mødt gennem internettet
- 11 En bekendt, som man havde kendt under 24 timer
- 12 Person i afhængighedsforhold (fx plejebarn, patient el.lign.)
- 13 Person man selv var i et afhængighedsforhold til (fx chef, lærer, læge, politimand, taxa-chauffør el.lign.)
- 14 Anden person

Var personen påvirket af alkohol eller andet?

- 1 Ja, lidt påvirket af alkohol
- 2 Ja, meget påvirket af alkohol
- 3 Ja, påvirket af alkohol
- 4 ja, Påvirket af andet
- 5 Nej

Blev du slået eller sparket eller blev der anvendt anden form for fysisk vold mod dig?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt våben/redskaber ved overfaldet? (Spørgsmål indtil juni 2009)

- 1 Ja, anvendt
- 2 Ja, truet med
- 3 Nej

Blev du truet med våben/redskaber ved overfaldet? (Spørgsmål fra juli 2009)

- 1 Ja, jeg blev truet med våben/redskab - men det blev ved truslen
- 2 Våben/redskab blev direkte brugt imod mig
- 3 Nej

Blev der anvendt skydevåben?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt kniv?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt slagvåben? (køller, jernstænger m.m.)

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt andre våben? (flasker, sten m.m.)

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt bedøvende middel, sovemiddel eller andet som gjorde, at du ikke vidst, hvad der foregik, eller ikke kunne forsvare dig?

- 1 Ja, helt sikkert
- 2 Ja, måske
- 3 Nej

Alt taget i betragtning. hvor alvorlig var denne hændelse for dig, da du blev udsat for den? Var den...?

- 1 Meget alvorlig
- 2 Ret alvorlig
- 3 Ikke særlig alvorlig

Synes du, at det er noget, der påvirker hvordan du har det med dig selv og dit liv i dag?

- 1 Ja, i meget høj grad
- 2 I temmelig høj grad
- 3 En del
- 4 Lidt, en lille grad
- 5 Slet ikke

Synes du hændelsen var...:

- 1 En kriminel handling
- 2 En forkert, men ikke kriminel handling
- 3 Bare noget der sker

Har du fortalt om det skete til andre:

Til familie?

- 1 Ja
- 2 Nej

Til venner/bekendte?

- 1 Ja
- 2 Nej

Til nogen på min arbejdsplads/studie?

- 1 Ja
- 2 Nej

Til krisecentre el.lign?

- 1 Ja
- 2 Nej

Til læger/behandlere/psykologer/psykiatere (ikke krisecentre)?

- 1 Ja
- 2 Nej

Til myndigheder/autoriteter uden for politiet, fx skolelærer, socialrådgiver el.lign.?

- 1 Ja
- 2 Nej

Har du anmeldt det til politiet?

- 1 Ja
- 2 Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde
- 3 Nej

Har du fortalt det til nogen andre i det hele taget?

- 1 Nej Ingen
- 2 Ja, men ingen af de nævnte

Hvad er hovedgrunden til, at du ikke har fortalt det til nogen?

- 1 Det var ikke så alvorligt
- 2 Følte skyld/skam/flov/pinligt
- 3 Bange for hævn/angst
- 4 For at beskytte ham der gjorde det
- 5 Ingen ville tro mig
- 6 Andet

Hvilken anden grund?: _____

Var der nogen der opdagede det eller fortalte du det til nogen umiddelbart efter, at det var sket?

- 1 Ja, nogen opdagede det/fortalte det umiddelbart efter (inden for 24 timer) til nogen?
- 2 Nej, fortalte det første senere eller det blev først opdaget af andre senere (mere end 24 timer efter)

Hvorfor har du ikke anmeldt overfaldet til politiet?

Vigtigt at dette bliver nøje beskrevet: _____

Fik politiet fat i ham der gjorde det?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvad var det for et arbejde du havde, da du blev udsat for vold eller trusler om vold (eller voldtægt) under udførelse af dit arbejde?

- 1 Arbejder med særligt belastede klienter (fx demente, unge på døgninstitution, psykisk syge)
- 2 Har kontrol-/overvågningsarbejde (fx politibetjent, dørvogter, p-vagt, billetkontrollør)
- 3 Arbejder med transport af mennesker (fx buschauffør, taxachauffør)
- 4 Har anden form for risikobetonet arbejde: Hvad (beskriv)
- 5 Har ikke et særligt risikobetonet arbejde: Hvad (beskriv)

12. BILAGSTABELLER

Bilagstabel 3.1. Tyveriofre fordelt efter alder, 2005-14. pct.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
16-24 år	21 %	24 %	15 %	16 %	14 %	17 %	17 %	18 %	16 %	16 %
25-39 år	14 %	14 %	12 %	14 %	14 %	14 %	14 %	14 %	12 %	10 %
40-74 år	10 %	9 %	10 %	10 %	8 %	10 %	10 %	9 %	9 %	9 %
Alle	13 %	12 %	11 %	12 %	11 %	12 %	12 %	12 %	11 %	10 %

Bilagstabel 3.2. Ofre for tyveri fordelt efter indkomst, 2014, pct.

Indkomst	Andel ofre i aldersgruppen
0-99.999 kr.	14 %
100.000-239.999 kr.	10 %
240.000-324.999 kr.	11 %
325.000-549.999 kr.	10 %
550.000 kr. eller mere	12 %
I alt	11 %

*Andelen af ofre er her en lidt anden, da mange respondenter ikke har oplyst om deres indkomst.

Bilagstabel 3.3. Andelen af tyverier, der er blevet politianmeldt, fordelt efter alder, 2005-14, pct.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
16-24 år	53 %	54 %	48 %	32 %	55 %	48 %	55 %	52 %	48 %	42 %
25-39 år	62 %	63 %	67 %	69 %	71 %	65 %	71 %	64 %	55 %	59 %
40-74 år	77 %	72 %	66 %	72 %	74 %	72 %	72 %	68 %	64 %	66 %
Alle	67 %	65 %	63 %	64 %	69 %	65 %	68 %	63 %	58 %	64 %

Bilagstabel 3.4. Tyveriofre fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader ved de tyverier danskere mellem 16 og 74 år har været udsat for samt efter om tyveriet er anmeldt eller ej, 2014, pct.

	Anmeldt	Ikke-anmeldt	Alle
0 - 499 kr.	22 %	50 %	33 %
500 - 2.999 kr.	18 %	28 %	22 %
3.000 - 4.999 kr.	13 %	13 %	13 %
5.000 - 9.999 kr.	17 %	5 %	12 %
Over 10.000 kr.	31 %	5 %	20 %
I alt	100 %	100 %	100 %

Bilagstabel 3.5. Tyveriofre fordelt efter evt. anmeldelse til forsikringsselskab, 2014, pct.

	Andel
Ja	50 %
Nej, men jeg er forsikret og ville nok have fået erstatning, hvis jeg havde anmeldt det	12 %
Nej. Jeg er ganske vist forsikret, men tror ikke, jeg ville få erstatning	28 %
Nej, for jeg har ikke en tyveriforsikring	10 %
I alt	100 %

Bilagstabel 3.6. Tyverier fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader ved tyverierne samt efter, om de er anmeldt og ikke anmeldt til et forsikringsselskab, 2014, pct.

	Anmeldt til forsikringen	Ikke anmeldt til forsikringen	Alle
0 - 499 kr.	17 %	46 %	31 %
500 – 2.999 kr.	17 %	28 %	22 %
3.000 - 4.999 kr.	14 %	11 %	12 %
5.000 - 9.999 kr.	18 %	7 %	13 %
Over 10.000 kr.	34 %	8 %	21 %
I alt	100 %	100 %	100 %

Bilagstabel 3.7. Ofre for indbrud fordelt efter familietype, 2014, pct.

Familietype	Andel ofre blandt familietypen	Fordeling af ofre
Enlig uden børn	2,4 %	20 %
Enlig med børn	2,8 %	6 %
Par uden børn	2,3 %	17 %
Par med børn	3,2 %	52 %
Anden familietype	2,4 %	5 %
I alt	2,8 %	100 %

Bilagstabel 3.8. Ofre for indbrud fordelt efter indkomst, 2014, pct.

Indkomst	Andel ofre i aldersgruppen	Fordeling af ofre
0-99.999 kr.	2,3 %	12 %
100.000-239.999 kr.	2,5 %	22 %
240.000-324.999 kr.	3,8 %	19 %
325.000-549.999 kr.	3,1 %	30 %
550.000 kr. eller mere	4,7 %	17 %
I alt	2,8 %	100 %

Bilagstabel 3.9. Regressionsanalyse vedrørende udsathed for tyveri, 2009-14 (n=42.887). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	12,5 %	,097	,002	1,102	1,035	1,172
16-24 år	17,5 %	,416	,000	1,516	1,327	1,733
25-39 år	13,5 %	,229	,000	1,257	1,161	1,361
Har en indkomst på 100.000-239.999	11,4 %	,048	,464	1,049	,923	1,192
Har en indkomst på 240.000-324.999	10,4 %	,087	,190	1,090	,958	1,241
Har en indkomst på 325.000-549.999	11,5 %	,104	,187	1,109	,951	1,295
Har en indkomst på mere end 550.000	13,3 %	,122	,067	1,129	,992	1,287
Studerende	17,5 %	-,067	,281	,935	,828	1,056
Arbejdsløs	10,4 %	-,360	,000	,698	,612	,795
Pensionist	7,4 %	,211	,002	1,234	1,080	1,410
Selvstændig erhvervsdrivende	17,0 %	-,171	,001	,843	,760	,936
Faglært arbejder	9,9 %	-,059	,370	,943	,829	1,072
Ufaglært arbejder	11,0 %	-,451	,000	,637	,567	,716
Yderkommune	8,8 %	-,353	,000	,703	,651	,759
Landkommune	9,6 %	-,353	,000	,702	,640	,771
Mellemkommune	9,8 %	,111	,029	1,118	1,011	1,235
Anden herkomst end dansk	13,6 %	,038	,499	1,039	,931	1,159
Fraskilt	10,7 %	,038	,499	1,039	,931	1,159
Gift	10,1 %	-,160	,000	,852	,784	,926
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	13,1 %	,099	,004	1,104	1,032	1,181
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	13,7 %	,114	,001	1,121	1,049	1,198
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	12,5 %	,188	,000	1,207	1,128	1,292
Ejer butik eller virksomhed	16,6 %	,357	,000	1,428	1,285	1,588

Bilagstabel 3.10. Regressionsanalyse vedrørende udsathed for tyveri, 2009-14 (n=42.887). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	12,5 %	,095	,002	1,099	1,035	1,168
16-24 år	17,5 %	,453	,000	1,573	1,433	1,727
25-39 år	13,5 %	,238	,000	1,269	1,178	1,367
Pensionist	7,4 %	-,332	,000	,717	,643	,800
Selvstændig erhvervsdrivende	17,0 %	,211	,001	1,235	1,086	1,405
Faglært arbejder	9,9 %	-,176	,000	,838	,762	,922
Bykommune	14,2 %	,379	,000	1,461	1,374	1,554
Anden herkomst end dansk	13,6 %	,105	,037	1,111	1,006	1,227
Gift	10,1 %	-,178	,000	,837	,781	,897
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	13,1 %	,102	,003	1,108	1,036	1,184
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	13,7 %	,118	,001	1,125	1,052	1,202
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	12,5 %	,190	,000	1,209	1,131	1,293
Ejer butik eller virksomhed	16,6 %	,362	,000	1,436	1,292	1,596

Bilagstabel 3.11. Regressionsanalyse vedrørende udsathed for indbrud, 2012-14 (n=23.548). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	3,2 %	,039	,626	1,040	,889	1,215
16-24 år	3,5 %	,240	,199	1,271	,882	1,832
25-39 år	2,7 %	-,126	,241	,882	,715	1,088
Har en indkomst på 100.000-239.999	2,6 %	-,124	,375	,883	,671	1,162
Har en indkomst på 240.000-324.999	2,8 %	-,087	,601	,917	,662	1,269
Har en indkomst på 325.000-549.999	3,1 %	-,032	,847	,968	,698	1,343
Har en indkomst på mere end 550.000	4,8 %	,341	,070	1,407	,972	2,035
Studerende	3,3 %	-,001	,995	,999	,699	1,427
Arbejdsløs	2,8 %	-,048	,754	,953	,706	1,286
Pensionist	2,6 %	-,194	,204	,824	,611	1,111
Selvstændig erhvervsdrivende	3,1 %	,096	,653	1,101	,723	1,677
Faglært arbejder	2,8 %	-,058	,661	,944	,728	1,223
Ufaglært arbejder	1,9 %	-,016	,923	,984	,712	1,360
Yderkommune	2,7 %	-,581	,000	,559	,406	,770
Landkommune	3,1 %	-,236	,014	,790	,653	,954
Mellemkommune	3,5 %	-,136	,223	,873	,701	1,086
Anden herkomst end dansk	3,2 %	,147	,238	1,158	,907	1,479
Fraskilt	3,3 %	,339	,019	1,404	1,057	1,864
Gift	3,3 %	,329	,004	1,389	1,110	1,737
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	3,4 %	,113	,177	1,120	,950	1,320
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	3,5 %	,146	,084	1,158	,981	1,367
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	2,8 %	,155	,069	1,168	,988	1,381
Ejer butik eller virksomhed	2,8 %	-,334	,048	,716	,514	,997

Bilagstabel 3.12. Regressionsanalyse vedrørende udsathed for indbrud, 2012-14 (n=23.548). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
16-24 år	3,5 %	,380	,003	1,462	1,135	1,884
Har en indkomst på mere end 550.000	4,8 %	,474	,000	1,606	1,294	1,995
Yderkommune	2,7 %	-,558	,001	,572	,418	,784
Landkommune	3,1 %	-,215	,020	,806	,673	,966
Fraskilt	3,3 %	,329	,014	1,390	1,070	1,805
Gift	3,3 %	,359	,001	1,431	1,165	1,759
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	3,5 %	,168	,035	1,183	1,012	1,383

Bilagstabel 4.1. Ofre for hærværk fordelt efter alder, 2005-14, pct.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
16-24 år	13 %	9 %	10 %	14 %	5 %	8 %	7 %	6 %	5 %	5 %
25-39 år	9 %	8 %	7 %	10 %	6 %	7 %	7 %	5 %	6 %	7 %
40-74 år	6 %	6 %	5 %	7 %	5 %	5 %	5 %	4 %	4 %	4 %
Alle	8 %	7 %	7 %	9 %	5 %	6 %	6 %	5 %	5 %	5 %

Bilagstabel 4.2. Ofre for for hærværk fordelt efter indkomst, 2014, pct.

Indkomst	Andel ofre i aldersgruppen
0-99.999 kr.	14 %
100.000-239.999 kr.	10 %
240.000-324.999 kr.	11 %
325.000-549.999 kr.	10 %
550.000 kr. eller mere	12 %
I alt	11 %

*Andelen af ofre er her en lidt anden, da mange respondenter ikke har oplyst om deres indkomst.

Bilagstabel 4.3. Andelen af hærværk, der er blevet politianmeldt, fordelt efter alder, 2005-14, pct.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
16-24 år	30 %	54 %	52 %	26 %	31 %	33 %	38 %	30 %	28 %	39 %
25-39 år	50 %	39 %	43 %	52 %	36 %	46 %	47 %	39 %	36 %	38 %
40-74 år	53 %	55 %	55 %	51 %	48 %	54 %	49 %	47 %	48 %	55 %
Alle	47 %	50 %	51 %	46 %	42 %	47 %	46 %	41 %	40 %	46 %

Bilagstabel 4.4. Andelen af hærværk, der er anmeldt og ikke anmeldt til politiet, fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader, 2014, pct.

	Anmeldt	Ikke-anmeldt	Alle
0 - 499 kr.	9 %	12 %	41 %
500 -2.999 kr.	26 %	48 %	33 %
3.000 - 4.999 kr.	16 %	19 %	43 %
5.000 - 9.999 kr.	14 %	13 %	48 %
10.000 kr. eller mere	35 %	8 %	79 %
I alt	100 %	100 %	100 %

Bilagstabel 4.5. Ofre for hærværk fordelt efter om hærværket er anmeldt til et forsikringselskab, 2014, pct.

	Andel
Ja	42 %
Nej, men jeg er forsikret og ville nok have fået erstatning, hvis jeg havde anmeldt det	15 %
Nej. Jeg er ganske vist forsikret, men tror ikke, jeg ville få erstatning	30 %
Nej, for jeg har ikke en forsikring	14 %
I alt	100 %

Bilagstabel 4.6. Ofre for hærværk fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader ved hærværk og efter, om hærværket er anmeldt eller ikke anmeldt til forsikringen, 2014, pct.

	Anmeldt til forsikringen	Ikke anmeldt til forsikringen	Alle
0 - 499 kr.	1 %	17 %	10 %
500 - 2.999 kr.	23 %	49 %	38 %
3.000 - 4.999 kr.	21 %	16 %	18 %
5.000 - 9.999 kr.	15 %	11 %	13 %
10.000 kr. eller mere	39 %	8 %	21 %
Alle	100 %	100 %	100 %

Bilagstabel 4.7. Regressionsanalyse vedrørende udsathed for hærværk, 2009-14 (n=42.903). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	5,8%	,088	,054	1,092	,998	1,194
16-24 år	6,5 %	,332	,001	1,393	1,151	1,686
25-39 år	6,6 %	,272	,000	1,313	1,176	1,465
Har en indkomst på 100.000-239.999	4,9 %	,268	,001	1,308	1,113	1,536
Har en indkomst på 240.000-324.999	5,0 %	,308	,001	1,361	1,125	1,645
Har en indkomst på 325.000-549.999	5,6 %	,360	,000	1,433	1,182	1,736
Har en indkomst på mere end 550.000	7,1 %	,528	,000	1,695	1,358	2,116
Studerende	6,3 %	-,023	,809	,977	,808	1,181
Arbejdsløs	5,4 %	,140	,101	1,150	,973	1,360
Pensionist	3,0 %	-,340	,001	,712	,587	,862
Selvstændig erhvervsdrivende	7,7 %	,225	,018	1,252	1,039	1,510
Faglært arbejder	5,4 %	,001	,987	1,001	,870	1,152
Ufaglært arbejder	4,6 %	-,128	,183	,880	,730	1,062
Yderkommune	3,6 %	-,502	,000	,605	,507	,722
Landkommune	4,4 %	-,302	,000	,739	,662	,826
Mellemkommune	5,1 %	-,148	,022	,863	,760	,979
Anden herkomst end dansk	5,9 %	,122	,097	1,129	,978	1,303
Fraskilt	4,7 %	-,139	,079	,870	,745	1,016
Gift	4,6 %	-,288	,000	,750	,668	,841
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	5,8 %	,085	,081	1,089	,990	1,198
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	6,0 %	,113	,019	1,120	1,019	1,231
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	5,8 %	,182	,000	1,200	1,090	1,321
Ejer butik eller virksomhed	7,4 %	,241	,002	1,273	1,094	1,481

Bilagstabel 4.8. Regressionsanalyse vedrørende udsathed for hærværk, 2009-14 (n=42.903). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	5,8%	,095	,034	1,100	1,007	1,201
16-24 år	6,5 %	,394	,000	1,483	1,254	1,753
25-39 år	6,6 %	,312	,000	1,366	1,231	1,517
Har en indkomst på 100.000-239.999	4,9 %	,260	,001	1,297	1,107	1,520
Har en indkomst på 240.000-324.999	5,0 %	,295	,001	1,344	1,125	1,605
Har en indkomst på 325.000-549.999	5,6 %	,356	,000	1,428	1,197	1,704
Har en indkomst på mere end 550.000	7,1 %	,525	,000	1,691	1,375	2,080
Arbejdsløs	5,4 %	,153	,044	1,165	1,004	1,352
Pensionist	3,0 %	-,349	,000	,706	,591	,843
Selvstændig erhvervsdrivende	7,7 %	,238	,010	1,269	1,059	1,520
Yderkommune	3,6 %	-,515	,000	,597	,501	,712
Landkommune	4,4 %	-,315	,000	,730	,654	,814
Mellemkommune	5,1 %	-,161	,012	,851	,751	,966
Gift	4,6 %	-,229	,000	,795	,721	,876
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	6,0 %	,141	,002	1,151	1,052	1,259
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	5,8 %	,177	,000	1,193	1,085	1,313
Ejer butik eller virksomhed	7,4 %	,244	,002	1,277	1,098	1,485

Bilagstabel 5.1. Antal gange 16-74-årige i Danmark har oplevet sig udsat for vold inden for det seneste år forud for interviewtidspunktet, 1995-96, 2005-14, pct.⁶⁰

Antal gange udsat	1 gang	2 gange	Mere end 2 gange	Alle	Gennemsnitligt antal gange udsat pr. voldsoffer
1995	74 %	15 %	11 %	100 %	1,8
1996	69 %	16 %	15 %	100 %	2,0
2005	66 %	20 %	14 %	100 %	2,0
2006	65 %	21 %	14 %	100 %	2,2
2007	75 %	12 %	13 %	100 %	1,7
2008	72 %	19 %	9 %	100 %	1,8
2009	71 %	13 %	16 %	100 %	1,9
2010	61 %	20 %	19 %	100 %	2,5
2011	62 %	19 %	19 %	100 %	2,4
2012	60 %	18 %	21 %	100 %	2,6
2013	64 %	15 %	20 %	100 %	2,3
2014	55 %	21 %	23 %	100 %	2,4
1995-2014	67 %	17 %	16 %	100 %	2,1

Bilagstabel 5.2. Ofre for vold fordelt efter køn, 1995-96, 2005-14, pct.

	1995	1996	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mand	2,2 %	2,1 %	2,1 %	2,1 %	2,4 %	2,4 %	1,5 %	1,7 %	2,1 %	2,0 %	1,7 %	1,4 %
Kvinde	1,2 %	1,2 %	1,4 %	1,2 %	1,2 %	1,6 %	1,2 %	1,2 %	1,2 %	1,1 %	1,1 %	1,2 %

⁶⁰ Ved beregning af gennemsnittet er det maksimale antal årlige voldstilfælde sat til 20. Det indebærer, at personer, der har svaret ”mange gange” og lignende, registreres ligeledes med 20 tilfælde af vold.

Bilagstabel 5.3. Kønsfordeling for ofre og gerningspersoner, 1995-96 og 2005-14, pct.

	Gerningsperson	Offer	
		Mand	Kvinde
1995	Mand	64 %	30 %
	Kvinde	1 %	6 %
1996	Mand	64 %	29 %
	Kvinde	1 %	7 %
2005	Mand	60 %	30 %
	Kvinde	2 %	8 %
2006	Mand	63 %	30 %
	Kvinde	2 %	5 %
2007	Mand	66 %	28 %
	Kvinde	0 %	6 %
2008	Mand	59 %	32 %
	Kvinde	2 %	7 %
2009	Mand	54 %	38 %
	Kvinde	2 %	6 %
2010	Mand	57 %	29 %
	Kvinde	2 %	12 %
2011	Mand	59 %	31 %
	Kvinde	4 %	6 %
2012	Mand	61 %	29 %
	Kvinde	3 %	7 %
2013	Mand	57 %	32 %
	Kvinde	4 %	6 %
2014	Mand	47 %	39 %
	Kvinde	7 %	7 %

Bilagstabel 5.4. Procent af befolkningen, der har oplevet sig udsat for vold seneste år forud for interviewtidspunktet, 2005-14, pct.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Udsat én gang	1,1 %	1,0 %	1,4 %	1,5 %	1,0 %	0,9 %	1,0 %	0,9 %	0,9 %	0,7 %
Udsat to gange	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Udsat mere end to gange	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %

Bilagstabel 5.5. Procent i forskellige aldersklasser der har oplevet sig udsat for vold seneste år forud for interviewtidspunktet, 1995-96 og 2005-14, pct.

	16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-49 år	50-74 år
1995	5,2 %	4,2 %	1,9 %	1,3 %	0,6 %
1996	4,8 %	4,9 %	1,6 %	1,4 %	0,5 %
2005	5,7 %	4,7 %	2,7 %	1,6 %	0,6 %
2006	3,9 %	5,9 %	2,6 %	1,4 %	0,6 %
2007	5,8 %	6,8 %	2,4 %	1,4 %	0,7 %
2008	5,2 %	6,9 %	4,4 %	1,4 %	0,8 %
2009	3,3 %	3,6 %	2,5 %	1,3 %	0,5 %
2010	4,4 %	3,9 %	0,6 %	1,3 %	0,7 %
2011	3,5 %	4,4 %	3,0 %	1,5 %	0,6 %
2012	4,3 %	4,0 %	1,9 %	1,2 %	0,6 %
2013	3,5 %	4,2 %	2,5 %	1,0 %	0,7 %
2014	2,3 %	4,0 %	1,3 %	1,3 %	0,6 %

Bilagstabel 5.6. Procent mænd og kvinder i forskellige aldersklasser der har oplevet sig udsat for vold seneste år forud for interviewtidspunktet, 1995-96 og 2005-14, pct.

		16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-49 år	50-74 år
1995	Mand	7,5 %	6,1 %	2,5 %	1,4 %	0,7 %
	Kvinde	2,8 %	2,4 %	1,4 %	1,1 %	0,6 %
1996	Mand	6,5 %	7,6 %	1,5 %	1,6 %	0,5 %
	Kvinde	3,3 %	1,9 %	1,9 %	1,2 %	0,5 %
2005	Mand	6,8 %	6,2 %	3,3 %	2,0 %	0,5 %
	Kvinde	4,7 %	3,0 %	2,2 %	1,1 %	0,7 %
2006	Mand	6,4 %	8,2 %	2,6 %	1,6 %	0,7 %
	Kvinde	1,5 %	3,6 %	2,6 %	1,2 %	0,6 %
2007	Mand	8,2 %	9,2 %	3,2 %	1,7 %	0,7 %
	Kvinde	3,0 %	4,4 %	1,5 %	1,0 %	0,6 %
2008	Mand	7,8 %	9,0 %	4,7 %	1,6 %	0,7 %
	Kvinde	2,6 %	4,5 %	4,2 %	1,2 %	0,8 %
2009	Mand	3,7 %	4,6 %	2,2 %	1,3 %	0,5 %
	Kvinde	2,8 %	2,4 %	2,6 %	1,2 %	0,4 %
2010	Mand	6,4 %	5,1 %	0,7 %	1,1 %	0,8 %
	Kvinde	2,3 %	2,7 %	0,5 %	1,5 %	0,6 %
2011	Mand	5,0 %	6,7 %	3,6 %	1,5 %	0,6 %
	Kvinde	1,8 %	1,7 %	2,2 %	1,5 %	0,5 %
2012	Mand	5,1 %	5,7 %	2,2 %	1,5 %	0,9 %
	Kvinde	3,5 %	2,2 %	1,7 %	0,9 %	0,5 %
2013	Mand	4,6 %	5,0 %	3,5 %	1,2 %	0,6 %
	Kvinde	2,3 %	3,3 %	1,5 %	0,8 %	0,7 %
2014	Mand	2,0 %	4,5 %	1,7 %	1,6 %	0,5 %
	Kvinde	2,3 %	3,5 %	0,7 %	1,1 %	0,7 %

Bilagstabel 5.7. Aldersfordeling for ofre og gerningspersoner, 1995-96 og 2005-14, pct.

	Offer	Gerningsperson		
		Under 24 år	25-39 år ⁶¹	Over 39 år
1995	16-24 år	34 %	12 %	
	25-39 år	9 %	20 %	
	Over 39 år	9 %	14 %	
1996	16-24 år	29 %	18 %	
	25-39 år	12 %	18 %	
	Over 39 år	6 %	14 %	
2005	16-24 år	31 %	7 %	1 %
	25-39 år	8 %	13 %	7 %
	Over 39 år	5 %	15 %	11 %
2006	16-24 år	29 %	9 %	3 %
	25-39 år	12 %	11 %	8 %
	Over 39 år	8 %	11 %	8 %
2007	16-24 år	32 %	12 %	2 %
	25-39 år	8 %	13 %	4 %
	Over 39 år	10 %	9 %	7 %
2008	16-24 år	31 %	7 %	1 %
	25-39 år	9 %	17 %	6 %
	Over 39 år	10 %	9 %	8 %
2009	16-24 år	22 %	10 %	3 %
	25-39 år	15 %	16 %	3 %
	Over 39 år	9 %	11 %	8 %
2010	16-24 år	33 %	7 %	2 %
	25-39 år	5 %	10 %	4 %
	Over 39 år	18 %	8 %	12 %
2011	16-24 år	27 %	10 %	2 %
	25-39 år	11 %	9 %	8 %
	Over 39 år	14 %	10 %	6 %
2012	16-24 år	30 %	12 %	2 %
	25-39 år	10 %	9 %	7 %
	Over 39 år	10 %	9 %	10 %
2013	16-24 år	24 %	14 %	3 %
	25-39 år	9 %	10 %	4 %
	Over 39 år	11 %	8 %	11 %
2014	16-24 år	21 %	13 %	2 %
	25-39 år	9 %	13 %	3 %
	Over 39 år	10 %	12 %	13 %

⁶¹ I 1995-96 er gerningspersonens alder inddelt i to kategorier og kun op til 64 år.

Bilagstabel 5.8. Andele ofre for vold og familietype, 2014, pct.

Familietype	2014
Enlig uden børn	2,1%
Enlig med børn	2,6%
Par uden børn	1,1%
Par med børn	1,0%
Anden familietype	2,7%

Bilagstabel 5.9. Antal aktive gerningspersoner, 1995-96 og 2005-14, pct.

	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 eller flere personer	I alt
1995	64 %	16 %	10 %	3 %	7 %	100 %
1996	70 %	12 %	6 %	3 %	9 %	100 %
2005	68 %	10 %	7 %	6 %	8 %	100 %
2006	60 %	17 %	7 %	4 %	12 %	100 %
2007	57 %	17 %	8 %	5 %	13 %	100 %
2008	56 %	14 %	15 %	7 %	8 %	100 %
2009	65 %	12 %	5 %	7 %	12 %	100 %
2010	62 %	15 %	8 %	4 %	10 %	100 %
2011	55 %	16 %	10 %	4 %	15 %	100 %
2012	56 %	19 %	11 %	6 %	9 %	100 %
2013	64 %	17 %	6 %	4 %	9 %	100 %
2014	69 %	15 %	5 %	5 %	6 %	100 %

Bilagstabel 5.10. Ofrets kendskab og relation til gerningspersonen, 1995-96 og 2005-14, pct.

	1995	1996	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Helt ukendt	64 %	60 %	63 %	65 %	67 %	65 %	66 %	63 %	65 %	66 %	66 %	60 %
Nuv. ægtefælle/samlever	3 %	2 %	2 %	1 %	2 %	1 %	2 %	2 %	1 %	2 %	1 %	5 %
Tidl. Ægtefælle/samlever	5 %	4 %	2 %	2 %	4 %	6 %	8 %	2 %	6 %	4 %	4 %	5 %
Barn/barnebarn	0 %	1 %	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	3 %	0 %
Anden familie	2 %	1 %	0 %	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	3 %	1 %	1 %
Tidl./nuv. ven/kammerat	3 %	5 %	3 %	2 %	5 %	6 %	1 %	5 %	6 %	2 %	1 %	6 %
Bekendt, kendt > 24 timer	7 %	6 %	9 %	9 %	8 %	9 %	4 %	10 %	6 %	6 %	4 %	9 %
Bekendt, kendt < 24 timer	3 %	3 %	2 %	1 %	0 %	0 %	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %	0 %
Pers. i afhængighedsforhold	3 %	6 %	5 %	4 %	2 %	1 %	2 %	1 %	2 %	2 %	1 %	3 %
Anden "kendt"	10 %	12 %	11 %	14 %	9 %	12 %	16 %	13 %	13 %	12 %	18 %	11 %
Alle	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Bilagstabel 5.11. Gerningsstedet 1995-96 og 2005-14, pct.

	Privat bolig	Arbejde /uddannelse	Værtshus, bodega m.v.	Offentligt sted	Andet sted	I alt
1995	14 %	12 %	23 %	42 %	8 %	100 %
1996	17 %	19 %	26 %	36 %	2 %	100 %
2005	19 %	25 %	15 %	36 %	5 %	100 %
2006	13 %	26 %	16 %	42 %	3 %	100 %
2007	19 %	18 %	12 %	47 %	4 %	100 %
2008	16 %	20 %	14 %	46 %	3 %	100 %
2009	17 %	15 %	14 %	50 %	3 %	100 %
2010	14 %	23 %	10 %	48 %	5 %	100 %
2011	16 %	11 %	11 %	48 %	14 %	100 %
2012	17 %	11 %	19 %	49 %	3 %	100 %
2013	14 %	25 %	15 %	43 %	3 %	100 %
2014	16 %	21 %	11 %	44 %	7 %	100 %

Bilagstabel 5.12. Procentfordeling af gerningspersoner og ofre påvirket af alkohol eller andet, 1995-96 og 2005-14, pct.⁶²

		Meget påvirket af alkohol	Påvirket af alkohol	Påvirket af stoffer	Ikke påvirket
1995	Offer	10 %	33 %	2 %	56 %
	<i>Gerningsperson</i>	33 %	23 %	8 %	36 %
1996	Offer	14 %	30 %	1 %	55 %
	<i>Gerningsperson</i>	41 %	21 %	8 %	30 %
2005	Offer	16 %	25 %	0 %	59 %
	<i>Gerningsperson</i>	26 %	19 %	22 %	34 %
2006	Offer	10 %	23 %	1 %	65 %
	<i>Gerningsperson</i>	28 %	16 %	11 %	45 %
2007	Offer	15 %	28 %	0 %	56 %
	<i>Gerningsperson</i>	31 %	20 %	13 %	37 %
2008	Offer	10 %	30 %	1 %	59 %
	<i>Gerningsperson</i>	24 %	27 %	16 %	33 %
2009	Offer	12 %	26 %	3 %	59 %
	<i>Gerningsperson</i>	33 %	17 %	12 %	38 %
2010	Offer	10 %	30 %	0 %	61 %
	<i>Gerningsperson</i>	32 %	15 %	6 %	47 %
2011	Offer	12 %	28 %	2 %	59 %
	<i>Gerningsperson</i>	24 %	24 %	12 %	40 %
2012	Offer	11 %	27 %	1 %	61 %
	<i>Gerningsperson</i>	24 %	19 %	15 %	42 %
2013	Offer	14 %	30 %	1 %	54 %
	<i>Gerningsperson</i>	28 %	19 %	12 %	40 %
2014	Offer	15 %	20 %	3 %	62 %
	<i>Gerningsperson</i>	25 %	22 %	13 %	39 %

⁶² Det bemærkes, at andelen af uoplyste og ved ikke-besvarelser ved dette spørgsmål er relativt høj, 9 pct. Der må naturligvis være en del voldshændelser, hvor det kan være svært at vide eller vurdere, om gerningspersonen var påvirket.

Bilagstabel 5.13. Procentfordeling af gerningspersoner og ofre påvirket af alkohol eller andet, 1995-96 og 2005-14.

Offer	Påvirket	Påvirket	Ikke påvirket	Ikke påvirket	I alt
Gerningsperson	Påvirket	Ikke påvirket	Påvirket	Ikke påvirket	
1995	34 %	8 %	30 %	28 %	100 %
1996	43 %	5 %	27 %	26 %	100 %
2005	36 %	4 %	31 %	29 %	100 %
2006	27 %	6 %	28 %	39 %	100 %
2007	38 %	4 %	25 %	33 %	100 %
2008	38 %	4 %	29 %	29 %	100 %
2009	38 %	4 %	23 %	35 %	100 %
2010	33 %	6 %	20 %	41 %	100 %
2011	35 %	5 %	25 %	34 %	100 %
2012	33 %	6 %	25 %	35 %	100 %
2013	37 %	6 %	23 %	34 %	100 %
2014	43 %	8 %	18 %	31 %	100 %

Bilagstabel 5.14. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for vold på offentligt sted (n=55.905). Startmodel

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	1,2 %	,849	,000	2,338	1,893	2,888
16-24 år	2,9 %	1,480	,000	4,392	3,040	6,344
25-39 år	0,8 %	,575	,000	1,776	1,320	2,391
Har en indkomst på 100.000-239.999	0,9 %	,182	,169	1,199	,926	1,554
Har en indkomst på 240.000-324.999	0,5 %	-,160	,410	,852	,582	1,247
Har en indkomst på 325.000-549.999	0,6 %	,032	,872	1,032	,703	1,515
Har en indkomst på mere end 550.000	0,4 %	-,318	,266	,728	,416	1,273
Studerende	2,2 %	,170	,368	1,186	,818	1,720
Arbejdsløs	1,0 %	,655	,001	1,925	1,301	2,846
Pensionist	0,2 %	-,518	,096	,596	,324	1,096
Selvstændig erhvervsdrivende	0,8 %	,730	,002	2,076	1,307	3,297
Faglært arbejder	0,8 %	,425	,018	1,530	1,076	2,175
Ufaglært arbejder	0,8 %	,303	,154	1,354	,892	2,053
Yderkommune	0,5 %	-,505	,012	,603	,407	,895
Landkommune	0,5 %	-,485	,000	,616	,475	,798
Mellemkommune	0,7 %	-,276	,067	,759	,565	1,020
Anden herkomst end dansk	0,8 %	-,235	,163	,791	,569	1,100
Fraskilt	0,4 %	-,222	,309	,801	,522	1,229
Gift	0,4 %	-,455	,003	,635	,472	,852
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	1,1 %	,422	,001	1,525	1,187	1,958
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	1,3 %	,278	,015	1,321	1,055	1,653
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	0,6 %	-,098	,409	,906	,718	1,145
Ejer butik eller virksomhed	0,7 %	-,099	,612	,906	,618	1,328

Bilagstabel 5.15. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for vold på offentligt sted (n=55.905). Slutmodel

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	1,2 %	,354	,000	1,425	1,230	1,651
16-24 år	2,9 %	1,116	,000	3,054	2,489	3,748
25-39 år	0,8 %	,518	,000	1,678	1,388	2,029
Har en indkomst på mere end 550.000	0,4 %	-,453	,011	,636	,449	,901
Arbejdsløs	1,0 %	,371	,001	1,449	1,169	1,797
Pensionist	0,2 %	-,876	,000	,416	,283	,614
Gift	0,4 %	-,416	,000	,660	,551	,790
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	1,1 %	,359	,000	1,432	1,212	1,692

Bilagstabel 5.16. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for vold i private hjem (n=55.905). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	0,2 %	-,015	,937	,985	,674	1,439
16-24 år	0,5 %	1,194	,001	3,302	1,623	6,718
25-39 år	0,2 %	,626	,017	1,870	1,117	3,131
Har en indkomst på 100.000-239.999	0,3 %	-,062	,821	,940	,548	1,610
Har en indkomst på 240.000-324.999	0,2 %	-,419	,250	,658	,322	1,343
Har en indkomst på 325.000-549.999	0,1 %	-,847	,039	,429	,192	,959
Har en indkomst på mere end 550.000	0,1 %	-1,080	,096	,340	,095	1,213
Studerende	0,3 %	-,785	,040	,456	,216	,963
Arbejdsløs	0,6 %	,747	,018	2,110	1,139	3,906
Pensionist	0,1 %	-,485	,281	,616	,255	1,486
Selvstændig erhvervsdrivende	0,1 %	-,361	,540	,697	,220	2,212
Faglært arbejder	0,2 %	-,173	,634	,841	,413	1,713
Ufaglært arbejder	0,2 %	-,462	,297	,630	,264	1,502
Yderkommune	0,1 %	-,352	,384	,703	,318	1,555
Landkommune	0,2 %	,088	,709	1,092	,689	1,731
Mellemkommune	0,3 %	,332	,195	1,394	,843	2,303
Anden herkomst end dansk	0,4 %	,661	,008	1,936	1,192	3,145
Fraskilt	0,3 %	,312	,312	1,366	,746	2,501
Gift	0,1 %	-,752	,008	,471	,271	,818
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	0,2 %	,240	,260	1,271	,837	1,931
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	0,2 %	-,442	,036	,643	,426	,971
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	0,1 %	-,007	,978	,993	,622	1,587
Ejer butik eller virksomhed	0,1 %	-,094	,827	,910	,391	2,119

Bilagstabel 5.17. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for vold i private hjem (n=55.905). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
16-24 år	0,5 %	1,091	,000	2,978	1,801	4,924
25-39 år	0,2 %	,583	,013	1,792	1,134	2,833
Arbejdsløs	0,6 %	1,305	,000	3,688	2,446	5,560
Anden herkomst end dansk	0,4 %	,704	,003	2,022	1,264	3,235
Gift	0,1 %	-,917	,000	,400	,251	,637
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	0,2 %	-,395	,048	,673	,455	,996

Bilagstabel 5.18. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for vold på arbejdspladsen (n=55.904). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	0,2 %	-,773	,000	,462	,324	,657
16-24 år	0,2 %	-,288	,518	,750	,313	1,797
25-39 år	0,4 %	,324	,082	1,383	,960	1,991
Har en indkomst på 100.000-239.999	0,1 %	,530	,256	1,698	,681	4,238
Har en indkomst på 240.000-324.999	0,4 %	1,134	,021	3,108	1,184	8,164
Har en indkomst på 325.000-549.999	0,5 %	1,415	,004	4,117	1,551	10,923
Har en indkomst på mere end 550.000	0,1 %	,250	,703	1,284	,356	4,638
Studerende	0,2 %	,235	,553	1,265	,582	2,752
Arbejdsløs	0,1 %	-1,402	,007	,246	,090	,676
Pensionist	0,0 %	-2,336	,002	,097	,023	,411
Selvstændig erhvervsdrivende	0,1 %	-,864	,076	,421	,162	1,094
Faglært arbejder	0,4 %	-,107	,633	,899	,579	1,394
Ufaglært arbejder	0,4 %	,183	,512	1,201	,694	2,078
Yderkommune	0,3 %	,432	,135	1,540	,874	2,716
Landkommune	0,4 %	,603	,002	1,827	1,237	2,697
Mellemkommune	0,4 %	,547	,018	1,729	1,098	2,723
Anden herkomst end dansk	0,2 %	-,165	,623	,848	,440	1,635
Fraskilt	0,3 %	,068	,799	1,071	,632	1,814
Gift	0,3 %	-,286	,167	,751	,500	1,128
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	0,3 %	,134	,448	1,143	,810	1,613
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	0,2 %	-,169	,349	,844	,593	1,203
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	0,3 %	,183	,300	1,201	,849	1,699
Ejer butik eller virksomhed	0,2 %	-,209	,528	,812	,424	1,553

Bilagstabel 5.19. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for vold på arbejdspladsen (n=55.904). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	0,2 %	-,732	,000	,481	,344	,672
25-39 år	0,4 %	,331	,049	1,393	1,002	1,935
Har en indkomst på 240.000-549.999 kr.	0,1 %	,951	,000	2,588	1,755	3,814
Arbejdsløs	0,1 %	-1,355	,006	,258	,099	,673
Pensionist	0,0 %	-2,278	,001	,102	,025	,417
Selvstændig erhvervsdrivende	0,1 %	-,949	,036	,387	,160	,938
Landkommune	0,4 %	,520	,005	1,681	1,173	2,409
Mellemkommune	0,4 %	,470	,033	1,599	1,039	2,463

Bilagstabel 5.20. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for vold (n=55.905). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	1,6 %	,339	,000	1,404	1,207	1,633
16-24 år	3,6 %	1,209	,000	3,351	2,525	4,449
25-39 år	1,6 %	,526	,000	1,692	1,380	2,075
Har en indkomst på 100.000-239.999	1,4 %	,125	,271	1,133	,907	1,414
Har en indkomst på 240.000-324.999	1,1 %	,010	,944	1,010	,755	1,353
Har en indkomst på 325.000-549.999	1,2 %	,118	,441	1,125	,834	1,517
Har en indkomst på mere end 550.000	0,7 %	-,382	,084	,682	,442	1,053
Studerende	3,0 %	-,022	,882	,979	,735	1,302
Arbejdsløs	1,7 %	,415	,004	1,514	1,144	2,003
Pensionist	0,4 %	-,829	,000	,437	,284	,671
Selvstændig erhvervsdrivende	1,2 %	,123	,506	1,131	,786	1,628
Faglært arbejder	1,5 %	,163	,194	1,177	,920	1,506
Ufaglært arbejder	1,5 %	,063	,683	1,066	,786	1,445
Yderkommune	1,0 %	-,275	,060	,760	,571	1,011
Landkommune	1,2 %	-,141	,137	,869	,722	1,045
Mellemkommune	1,5 %	-,016	,882	,984	,794	1,219
Anden herkomst end dansk	1,0 %	-,055	,662	,947	,741	1,210
Fraskilt	1,0 %	,029	,840	1,029	,779	1,360
Gift	0,8 %	-,401	,000	,669	,542	,826
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	1,7 %	,341	,000	1,407	1,180	1,677
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	1,8 %	,019	,823	1,019	,865	1,200
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	1,1 %	,034	,702	1,034	,871	1,228
Ejer butik eller virksomhed	1,2 %	-,002	,988	,998	,749	1,329

Bilagstabel 5.21. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for vold (n=55.905). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	1,6 %	,354	,000	1,425	1,230	1,651
16-24 år	3,6 %	1,116	,000	3,054	2,489	3,748
25-39 år	1,6 %	,518	,000	1,678	1,388	2,029
Har en indkomst på mere end 550.000	0,7 %	-,453	,011	,636	,449	,901
Arbejdsløs	1,7 %	,371	,001	1,449	1,169	1,797
Pensionist	0,4 %	-,876	,000	,416	,283	,614
Gift	0,8 %	-,416	,000	,660	,551	,790
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	1,7 %	,359	,000	1,432	1,212	1,692

Bilagstabel 6.1. Offerrapporterede røverier fordelt efter ofres og gerningspersoners køn, 2008-14, pct.⁶³

Køn		Andel
<i>OFFER</i>	<i>GERNINGSPERSON</i>	
Mand	Mand	47 %
Mand	Kvinde	3 %
Kvinde	Mand	44 %
Kvinde	Kvinde	5 %
Alle		100 %

⁶³ Andel 'Ved ikke' og manglende besvarelser er på 20 pct. for spørgsmålet om gerningspersonens køn.

Bilagstabel 6.2. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for røveri (n=55.924). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	0,9 %	-,082	,388	,921	,764	1,110
16-24 år	1,7 %	,380	,051	1,463	,998	2,143
25-39 år	0,8 %	-,039	,762	,961	,745	1,241
Har en indkomst på 100.000-239.999	0,9 %	,035	,817	1,035	,771	1,391
Har en indkomst på 240.000-324.999	0,7 %	-,112	,558	,894	,614	1,301
Har en indkomst på 325.000-549.999	0,8 %	-,022	,910	,978	,670	1,429
Har en indkomst på mere end 550.000	0,9 %	,023	,921	1,024	,646	1,623
Studerende	1,5 %	-,066	,733	,936	,642	1,365
Arbejdsløs	0,8 %	-,054	,776	,948	,655	1,372
Pensionist	0,6 %	-,151	,441	,860	,585	1,263
Selvstændig erhvervsdrivende	1,0 %	-,170	,411	,843	,562	1,265
Faglært arbejder	0,7 %	-,129	,443	,879	,632	1,222
Ufaglært arbejder	0,8 %	-,055	,785	,947	,640	1,401
Yderkommune	0,5 %	-,574	,003	,563	,384	,827
Landkommune	0,6 %	-,493	,000	,611	,476	,784
Mellemkommune	0,8 %	-,226	,106	,797	,606	1,049
Anden herkomst end dansk	1,6 %	,632	,000	1,881	1,462	2,422
Fraskilt	0,9 %	-,006	,972	,994	,722	1,370
Gift	0,6 %	-,458	,001	,633	,488	,820
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	1,0 %	,146	,172	1,158	,938	1,429
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	1,2 %	,362	,000	1,436	1,172	1,761
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	0,8 %	,150	,159	1,162	,943	1,433
Ejer butik eller virksomhed	1,3 %	,636	,000	1,890	1,411	2,530

Bilagstabel 6.3. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for røveri (n=55.924). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Paramete restimat	Signifikan sniveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
16-24 år	1,7 %	,438	,000	1,550	1,233	1,949
Yderkommune	0,5 %	-,542	,005	,582	,399	,849
Landkommune	0,6 %	-,458	,000	,632	,496	,805
Anden herkomst end dansk	1,6 %	,609	,000	1,839	1,439	2,351
Gift	0,6 %	-,433	,000	,648	,527	,799
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	1,3 %	,414	,000	1,513	1,248	1,832
Ejer butik eller virksomhed	1,3 %	,634	,000	1,885	1,471	2,416

Bilagstabel 7.1. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for tvangssamleje (n=27.390). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
16-24 år	3,4 %	1,949	,000	7,025	4,303	11,468
25-39 år	1,3 %	1,278	,000	3,589	2,482	5,191
Har en indkomst på 100.000-239.999	1,2 %	-,231	,164	,794	,574	1,099
Har en indkomst på 240.000-324.999	0,6 %	-,406	,095	,667	,414	1,073
Har en indkomst på 325.000-549.999	0,5 %	-,237	,380	,789	,464	1,340
Har en indkomst på mere end 550.000	0,6 %	-,241	,598	,786	,321	1,925
Studerende	2,5 %	-,076	,758	,927	,572	1,502
Arbejdsløs	2,3 %	1,268	,000	3,554	2,301	5,489
Pensionist	0,3 %	-,461	,219	,631	,303	1,315
Selvstændig erhvervsdrivende	0,9 %	,643	,077	1,902	,933	3,878
Faglært arbejder	0,5 %	-,110	,700	,895	,511	1,570
Ufaglært arbejder	1,2 %	,251	,383	1,285	,731	2,260
Yderkommune	1,2 %	,282	,173	1,326	,884	1,989
Landkommune	0,8 %	-,239	,151	,787	,568	1,091
Mellemkommune	1,3 %	,348	,039	1,416	1,018	1,969
Anden herkomst end dansk	1,1 %	-,305	,142	,737	,491	1,108
Fraskilt	1,1 %	,355	,080	1,426	,958	2,124
Gift	0,3 %	-1,289	,000	,276	,182	,418
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	1,2 %	-,019	,891	,981	,748	1,288
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	1,2 %	-,242	,075	,785	,602	1,024
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	0,6 %	-,223	,192	,800	,572	1,118
Ejer butik eller virksomhed	0,5 %	-,362	,285	,696	,359	1,352

Bilagstabel 7.2. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for tvangssamleje (n=27.390). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Paramete restimat	Signifikan sniveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
16-24-årige	3,4 %	1,859	,000	6,419	4,642	8,876
25-39-årige	1,3 %	1,170	,000	3,222	2,341	4,433
Arbejdsløs	2,3 %	1,383	,000	3,986	3,001	5,294
Gift	0,3 %	-1,467	,000	,231	,159	,334

Bilagstabel 7.3. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for tvangssamleje, hvis gerningsmanden er ofret bekendt (n=27.384). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
16-24 år	1,6 %	1,717	,000	5,568	2,958	10,481
25-39 år	0,9 %	1,385	,000	3,995	2,568	6,213
Har en indkomst på 100.000-239.999	0,7 %	-,144	,527	,866	,553	1,354
Har en indkomst på 240.000-324.999	0,4 %	-,343	,274	,710	,384	1,311
Har en indkomst på 325.000-549.999	0,4 %	-,120	,727	,887	,452	1,739
Har en indkomst på mere end 550.000	0,5 %	,125	,815	1,133	,398	3,221
Studerende	1,2 %	,054	,867	1,055	,562	1,983
Arbejdsløs	1,3 %	1,172	,000	3,228	1,869	5,577
Pensionist	0,2 %	-,612	,195	,542	,215	1,370
Selvstændig erhvervsdrivende	0,5 %	,775	,082	2,171	,905	5,207
Faglært arbejder	0,4 %	,114	,727	1,121	,591	2,126
Ufaglært arbejder	0,7 %	,405	,255	1,499	,746	3,011
Yderkommune	0,8 %	,567	,023	1,763	1,081	2,874
Landkommune	0,5 %	-,014	,946	,986	,654	1,486
Mellemkommune	0,8 %	,549	,009	1,732	1,144	2,622
Anden herkomst end dansk	0,4 %	-,874	,010	,417	,214	,813
Fraskilt	0,9 %	,610	,011	1,841	1,150	2,946
Gift	0,2 %	-1,299	,000	,273	,162	,460
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	0,6 %	-,226	,195	,798	,567	1,123
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	0,7 %	-,221	,204	,801	,569	1,128
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	0,4 %	-,054	,793	,947	,632	1,421
Ejer butik eller virksomhed	0,2 %	-,853	,087	,426	,161	1,132

Bilagstabel 7.4. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for tvangssamleje, hvis gerningsmanden er ofret bekendt (n=27.384). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
16-24 år	1,6 %	1,831	,000	6,243	3,677	10,599
25-39 år	0,9 %	1,462	,000	4,314	2,794	6,659
Arbejdsløs	1,3 %	1,224	,000	3,400	2,376	4,867
Yderkommune	0,8 %	,588	,014	1,800	1,129	2,869
Mellemkommune	0,8 %	,570	,004	1,769	1,196	2,616
Anden herkomst end dansk	0,4 %	-,794	,019	,452	,233	,875
Fraskilt	0,9 %	,587	,015	1,798	1,123	2,881
Gift	0,2 %	-1,283	,000	,277	,166	,462

Bilagstabel 7.5. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for tvangssamleje, hvis gerningsmanden ikke er ofret bekendt (n=27.384). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
16-24 år	1,7 %	2,086	,000	8,054	3,630	17,871
25-39 år	0,4 %	1,048	,002	2,851	1,456	5,585
Har en indkomst på 100.000-239.999	0,4 %	-,367	,135	,693	,428	1,121
Har en indkomst på 240.000-324.999	0,2 %	-,457	,259	,633	,286	1,400
Har en indkomst på 325.000-549.999	0,2 %	-,282	,536	,755	,309	1,840
Har en indkomst på mere end 550.000	0,1 %	-,856	,368	,425	,066	2,739
Studerende	1,2 %	-,085	,832	,918	,418	2,017
Arbejdsløs	0,9 %	1,542	,000	4,674	2,233	9,783
Pensionist	0,1 %	,056	,927	1,058	,314	3,563
Selvstændig erhvervsdrivende	0,2 %	,318	,637	1,374	,367	5,149
Faglært arbejder	0,1 %	-,607	,334	,545	,159	1,867
Ufaglært arbejder	0,5 %	,194	,692	1,214	,465	3,172
Yderkommune	0,3 %	-,141	,709	,868	,413	1,824
Landkommune	0,2 %	-,580	,043	,560	,319	,981
Mellemkommune	0,4 %	,055	,845	1,057	,605	1,846
Anden herkomst end dansk	0,7 %	,256	,338	1,292	,765	2,184
Fraskilt	0,2 %	-,407	,318	,666	,299	1,480
Gift	0,1 %	-1,250	,000	,287	,144	,569
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	0,5 %	,314	,183	1,369	,862	2,172
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	0,5 %	-,265	,225	,768	,501	1,177
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	0,2 %	-,587	,061	,556	,301	1,027
Ejer butik eller virksomhed	0,3 %	,354	,439	1,425	,581	3,494

Bilagstabel 7.6. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for tvangssamleje, hvis gerningsmanden ikke er ofret bekendt (n=23.677). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Paramete restimat	Signifikan sniveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
16-24-årige	1,7 %	2,536	,000	12,634	7,217	22,118
25-39-årige	0,4 %	1,261	,000	3,528	1,958	6,359
Arbejdsløs	0,9 %	1,599	,000	4,949	3,167	7,732
Landkommune	0,2 %	-,596	,031	,551	,320	,947
Gift	0,1 %	-1,177	,000	,308	,166	,573

Bilagstabel 8.1. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for kriminalitet, 2009-14 (n=42.911). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	17,9 %	,132	,000	1,141	1,081	1,205
16-24 år	25,2 %	,544	,000	1,723	1,534	1,935
25-39 år	19,2 %	,278	,000	1,321	1,233	1,415
Har en indkomst på 100.000-239.999	15,9 %	,168	,000	1,183	1,078	1,298
Har en indkomst på 240.000-324.999	14,9 %	,127	,026	1,135	1,015	1,270
Har en indkomst på 325.000-549.999	16,2 %	,155	,008	1,167	1,042	1,308
Har en indkomst på mere end 550.000	18,7 %	,197	,004	1,218	1,063	1,394
Studerende	24,5 %	,108	,064	1,114	,994	1,248
Arbejdsløs	15,5 %	,028	,601	1,028	,927	1,141
Pensionist	9,7 %	-,399	,000	,671	,599	,752
Selvstændig erhvervsdrivende	22,4 %	,190	,002	1,210	1,074	1,362
Faglært arbejder	14,8 %	-,111	,014	,895	,818	,978
Ufaglært arbejder	15,4 %	-,075	,191	,928	,830	1,038
Yderkommune	12,0 %	-,494	,000	,610	,551	,676
Landkommune	13,7 %	-,347	,000	,707	,662	,756
Mellemkommune	14,4 %	-,305	,000	,737	,681	,798
Anden herkomst end dansk	18,5 %	,075	,096	1,078	,987	1,177
Fraskilt	14,6 %	,006	,896	1,006	,914	1,108
Gift	14,1 %	-,173	,000	,841	,782	,904
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	18,6 %	,134	,000	1,143	1,079	1,212
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	19,2 %	,099	,001	1,105	1,042	1,170
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	17,4 %	,182	,000	1,200	1,131	1,273
Ejer butik eller virksomhed	22,3 %	,329	,000	1,390	1,265	1,527

Bilagstabel 8.2. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for kriminalitet, 2009-14 (n=42.911). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	17,9 %	,130	,000	1,138	1,079	1,201
16-24 år	25,2 %	,531	,000	1,701	1,524	1,898
25-39 år	19,2 %	,278	,000	1,321	1,237	1,410
Har en indkomst på 100.000-239.999	15,9 %	,165	,001	1,179	1,074	1,293
Har en indkomst på 240.000-324.999	14,9 %	,111	,047	1,117	1,001	1,246
Har en indkomst på 325.000-549.999	16,2 %	,141	,010	1,152	1,034	1,283
Har en indkomst på mere end 550.000	18,7 %	,186	,005	1,204	1,059	1,370
Studerende	24,5 %	,115	,026	1,122	1,014	1,242
Pensionist	9,7 %	-,401	,000	,670	,605	,741
Selvstændig erhvervsdrivende	22,4 %	,196	,001	1,216	1,084	1,365
Faglært arbejder	14,8 %	-,104	,014	,901	,829	,979
Yderkommune	12,0 %	-,500	,000	,607	,548	,672
Landkommune	13,7 %	-,352	,000	,703	,658	,751
Mellemkommune	14,4 %	-,309	,000	,734	,678	,795
Gift	14,1 %	-,171	,000	,842	,793	,895
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	18,6 %	,130	,000	1,139	1,075	1,208
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	19,2 %	,099	,001	1,104	1,042	1,170
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	17,4 %	,178	,000	1,195	1,127	1,267
Ejer butik eller virksomhed	22,3 %	,329	,000	1,390	1,265	1,527

Bilagstabel 9.1. Resultat af regressionsanalyse vedrørende angst for kriminalitet (n=46.502). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteres timat	Signifikans niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	8,3 %	-,526	,000	,591	,555	,630
16-24 år	12,4 %	,072	,322	1,075	,932	1,239
25-39 år	8,8 %	-,217	,000	,805	,739	,877
Har en indkomst på 100.000-239.999	13,8 %	-,008	,883	,992	,896	1,099
Har en indkomst på 240.000-324.999	11,1 %	-,051	,413	,951	,842	1,073
Har en indkomst på 325.000-549.999	8,0 %	-,241	,000	,786	,691	,894
Har en indkomst på mere end 550.000	6,8 %	-,309	,000	,734	,620	,869
Studerende	11,7 %	,216	,003	1,241	1,076	1,431
Arbejdsløs	14,8 %	,536	,000	1,710	1,526	1,915
Pensionist	15,2 %	,624	,000	1,867	1,667	2,091
Selvstændig erhvervsdrivende	9,5 %	,207	,022	1,229	1,030	1,468
Faglært arbejder	10,0 %	,315	,000	1,371	1,233	1,524
Ufaglært arbejder	11,6 %	,390	,000	1,476	1,302	1,674
Yderkommune	9,3 %	-,218	,000	,804	,719	,899
Landkommune	10,8 %	-,037	,326	,963	,894	1,038
Mellemkommune	11,8 %	,088	,046	1,092	1,002	1,191
Anden herkomst end dansk	14,4 %	,267	,000	1,306	1,186	1,437
Fraskilt	12,5 %	,028	,616	1,028	,923	1,146
Gift	10,6 %	,057	,201	1,059	,970	1,155
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	10,0 %	-,144	,000	,866	,811	,924
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	10,5 %	-,085	,013	,918	,859	,982
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	9,7 %	-,073	,042	,930	,867	,997
Ejer butik eller virksomhed	9,8 %	,086	,183	1,090	,960	1,236
Udsat for kriminalitet	17,4 %	,765	,000	2,150	2,002	2,309

Bilagstabel 9.2. Resultat af regressionsanalyse vedrørende angst for kriminalitet (n=46.502). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameterestimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	8,3 %	-,528	,000	,590	,554	,628
25-39 år	8,8 %	-,233	,000	,793	,734	,856
Indkomst på over 325.000 kr.	7,7 %	-,229	,000	,795	,734	,861
Studerende	11,7 %	,272	,000	1,313	1,174	1,468
Arbejdsløs	14,8 %	,549	,000	1,732	1,555	1,928
Pensionist	15,2 %	,641	,000	1,899	1,711	2,107
Selvstændig erhvervsdrivende	9,5 %	,264	,001	1,302	1,122	1,510
Faglært arbejder	10,0 %	,313	,000	1,367	1,230	1,519
Ufaglært arbejder	11,6 %	,395	,000	1,484	1,310	1,681
Yderkommune	9,3 %	-,204	,000	,816	,732	,909
Mellemkommune	11,8 %	,101	,016	1,106	1,019	1,201
Anden herkomst end dansk	14,4 %	,289	,000	1,335	1,215	1,467
Er ugentligt hjemmefra om aftenen	10,0 %	-,144	,000	,866	,812	,924
Går ud ugentligt eller mere for at more sig	10,5 %	-,080	,018	,923	,864	,986
Udsat for kriminalitet	17,4 %	,767	,000	2,153	2,006	2,312